

KOMERCIJALNA BANKA AD BEOGRAD

***KOMERCIJALNA BANKA AD BEOGRAD
GODIŠNJI KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ JAVNOG DRUŠTVA
ZA 2012. GODINU***

BEOGRAD, APRIL 2013.

Na osnovu člana 50. Zakona o tržištu kapitala („Sl. glasnik RS“ br. 31/2011) i odredbi Pravilnika o sadržini, formi i načinu objavljivanja godišnjih, polugodišnji i kvartalnih izveštaja („Sl. glasnik RS“ br. 14/2012), **KOMERCIJALNA BANKA AD BEOGRAD** iz **BEOGRADA**, MB: **07737068**, šifra delatnosti: **6419- ostalo monetarno posredovanje** objavljuje sledeći:

GODIŠNJI KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ JAVNOG DRUŠTVA ZA 2012. GODINU

SADRŽAJ

1.	KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVEŠTAJ JAVNOG DRUŠTVA
1.1.	- Bilans stanja – konsolidovani na dan 31.12.2012. godine.
1.2.	- Bilans uspeha – konsolidovani u periodu od 01.01. do 31.12.2012. godine.
1.3.	- Izveštaj o tokovima gotovine- konsolidovani u periodu od 01.01. do 31.12.2012. godine.
1.4.	- Izveštaj o promenama na kapitalu – konsolidovani u periodu od 01.01. do 31.12.2012. godine
1.5.	- Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje za 2012. godinu
2.	IZVEŠTAJ O REVIZIJI
3.	KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU GRUPE
4.	ODLUKA O ODOBRAVANJU KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA GRUPE
5.	KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI (obraci Agencije za privredne registre)
6.	DODATNE INFORMACIJE
7.	IZJAVA ODGOVORNIH LICA

Период извештавања:

од

01.01.2012.

до

31.12.2012.

Годишњи финансијски извештај за банке - консолидовани КГФИ-Б

Пословно име: **ГРУПА КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД БЕОГРАД**

Матични број (МБ): **07737068**

Поштански број и место: **11000** **БЕОГРАД**

Улица и број: **СВЕТОГ САВЕ 14**

Адреса е-поште: **posta@kombank.com**

Интернет адреса: **www.kombank.com**

Усвојен (да/не): **НЕ**

Друштва субјекта консолидације:

Седиште:

МБ:

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД БЕОГРАД

БЕОГРАД

07737068

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД БУДВА

БУДВА, ЦРНА ГОРА

02373262

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД БАЊА ЛУКА

БАЊА ЛУКА, РЕПУБЛИКА СРПСКА

11009778

КОМБАНК ИНВЕСТ АД БЕОГРАД

БЕОГРАД

20379758

Особа за контакт: **САВО ПЕТРОВИЋ**

(уноси се само име и презиме особе за контакт)

Телефон: **011/330-8105**

Факс: **011/3282-732**

Адреса е-поште: **savo.petrovic@kombank.com**

Презиме и име: **Заменик председника ИО, Драган Сантовац / Председник ИО, Ивица Смолић**

(особа овлашћена за заступање)

БИЛАНС СТАЊА - консолидовани

на дан 31.12.2012.

у хиљадама динара

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
АКТИВА			
Готовина и готовински еквиваленти	001	42.052.826	19.245.682
Опозиви депозити и кредити	002	45.826.369	59.038.570
Потраживања по основу камата, накнада, продаје, промене фер вредности деривата и друга потраживања	003	1.744.180	1.320.367
Дати кредити и депозити	004	194.416.122	169.380.487
Хартије од вредности (без сопствених акција)	005	42.216.159	27.150.573
Удели (учешћа) код неповезаних правних лица	006	436.210	342.755
Остали пласмани	007	3.230.128	2.206.812
Нематеријална улагања	008	644.837	605.494
Основна средства и инвестиционе некретнине	009	7.871.320	7.872.205
Стална средства намењена продаји и средства пословања које се обуставља	010	78.763	222.029
Одложена пореска средства	011	4.896	-
Остала средства	012	4.648.711	5.294.124
Губитак изнад износа капитала	013	-	-
Удели (учешћа) у капиталу повезаних лица по методу капитала	014	-	-
УКУПНО АКТИВА (од 001 до 014)	015	343.170.521	292.679.098
ПАСИВА			
Трансакциони депозити	101	45.840.849	36.844.907
Остали депозити	102	204.644.393	183.078.009
Примљени кредити	103	1.411.962	2.255.677
Обавезе по основу хартија од вредности	104	-	-
Обавезе по основу камата, накнада и промене вредности деривата	105	191.129	206.901
Резервисања	106	2.406.634	2.188.093
Обавезе за порезе	107	24.571	45.021
Обавезе из добитка	108	105.081	184.440
Обавезе по основу средстава намењених продаји и средстава пословања које се обуставља	109	-	-
Одложене пореске обавезе	110	948	17.361
Остале обавезе	111	26.471.804	21.814.667
УКУПНО ОБАВЕЗЕ (од 101 до 111)	112	281.097.371	246.635.076
КАПИТАЛ			
Капитал	113	40.034.608	28.462.607
Резерве из добити	114	15.149.322	12.261.615
Ревалоризационе резерве	115	867.774	689.620
Нереализовани губици по основу хартија од вредности расположивих за продају	116	7.016	63.940
Добитак	117	4.640.008	3.830.588
Губитак до нивоа капитала	118	-	-
Позитивне кумулативне разлике по основу курсирања инооперација	119	1.388.454	863.532
Негативне кумулативне разлике по основу курсирања инооперација	120	-	-
УКУПАН КАПИТАЛ (од 113 до 115 -116+117-118+119-120)	121	62.073.150	46.044.022
УКУПНО ПАСИВА (112+121)	122	343.170.521	292.679.098
Интерес мањинских власника	123	62	56
ВАНБИЛАНСНЕ ПОЗИЦИЈЕ (од 125 до 129)	124	207.913.711	186.996.187
Послови у име и за рачун трећих лица	125	5.050.021	4.367.427
Преузете будуће обавезе	126	43.695.943	38.500.501
Примљена јемства за обавезе	127	-	-
Деривати	128	-	261.602
Друге ванбилансне позиције	129	159.167.747	143.866.657

БИЛАНС УСПЕХА - консолидовани

од 01.01.2012. до 31.12.2012.

у хиљадама динара

Позиција 1	АОП 2	Износ	
		Текућа година 3	Претходна година 4
ПРИХОДИ И РАСХОДИ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА			
Приходи од камата	201	21.721.618	19.371.849
Расходи од камата	202	9.588.179	8.440.940
Добитак по основу камата (201-202)	203	12.133.439	10.930.909
Губитак по основу камата (202-201)	204	-	-
Приходи од накнада и провизија	205	5.671.372	5.342.375
Расходи од накнада и провизија	206	841.098	673.655
Добитак по основу накнада и провизија (205-206)	207	4.830.274	4.668.720
Губитак по основу накнада и провизија (206-205)	208	-	-
Нето добитак по основу продаје хартија од вредности по фер вредности кроз биланс успеха	209	890	-
Нето губитак по основу продаје хартија од вредности по фер вредности кроз биланс успеха	210	-	19.109
Нето добитак по основу продаје хартија од вредности које су расположиве за продају	211	83.895	1.254
Нето губитак по основу продаје хартија од вредности које су расположиве за продају	212	-	-
Нето добитак по основу продаје хартија од вредности које се држе до доспећа	213	-	-
Нето губитак по основу продаје хартија од вредности које се држе до доспећа	214	-	-
Нето добитак по основу продаје удела (учешћа)	215	-	-
Нето губитак по основу продаје удела (учешћа)	216	-	-
Нето добитак по основу продаје осталих пласмана	217	2.124	1.812
Нето губитак по основу продаје осталих пласмана	218	-	-
Нето приходи од курсних разлика	219	-	-
Нето расходи од курсних разлика	220	8.027.572	147.380
Приходи од дивиденди и учешћа	221	2.251	7.997
Остали пословни приходи	222	252.106	195.988
Нето приходи по основу индиректних отписа пласмана и резервисања	223	-	-
Нето расходи по основу индиректних отписа пласмана и резервисања	224	1.946.369	1.488.299
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	225	4.708.699	4.370.602
Трошкови амортизације	226	842.991	758.925
Оперативни и остали пословни расходи	227	5.488.704	4.910.127
Приходи од промене вредности имовине и обавеза	228	17.989.672	13.181.843
Расходи од промене вредности имовине и обавеза	229	9.855.866	13.306.091
ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА (203-204+207-208+209-210+211-212+213-214+215-216+217-218+219-220+221+222+223-224-225-226-227+228-229)	230	4.424.450	3.987.990
ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА (204-203+208-207+210-209+212-211+214-213+216-215+218-217+220-219-221-222+224-223+225+226+227-228+229)	231	-	-
НЕТО ДОБИЦИ ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	232	-	-
НЕТО ГУБИЦИ ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	233	-	-
РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА - ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (230-231+232-233)	234	4.424.450	3.987.990
РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА - ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (231-230+233-232)	235	-	-
Порез на добит	236	499.462	440.351
Добитак од креираних одложених пореских средстава и смањења одложених пореских обавеза	237	33.549	11.691
Губитак од смањења одложених пореских средстава и креирања одложених пореских обавеза	238	12.218	23.942
ДОБИТАК (234-235-236+237-238)	239	3.946.319	3.535.388
ГУБИТАК (235-234+236+238-237)	240	-	-
Нето добитак који припада мањинским улагачима	241	1	1
Нето добитак који припада власницима матичног правног лица	242	3.946.318	3.535.387
Нето губитак мањинских улагача	243	-	-
Нето губитак власника матичног друштва	244	-	-
Зарада по акцији (у динарима без пара)	245	-	-
Основна зарада по акцији (у динарима без пара)	246	469	399
Умањена (разводњена) зарада по акцији (у динарима без пара)	247	290	257

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

од 01.01.2012. до 31.12.2012.

у хиљадама динара

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
A. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I. Приливи готовине из пословних активности (од 302 до 305)	301	25.803.366	24.546.091
1. Приливи од камата	302	19.889.011	18.862.432
2. Приливи од накнада	303	5.647.142	5.363.259
3. Приливи по основу осталих пословних прихода	304	264.962	312.403
4. Приливи од дивиденди и учешћа у добитку	305	2.251	7.997
II. Одливи готовине из пословних активности (од 307 до 311)	306	20.434.685	17.976.229
5. Одливи по основу камата	307	9.327.920	8.117.891
6. Одливи по основу накнада	308	835.896	670.677
7. Одливи по основу бруто зарада, накнада зарада и других личних расхода	309	4.637.706	4.333.642
8. Одливи по основу пореза, доприноса и других дажбина на терет прихода	310	930.565	819.968
9. Одливи по основу других трошкова пословања	311	4.702.598	4.034.051
III. Нето прилив готовине из пословних активности пре повећања или смањења у пласманима и депозитима (301 минус 306)	312	5.368.681	6.569.862
IV. Нето одлив готовине из пословних активности пре повећања или смањења у пласманима и депозитима (306 минус 301)	313	-	-
V. Смањење пласмана и повећање узетих депозита (од 315 до 317)	314	27.979.827	8.039.250
10. Смањење кредита и пласмана банкама и комитентима	315	-	-
11. Смањење хартија од вредности по фер вредности кроз биланс успеха, пласмана којима се тргује и краткорочних хартија од вредности које се држе до доспећа	316	1.418.080	-
12. Повећање депозита од банака и комитената	317	26.561.747	8.039.250
VI. Повећање пласмана и смањење узетих депозита (од 319 до 321)	318	2.657.364	17.732.345
13. Повећање кредита и пласмана банкама и комитентима	319	2.657.364	16.776.080
14. Повећање хартија од вредности по фер вредности кроз биланс успеха, пласмана којима се тргује и краткорочних хартија од вредности које се држе до доспећа	320	-	956.265
15. Смањење депозита од банака и комитената	321	-	-
VII. Нето прилив готовине из пословних активности пре пореза на добит (312 минус 313 плус 314 минус 318)	322	30.691.144	-
VIII. Нето одлив готовине из пословних активности пре пореза на добит (313 плус 318 минус 312 минус 314)	323	-	3.123.233
16. Плаћени порез на добит	324	665.335	338.663
17. Исплаћене дивиденде	325	278.218	289.042
IX. Нето прилив готовине из пословних активности (322 минус 323 минус 324 минус 325)	326	29.747.591	-
X. Нето одлив готовине из пословних активности (323 минус 322 плус 324 плус 325)	327	-	3.750.938
B. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности инвестирања (од 329 до 333)	328	1.203.491	35.126
1. Приливи од дугорочних улагања у хартије од вредности	329	1.149.802	22.157
2. Приливи од продаје удела (учешћа)	330	-	-
3. Приливи од продаје нематеријалних улагања и основних средстава	331	53.689	12.969
4. Приливи по основу продаје инвестиционих некретнина	332	-	-
5. Остали приливи из активности инвестирања	333	-	-
II. Одливи готовине из активности инвестирања (од 335 до 339)	334	16.943.320	8.148.537
6. Одливи по основу улагања у дугорочне хартије од вредности	335	16.196.530	7.312.777
7. Одливи за куповину удела (учешћа)	336	751	1.846
8. Одливи за куповину нематеријалних улагања и основних средстава	337	746.039	833.914
9. Одливи по основу набавке инвестиционих некретнина	338	-	-
10. Остали одливи из активности инвестирања	339	-	-
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (328 минус 334)	340	-	-
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (334 минус 328)	341	15.739.829	8.113.411
B. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности финансирања (од 343 до 348)	342	16.682.897	7.912.357
1. Приливи по основу увећања капитала	343	11.571.997	-
2. Нето приливи готовине по основу субординираних обавеза	344	453.870	5.232.045
3. Нето приливи готовине по основу узетих кредита	345	4.657.030	2.680.312
4. Нето приливи по основу хартија од вредности	346	-	-
5. Приливи по основу продаје сопствених акција	347	-	-
6. Остали приливи из активности финансирања	348	-	-
II. Одливи готовине из активности финансирања (од 350 до 354)	349	43.847	-
7. Одливи по основу откупа сопствених акција	350	-	-
8. Нето одливи готовине по основу субординираних обавеза	351	-	-
9. Нето одливи готовине по основу узетих кредита	352	43.847	-
10. Нето одливи по основу хартија од вредности	353	-	-
11. Остали одливи из активности финансирања	354	-	-
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (342 минус 349)	355	16.639.050	7.912.357
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (349 минус 342)	356	-	-
Г. СВЕГА НЕТО ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ (301 плус 314 плус 328 плус 342)	357	71.669.581	40.532.824
Д. СВЕГА НЕТО ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ (306 плус 318 плус 324 плус 325 плус 334 плус 349)	358	41.022.769	44.484.816
Ђ. НЕТО ПОВЕЋАЊЕ ГОТОВИНЕ (357 минус 358)	359	30.646.812	-
Е. НЕТО СМАЊЕЊЕ ГОТОВИНЕ (358 минус 357)	360	-	3.951.992
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ГОДИНЕ (Напомена: _____) (361, кол. 3 = 001, кол. 6)	361	19.245.682	23.254.940
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ	362	6.279.926	1.573.086
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ	363	14.119.594	1.630.352
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ПЕРИОДА (Напомена: _____) 359 минус 360 плус 361 плус 362 минус 363) (364, кол. 3 = 001, кол. 5 и 364, кол. 4 = 001, кол. 6) (364, кол. 4 = 361, кол. 3)	364	42.052.826	19.245.882

од 01.01.2012. до 31.12.2012.

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

у хиљадама динара

Позиција	АОП	Акцијски капитал (рн. 800)	АОП	Остали капитал (рн. 801)	АОП	Уписани а неуплаћени акцијски капитал (рн.803)	АОП	Емисиона премија (рн.802)	АОП	Резерва из добитки и остале резерве (група рачуна 81)	АОП	Ревалоризационе резерве (група рачуна 82, осим рн. 823)	АОП	Добитак (група рачуна 83)	АОП	Губитак до висине капитала (рн. 840, 841)	АОП	Сопствене акције (рн.128)	АОП	Нереализовани губици по основу ХОВ раса за продају (рн. 823)	АОП	Поз. кум. разлике по основу курсир. инооперација	АОП	Нег. кум. разлике по основу курсир. инооперација	АОП	Укупно (кол. 2+3+4+5+6+7+8+9+10+11+12+13)	АОП	Губитак изнад износа капитала (рн. 842)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
Стање на дан 01.01. претходне године ____	401	13.881.064	414		427		440	14.581.543	453	9.868.217	466	663.008	479	2.967.526	492		505		518	15.882	531	790.158	544		557	42.735.634	570	
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика у претходној години - повећање	402		415		428		441		454		467		480		493		506		519		532		545		558		571	
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика у претходној години - смањење	403		416		429		442		455		468		481		494		507		520		533		546		559		572	
Кориговано почетно стање на дан 01.01. претходне године ____ (р.бр. 1+2-3)	404	13.881.064	417		430		443	14.581.543	456	9.868.217	469	663.008	482	2.967.526	495		508		521	15.882	534	790.158	547		560	42.735.634	573	
Укупна повећања у претходној години	405		418		431		444		457	2.427.413	470	82.249	483	4.152.158	496		509		522	49.855	535	867.794	548		561	7.479.759	574	
Укупна смањења у претходној години	406		419		432		445		458	34.015	471	55.637	484	3.289.096	497		510		523	1.797	536	794.420	549		562	4.171.371	575	
Стање на дан 31.12. претходне године ____ (р.бр. 4+5-6)	407	13.881.064	420		433		446	14.581.543	459	12.261.615	472	689.620	485	3.830.588	498		511		524	63.940	537	863.532	550		563	46.044.022	576	
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика у текућој години - повећање	408		421		434		447		460		473		486		499		512		525		538		551		564		577	
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика у текућој години - смањење	409		422		435		448		461		474		487		500		513		526		539		552		565		578	
Кориговано почетно стање на дан 01.01. текуће године ____ (р.бр. 7+8-9)	410	13.881.064	423		436		449	14.581.543	462	12.261.615	475	689.620	488	3.830.588	501		514		527	63.940	540	863.532	553		566	46.044.022	579	
Укупна повећања у текућој години	411	3.310.460	424		437		450	8.261.541	463	3.279.329	476	188.821	489	5.101.212	502		515		528	29.241	541	1.264.911	554		567	21.377.033	580	
Укупна смањења у текућој години	412		425		438		451		464	391.622	477	10.667	490	4.291.792	503		516		529	86.165	542	739.989	555		568	5.347.905	581	
Стање на дан 31.12. текуће године ____ (р.бр. 10+11-12)	413	17.191.524	426		439		452	22.843.084	465	15.149.322	478	867.774	491	4.640.006	504		517		530	7.016	543	1.388.454	556		569	62.073.150	582	

NAPOMENE

UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA 2012. GODINU

Beograd, april 2013. godine

1. OSNIVANJE I POSLOVANJE BANKARSKE GRUPE

Komercijalna banka AD Beograd (u daljem tekstu "Matična banka") je osnovana 01.12.1970. godine, a transformisana u akcionarsko društvo dana 06.05.1992. godine.

Najveće učešće u upravljačkim akcijama Matične banke, na dan 31.12.2012. godine imaju:

1. Republika Srbija i
2. EBRD, London.

Detaljan prikaz strukture akcionarskog kapitala dat je u napomeni broj 42.

Matična banka ima tri zavisna pravna lica sa učešćem u vlasništvu:

- 100% - Komercijalna banka AD Budva, Crna Gora
- 100% - KomBank INVEST AD Beograd, Srbija
- 99,998% - Komercijalna banka AD Banja Luka, Bosna i Hercegovina.

Manjinski vlasnik u Komercijalnoj banci AD Banja Luka sa 0,002% je Agencija za osiguranje i finansiranje izvoza Republike Srbije.

Konsolidovani finansijski izveštaji i napomene uz finansijske izveštaje predstavljaju podatke Komercijalne banke AD Beograd kao matične banke, Komercijalne banke AD Budva, Komercijalne banke AD Banja Luka i Društva za upravljanje investicionim fondom KomBank INVEST AD Beograd (u daljem tekstu „Grupa“).

Komercijalna banka AD Budva osnovana je u novembru 2002. godine kao afilijacija Komercijalne banke AD Beograd i upisana u centralni registar Privrednog suda u Podgorici 06. marta 2003. godine. Matični broj Komercijalne banke AD Budva je 02373262.

Komercijalna banka AD Banja Luka je osnovana u septembru 2006. godine i dana 15. septembra 2006. godine upisana u sudski registar Rešenjem Osnovnog suda u Banja Luci. Matični broj Komercijalne banke AD Banja Luka je 11009778.

Društvo za upravljanje investicionim fondom KomBank INVEST AD Beograd osnovano je u decembru 2007. godine i registrovano 5. februara 2008. godine. Matični broj Društva je 20379758.

Aktivnosti Grupe uključuju kreditne, depozitne i garancijske poslove i poslove platnog prometa u zemlji i inostranstvu u skladu sa Zakonom o bankama, kao i poslove upravljanja investicionim fondovima. Grupa je dužna da posluje po principima likvidnosti, sigurnosti i profitabilnosti.

Na dan 31. decembra 2012. godine, Grupu čine centrala i sedišta u Beogradu u ulici Svetog Save br. 14, sedišta Komercijalne banke AD Budva u Budvi (Podkošljun bb), sedišta Komercijalne banke AD Banja Luka u Banja Luci (Veselina Masleše br. 6), sedišta Društva za upravljanje investicionim fondom KomBank INVEST AD Beograd u Beogradu (Kralja Petra 19), 40 filijala i 250 ekspozitura na teritoriji Srbije, Crne Gore i Bosne i Hercegovine.

Grupa je na dan 31. decembra 2012. godine imala 3.254 zaposlena, a 31. decembra 2011. godine 3.282 zaposlenih.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Izjava o usklađenosti

Članice Grupe su toku 2012. godine vodile poslovne knjige i sastavile pojedinačne finansijske izveštaje u skladu sa lokalnim zakonskim propisima, ostalim propisima koji se baziraju na Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS) i Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI) kao i propisima nadležnih centralnih banaka i regulatornih tela. Pojedinačni finansijski izveštaji su revidirani od strane eksternih revizora sa nekvalifikovanim mišljenjima, na osnovu važećih lokalnih propisa.

U svrhu pripremanja konsolidovanih finansijskih izveštaja pojedinačni finansijski izveštaji zavisnih banaka su prilagođeni prezentaciji finansijskih izveštaja na osnovu računovodstvenih propisa Republike Srbije.

Matična banka vodi evidencije i sastavlja konsolidovane finansijske izveštaje u skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srbije (Službeni glasnik RS 46/2006, 111/2009 i 99/2011), Zakonom o bankama (Službeni glasnik RS 107/2005, 91/2010) i ostalim relevantnim podzakonskim aktima Narodne banke Srbije, kao i ostalom primenljivom zakonskom regulativom u Republici Srbiji.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji sastavljaju i prezentuju konsolidovane finansijske izveštaje u skladu sa zakonskom, profesionalnom i internom regulativom, pri čemu se pod profesionalnom regulativom podrazumevaju primenljivi Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja („Okvir“), Međunarodni računovodstveni standardi („MRS“), Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja („MSFI“) i tumačenja koja su sastavni deo standarda, odnosno tekst MRS i MSFI, koji je u primeni, ne uključuje osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski materijal.

Izmene postojećih MRS i prevod novih MSFI, kao i tumačenja koja su sastavni deo standarda izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Komiteta za tumačenje MSFI do 1. januara 2009. godine, su zvanično usvojeni nakon odluke ministra finansija br. 401-00-1380/2010-16 i objavljeni su u Službenom glasniku RS 77/2010. Izmenjeni ili izdati MSFI i tumačenja standarda, nakon ovog datuma, nisu prevedeni i objavljeni, pa stoga nisu bili primenjeni prilikom sastavljanja priloženih finansijskih izveštaja.

Priloženi konsolidovani finansijski izveštaji su sastavljeni u formatu propisanom Pravilnikom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima konsolidovanih finansijskih izveštaja za banke ("Sl. glasnik RS" br. 74/08, 3/09, 12/09, 26/9 i 5/10), koji propisuje primenu seta konsolidovanih finansijskih izveštaja, čija forma i sadržina nisu usaglašeni sa onim predviđenim u revidiranom MRS 1 – Prikazivanje finansijskih izveštaja, čija je primena obavezna za obračunske periode koji počinju na dan 1. januara 2009. godine.

2.2. Pravila procenjivanja

Konsolidovani finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela istorijske vrednosti, osim za sledeće pozicije:

- finansijski instrumenti po fer vrednosti kroz bilans uspeha, koji se vrednuju po fer vrednosti;
- finansijski instrumenti raspoloživi za prodaju, koji se vrednuju po fer vrednosti
- derivati, koji se vrednuju po fer vrednosti i
- građevinski objekti.

2.3. Koncept nastavka poslovanja ("going concern")

Konsolidovani finansijski izveštaji su pripremljeni na bazi koncepta nastavka poslovanja, koji podrazumeva da će Grupa nastaviti sa poslovanjem u predvidivoj budućnosti.

2.4. Funkcionalna i izveštajna valuta

Konsolidovani finansijski izveštaji Grupe iskazani su u hiljadama dinara (RSD). Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji i funkcionalnu valutu Matične banke.

Funkcionalne valute EUR iz finansijskih izveštaja Komercijalne banke AD Budva i BAM iz finansijskih izveštaja Komercijalne banke AD Banja Luka, preračunate su u prezentacionu valutu, odnosno funkcionalnu valutu Matične banke – dinar (RSD) na bazi zvanično objavljenih kurseva u Republici Srbiji.

2.5. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje i prikazivanje konsolidovanih finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Grupe korišćenje najboljih mogućih procena i razumevanja pretpostavki, koji imaju efekte na iskazane vrednosti sredstava i obaveza, kao i obelodanjivanja potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda.

Ove procene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, kao i različitim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja, a koje deluju realno i razumno u datim okolnostima. Na bazi ovih informacija se formira pretpostavka o vrednosti sredstava i obaveza, koju nije moguće neposredno potvrditi na bazi drugih informacija. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su rezultat redovnih provera. Ukoliko se putem provere utvrdi da je došlo do promene u procenjenoj vrednosti sredstava i obaveza, utvrđeni efekti se priznaju u konsolidovanim finansijskim izveštajima u periodu kada je došlo do promene u proceni, ukoliko promena u proceni utiče samo na taj obračunski period, ili u periodu kada je došlo do promene u proceni i narednim obračunskim periodima, ukoliko promena u proceni utiče na tekući i buduće obračunske periode.

U Napomeni 3.15. su date informacije o oblastima kod kojih je stepen procene najveći i koje mogu imati najznačajniji efekat na iznose priznate u konsolidovanim finansijskim izveštajima Grupe.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I KLJUČNIH RAČUNOVODSTVENIH PROCENA I PRETPOSTAVKI

Konsolidovani finansijski izveštaji predstavljaju finansijske izveštaje Grupe u kojima su konsolidovani finansijski izveštaji Komercijalne banke AD Beograd kao Matične banke i sledećih zavisnih i povezanih pravnih lica:

- Komercijalna banka a.d. Budva, Crna Gora, koja je 100% u vlasništvu Matične banke,
- Društvo za upravljanje investicionim fondovima KomBank Invest AD Beograd, koje je 100% u vlasništvu Matične banke i
- Komercijalna banka a.d. Banja Luka, Bosna i Hercegovina koje je 99,998% u vlasništvu Matične banke.

Bilans uspeha i bilans tokova gotovine su reklasifikovani primenom prosečnog kursa u Republici Srbiji za 2012. godinu od 113,0415 za jedan EUR i 57,7972 za jedan BAM, a ostali finansijski izveštaji (bilans stanja, izveštaj o promenama na kapitalu i statistički aneks) primenom zaključnog kursa na dan bilansa od 113,7183 za jedan EUR odnosno 58,1432 za jedan BAM.

3.1. Prihodi i rashodi po osnovu kamate

Prihodi i rashodi po osnovu kamate, uključujući zateznu kamatu i ostale prihode i ostale rashode vezane za kamatonosnu aktivu, odnosno kamatonosnu pasivu, obračunati su po načelu uzročnosti prihoda i rashoda i uslovima iz obligacionog odnosa koji su definisani ugovorom između članice Grupe i klijenta.

Prihodi od naknade za odobravanje kredita se knjiže kao odloženi prihodi, a priznaju se u prihode kamata perioda po metodu efektivne kamatne stope (EKS), odnosno efektivnog prinosa na plasmane po kreditima.

Prihodi od kamate uključuju i prihode po osnovu finansijskih instrumenata zaštite od rizika, uglavnom po osnovu vezivanja anuiteta za kurs dinara u odnosu na EUR, drugu stranu valutu ili za indeks rasta cena na malo, a obračunavaju se na kraju svakog meseca u toku otplate i na dan dospeća anuiteta za plaćanje.

3.2. Prihodi i rashodi po osnovu naknada i provizija

Prihodi i rashodi po osnovu naknada i provizija priznaju se po načelu uzročnosti prihoda i rashoda.

Prihodi po osnovu naknada za bankarske usluge i rashodi po osnovu naknada i provizija se utvrđuju u trenutku dospeća za naplatu, odnosno kada su ostvareni. U bilansu uspeha priznaju se u trenutku nastanka, odnosno dospeća za naplatu. Prihodi od naknade za odobravanje garancija i dr. potencijalnih obaveza razgraničavaju se saglasno periodu trajanja i priznaju u bilansu uspeha srazmerno vremenu trajanja.

3.3. Prihodi i rashodi po osnovu hartija od vrednosti

Realizovani ili nerealizovani dobiti i gubici po osnovu promene tržišne vrednosti hartija od vrednosti kojima se trguje priznaju se kroz bilans uspeha.

Dobici i gubici po osnovu promene amortizovane vrednosti hartija od vrednosti koje se drže do dospeća priznaju se u korist prihoda odnosno na teret rashoda.

Nerealizovani dobiti i gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju priznaju se u okviru revalorizacionih rezervi uključenih u kapital. Prilikom prodaje ili trajnog smanjenja vrednosti ovih hartija, odgovarajući iznosi prethodno formiranih revalorizacionih rezervi iskazuju se u bilansu uspeha kao dobiti ili gubici po osnovu ulaganja u hartije od vrednosti.

Dobici/gubici po osnovu ugovorene valutne klauzule i promene kursa hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju kao i prihodi od kamata po hartijama od vrednosti raspoloživih za prodaju iskazuju se u okviru bilansa uspeha.

Primljene dividende po osnovu ulaganja u akcije drugih pravnih lica prikazuju se kao prihodi od dividende u trenutku njihove naplate.

Obezvredjenja za procenjene vrednosti rizika po svim vrstama HOV priznaju se u bilansu uspeha.

3.4. Preračunavanje deviznih iznosa

Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunate su u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza koji je važio na taj dan.

Neto pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti i prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti, knjižene su u korist ili na teret bilansa uspeha kao dobici ili gubici po osnovu kursnih razlika.

Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza koji je važio na dan bilansa stanja.

3.5. Nekretnine, investicione nekretnine, oprema i nematerijalna ulaganja

3.5.1. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja se vrednuju po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna ulaganja se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja.

Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je nematerijalno ulaganje raspoloživo za upotrebu.

Osnovicu za obračun amortizacije čini nabavna vrednost umanjena za preostalu (rezidualnu) vrednost. Ako preostala vrednost nije materijalno značajna, ne uzima se u obzir prilikom obračuna amortizacije, odnosno ne umanjuje osnovicu za amortizaciju.

Nematerijalna ulaganja amortizuju se putem proporcionalne metode, uz korišćenje amortizacione stope od 14,29 do 33,34%.

3.5.2. Osnovna sredstva

/!/ Priznavanje i vrednovanje

Osnovna sredstva, osim nekretnina, se vrednuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja. Od 01.01.2005. godine Grupa je prihvatila metod revalorizacije za nepokretnosti u vlasništvu članica Grupe. Na osnovu usvojene procene tržišne vrednosti nepokretnosti u vlasništvu Matične banke od strane Upravnog odbora, izvršen je obračun revalorizacije i uvećana vrednost nepokretnosti u 2005. godini.

Početno merenje osnovnih sredstava vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja.

Nabavna vrednost uključuje izdatke koji se direktno mogu pripisati nabavci sredstva. Kupljeni softver koji je sastavni deo neophodan za funkcionalnu upotrebljivost opreme, kapitalizuje se kao deo te opreme.

Kada delovi osnovnog sredstva imaju različite korisne vekove trajanja, oni se vode kao zasebne stavke (glavne komponente) opreme.

Za naknadno merenje osnovnih sredstava, osim nekretnina, nakon početnog priznavanja Grupa primenjuje model nabavne vrednosti. Za naknadno merenje nekretnina, nakon početnog priznavanja, Grupa koristi model revalorizacije.

/ii/ Naknadni troškovi

Troškovi zamene dela osnovnog sredstva priznaju se po knjigovodstvenoj vrednosti ukoliko je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim delom prilivati u Grupu i ako se cena koštanja tog dela sredstva može pouzdano izmeriti. Rezervni delovi i oprema za servisiranje evidentiraju se kroz bilans uspeha kada se potroše.

/iii/ Amortizacija

Amortizacija osnovnih sredstava obračunava se ravnomerno na nabavnu ili revalorizovanu vrednost osnovnih sredstava, primenom sledećih godišnjih stopa, koje su određene tako da se nabavna vrednost ili revalorizovana vrednost umanjena za preostalu (rezidualnu) vrednost osnovnih sredstava amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku veka upotrebe.

Primenjene godišnje stope amortizacije su:

Građevinski objekti	2,50%
Kompjuterska oprema	25%
Nameštaj i motorna vozila	10%-15,5%
Ulaganja na tuđim osnovnim sredstvima i ostalo	4,25%-86,20%

3.5.3. Investicione nekretnine

Investicione nekretnine Grupa drži radi ostvarivanja prihoda od izdavanja nekretnine ili radi uvećanja vrednosti kapitala ili radi i jednog i drugog.

Početno merenje investicionih nekretnina se vrši po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Troškovi transakcije se ne uključuju u početno odmeravanje.

Za naknadno merenje investicionih nekretnina, nakon početnog priznavanja, Grupa primenjuje metod nabavne vrednosti.

Amortizacija investicionih nekretnina se obračunava ravnomerno na nabavnu vrednost investicionih nekretnina, primenom godišnje stope od 2,5%.

3.6. Zalihe

3.6.1. Zalihe

Zalihe se iskazuju po ceni koštanja ili po neto prodajnoj vrednosti u zavisnosti od toga koja je niža.

U okviru zaliha Grupa iskazuje sredstva stečena naplatom dospelih potraživanja po kreditima.

3.6.2. Stalna sredstva namenjena prodaji

Stalno sredstvo namenjeno prodaji je sredstvo čija se knjigovodstvena vrednost može prevashodno nadoknaditi prodajnom transakcijom, a ne kroz dalju upotrebu.

Stalno sredstvo se klasifikuje kao stalno sredstvo namenjeno prodaji ako su ispunjeni sledeći kriterijumi:

- Sredstvo (ili grupa sredstava) je raspoloživa za neposrednu prodaju u stanju u kome se trenutno nalazi
- Postoji usvojeni plan prodaje stalnih sredstava i započeto je sa aktivnostima na ostvarenju plana prodaje
- Postoji aktivno tržište za takva sredstva i sredstvo je aktivno prisutno na tom tržištu
- Verovatnoća prodaje je vrlo velika, odnosno postoji očekivanje da će prodaja biti realizovana u roku od godinu dana od dana klasifikacije sredstva kao stalnog sredstva namenjenog prodaji.

Stalno sredstvo namenjeno prodaji se početno vrednuje po sadašnjoj (knjigovodstvenoj) vrednosti ili tržišnoj (fer) vrednosti umanjenoj za troškove prodaje, u zavisnosti od toga koja vrednost od tih vrednosti je niža. Od momenta klasifikacije sredstva kao stalnog sredstva namenjenog prodaji, prestaje se sa obračunom amortizacije za ova sredstva.

Ukoliko dođe do promene plana prodaje, stalno sredstvo prestaje da se klasifikuje kao stalno sredstvo namenjeno prodaji. U tom slučaju, stalno sredstvo se vrednuje po nižoj od sledeće dve vrednosti:

- Knjigovodstvene vrednosti sredstva pre nego što je stalno sredstvo klasifikovano kao stalno sredstvo namenjeno prodaji, usklađene za obračunatu amortizaciju i obezvređenje koje bi bilo priznato da stalno sredstvo nije bilo klasifikovano kao stalno sredstvo namenjeno prodaji i
- Nadoknadle vrednosti na datum naknadne odluke da se sredstvo ne proda.

3.7. Finansijski instrumenti

/i/ Klasifikacija

Grupa klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije: finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha, krediti i potraživanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i sredstva koja se drže do roka dospeća. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena. Rukovodstvo članice Grupe vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja.

/ii/ Priznavanje

Kupovina ili prodaja finansijskog sredstva ili obaveze se evidentira korišćenjem računovodstvenog obuhvatanja na datum saldiranja transakcije.

/iii/ Vrednovanje

Finansijski instrumenti inicijalno se vrednuju po tržišnoj vrednosti koja uključuje transakcione troškove kod svih finansijskih sredstava ili obaveza osim onih koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Finansijska sredstva koja se vode po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha inicijalno se priznaju po fer vrednosti, a transakcioni troškovi terete troškove poslovanja u bilansu uspeha.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha se nakon inicijalnog priznavanja, iskazuju po fer vrednosti. Krediti i potraživanja, kao i finansijska sredstva koje se drže do dospeća, vrednuju se po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Nakon inicijalnog priznavanja, finansijske obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, osim finansijskih obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

/iv/ Prestanak priznavanja

Članica Grupe vrši isknjiženje finansijskog sredstva kada prava na priliv gotovine po osnovu tog sredstva isteknu ili kada ta prava prenesu na drugoga. Svako pravo po prenetoj finansijskoj aktivi, kreirano ili zadržano od strane članice Grupe, priznaje se kao posebno sredstvo ili obaveza.

Članica Grupe vrši isknjiženje obaveze kada je obaveza izmirena, ukinuta ili kada je prenet na drugoga.

/v/ Vrednovanje po amortizovanim vrednostima

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva ili obaveze je iznos po kome se sredstva ili obaveze inicijalno vrednuju, umanjeno za otplate glavnice, a uvećano ili umanjeno za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope na razliku između inicijalne vrednosti i nominalne vrednosti na dan dospeća instrumenta, umanjeno za obezvređenje.

/vi/ Vrednovanje po fer vrednosti

Fer vrednost finansijskih instrumenata je iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno, ili obaveza izmirena, između obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije.

Fer vrednost se određuje primenom dostupnih tržišnih informacija na dan izveštavanja i ostalih modela vrednovanja koje članica Grupe koristi.

Fer vrednost pojedinih finansijskih instrumenata iskazanih po nominalnoj vrednosti je približno jednaka njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovi instrumenti obuhvataju gotovinu, kao i potraživanja i obaveze koje nemaju ugovoreno dospeće, ni ugovorenu fiksnu kamatnu stopu. Ostala potraživanja i obaveze se svode na sadašnju vrednost diskontovanjem budućih novčanih tokova uz korišćenje tekućih kamatnih stopa. Rukovodstvo je mišljenja da usled prirode poslovanja Grupe i njenih opštih politika, nema značajnih razlika između knjigovodstvene i fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza.

Fer vrednost neopozivih kredita i vanbilansnih stavki je ista kao njihova knjigovodstvena vrednost.

/vii/ Obezvređenje

Finansijska sredstva Grupe se procenjuju na dan bilansa kako bi se utvrdilo da li postoje objektivni dokazi obezvređenja. Ukoliko postoje dokazi o obezvređenju, utvrđuje se naplativ iznos plasmana. Radi adekvatnog i efikasnog upravljanja kreditnim rizikom, Grupa je svojim unutrašnjim aktima propisala posebne politike i procedure za identifikovanje loše aktive i upravljanje tom aktivom.

Rukovodstvo članice Grupe vrši procenu naplativosti potraživanja, odnosno ispravke vrednosti plasmana na osnovu pojedinačne procene rizičnih potraživanja. Rizičnim potraživanjima se smatraju sva potraživanja sa kašnjenjem u otplati. Članice grupe procenjuju naplativi iznos potraživanja i plasmana, imajući pri tome u vidu urednost u plaćanju, finansijsko stanje dužnika i kvalitet kolateralna, kao i ugovoreni novčani tok i istorijske podatke o gubicima.

Za procenjen iznos obezvređenja članice Grupe vrše ispravku vrednosti na teret rashoda perioda u kome je došlo do obezvređenja. Ako u kasnijim periodima rukovodstvo utvrdi da je došlo do promene uslova i da obezvređenje više ne postoji, ranije izvršena ispravka vrednosti se ukida u korist prihoda. Ukidanje ispravke vrednosti ne može imati za rezultat veću knjigovodstvenu vrednost sredstva od vrednosti koju bi to sredstvo imalo da ranije nije izvršeno obezvređenje.

3.8. Krediti

Kreditni su iskazani u bilansu stanja u visini odobrenih plasmana, umanjene za otplaćenu glavnice, kao i za ispravku vrednosti koja je zasnovana na proceni konkretno identifikovanih rizika za pojedine plasmane i rizika za koje iskustvo pokazuje da su sadržani u kreditnom portfoliju. U proceni navedenih rizika rukovodstvo primenjuje metodologiju koja je zasnovana na punoj primeni MRS 39, a koja je obelodanjena u napomeni 3.15.

Kreditni u dinarima, za koje je ugovorena zaštita od rizika vezivanjem za kurs dinara u odnosu na EUR, drugu inostranu valutu ili za rast indeksa cena na malo, revalorizovani su u skladu sa konkretnim ugovorom za svaki kredit. Razlika između nominalne vrednosti neotplaćene glavnice i revalorizovanog iznosa iskazana je u okviru potraživanja po osnovu plasmana. Efekti ove revalorizacije su evidentirani u okviru prihoda i rashoda od promene vrednosti imovine i obaveza.

3.9. Finansijska sredstva

3.9.1. Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha

Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha su finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja. Finansijsko sredstvo se klasifikuje u ovu kategoriju ukoliko je pribavljeno prvenstveno radi prodaje u kratkom roku. Derivati se takođe klasifikuju kao sredstva koja se drže radi trgovanja, osim ako su određeni kao instrument zaštite od rizika. Sredstva u ovoj kategoriji su klasifikovana kao tekuća sredstva. Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha obuhvataju obveznice stare devizne štednje emitovane od strane Republike Srbije i akcije banaka i preduzeća nabavljene radi trgovine.

3.9.2. Finansijska sredstva koja se drže do dospeća

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja i fiksnim rokovima dospeća, koje članice Grupe imaju nameru i mogućnost da drže do roka dospeća. Ova finansijska sredstva obuhvataju obveznice pravnih lica i državne zapise Ministarstva finansija Vlade Republike Crne Gore i Republike Srbije.

U slučaju da članica Grupe odluči da proda značajan deo finansijskih sredstava koja se drže do dospeća, cela kategorija se reklasifikuje kao raspoloživa za prodaju. Finansijska sredstva koja se drže do dospeća klasifikuju se kao dugoročna sredstva, osim ako su rokovi dospeća kraći od 12 meseci od datuma bilansa stanja, tada se klasifikuju kao kratkoročna sredstva.

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća inicijalno su evidentirana po nabavnoj vrednosti, a na dan bilansa su iskazana po amortizovanoj vrednosti, odnosno sadašnjoj vrednosti budućih tokova gotovine utvrđenih primenom efektivne kamatne stope sadržane u instrumentu.

3.9.3. Učešća u kapitalu i ostala finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana kao kreditni i potraživanja, finansijska sredstva koja se drže do dospeća ili finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su plasmani za koje postoji namera držanja u neodređenom vremenskom periodu, koji mogu biti prodati zbog potrebe za likvidnošću ili usled promene kamatnih stopa, deviznih kurseva ili tržišnih cena. Ukoliko za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju ne postoji aktivno tržište,

ukoliko su sa fiksnim rokom dospeća, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po amortizovanoj vrednosti primenom metoda efektivne kamatne stope. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju sastoje se od državnih zapisa i obveznica emitovanih od strane Republike Srbije, akcija drugih banaka i akcija i udela u drugim pravnim licima.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju inicijalno se procenjuju po nabavnoj vrednosti, a na dan bilansa procenjuju se po tržišnoj vrednosti, ako je poznata. Promena tržišne vrednosti se iskazuje u okviru kapitala, u korist ili na teret revalorizacionih rezervi, sve do otuđenja tih finansijskih sredstava kada se revalorizacione rezerve prenose u prihode.

U slučaju kada finansijska sredstva raspoloživa za prodaju zabeleže pad fer vrednosti, uz postojanje objektivnih dokaza umanjenja vrednosti sredstava (dugotrajan i kontinuiran pad vrednosti u periodu dužem od dvanaest meseci, kao i pad vrednosti iznad 30% nabavne vrednosti sredstava), akumulirani gubitak koji je priznat direktno u kapital isknižava se iz kapitala i priznaje kao rashod obezvređenja, iako priznavanje finansijskog sredstva nije prestalo (MRS 39.59, MRS 39.67 i MRS 39.68).

Kod učešća u kapitalu postoji namera držanja u neodređenom periodu. Ova učešća mogu biti prodana u zavisnosti od potreba za likvidnošću ili u slučaju promene tržišnih cena. Učešća u kapitalu za koje ne postoji aktivno tržište vrednovana su po nabavnoj vrednosti.

3.10. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U Bilansu tokova gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumevaju gotovina, sredstva na računima kod drugih banaka i čekovi poslani na naplatu.

3.11. Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica

Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica, kojima članice Grupe upravljaju uz naknadu nisu uključena u bilans stanja Grupe, već u vanbilansne pozicije.

3.12. Porezi i doprinosi

3.12.1. Porez na dobit

Porez na dobit predstavlja iznos obračunat primenom propisane poreske stope na iznos dobitka pre oporezivanja iskazanog u skladu sa MRS/MSFI, po odbitku efekata stalnih razlika koje propisanu poresku stopu svode na efektivnu poresku stopu.

Odloženi porezi se utvrđuju korišćenjem metode koja omogućava sagledavanje privremenih razlika između knjigovodstvenih vrednosti imovine i obaveza u finansijskim izveštajima i vrednosti imovine i obaveza za poreske svrhe.

Matična banka nema mogućnost vršenja poreske konsolidacije na osnovu važećih propisa u Republici Srbiji. Konačne iznose obaveza po osnovu poreza na dobit članice Grupe utvrđuju primenom poreske stope na poresku osnovicu utvrđenu lokalnim poreskim propisima i obelodanjuju u pojedinačnim napomenama uz svoje godišnje statutarne finansijske izveštaje (napomena 18.).

Poreske stope za 2012. godinu su:

Srbija	10%
Crna Gora	9%
Bosna i Hercegovina	10%

Od 01. januara 2013.godine stopa poreza na dobit u Srbiji je izmenjena i iznosi 15%.

3.12.2. Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata uključuju porez na imovinu, porez na dodatu vrednost, doprinose na zarade na teret poslodavca, kao i druge poreze i dažbine u skladu sa republičkim, lokalnim i poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru ostalih operativnih rashoda.

3.13. Depoziti

Depoziti se iskazuju u visini deponovanih iznosa koji mogu biti uvećani za obračunatu kamatu, što zavisi od obligacionog odnosa između deponenta i članice Grupe. Članice grupe su ugovarale kamatne stope na depozite u zavisnosti od visine depozita.

Devizni depoziti se prikazuju u dinarima prema srednjem kursu valuta važećem na dan bilansa.

U bilansu stanja depoziti su prikazani kao transakcioni i ostali depoziti.

3.14. Kapital

Kapital Grupe obuhvata osnivački udeo, akcije narednih emisija, rezerve iz dobiti, revalorizacione rezerve, akumulirani rezultat, rezultat tekućeg perioda umanjeno za nerealizovane gubitke po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju.

Kapital Grupe formiran je iz uloženi sredstava osnivača Matične banke i manjinskog osnivača Komercijalne banke AD Banja Luka u novčanom obliku. Osnivač ne može povlačiti sredstva uložena u kapital Grupe.

3.15. Ključne računovodstvene procene i pretpostavke

Rukovodstvo vrši procene i donosi pretpostavke koje utiču na vrednost sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini. Procenjene vrednosti su retko jednake ostvarenim rezultatima. Procene i pretpostavke koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvene vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine su prikazane u daljem tekstu.

/i/ Ispravka vrednosti

Grupa vrši pregled potraživanja i drugih plasmana u cilju procene ispravke vrednosti i rezervisanja na mesečnom nivou. Kod utvrđivanja da li gubitke po osnovu obezvređenja potraživanja i drugih plasmana treba priznati u bilansu uspeha, članice Grupe procenjuju da li postoje informacije/dokazi koje ukazuju na postojanje merljivog smanjenja procenjenih budućih tokova gotovine na grupnom nivou, pre nego što je takve gubitke moguće identifikovati na nivou pojedinačnog potraživanja, odnosno plasmana. Informacije koje mogu ukazati na gubitke po osnovu potraživanja i plasmana uključuju: neredovnost i kašnjenje u izmirivanju obaveza, tržišne i ekonomske uslove na lokalnom nivou koji uslovljavaju kašnjenja u izmirivanju obaveza i sl. Procene rukovodstva o obezvređenju potraživanja i drugih plasmana putem procene budućih tokova gotovine se baziraju na stvarnim gubicima iz prošlosti, koji su realizovani na finansijskim sredstvima sa sličnim rizikom i sličnim uzrocima obezvređenja. Metodologija i pretpostavke od kojih se polazi pri definisanju iznosa i perioda priliva gotovine po osnovu plasmana su predmet redovne provere u cilju svođenja na minimum razlike između procenjenih gubitaka i stvarnih gubitaka.

Postupak procene obezvređenja se vrši na pojedinačnom nivou, za svaki materijalno značajan kredit i na grupnom nivou, za materijalno manje značajne kredite. Iznos obezvređenja se pojedinačno procenjuje kao razlika između knjigovodstvene vrednosti i sadašnje vrednosti očekivanih budućih novčanih tokova, utvrđene diskontovanjem, primenom efektivne kamatne stope konkretnog kredita.

Obezvređenje za materijalno manje značajne kredite se procenjuje grupno za svaku bonitetnu grupu posebno, imajući u vidu njihove slične karakteristike u pogledu kreditnog rizika, i to u visini procenta migracija odgovarajuće bonitetne grupe u V bonitetnu grupu korigovanih za procenat naplate kredita koji su bili svrstani u V bonitetnu grupu.

Ukoliko se prilikom pojedinačne procene materijalno značajnih kredita proceni da ne postoje objektivni dokazi o obezvređenju kredita, taj kredit se obezvređuje u visini procenta obezvređenja bonitetne grupe kojoj pripada.

Iznosi očekivanih priliva po kreditu procenjuju se na osnovu dokaza o planiranim prihodima dužnika, a u slučaju da su nedovoljni primenjuje se procena novčanog toka iz realizacije kolaterala. Procena broja dana kašnjenja naplate određenog potraživanja od dužnika, utvrđuje se sagledavanjem svih relevantnih dokaza o vremenu realizacije planiranih prihoda dužnika, kao i iskustvenih podataka o kašnjenju u plaćanju tog dužnika.

/ii/ Poštena (fer) vrednost

Utvrđivanje poštene vrednosti finansijskih sredstava i obaveza za koje ne postoji tržišna cena zahteva korišćenje različitih modela i tehnika. Kod finansijskih instrumenata koji imaju manji obim trgovine i čije tržišne cene su samim tim manje transparentne, utvrđivanje fer vrednosti je subjektivnije, odnosno zahteva veći stepen korišćenja procene u zavisnosti od likvidnosti instrumenta, koncentracije rizika, nesigurnosti na tržištu, pretpostavki vezanih za cenu i ostalih faktora koji utiču na konkretan finansijski instrument.

3.16 . Beneficije zaposlenih

U skladu sa propisima, članice Grupe su u obavezi da plaćaju doprinose državnim fondovima kojima se obezbeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Članice Grupe su, takođe, obavezne da od bruto zarada zaposlenih obustave doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplate tim fondovima. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

Od decembra 2012. godine Matična banka ugovara dobrovoljno zdravstveno osiguranje za sve članove Izvršnog odbora. Shodno važećim propisima u Republici Srbiji ovakvo davanje ima tretman zarade

Grupa je izvršila ukidanje rezervisanja u 2012. godini u skladu sa MRS 19 po osnovu smanjenja dugoročnih obaveza za otpremnine za odlazak u penziju i povećanje po osnovu obaveza za neiskorišćene dane godišnjih odmora zaposlenih. Za procenu i obračun rezervisanja po navedenim osnovama Grupa je angažovala ovlašćenog licenciranog aktuara.

Grupa nema sopstvene penzione fondove niti opcije za isplate zaposlenima u vidu akcija i po tom osnovu nema identifikovane obaveze na dan 31. decembra 2012. godine.

3.17. Informacije po segmentima

Grupa najveći deo svog poslovanja obavlja na teritoriji Republike Srbije.

Bilansna suma Matične banke iznosi 92,87% ukupne bilansne sume konsolidovanog bilansa stanja (2011. godine: 92,25%).

Bilansna suma Komercijalne banke AD Budva iznosi 3,05% ukupne konsolidovane aktive (2011. godine: 3,24%), Komercijalne banke AD Banja Luka 4,05% (2011. godine: 4,48%) i KomBank INVEST-a 0,03% (2011. godine: 0,03%).

Prilikom konsolidacije izvršena je eliminacija svih međusobnih odnosa iz bilansa stanja u iznosu od 5.997.181 hiljadu dinara (2011. godine: 5.690.480 hiljada dinara). Iz bilansa uspeha izvršena je eliminacija prihoda u iznosu od 4.857 hiljada dinara (2011. godine: 165.859 hiljada dinara), a rashoda u iznosu od 6.055 hiljada dinara (2011. godine 46.767 hiljada dinara) – napomena 54.

Informacije po segmentima su obelodanjene u napomeni 53.

Koncentracija plasmana po dužnicima prema privrednim delatnostima je prikazana u okviru napomene 57. - Upravljanje rizicima.

4. PRIHODI I RASHODI PO OSNOVU KAMATA

a) Prihodi po osnovu kamata

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
<i>Kamate u dinarima</i>		
<i>Po osnovu kredita</i>		
- sektor finansija i osiguranja	396.740	749.096
- privredna društva	8.647.012	8.448.934
- preduzetnici	222.550	205.600
- javni sektor	487.996	258.982
- stanovništvo	4.686.282	4.160.892
- drugi komitenti	1.674	1.032
<i>Po osnovu depozita</i>		
- sektor finansija i osiguranja	476.353	261.588
<i>Po osnovu HOV</i>		
- sektor finansija i osiguranja	116.704	-
- privredna društva	12.214	15.396
- javni sektor	2.013.818	1.853.230
<i>Po osnovu ostalih plasmana</i>		
- privredna društva	108.804	138.324
- preduzetnici	29	27
- stanovništvo	923.684	729.820
ukupno u dinarima	18.093.860	16.822.921

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
Kamate u stranoj valuti		
Po osnovu kredita		
- javna preduzeća	81.201	60.383
- privredna društva	1.809.309	1.428.797
- preduzetnici	1.289	959
- javni sektor	39.783	3.641
- stanovništvo	336.977	316.796
- strana lica	430.891	373.537
- registrovani poljoprivredni proizvođači	167	73
Po osnovu depozita		
- sektor finansija i osiguranja	2.016	10.414
- stanovništvo (po osnovu odobrenih limita)	-	1.028
- strana lica	13.830	76.170
Po osnovu HOV		
- javni sektor	900.167	248.610
Po osnovu ostalih plasmana		
- sektor finansija i osiguranja	11.528	25.798
- strana lica	600	2.722
ukupno u stranoj valuti	3.627.758	2.548.928
UKUPNO	21.721.618	19.371.849

U okviru ukupnih prihoda od kamata deo po osnovu razgraničene naknade po kreditima iznosi 593.994 hiljade dinara. Učešće priznate naknade za odobravanje kredita u ukupnim priznatim kamatama iznosi 2,73%.

Unapred naplaćene naknade koje čine prihod budućeg perioda iznose 923.746 hiljada dinara i prikazane su u okviru ostalih obaveza u bilansu stanja (napomena 40.).

Procenjeni efekat kamate koja nije obračunata i iskazana u bilansu uspeha Grupe za 2012. godinu iznosi 140.880 hiljada dinara, a odnosi se na kamatu po kreditima i plasmanima po kojima su pokrenuti sudski sporovi i obustavljen obračun kamate.

b) Rashodi po osnovu kamata

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
Kamate u dinarima		
<i>Po osnovu kredita</i>		
- sektor finansija i osiguranja	69.643	10.156
<i>Po osnovu depozita</i>		
- sektor finansija i osiguranja	559.846	421.375
- javna preduzeća	173.423	254.114
- privredna društva	497.862	605.946
- preduzetnici	12.885	9.633
- javni sektor	871.631	826.015
- stanovništvo	128.794	114.751
- strana lica	308	274
<i>Po osnovu ostalih obaveza</i>		
- privredna društva	119	28
- stanovništvo	2.290	27.064
ukupno u dinarima	2.316.801	2.269.356
Kamate u str.valuti		
<i>Po osnovu kredita</i>		
- sektor finansija i osiguranja	95.707	91.316
- javni sektor	3.380	2.240
- strana lica	654.288	229.899
<i>Po osnovu depozita</i>		
- sektor finansija i osiguranja	72.844	79.188
- javna preduzeća	116.580	122.157
- privredna društva	643.143	569.871
- preduzetnici	101	48
- javni sektor	6.816	24.574
- stanovništvo	5.668.981	5.035.019
- strana lica	4.320	5.421
- drugi komitenti	5.032	11.599
<i>Po osnovu ostalih obaveza</i>		
- sektor finansija i osiguranja	176	210
- strana lica	10	42
ukupno u str.valuti	7.271.378	6.171.584
UKUPNO	9.588.179	8.440.940

5. PRIHODI I RASHODI PO OSNOVU NAKNADA I PROVIZIJA

a) Prihodi od naknada i provizija

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
Naknade u dinarima		
- sektor finansija i osiguranja	198.572	231.005
- javna preduzeća	41.840	38.233
- privredna društva	2.067.445	1.959.159
- preduzetnici	561.649	505.073
- javni sektor	1.254	1.612
- stanovništvo	2.176.768	2.146.471
- strana lica	124.853	68.489
- registrovani poljoprivredni proizvođači	-	11
- drugi komitenti	-	433
ukupno u dinarima	5.172.381	4.950.486
Naknade u stranoj valuti		
- sektor finansija i osiguranja	15.555	11.626
- javna preduzeća	1.206	832
- privredna društva	209.677	174.052
- javni sektor	2.871	2.758
- stanovništvo	161.928	139.306
- strana lica	98.369	55.241
- drugi komitenti	9.385	8.074
ukupno u stranoj valuti	498.991	391.889
UKUPNO	5.671.372	5.342.375

b) Rashodi od naknada i provizija

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
Naknade i provizije u dinarima		
- sektor finansija i osiguranja	324.449	281.993
- druga preduzeća	246.617	180.907
- stanovništvo	-	22
- strana lica	13.229	16.773
- drugi komitenti	555	124
ukupno u dinarima	584.850	479.819
Naknade i provizije u stranoj valuti		
- sektor finansija i osiguranja	29.965	26.612
- strana lica	202.518	154.315
- drugi komitenti	23.765	12.909
ukupno u stranoj valuti	256.248	193.836
UKUPNO	841.098	673.655

6. NETO DOBITAK / GUBITAK PO OSNOVU PRODAJE HARTIJA OD VREDNOSTI PO FER VREDNOSTI

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
Dobici od prodaje HOV po fer vrednosti	2.777	20.598
Gubici od prodaje HOV po fer vrednosti	(1.887)	(39.707)
Neto dobitak/gubitak po osnovu prodaje hartija od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha	<u>890</u>	<u>(19.109)</u>

7. NETO DOBITAK PO OSNOVU PRODAJE HARTIJA OD VREDNOSTI KOJE SU RASPOLOŽIVE ZA PRODAJU

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
Dobici od prodaje HOV koje su raspoložive za prodaju	83.947	1.254
Gubici od prodaje HOV koje su raspoložive za prodaju	(52)	-
Neto dobitak po osnovu prodaje hartija od vrednosti koje su raspoložive za prodaju	<u>83.895</u>	<u>1.254</u>

8. NETO DOBITAK/GUBITAK PO OSNOVU PRODAJE OSTALIH PLASMANA

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
Dobici po osnovu prodaje ostalih plasmana	2.164	1.950
Gubici po osnovu prodaje ostalih plasmana	(40)	(138)
Neto gubitak/dobitak po osnovu prodaje ostalih plasmana	<u>2.124</u>	<u>1.812</u>

9. NETO RASHODI / PRIHODI OD KURSNIH RAZLIKA

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
Prihodi po osnovu kursnih razlika	6.087.360	1.443.798
Rashodi po osnovu kursnih razlika	(14.114.932)	(1.591.178)
	(8.027.572)	(147.380)

Pozitivne i negativne kursne razlike obuhvataju dobitke/ gubitke od transakcija obavljenih u stranoj valuti u toku godine i dobitke/gubitke od svođenja pozicija bilansa stanja iskazanih u stranim valutama na zvanične kurseve na kraju svakog meseca u toku godine.

Obračun kursnih razlika se obavlja i iskazuje po bruto principu (negativne i pozitivne kursne razlike) u toku poslovne godine.

10. PRIHODI OD DIVIDENDI I UČEŠĆA

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
Prihodi od dividendi i učešća	2.251	7.997

11. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
Ostali prihodi operativnog poslovanja	159.169	144.582
Prihodi naplaćenih otpisanih potraživanja	506	580
Dobici od prodaje osn. sredstava i nemater. ulaganja	38.650	12.970
Prihodi od smanjenja obaveza	3.314	2.831
Viškovi	2.556	32
Ostalo	47.911	34.993
	252.106	195.988

U okviru ostalih prihoda operativnog poslovanja najznačajniji iznos predstavlja prihod po osnovu davanja u zakup nepokretnosti za poslovne namene u iznosu od 101.435 hiljada dinara.

12. NETO PRIHODI / RASHODI INDIREKTNIH OTPISA PLASMANA I REZERVISANJA

a) Rashodi	31. decembar	
	2012.	2011.
u hiljadama dinara		
Rashodi indirektnih otpisa plasmana bilansnih pozicija		
- plasmani klijentima	7.189.091	7.116.808
- potraživanja za kamate i naknade	405.143	749.325
- HOV koje se drže do dospeća	6.909	7.554
- Učešća i ost.HOV raspoložive za prodaju	76.783	-
-ostala sredstva	195.142	72.174
Rashodi rezervisanja za vanbilansne pozicije	545.478	497.160
Rashodi rezervisanja za sudske sporove	220.967	1.124.856
Rashodi rezervisanja za otpremnine zaposlenima	65.113	51.702
Rashodi po osnovu suspenzije kamate	117.482	19.730
	8.822.108	9.639.309

b) Prihodi	31. decembar	
	2012.	2011.
u hiljadama dinara		
Prihodi od ukidanja indir. otpisa plasmana bilans. pozic.		
- plasmani klijentima	5.812.419	6.858.910
- potraživanja za kamate i naknade	308.614	687.785
- HOV koje se drže do dospeća	7.073	3.254
- učešća u kapital. i ostale HOV raspoložive za prodaju	-	1.568
- ostala sredstva	54.580	47.545
Prihodi od ukidanja rezervisanja za vanbilansne pozicije	545.018	392.108
Prihodi od ukidanja neiskorišćenih rezervisanja za obaveze	18.249	-
Prihodi od ukidanja neiskorišćenih rezervisanja	52.989	-
Prihodi od naplaćene suspendovane kamate	76.797	159.840
	6.875.739	8.151.010

Neto rashodi (a-b) (1.946.369) (1.488.299)

Do kraja januara 2013. godine nisu izvršene materijalno značajne naplate obezvređenih plasmana koje bi uticale na ukidanje ispravke vrednosti shodno zahtevima iz MRS 10.

Na osnovu kategorizacije plasmana utvrđene saglasno zahtevima nadležnih regulatornih tela na dan 31.12.2012. godine banke članice Grupe su procenile rezervu za procenjene gubitke po osnovu ukupne izloženosti kreditnom riziku.

U skladu sa lokalnim propisima regulatornih tela o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki, razlika iznosa rezerve za potencijalne gubitke obračunate u skladu sa navedenim propisima i iznosa ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama koja su obračunata u skladu sa interno usvojenom metodologijom, evidentira se na posebnom računu u okviru rezervi iz dobiti za potencijalne gubitke, uz napomenu da se navedena metodologija u Crnoj Gori primenjuje od 01. januara 2013. godine (napomena 43.).

KRETANJE NA RAČUNIMA ISPRAVKI VREDNOSTI I REZERVISANJA

	Gotovina i gotovinski ekvivalen.	Potraživ. za kamate i naknade	Dati krediti i depoziti	Hartije od vrednosti	Učešća	Ostali plasmani	Ostala sredstva	Vanbilan. obaveze	Ukupno
Stanje 1. januara 2012. godine	-	1.741.465	11.380.294	4.611	370.189	2.800.087	166.909	519.253	16.982.808
Nova ispravka vrednosti	-	405.143	6.823.845	6.909	76.783	365.246	195.142	545.478	8.418.546
Smanjenje ispravke vrednosti	-	(308.614)	(5.709.482)	(7.073)	-	(102.937)	(54.580)	(545.018)	(6.727.704)
Kursne razlike	-	36.939	508.485	224	-	171.913	10.567	1.525	729.653
Otpisi Ostale promene	-	(29.280)	(63.412)	-	-	(31.516)	(438)	-	(124.646)
	-	(138.483)	2.002	-	(18)	(2.322)	(3.893)	1	(142.713)
Stanje 31. decembra 2012.godine	-	1.707.170	12.941.732	4.671	446.954	3.200.471	313.707	521.239	19.135.944

13. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
Troškovi zarada	2.712.618	2.403.774
Troškovi naknada zarada	520.654	595.088
Troškovi poreza na zarade i naknade zarada	493.775	458.094
Troškovi doprinosa na zarade i naknade zarada	831.514	774.627
Troškovi naknada za privremene i povremene poslove	65.170	54.052
Ostali lični rashodi	84.968	84.967
	4.708.699	4.370.602

14. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
Troškovi amortizacije	842.991	758.925

15. OPERATIVNI I OSTALI POSLOVNI RASHODI

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
Troškovi materijala	558.659	481.013
Troškovi proizvodnih usluga	2.187.516	1.995.265
Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	1.701.227	1.524.094
Troškovi poreza	98.183	97.513
Troškovi doprinosa	825.771	740.749
Ostali troškovi	40.827	46.079
Rashodi po osnovu otpisa nenaplativih potraživanja	227	103
Gubici od prodaje osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	105	436
Gubici po osnovu rashodovanja i otpisa osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	2.269	3.716
Manjkovi i štete	7.600	-
Ostali rashodi	66.320	21.159
	5.488.704	4.910.127

U okviru troškova proizvodnih usluga troškovi zakupnine za 2012. godinu iznose 771.720 hiljada dinara.

Obaveze za operativni lizing poslovnog prostora članica Grupe priznaju se kao redovni mesečni troškovi zakupnina.

Potencijalne obaveze na dan 31.12.2012. godine, koje se odnose na buduće periode bez PDV-a, za 237 objekat ukupne površine 38.261,68 m² iznose:

- do jedne godine	537.991
- od jedne do pet godina	1.525.109
- preko pet godina	344.575
Ukupno	2.407.675

16. PRIHODI OD PROMENE VREDNOSTI IMOVINE I OBAVEZA

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
Prihodi od promene vrednosti plasmana i potraživanja	17.179.893	11.511.613
Prihodi od promene vrednosti hartija od vrednosti	42.071	16.232
Prihodi od promene vrednosti obaveza	767.535	1.653.998
Prihodi od promene vrednosti osn.sred. inv.nekretnina i namaterijalnih ulaganja	173	-
UKUPNO	17.989.672	13.181.843

17. RASHODI OD PROMENE VREDNOSTI IMOVINE I OBAVEZA

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
Rashodi od promene vrednosti plasmana i potraživanja	7.792.526	11.656.158
Rashodi od promene vrednosti hartija od vrednosti	14.954	191.158
Rashodi od promene vrednosti obaveza	2.040.489	1.458.141
Rash.od promene vredn. osn.sredstava, invest.nekr. i nematerijalnih ulaganja	7.897	-
Rashodi od promene vrednosti derivata	-	634
UKUPNO	9.855.866	13.306.091
Neto prihodi/rashodi od promene vrednosti imovine i obaveza	8.133.806	(124.248)

Prihodi/rashodi od promene vrednosti plasmana sadrže efekat obračuna ugovorenih zaštita od rizika devizne klauzule.

Prihodi/rashodi od promene vrednosti hartija od vrednosti sadrže efekte svođenja hartija od vrednosti na tržišnu vrednost.

Prihodi/rashodi od promene vrednosti obaveza sadrže efekat obračuna ugovorenih zaštita od rizika devizne klauzule na primljene depozite komitenata.

Efekte obračuna promene vrednosti članice Grupe vrše na kraju meseca u toku poslovne godine i na dan transakcije.

18. POREZ NA DOBIT

Svaka članica Grupe utvrđuje porez na dobitak prema lokalnim propisima. Utvrđeni porez ne podleže konsolidaciji već se odvojeno obelodanjuje.

Matična banka

A. KOMPONENTE POREZA NA DOBITAK

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
Poreski rashod perioda	(472.448)	(426.027)
Dobitak od kreiranja odloženih poreskih sredstava i ukidanja poreskih obaveza	32.885	11.578
Gubitak od ukidanja poreskih sredstava	(10.953)	(23.937)
	(450.516)	(438.386)

B. USAGLAŠAVANJE TEKUĆEG POREZA NA DOBITAK SA REZULTATOM PRIMENE PORESKE STOPE NA DOBIT PRE OPOREZIVANJA

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
Dobitak/gubitak pre oporezivanja	4.572.662	3.952.066
Obračun poreza po važećoj stopi 10%	457.266	395.207
Poreski efekat rashoda koji se ne priznaju u poreskom bilansu	42.334	115.976
Poreski efekti neto kapitalnih dobitaka / gubitaka	(1.261)	146
Poreski efekti razlike amortizacije za poreske svrhe i računovodstvene amortizacije	21.364	12.874
Poreski efekti transfernih cena	445	223
Poreski efekti usklađivanja prihoda	(1.820)	4.917
Poreski kredit iskorišćen u tekućoj godini	(45.880)	(103.316)
Korekcija poreskih efekata (iskorišćene i efekat novih)	(21.932)	12.359
PORESKI EFEKTI ISKAZANI U BILANSU USPEHA	(450.516)	(438.386)
C. EFEKTIVNA PORESKA STOPA	9,85	11,09

Uplaćene akontacije poreza na dobit za 2012. godinu iznose 529.343 hiljade dinara, po osnovu obaveze mesečnih plaćanja predviđenih Zakonom o porezu na dobit. Matična banka je za namirenje tekućeg poreza iskoristila iznos od 472.448 hiljada dinara uplaćenih akontacija, koji u celini pokriva poreski rashod perioda, a ostatak od 56.895 hiljada dinara koristi kao deo akontacije za naredni poreski period.

Komercijalna banka AD Budva

A. KOMPONENTE POREZA NA DOBITAK

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
Poreski rashod perioda	(12.038)	(7.744)
Dobitak od kreiranja odloženih poreskih sredstava i ukidanja poreskih obaveza	-	113
Gubitak od ukidanja poreskih sredstava	(236)	-
	(12.274)	(7.631)

B. USAGLAŠAVANJE TEKUĆEG POREZA NA DOBITAK SA REZULTATOM PRIMENE PORESKE STOPE NA DOBIT PRE OPOREZIVANJA

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
Dobitak/gubitak pre oporezivanja	122.360	112.287
Obračun poreza po važećoj stopi 9%	11.012	10.106
Poreski efekat rashoda koji se ne priznaju u poreskom bilansu	1.027	305
Poreski efekti neto kapitalnih gubitaka	-	-
Poreski efekti razlike amortizacije za poreske svrhe i računovodstvene amortizacije	(2)	(174)
Poreski efekti transfernih cena	-	150
Poreski efekti usklađivanja prihoda	-	-
Poreski kredit iskorišćen u tekućoj godini	-	(2.643)
Korekcija poreskih efekata (iskorišćene i efekat novih)	236	(113)
PORESKI EFEKTI ISKAZANI U BILANSU USPEHA	(12.274)	(7.631)
C. EFEKTIVNA PORESKA STOPA	10,02	6,80

Na osnovu stava nadležne Poreske uprave o nepriznavanju mogućnosti korišćenja poreskog kredita za namirenje tekućeg poreza na dobit, Banka je izvršila dodatnu uplatu u iznosu od 2.643 hiljada dinara na teret akumuliranog dobitka u martu 2012. godine. Ovom doplatom korigovana je efektivna poreska stopa za 2011.godinu na 9,15%.

Komercijalna banka AD Banja Luka

A. KOMPONENTE POREZA NA DOBITAK

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
Poreski rashod perioda	(14.764)	(6.385)
Potraživanje za pretplaćeni porez	-	-
	(14.764)	(6.385)

B. USAGLAŠAVANJE TEKUĆEG POREZA NA DOBITAK SA REZULTATOM PRIMENE PORESKE STOPE NA DOBIT PRE OPOREZIVANJA

U hiljadama dinara	2012.		2011.	
Dobitak/gubitak pre oporezivanja	75.817		75.408	
Obračun poreza po važećoj stopi 10%	7.582		7.541	
Uskl.prihoda po kurs.razlikama i kamatama na depozite i neto kapitalnih gubitaka	(1.304)		(21)	
Poreski efekti usklađivanja rashoda	8.487		(1.135)	
PORESKI EFEKTI ISKAZANI U BILANSU USPEHA	(14.764)		(6.385)	
C. EFEKTIVNA PORESKA STOPA	19,47		8,47	

KomBank INVEST AD Beograd

A. KOMPONENTE POREZA NA DOBITAK

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
Poreski rashod perioda	(212)	(195)
Dobitak od kreiranja odloženih poreskih sredstava i ukidanja poreskih obaveza	47	-
Gubitak od kreiranja odloženih poreskih obaveza i ukidanja poreskih sredstava	(412)	(5)
	<u>(577)</u>	<u>(200)</u>

B. USAGLAŠAVANJE TEKUĆEG POREZA NA DOBITAK SA REZULTATOM PRIMENE PORESKE STOPE NA DOBIT PRE OPOREZIVANJA

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
Dobitak/gubitak pre oporezivanja	1.330	255
Obračun poreza po važećoj stopi 10%	133	25
Poreski efekat rashoda koji se ne priznaju u poreskom bilansu	28	1
Poreski efekti neto kapitalnih dobitaka	(212)	(212)
Poreski efekti razlike amortizacije za poreske svrhe i računovodstvene amortizacije	76	71
Poreski efekti transfernih cena	-	-
Poreski efekti gubitka u poreskom bilansu	(25)	115
Poreski efekat obavezne osnovice iz kapitalnog dobitka po poreskim propisima	212	195
Korekcija poreskih efekata (iskorišćene i efekat novih)	365	5
PORESKI EFEKTI ISKAZANI U BILANSU USPEHA	<u>(577)</u>	<u>(200)</u>

C. EFEKTIVNA PORESKA STOPA	<u>43,38</u>	<u>78,43</u>
-----------------------------------	--------------	--------------

19. DOBITAK OD KREIRANJA ODLOŽENIH PORESKIH SREDSTAVA I SMANJENJA ODLOŽENIH PORESKIH OBAVEZA

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
Dobitak od kreiranja odloženih poreskih sredstava i smanjenja odloženih poreskih obaveza	33.549	11.691
	<u>33.549</u>	<u>11.691</u>

Ukupan efekat promene poreskih sredstava iznosi 33.549 hiljada dinara:

- a) Izmena poreske stope poreza na dobit u Srbiji sa 10% na 15% počevši od 2013. godine a po osnovu kojih će se utvrđena poreska sredstva i/ili poreske obaveze realizovati tokom narednih godina imalo je direktan uticaj na uvećanje poreskih sredstava za 50%, u odnosu na obračun primenjen 2011. godine. Ukupan efekat promene poreskih sredstava iznosi 32.885 hiljada dinara i sastoji se od dobitka po osnovu izmene poreske stope u iznosu od 14.935 hiljada dinara i efekta kreiranja novih poreskih sredstava primenom stope od 15% u iznosu od 17.950 hiljada dinara kod Matične banke.
- b) Kreiranje novih poreskih sredstava po osnovu povećanja rezervisanja za primanja zaposlenih (MRS 19) iznosi 47 hiljada dinara kod KomBank INVEST-a i 617 hiljada dinara kod KB Budva.

Komercijalna banka AD Banja Luka nema mogućnost iskazivanja odloženih poreza na osnovu lokalnog poreskog zakonodavstva.

20. GUBITAK OD SMANJENJA ODLOŽENIH PORESKIH SREDSTAVA I KREIRANJA ODLOŽENIH PORESKIH OBAVEZA

	31. decembar	
U hiljadama dinara	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Gubitak od smanjenja odloženih poreskih sredstava i kreiranja odloženih poreskih obaveza	12.218	23.942
	<u>12.218</u>	<u>23.942</u>

Ukupan efekat promene poreskih obaveza iznosi 12.218 hiljada dinara i sastoji se od:

- a) uvećanja odloženih poreskih obaveza na privremenu razliku u vrednosti osnovnih sredstava usled povećanja poreske stope za 23.453 hiljada dinara ili 50%. Na dan 31.12.2012. god. obračun odloženih poreskih obaveza po ovom osnovu zahtevao je smanjenje obaveze u iznosu od 12.600 hiljada dinara, što čini neto gubitak od 10.853 hiljada dinara kod Matične banke,
- b) uvećanja odloženih poreskih obaveza na privremenu razliku u vrednosti osnovnih sredstava za 412 hiljada dinara kod KomBank INVEST-a i 853 hiljade dinara kod KB Budva,
- c) gubitka od ukidanja odloženih poreskih sredstava po osnovu javnih dažbina obračunatih u prethodnom periodu, a plaćenih u tekućem poreskom periodu u iznosu od 100 hiljada dinara kod Matične banke.

21. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKIVALENTI

	31. decembar	
U hiljadama dinara	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
<i>U dinarima</i>		
Žiro račun	21.884.424	9.992.491
Gotovina u blagajni	2.616.937	1.731.557
ukupno	<u>24.501.361</u>	<u>11.724.048</u>

U stranoj valuti

Devizni računi	15.151.740	5.507.847
Gotovina u blagajni u stranoj valuti	2.181.438	1.810.345
Gotovinski ekvivalenti u str.valuti - čekovi poslani na naplatu	21.272	32.753
Ostala novčana sredstva	196.916	170.590
ukupno	17.551.366	7.521.535
Zlato i ostali plemeniti metali	99	99
UKUPNO	42.052.826	19.245.682

Obavezna rezerva kod Narodne banke Srbije predstavlja minimalnu rezervu dinarskih sredstava obračunatu u skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi kod NBS.

Dinarsku obaveznu rezervu Matična banka obračunava 17. u mesecu na osnovu prosečnog stanja dinarskih depozita u toku prethodnog kalendarskog meseca. Dinarsku obaveznu rezervu Matična banka izdvaja u dinarima na svom žiro računu i ta sredstva može koristiti za likvidnost. Matična banka je dužna da održava prosečno mesečno stanje na svom žiro računu u visini obračunate dinarske obavezne rezerve, s tim što radi ostvarivanja prosečnog dnevnog stanja izdvojene obavezne rezerve dnevno stanje na žiro računu može biti manje ili veće od obračunate dinarske obavezne rezerve.

Godišnja kamatna stopa koju NBS plaća na iznos ostvarenog prosečnog dnevnog stanja izdvojene dinarske obavezne rezerve iznosi 2,5%. Matična banka je u toku 2012. godine održavala prosečno mesečno stanje u visini dinarske obavezne rezerve, odnosno ni u jednom obračunskom ciklusu nije bila u korišćenju sredstava dinarske obavezne rezerve.

22. OPOZIVI DEPOZITI I KREDITI

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
<i>u dinarima</i>		
Kreditni po repo transakcijama	4.000.000	11.500.000
	4.000.000	11.500.000
<i>u stranoj valuti</i>		
Obavezna rezerva kod NBS	40.280.692	44.913.755
Opozivi depoziti i obavezne rezerve kod centralnih banaka Crne Gore i BiH	1.545.677	2.624.815
	41.826.369	47.538.570
UKUPNO	45.826.369	59.038.570
<u>Matična banka</u>		

Deviznu obaveznu rezervu Matična banka obračunava 17. u mesecu na osnovu prosečnog stanja deviznih depozita u toku prethodnog kalendarskog meseca. Deviznu obaveznu rezervu Matična banka izdvaja u devizama na poseban račun kod NBS i ta sredstva može po potrebi povlačiti. Matična banka je dužna da održava prosečno mesečno stanje izdvojene devizne obavezne rezerve u visini obračunate devizne obavezne rezerve, s tim što radi ostvarivanja prosečnog dnevnog stanja izdvojene obavezne rezerve dnevno stanje na računu devizne obavezne rezerve može biti manje ili veće od obračunate devizne obavezne rezerve.

Na obaveznu rezervu u stranoj valuti Matična banka ne ostvaruje kamatu.

Tokom 2012. u skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi kod NBS, Matična banka je određeni deo devizne obavezne rezerve izdvajala u dinarima na svom žiro računu.

Komercijalna banka AD Budva

Obavezna rezerva Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine predstavlja minimum izdvojenih depozita u skladu sa regulativom Centralne banke Crne Gore na koju se odnosi „Odluka o obaveznoj rezervi banaka kod Centralne banke Crne Gore“ („Službeni list CG“ br 35/11 i 22/12). U skladu sa navedenim, banka obračunava obaveznu rezervu na depozite po viđenju i oročene depozite.

Obavezna rezerva kod Centralne banke u Crnoj Gori se odnosi na obaveznu rezervu koja se izdvaja po stopi od 9,5% na deo osnovice koju čine depoziti po viđenju i depoziti ugovoreni sa ročnošću do jedne godine, odnosno do 365 dana, i 8,5% na deo osnovice koju čine depoziti ugovoreni sa ročnošću preko jedne godine, odnosno preko 365 dana. Na depozite ugovorene sa rokom dospeća preko jedne godine koji imaju klauzulu o mogućnosti razročenja tih depozita u roku kraćem od 365 dana, primenjuje se stopa od 9,5%.

Iznos do 50% uračunava se u slobodna raspoloživa sredstva kao iznos kojim je dozvoljeno raspolagati radi održavanja dnevne likvidnosti Banke.

Banka može do 35% obavezne rezerve izdvojiti i držati u obliku državnih zapisa koje je emitovala Crna Gora.

Na 15% izdvojenih sredstava Centralna banka plaća Banci mesečnu naknadu od 1% na godišnjem nivou.

Banka nije koristila sredstva obavezne rezerve u toku 2012. godine.

Komercijalna banka AD Banja Luka

Obavezna rezerva kod Centralne banke BiH predstavlja rezervu sredstava obračunatu u skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi kod CB BiH. Od 1. februara 2011. godine stopa obavezne rezerve na depozite i pozajmljena sredstva s ugovorenim rokom dospeća do jedne godine je smanjena sa 14% na 10%, dok je stopa obavezne rezerve na depozite i pozajmljena sredstva s ugovorenim rokom dospeća preko jedne godine ostala nepromenjena sa procentom od 7 %.

Od 1. avgusta 2011. godine promenjen je obračun naknade bankama na iznos sredstava koje banke drže kod CB BiH, na iznos obavezne rezerve - 70% i na iznos sredstava iznad obavezne rezerve - 90% od stope koja se utvrđuje na osnovu ponderisanog proseka kamatnih stopa koje je u istom periodu na tržištu ostvarila CB BiH na depozite investirane do mesec dana.

Prosečna godišnja kamatna stopa na obaveznu rezervu iznosi 0,03%.

Banka nije koristila sredstva obavezne rezerve u toku 2012. godine.

23. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU KAMATA, NAKNADA, PRODAJE, PROMENE FER VREDNOSTI DERIVATA I DRUGA POTRAŽIVANJA

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
<i>Potraživanja za kamatu i naknadu u dinarima</i>		
- kamata	2.232.991	1.947.476
- naknada	142.440	117.265
Potraživanja po osnovu prodaje u dinarima	177	80
Druga potraživanja u dinarima - zakupnina	363.100	354.738
Ispravka vrednosti u dinarima	(1.284.149)	(1.360.913)
	1.454.559	1.058.646
<i>Potraživanja za kamatu i naknadu u str.valuti</i>		
- kamata	693.550	571.548
- naknada	19.092	17.943
Potraživanja po osnovu prodaje u stranoj valuti	-	44.028
Druga potraživanja	-	8.754
Ispravka vrednosti u str.valuti	(423.021)	(380.552)
	289.621	261.721
UKUPNO	1.744.180	1.320.367

24. DATI KREDITI I DEPOZITI

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
<i>Kreditni dati u dinarima</i>		
Po transakcionim računima	5.615.020	5.221.887
Potrošački krediti	1.903.601	4.630.134
Kreditni za obrtna sredstva	48.392.968	30.415.847
Izvozni krediti	3.076.278	9.514.560
Investicioni krediti	33.486.818	33.597.472
Stambeni krediti	30.109.265	25.893.496
Ostali krediti	44.625.186	32.526.702
Ispravka vrednosti kredita u dinarima	(8.638.581)	(7.912.752)
	158.570.555	133.887.346
<i>Kreditni dati u str.valuti</i>		
Za plaćanje uvoza robe i usluga iz inostranstva	5.112.910	6.191.620
Kreditni za kupovinu nepokretnosti	2.653.137	2.426.473
Plasmani koji se odobravaju i dospevaju u roku 1 dana (overnight)	2.170.276	8.255.053
Ostali krediti u str.valuti	29.805.210	21.451.236
Ispravka vrednosti kredita u str.valuti	(4.075.176)	(3.253.615)
	35.666.357	35.070.767

Dati ostali i namenski depoziti u str.valuti

Ostali dati depoziti u str.valuti	407.185	636.301
Ispravka vrednosti depozita u str.valuti	(227.975)	(213.927)
	<u>179.210</u>	<u>422.374</u>
	<u>194.416.122</u>	<u>169.380.487</u>

U trećem kvartalu 2012. godine Matična banka je na zahtev NBS, zbog potrebe usklađivanja strukture izveštaja za bankarski sektor zemlje, izvršila preknjižavanje kratkoročnih kredita stanovništvu po platnim karticama sa pozicije potrošačkih kredita na ostale kredite.

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
<i>Kreditni stanovništvu po platnim karticama</i>	2.105.785	2.077.942

Navedeni iznosi prikazani u 2012. godini čine deo pozicije ostalih kredita, a u 2011. godini potrošačkih kredita.

U toku 2012. godine krediti do jedne godine u dinarima i stranoj valuti su odobravani na period od jednog meseca do jedne godine, uz kamatne stope na mesečnom nivou u rasponu od 0,17% do 1,8% mesečno.

Kreditni preko jedne godine u dinarima i stranoj valuti su odobravani na period do maksimum trideset godina, uz godišnju kamatnu stopu u rasponu od 2,5% do 22,5 %.

Koncentracija ukupno plasiranih kredita komitentima od strane Grupe je prikazana u napomeni 57.

Rizici i neizvesnosti

Rukovodstva članica Grupe su izvršila rezervisanja za potencijalne kreditne gubitke na osnovu svih poznatih i predvidljivih rizika na datum sastavljanja finansijskih izveštaja. Klasifikacija potraživanja iz kreditnog portfolija izvršena je na osnovu poslednjih raspoloživih finansijskih informacija, kao i na osnovu očekivanih efekata procesa restrukturiranja. Ukoliko ovi efekti ne rezultiraju u mogućnostima izmirivanja obaveza prema članicama Grupe, potraživanja članica Grupe su najvećim delom obezbeđena hipotekama na nepokretnostima dužnika, kao i zalogom na pokretnoj imovini. U slučaju da ove aktivnosti preduzete od strane rukovodstva članica Grupe ne daju očekivane rezultate, u narednim izveštajnim periodima će biti neophodno da se izdvoje dodatna rezervisanja za moguće gubitke po osnovu procene nenaplativosti.

25. HARTIJE OD VREDNOSTI (BEZ SOPSTVENIH AKCIJA)

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
<i>u dinarima</i>		
<i>HOV po fer vrednosti kroz bilans uspeha</i>		
- akcije banaka u dinarima	708	728
- akcije privrednih društava	5.703	7.825
<i>HOV raspoložive za prodaju</i>		
- akcije banaka u dinarima	75	79
- obveznice privrednih društava (Tigar)	67.904	83.318
-obveznice banaka	1.566.640	-
- zapisi Republike Srbije	17.221.078	16.895.150
-obveznice lokalne samouprave	56.089	-
<i>HOV koje se drže do dospeća</i>		
- obveznice privrednih društava (B92)	51.167	78.476
- obveznice Republike Srbije	101.123	90.565
Ispravka vrednosti HOV u dinarima	(4.671)	(4.611)
	19.065.816	17.151.530
<i>u stranoj valuti</i>		
<i>Hov po fer vrednosti kroz bilans uspeha</i>		
- obveznice Republike Srbije	206.492	145.246
<i>Hov raspoložive za prodaju u stranoj valuti</i>		
- obveznice i zapisi Republike Srbije	22.830.133	9.644.515
<i>Hov koje se drže do dospeća</i>		
- državni zapisi Vlade Crne Gore	113.718	209.282
	23.150.343	9.999.043
UKUPNO	42.216.159	27.150.573

HOV kojima se trguje

Na dan 31. decembra 2012. godine tržišna vrednost portfelja HOV kojima se trguje iznosi 212.903 hilj. dinara (na dan 31. decembra 2011. godine 150.403 hilj. dinara) od toga u dinarima 6.411 hiljada dinara, a u stranoj valuti 206.492 hiljada dinara.

Pojedinačno najveća ulaganja su izvršena u obveznice stare devizne štenje Republike Srbije u iznosu od 206.492 hiljada dinara, i akcije privrednih društava: Galenika Fitofa AD u iznosu od 1.868 hiljada dinara, Metalac AD u iznosu od 1.575 hiljada dinara, Sojaprotein AD 931 hiljadu dinara i Messer Tehnogas AD 689 hiljada dinara.

HOV raspoložive za prodaju

Na dan 31. decembra 2012. godine ulaganja u HOV raspoložive za prodaju imaju sledeću strukturu:

u dinarima :

zapisi Rebulike Srbije 14.047.771 hiljada dinara, obveznice Republike Srbije 3.173.307 hiljada dinara, obveznice – budžet grada Pančeva 56.089 hiljada dinara, obveznice kompanije Tigar 67.904 hiljada dinara i obveznice

banaka: Societe generale banka 1.055.102 hiljade dinara, Erste banka 511.538 hiljada dinara i AIK banka AD 75 hiljada dinara.

u stranoj valuti:

zapisi Republike Srbije 15.332.788 hiljada dinara, i dugoročne obveznice Vlade Republike Srbije 6.909.901 hiljada dinara i obveznice stare devizne štenje – Republika Srbija u iznosu od 587.444 hiljade dinara .

HOV koje se drže do dospeća

Na dan 31. decembra 2012. godine ulaganja u HOV koje se drže do dospeća imaju sledeću strukturu: 113.718 hiljada dinara odnosi se na državne zapise Vlade Crne Gore, 101.123 hiljade dinara na zapise Republike Srbije i 51.167 hiljada dinara na obveznice B92.

26. UDELI (UČEŠĆA)

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
Učešće u kapitalu banaka i finansijskih organizacija	136.236	117.998
Učešće u kapitalu preduzeća i drugih pravnih lica	451.430	405.008
Učešće u kapitalu stranih lica u inostranstvu	295.498	189.938
Ispravka vrednosti	(446.954)	(370.189)
	436.210	342.755

Učešća u kapitalu banaka i finansijskih organizacija odnose se na: Euroaxis banku AD u iznosu od 78.387 hiljada dinara, AIK banku AD u iznosu od 54.014 hiljada dinara, Jubmes banku AD u iznosu od 1.961 hiljada dinara i Union Banku AD u iznosu od 1.874 hiljade dinara.

Učešća u kapitalu preduzeća najvećim delom se odnose na: 14.oktobar AD Kruševac u iznosu od 324.874 hiljade dinara, RTV Politiku 37.634 hiljade dinara, kompanija Dunav AD 46.124 hiljade dinara i Politiku AD 34.526 hiljada dinara.

Učešća u kapitalu stranih lica u inostranstvu odnose se na kompaniju VISA u iznosu od 244.375 hiljada dinara, MASTER card 51.058 hiljada dinara i Montenegroberzu, Podgorica u iznosu od 65 hiljada dinara.

Ispravka vrednosti drugih učešća u kapitalu u iznosu od 446.954 hiljade dinara odnosi se na obezvređenje 100% nabavne vrednosti za ona učešća koja nemaju tržišnu vrednost, od čega se najveći iznos odnosi na: 14. oktobar AD Kruševac u iznosu od 324.874 hiljade dinara, RTV Politiku u iznosu od 37.634 hiljade dinara, Politiku AD u iznosu od 28.484 hiljade dinara, kompanija Dunav AD u iznosu od 28.828 hiljada dinara i AIK banku u iznosu od 19.287 hiljada dinara.

27. OSTALI PLASMANI

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
<i>Ostali plasmani u dinarima</i>		
Kupljeni plasmani - faktoring	103.282	361.776
Plasmani po osnovu akceptiranja, avaliranja i izvršenih plaćanja po garancijama	1.445.695	1.020.978
Ostali plasmani	380.005	455.849
Ispravka vrednosti ostalih plasmana u dinarima	(968.074)	(745.367)
	960.908	1.093.236
<i>Ostali plasmani u str.valuti</i>		
Plasmani po osnovu akceptiranja, avaliranja i izvršenih plaćanja po garancijama	310.040	263.290
Pokriveni akreditivi i druga jemstva	1.662.270	598.528
Ostali plasmani u str.valuti	2.529.307	2.306.478
Ispravka vrednosti ostalih plasmana u str.valuti	(2.232.397)	(2.054.720)
	2.269.220	1.113.576
UKUPNO	3.230.128	2.206.812

Plasmani po osnovu akceptiranja, avaliranja i izvršenih plaćanja po garancijama u iznosu od 1.445.695 hiljada dinara u najvećem delu se odnose na plaćanja po garancijama u iznosu od 1.074.363 hiljada dinara.

U okviru ostalih plasmana u dinarima najveći deo obuhvata nominalnu vrednost eskontovanih menica u iznosu od 285.028 hilj. dinara, dok u okviru ostalih plasmana u stranoj valuti najveći deo obuhvata potraživanja od Jugobanke A.D. Beograd u stečaju u iznosu od 1.400.503 hiljade dinara, sa ispravkom vrednosti u punom iznosu.

28. NEMATERIJALNA ULAGANJA

Nematerijalna ulaganja

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
Licence i softver	1.336.323	1.029.431
Nematerijalna ulaganja u pripremi	52.831	72.699
Ispravka vrednosti	(744.317)	(496.636)
	644.837	605.494

Promene na nematerijalnim ulaganjima

	Licence i softver	Avansi za nem. ul.	Ostala nem. ul. u pripremi	U hiljadama dinara
				U K U P N O
Nabavna vrednost				
Stanje na dan 31. decembra 2011.	1.029.431	-	72.699	1.102.130
Korekcija poč.stanja - prenos na grupu ostalih potr. i osnov sredstava	-	-	-	-
Korigovano poč.stanje	1.029.431	-	72.699	1.102.130
Povećanje	11.666	-	269.500	281.166
Revalorizacija	-	-	-	-
Prenosi	283.043	-	(289.368)	(6.325)
Prodaja, otuđenja i rashodovanja	-	-	-	-
Kursne razlike	12.183	-	-	12.183
Stanje na dan 31. decembra 2012.	1.336.323	-	52.831	1.389.154
Ispravka vrednosti				
Stanje na dan 31. decembra 2011.	496.636	-	-	496.636
Korekcija poč.stanja - prenos na grupu ostalih potr. i osnov sredstava	-	-	-	-
Korigovano poč.stanje	496.636	-	-	496.636
Amortizacija za 2012.god.	239.532	-	-	239.532
Revalorizacija	-	-	-	-
Prodaja, otuđenja i rashodovanja	-	-	-	-
Kursne razlike	8.149	-	-	8.149
Stanje na dan 31. decembra 2012.	744.317	-	-	744.317
Neotpisana vrednost na dan:				
31.decembra 2012.godine	592.006	-	52.831	644.837
31.decembar 2011.godine	532.795	-	72.699	605.494

29. OSNOVNA SREDSTVA I INVESTICIONE NEKRETNINE

Promene na osnovnim sredstvima i investicionim nekretninama

U hiljadama dinara

	Nekretnine	Oprema	Investicije u toku	Investicione nekretnine	U K U P N O
Nabavna vrednost					
Stanje na dan 31. decembra 2011.godine	5.906.945	3.140.728	44.805	1.884.859	10.977.337
Korekcija poč.stanja - ulaganja na tuđ. osnov.sreds	-	-	-	-	-
Korigovano poč.stanje	5.906.945	3.140.728	44.805	1.884.859	10.977.337
Povećanje	1.120	22.427	466.249	127.836	617.632
Revalorizacija	-	-	-	-	-
Prenosi	107.342	308.471	(456.832)	22.857	(18.162)
Otuđenja i rashodovanje	(13.503)	(218.594)	-	-	(232.097)
Ostalo	(8.184)	(3.390)	-	-	(11.574)
Kursne razlike	19.735	38.908	627	-	59.270
Stanje na dan 31. decembra 2012.	6.013.455	3.288.550	54.849	2.035.552	11.392.406
Ispravka vrednosti					
Stanje na dan 31. decembra 2011.	941.422	2.014.534	-	149.176	3.105.132
Korekcija poč.stanja - ulaganja na tuđ. osnov.sreds	-	-	-	-	-
Korigovano poč.stanje	941.422	2.014.534	-	149.176	3.105.132
Amortizacija za 2012.god.	149.546	420.248	-	33.665	603.459
Revalorizacija	-	-	-	-	-
Otuđenja i rashodovanje	(3.440)	(211.639)	-	-	(215.079)
Prenos	745	-	-	(745)	-
Ostalo	(146)	(2.268)	-	-	(2.414)
Kursne razlike	4.448	25.540	-	-	29.988
Stanje na dan 31. decembra 2012.	1.092.575	2.246.415	-	182.096	3.521.086
Neotpisana vrednost na dan:					
31.decembra 2012.godine	4.920.880	1.042.135	54.849	1.853.456	7.871.320
31.decembar 2011.godine	4.965.523	1.126.194	44.805	1.735.683	7.872.205

a) Investicione nekretnine

Matična banka

Na dan 31. decembra 2012. godine, Matična banka ima iskazane investicione nekretnine u vrednosti od 1.726.233 hiljadje dinara, koje čine objekti dati u zakup.

Na osnovu zaključenih ugovora o dugoročnom zakupu Matična banka je u 2012. izvršila prenos na investicione nekretnine nepokretnosti (Niš, Vrtište, Gornje polje) u ukupnom iznosu od 25.864 hiljada dinara.

Aktiviranjem dela investicione nekretnine u Makedonskoj 29, za sopstvene potrebe, u 2012., Matična banka je izvršila prenos na sopstvena osnovna sredstva (poslovni prostor) u ukupnom iznosu od 3.007 hiljada dinara.

Neto efekat ovih reklasifikacija je povećanje investicionih nekretnina za 22.857 hiljada dinara.

Na dan 31.12.2012. godine neto rezultat po osnovu investicionih nekretnina iznosi 50.603 hiljade dinara:

Naziv objekta	Površina u m ²	Ukupni troškovi	u hiljadama dinara	
			Ostvareni prihodi od zakupa	Neto rezultat
Beograd, Makedonska 29	7.168,91	(32.986)	73.055	40.069
Niš, Vrtište nova d-zgrada	1.816,00	(176)	851	675
Niš, TPC Kalča	85,00	(802)	5.155	4.353
Beograd, Omladinskih brig. 19	15.218,00	(14.219)	19.725	5.506

U toku decembra 2012. godine stručna služba Matične banke izvršila je procenu vrednosti investicionih nekretnina.

Procenjena fer vrednost investicionih nekretnina na dan 31.12.2012. iznosi 17.397 hiljada EUR (u dinarskoj protivvrednosti 1.978.301 hiljada dinara) što je za 14,60% više u odnosu na knjigovodstvenu vrednost i ne predstavlja značajno odstupanje fer od knjigovodstvene vrednosti.

Procenjena vrednost investicionih nekretnina:

Naziv objekta	Površina u m ²	Knjigovod. vrednost u 000 RSD	Procenjena vrednost		Razlika vrednosti u 000 RSD
			u 000 EUR	u 000 RSD	
Beograd, Makedonska 29	7.168,91	1.023.887	9.170	1.042.785	18.898
Niš, Vrtište nova d-zgrada	1.816,00	25.788	364	41.346	15.558
Niš, TPC Kalča	85,00	36.260	193	21.965	(14.295)
Beograd, Omlad. brig. 19	15.218,00	640.298	7.670	872.205	231.907
UKUPNO		1.726.233	17.397	1.978.301	252.068

Komercijalna banka AD Banja Luka

Na osnovu zaključenog dugoročnog Ugovora o zakupu u septembru 2012. godine Banka je izvršila prenos stalnih sredstava namenjenih prodaji na investicione nekretnine u ukupnom iznosu 127.219 hiljada dinara, koje čine: ekonomsko dvorište 1.603 m², carinska zona-poslovni objekat skladište sirovina površine 873 m², ekonomsko dvorište 1.739 m², poslovni objekat hala površine 1.024 m², ekonomsko dvorište površine 1.009 m², privredna zgrada površine 949 m² i pašnjak treće klase površine 2.763 m².

U toku 2012. godine Banka nije vršila procenu investicionih nekretnina.

Na dan 31.12.2012. godine neto rezultat po osnovu investicionih nekretnina iznosi 145 hiljada dinara:

Naziv objekta	Površina u m ²	Ukupni troškovi	u hiljadama dinara	
			Ostvareni prihodi od zakupa	Neto rezultat
Bescarinska zona bb, Zona rada i industrije Brčko („Prohema“doo): Tri poslovne zgrade 2.846 m ² i zemljište 7.114 m ²	9.960	(774)	919	145

b) Nekretnine

Grupa nema građevinske objekte pod hipotekom radi obezbeđenja otplate kredita.

Usled nepotpunih katastarskih knjiga, na dan 31. decembra 2012. godine, Matična banka za dvadeset pet građevinskih objekata sadašnje vrednosti 1.408.317 hiljada dinara, još uvek nema dokaze o vlasništvu. Rukovodstvo Matične banke preduzima sve neophodne mere radi pribavljanja vlasničkih listova.

Matična banka je od 01.01.2005. godine priznala izvršenu revalorizaciju (procenu nezavisnog procenjivača) za nepokretnosti u vlasništvu. Stručna služba Matične banke je u 2012. godini, kao i prethodnih godina, izvršila procenu nekretnina u vlasništvu, u skladu sa internim aktima.

Bez obzira što procenjena vrednost nekretnina ne odstupa značajno od njihove knjigovodstvene vrednosti, rukovodstvo Matične banke planira da u narednoj godini izvrši novu procenu angažovanjem nezavisnog procenjivača, uvažavajući zahteve relevantnih MRS.

Procenjena vrednost nekretnina Matične banke:

Naziv objekta	Površina u m ²	Knjigovod. vrednost u 000 RSD	Procenjena vrednost		Razlika vrednosti u 000 RSD
			u 000 EUR	u 000 RSD	
Beograd, Makedonska 29	10.916	2.003.225	16.450	1.870.707	(132.518)
Beograd, Kralja Petra 19	5.358	584.185	6.266	712.538	128.353
Beograd, Svetog Save 14	3.715	487.070	5.214	592.898	105.828
Beograd, Svetogorska 42-44	3.333	366.268	4.703	534.765	168.497
Šabac, Jevremova 2	1.210	138.544	975	110.917	(27.627)
Kruševac, Trg fontana 1	2.959	95.033	1.039	118.209	23.176
Ostale nepok. (71 objekat)		883.347	6.656	756.930	(126.417)
UKUPNO*		4.557.672	41.303	4.696.964	139.292

* knjigovodstvena vrednost ne obuhvata ulaganja u tuđe objekte od 176.019 hiljada dinara

Procenjena fer vrednost nekretnina na dan 31.12.2012. iznosi 41.303 hiljade EUR (u dinarskoj protivvrednosti 4.696.964 hiljada dinara) što je za 3,06% više u odnosu na knjigovodstvenu vrednost i ne predstavlja značajno odstupanje fer od knjigovodstvene vrednosti.

Na osnovu interne procene vrednosti nekretnina u 2012. godini, u 2013. godini očekuju se pozitivni efekti na revalorizacije rezerve u okviru kapitala.

Rukovodstva članica Grupe smatraju da je sadašnja vrednost nekretnina i opreme na dan 31.12.2012. godine prikazana po tržišnoj vrednosti.

Na osnovu izvršenih Godišnjih popisa je rashodovano i isknjiženo iz evidencije trajno neupotrebljivih osnovnih sredstava (opreme) sadašnje vrednosti u iznosu od 1.907 hiljada dinara.

30. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJA SE OBUSTAVLJA

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
Stalna sredstva namenjena prodaji	78.763	222.029
	78.763	222.029

Matična banka je u postupku prodaje devet nekretnina za koje je procenila da joj nisu neophodne u daljem poslovanju. Rukovodstvo Matične banke preduzima sve neophodne mere radi prodaje sredstava namenjenih prodaji. U toku 2012. godine realizovana je prodaja dva objekta i to: poslovni prostor u Beogradu i Kruševcu.

Rukovodstvo Matične banke i dalje ima nameru da sprovede postupak prodaje za sva sredstva koja nisu prodana u proteklih godinu dana.

Na osnovu izvršene procene fer vrednosti stalnih sredstava namenjenih prodaji od strane stručne službe, u knjigama Matične banke je izvršeno smanjenje vrednosti objekata u iznosu od 4.097 hiljada dinara.

Stalna sredstva namenjena prodaji:	u hilj. dinara	
Naziv objekta	Površina u m ²	Knjigovodstvena vrednost
Braničevo, poslovni prostor	21,08	480
Jasika, poslovni prostor	75,87	611
Požarevac, M.Pijade 2, poslovni prostor	790,82	31.839
Požarevac, M.Pijade 2, poslovni prostor	880,86	26.345
Ražanj, garaža	15,00	26
Beograd, Toše Jovanovića 7, poslovni prostor	24,05	2.213
Vrbas, M. Tita 49, poslovni prostor	145,56	4.688
Varvarin, M. Marinovića, poslovni prostor	207,00	8.144
Svrljig, ugao D. Trifunca i Hadžićeve, posl. prostor	128,00	4.417
UKUPNO		78.763

31. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
Odložena poreska sredstva	(4.896)	(31.789)
Odložene poreske obaveze	948	49.150
	(3.948)	17.361

Odložena poreska sredstva se odnose na kredite po osnovu oporezivih privremenih razlika od dugoročnih rezervisanja po MRS 19., obezvređenja imovine, kao i obračunatih i neplaćenih javnih dažbina.

32. OSTALA SREDSTVA

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
<i>Ostala potraživanja u dinarima</i>		
Potraživanja po osnovu datih avansa za obrtna sredstva	28.985	38.606
Potraživanja po osnovu avansa datih za trajna ulaganja	51.479	1.264
Potraživanja od zaposlenih	1.381	1.725
Potraživanja po osnovu pretplaćenih poreza i doprinosa	3.164	5.516
Potraživanja za više plaćen porez na dobit	12.784	25.038
Ostala potraživanja iz operativnog poslovanja	231.900	207.755
Prolazni i privremeni računi	198.710	156.648
Potraživanja u obračunu	547.695	1.518.535
Ispravka vrednosti ostalih potraživanja	(53.938)	(40.864)
	1.022.160	1.914.223
<i>Ostala potraživanja u stranoj valuti</i>		
Potraživanja od zaposlenih	197	635
Ostala potraživanja iz operativnog poslovanja	125.071	110.765
Prolazni i privremeni računi	566	26.693
Potraživanja u obračunu	232.155	884.974
Ispravka vrednosti ostalih potraživanja	(132.978)	(118.303)
	225.011	904.764
<i>Aktivna vremenska razgraničenja u dinarima</i>		
Razgraničena potraživanja za obračunatu kamatu	496.147	286.056
Razgraničena potraživanja za ostale obračunate prihode	-	52
Razgraničeni troškovi za obaveze iskazane po amortiz. vrednosti primenom EKS	90.497	82.002
Razgraničeni ostali troškovi	191.237	63.085
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	-	1.905
	777.881	433.100

Aktivna vremenska razgraničenja u stranoj valuti

Razgraničena potraživanja za obračunatu kamatu	158.009	53.187
Razgraničeni troškovi za obaveze iskazane po amortizovanoj vrednosti primenom EKS	1.611	1.692
Razgraničeni ostali troškovi	19.635	21.383
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	749	1.599
	180.004	77.861

Zalihe

Zalihe materijala	31.566	18.480
Zalihe alata i inventara	1.384	1.183
Sredstva stečena naplatom potraživanja	2.537.496	1.952.255
Inventar u upotrebi	137.239	116.630
Ispravka vrednosti sredstava stečenih naplatom potraživanja	(126.791)	(7.742)
Ispravka vrednosti zaliha	(137.239)	(116.630)
	2.443.655	1.964.176
UKUPNO	4.648.711	5.294.124

U okviru pozicije potraživanja u obračunu u dinarima u ukupnom iznosu od 547.695 hiljada dinara najveći deo odnosi se na potraživanja od osiguravajućih društava po osnovu matematičke rezerve po osnovu kolektivnog osiguranja života zaposlenih u iznosu od 430.572 hiljade dinara i potraživanja po poslovima kupoprodaje deviza na deviznom tržištu u iznosu od 113.590 hiljada dinara.

Sredstva stečena naplatom potraživanja

Matična banka

Materijalne vrednosti stečene po osnovu naplate potraživanja u iznosu od 1.334.522 hiljade dinara odnose se na:

Materijalne vrednosti stečene u poslednjih 12 meseci

Opis	Površina u m ²	Vrednost u 000 din.	Datum sticanja
Mur, Novi Pazar, kuća i voćnjak III klase	1.190,00	5.535	06.04.2012.
I.C.P Kruševac, poslovni objekat	12.836,00	49.982	08.06.2012.
Soko Banja, Vikend kuća, proizvodna hala i porodično stambena zgrada	1.944,00	34.954	01.08.2012.
Soko Banja, Poljoprivredno zemljište (voćnjak , njive)	5.740,83 ar	35.335	01.08.2012.
Beograd, Bajе Pivljanina 83, poslovna zgrada	278,52	67.320	23.08.2012.
Novi Pazar, Ejupa Kurtagića 13, kuća	139,90	4.755	24.07.2012.
Majur, Tabanovačka, njiva IV klase	1,445 ha	1.630	10.08.2012.
Majur, proizvodna hala sa pomoćnim objektima	1.263	39.622	08.10.2012.
Negotin, stambena kuća i pomoćne zgrade	658,00	71.103	07.10.2012.
Mladenovac, njiva III klase	16.633	244	22.11.2012.
Niš, poslovni prostor - lokali	140	22.400	14.12.2012.
Ukupno I		332.880	

Materijalne vrednosti stečene u ranijim periodima

Opis	Površina u m ²	Vrednost u 000 din.	Datum sticanja
Lokal u Novom Pazaru, Kej skopskih žrtava 44	82,95	9.156	27.09.2006.
Gnjilica, njiva sedme klase	2.638,00	216	11.06.2008.
Hotel Prezident, Čačak, ul. Bulevar oslobođenja bb	2.278,92	127.035	21.01.2009.
Stambena zgrada, Čačak ul. Ratka Mitrovića 6	195,00	3.706	12.05.2009.
Okućnica livada, VI klase	1 ha 24 ara	337	26.11.2010.
Tivat, Mrčevac-stambena zgrada, pomoćna zgrada, objekat u izgradnji i garaža	277	5.512	23.12.2010.
Buče šuma, IV klase	8.292,00	547	26.11.2010.
NBGD, Milentija Popovića 5b, stan MZ S2 br.1	87	24.386	24.12.2010.
NBGD, Milentija Popovića 5b, stan MZ S2 br.2	170	47.639	24.12.2010.
NBGD, Milentija Popovića 5b, stan MZ S2 br.3	173	48.480	24.12.2010.
NBGD, Milentija Popovića 5b, stan I S2 br.5	171	47.919	24.12.2010.
NBGD, Milentija Popovića 5b, stan II S2 br.9	175	49.040	24.12.2010.
NBGD, Milentija Popovića 5b, poslovni prostor L4S2	153	55.880	24.12.2010.
NBGD, Milentija Popovića 5b, poslovni prostor L3S2	128	46.751	24.12.2010.
Mur, Novi Pazar, šuma, njiva i voćnjak	33,96 ar	4.379	07.04.2011.
Budva šuma, IV klase	974,00	13.532	27.05.2011.
Prijevor, šuma IV klase	1.995,00	11.087	27.05.2011.
Stambena zgrada, Galathea	925,00	423.845	21.11.2011.
Ukupno II		919.447	

Materijalne vrednosti stečene u poslednjih 12 meseci - oprema

Opis	Vrednost u 000 din.	Datum sticanja
I.C.P Kruševac, pokretna imovina	45.243	08.06.2012.
Soko Banja, Sineks Niš i Trebič sunce (pokretna imovina)	34.701	01.08.2012.
Majur, pokretna imovina	378	08.10.2012.
Svrljig, pokretna imovina	38	13.11.2012.
Fizička lica, traktor sa prikolicom	114	18.07.2012.
Fizička lica – pokretna imovina	32	26.01.2012.
Fizička lica – pokretna imovina	38	19.06.2012.
Fizička lica – pokretna imovina	20	20.03.2012.
Fizička lica – pokretna imovina	81	20.03.2012.
Fizička lica – pokretna imovina	70	25.01.2012.
Ukupno III	80.715	

Materijalne vrednosti stečene u ranijim periodima - oprema

Opis	Vrednost u 000 din.	Datum sticanja
Novi Pazar, oprema	275	23.06.2008.
Valjevo, oprema	1.205	07.09.2009.
Ukupno IV	1.480	

UKUPNO Matična banka (I+II+III+IV)	1.334.522
---	------------------

Materijalne vrednosti po osnovu naplate potraživanja do godinu dana na dan 31.12.2012. godine iznose 413.595 hiljade dinara i odnose se na građevinske objekte i zemljište (šume) i opremu koji su bili položeni kao sredstva obezbeđenja po potraživanjima Matične banke od komitenata po osnovu datih kredita.

Za navedene objekte Matična banka poseduje knjižno vlasništvo. Rukovodstvo Matične banke preduzima sve neophodne mere radi prodaje stečenih sredstava.

Matična banka je u toku 2012. godine izvršila prodaju dva objekata, zemljište i opremu stečene naplatom potraživanja po ukupno prodatoj vrednosti u iznosu od 86.886 hiljada dinara (nabavna vrednost prodatih sredstava iznosila je 82.315 hiljada dinara).

U toku 2012. godine izvršeno je umanjenje materijalnih vrednosti stečenih naplatom potraživanja (tri objekta: Galathea, hotel Prezident i Novi Pazar) na osnovu procene fer vrednosti od strane stručne službe Matične banke u ukupnom iznosu od 118.795 hiljada dinara.

Na osnovu propisa NBS materijalne vrednosti primljene na osnovu naplate potraživanja Matična banka je dužna da otuđi ili nameni za sopstvenu upotrebu u roku od dvanaest meseci od dana sticanja. U slučaju prekoračenja propisanog roka Banka je dužna da izdvoji rezervu iz dobiti od 100%.

Komercijalna banka AD Budva

Materijalne vrednosti stečene po osnovu naplate potraživanja u poslednjih 12 meseci:

Opis	Površina u m ²	Vrednost u 000 RSD	Datum sticanja
Rijeka Crnojevića - poslov.prostor 3.309m ² i zemljište 43.436m ²	46.745	171.648	30.06.2012.
Ukupno I		171.648	

Materijalne vrednosti stečene po osnovu naplate potraživanja u ranijim periodima:

Opis	Površina u m ²	Vrednost u 000 RSD	Datum sticanja
Danilovgrad-zgrade 190 m ² i zemlj. 13.205 m ²	13.395	3.434	09.10.2007.
Podgorica- posl.zgrade 995 m ² i zemlj. 170 m ²	1.165	128.635	31.12.2008.
Sutomore- stamb.objekti	1.158	96.575	31.01.2009.
Kotor Pobrđe - zemljište	31.534	66.157	28.02.2009.
Budva- šuma	709	25.725	31.03.2009.
Kovači i Lastva- zemljište	5.810	32.040	30.06.2009.
Reževići- stambeni objekti	139	38.042	30.06.2009.
Podgorica - zemljište	375	15.944	31.08.2009.
Podgorica- zgrade 1.291 m ² i zemlj. 11.683 m ²	12.974	21.778	31.10.2009.
Danilovgrad-stam.objekti 709m ² ,dvoriš. 500m ² i zemljište 16.544m ²	17.753	29.622	30.11.2009.
Sutomore -zemljište	432	32.122	03.12.2009.
Tološi- stamb.objekti 500m ² i dvoriš. 195m ²	695	58.849	07.12.2009.
Petrovac-stamb.objekti 252m ² , posl.prost. 40m ² i zemlj. 811m ²	1.103	68.401	17.12.2009.
Reževići-zemljište	547	32.004	17.12.2009.
Dajbabe-posl.objekti 2.370m ² i zemlj. 8.879m ²	11.249	95.964	28.12.2009.
Podgorica-poslovni objekat 97m ² + 497m ²	594	148.440	27.01.2010.
Cetinje-garaža 30 m ² i zemljište 374 m ²	404	1.439	25.05.2010.
Tološi-stamb.objekat 394m ² +zemljište 61m ²	455	30.010	31.07.2010.
Kotor-Vranovići-šume i livade	3.131	2.681	01.08.2010.
Budva- stambeni objekat	50	11.956	17.08.2010.
Danilovgrad-Spuž-stambeni prostori 228 m ² i zemlj. 1.364 m ²	1.592	9.818	31.10.2011.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE KOMERCIJALNA BANKA AD BEOGRAD
31. decembar 2012. godine **(Grupa)**

Kotor-zemljište	3.632	5.310	30.11.2011.
Podgorica-zgrada i hotel 661m ² i zemlj. 264m ²	925	76.380	31.12.2011.
Ukupno II		1.031.326	
UKUPNO Komercijalna banka AD Budva (I+II)		1.202.974	

Odlukom Centralne banke Crne Gore o minimalnim standardima za ulaganja banaka u nepokretnosti i osnovna sredstva, propisano je da iznos ulaganja u nepokretnosti i osnovna sredstva koji prelazi 40% sopstvenih sredstava, banka tretira kao odbitnu stavku pri izračunavanju ukupnog iznosa sopstvenih sredstava banke. Ulaganjima u nepokretnosti ne smatra se sticanje nepokretnosti u zamenu za potraživanja u postupku restrukturiranja duga, u stečajnom postupku, odnosno postupku likvidacije nad dužnikom banke, u postupku reorganizacije dužnika u skladu sa propisima kojima se uređuje stečaj, ili u postupku izvršenja radi namirenja potraživanja banke, ukoliko od dana sticanja nepokretnosti nije prošlo više od dve godine.

Propisima Centralne banke Crne Gore nije propisan rok u kome banka mora da proda sredstva stečena naplatom potraživanja. U toku 2012. godine Komercijalna banka AD Budva nije realizovala prodaju sredstava stečenih po osnovu naplate potraživanja.

33. TRANSAKCIONI DEPOZITI

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
<i>U dinarima</i>		
- sektor finansija i osiguranja	592.959	687.409
- javna preduzeća	2.952.311	1.715.030
- privredna društva	12.567.931	8.531.260
- preduzetnici	1.818.444	1.778.231
- javni sektor	42.979	38.392
- stanovništvo	5.535.428	5.183.533
- strana lica	157.576	644.129
- registrovani poljoprivredni proizvođači	1.265.464	1.056.626
- drugi komitenti	1.482.446	1.374.545
	26.415.538	21.009.155
<i>U stranoj valuti</i>		
- sektor finansija i osiguranja	873.448	1.162.172
- javna preduzeća	768.528	710.710
- privredna društva	9.962.377	7.300.892
- preduzetnici	284.175	200.538
- javni sektor	1.916.275	1.810.304
- stanovništvo	3.947.213	3.202.436
- strana lica	999.990	1.140.054
- registrovani poljoprivredni proizvođači	1.799	2.443
- drugi komitenti	671.506	306.203
	19.425.311	15.835.752
	45.840.849	36.844.907

Depoziti po viđenju u dinarima, najvećim delom, predstavljaju stanja transakcionih depozita preduzeća i drugih pravnih lica. Odlukom o kamatnim stopama Matične banke za 2012. godinu ovi depoziti su kamatonosni. U

zavisnosti od nivoa prosečnog mesečnog stanja na transakcionim računima komitenata kamatna stopa iznosi od 0,5% do 2% na godišnjem nivou.

Depoziti po viđenju preduzeća i nerezidenata u stranoj valuti su nekamatonosni u Matičnoj banci, izuzev kod specifičnih poslovnih aranžmana. U Komercijalnoj banci AD Budva navedeni depoziti imaju stope od 0% do 0,30% na godišnjem nivou, a u Komercijalnoj banci AD Banja Luka imaju stope od 0% do 3,11% na godišnjem nivou.

Dinarski a vista štedni ulozi stanovništva su deponovani uz kamatnu stopu 0,15% na godišnjem nivou. Devizni a vista štedni ulozi stanovništva su deponovani uz kamatnu stopu za EUR od 0,15% do 0,25% na godišnjem nivou i ostale valute od 0,10% na godišnjem nivou.

34. OSTALI DEPOZITI

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
Depoziti u dinarima		
Štedni depoziti	1.828.785	1.856.593
Depoziti po osnovu datih kredita	344.192	415.857
Namenski depoziti	3.629.670	610.292
Ostali depoziti		
- sektor finansija i osiguranja	4.979.525	3.309.558
- javna preduzeća	811.095	1.415.659
- privredna društva	10.585.279	18.093.217
- preduzetnici	56.650	36.621
- javni sektor	339.343	208.521
- stanovništvo	22.102	12.078
- strana lica	7	1.000
- drugi komitenti	5.680.432	3.798.044
	28.277.080	29.757.440
Depoziti u str.valuti		
Opozivi depoziti	105.344	48.152
Štedni depoziti	153.221.289	131.593.488
Depoziti po osnovu datih kredita	2.491.009	2.782.834
Namenski depoziti	2.334.865	1.428.795
Ostali depoziti		
- sektor finansija i osiguranja	6.141.883	6.302.344
- javna preduzeća	3.308.579	3.970.754
- privredna društva	7.155.460	4.979.721
- preduzetnici	34.570	27.579
- javni sektor	35.282	141.503
- stanovništvo	236.057	403.701
- strana lica	12.779	11.159
- drugi komitenti	1.290.196	1.630.539
	176.367.313	153.320.569
UKUPNO	204.644.393	183.078.009

Depoziti preduzeća

U toku 2012. godine kratkoročni depoziti preduzeća u dinarima su deponovani uz kamatnu stopu u rasponu od: referentne kam.stope minus 2,75 procentna poena do referentne kamatne stope na godišnjem nivou, u zavisnosti od datuma dospeća.

Kratkoročni depoziti preduzeća u stranoj valuti su deponovani uz kamatnu stopu u rasponu od 0,25% do 6% na godišnjem nivou.

Dugoročni depoziti preduzeća u dinarima deponovani su uz kamatnu stopu određenu iznosom referentne kamatne stope NBS na godišnjem nivou uvećane za 0,50 procentnih poena.

Kratkoročni depoziti preduzeća indeksirani u EUR-ima deponovani su uz kamatnu stopu u rasponu od 1,0%-2,2% na godišnjem nivou.

Dugoročni depoziti preduzeća indeksirani u EUR-ima deponovani su uz kamatnu stopu 2,6% na godišnjem nivou.

Dugoročni depoziti preduzeća u stranoj valuti deponovani uz kamatnu stopu u rasponu od 1,35% do 5,5% na godišnjem nivou.

Depoziti stanovništva

Kratkoročni depoziti stanovništva u dinarima deponovani su uz kamatne stope u rasponu od 7% do 10% na godišnjem nivou, a u stranoj valuti od 0,1% do 5,3% na godišnjem nivou.

Dugoročni depoziti stanovništva u dinarima deponovani su uz kamatne stope u rasponu od 10,5% do 11% na godišnjem nivou, a u stranoj valuti od 0,4% do 6,3% na godišnjem nivou.

35. PRIMLJENI KREDITI

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
<i>Primljeni krediti u dinarima</i>		
Overnight krediti	249.476	301.368
Primljeni krediti	-	1.092
Ostale fin.obaveze	21.741	10.214
	271.217	312.674
<i>Primljeni krediti u str.valuti</i>		
Primljeni krediti	773.935	651.047
Ostale finansijske obaveze u stranoj valuti	366.810	1.291.956
	1.140.745	1.943.003
UKUPNO	1.411.962	2.255.677

Ostale finansijske obaveze u stranoj valuti najvećim delom se odnose na neizvršene isplate po primljenim prilivima iz inostranstva u iznosu od 333.137 hiljada dinara.

36. OBAVEZE PO OSNOVU KAMATA, NAKNADA I PROMENE VREDNOSTI DERIVATA

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
<i>Kamate i naknade u dinarima</i>		
Obaveze po osnovu kamata	171.938	184.668
Obaveze po osnovu naknada i provizija	11.893	6.691
Obaveze po osnovu promene vrednosti derivata	-	634
	183.831	191.993
<i>Kamate, naknade i promene vrednosti derivata u stranoj valuti</i>		
Obaveze po osnovu kamata	7.298	14.908
	7.298	14.908
UKUPNO	191.129	206.901

37. REZERVISANJA

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
Rezervisanja za potencijalne odlive sredstava po sudskim sporovima	1.560.358	1.357.599
Rezervisanja za primanja zaposlenih (MRS 19)	325.037	311.241
Rezervisanja za potencijalne gubitke po preuzetim potencijalnim obavezama (vanbilansna aktiva)	521.239	519.253
UKUPNO	2.406.634	2.188.093

Promene na rezervisanjima

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
a) Rezervisanja za potencijalne odlive sredstava po sudskim sporovima		
Stanje na početku perioda	1.357.599	243.662
Ukidanje u toku godine	(18.249)	(10.900)
Novo rezervisanje	221.008	1.124.837
Stanje na kraju perioda	1.560.358	1.357.599
b) Rezervisanja za otpremnine i neiskorišćeni godišnji odmor zaposlenih		
Stanje na početku perioda	311.241	262.086
Izdvajanja - ukidanja u toku godine	13.796	49.155
Stanje na kraju perioda	325.037	311.241

**c) Rezervisanja za potencijalne gubitke po
preuzetim potencijalnim obavezama**

Stanje na početku perioda	519.253	414.031
Izdvajanja - ukidanja u toku godine	1.986	105.222
Stanje na kraju perioda	521.239	519.253

a) Matična banka je u toku 2012. godine dodatnim rezervisanjem od 218.528 hiljada dinara i ukidanjem rezervisanja u iznosu 18.249 hiljada dinara po osnovu usklađivanja dinarske protivvrednosti očekivanog odliva po jednom sporu u USD, uskladila iznos mogućih odliva po predmetima u toku. Rezervisanje po istom osnovu formirala je KB Budva u iznosu od 1.696 hiljada dinara i KB Banja Luka u iznosu od 1.105 hiljada dinara.

b) Glavne aktuarske pretpostavke upotrebene u obračunu rezervisanja za otpremnine:

Za Srbiju

	31. decembar	
	2012.	2011.
Diskontna stopa	11,25%	9%
Stopa rasta zarade Banke	4%	5%
Fluktuacija zaposlenih	5%	5%

Diskontna stopa jednaka je referentnoj kamatnoj stopi NBS na dan obračuna.

Za Crnu Goru

	31. decembar	
	2012.	2011.
Diskontna stopa	8%	8%
Stopa rasta zarade Banke	4%	4%
Fluktuacija zaposlenih	5%	5%

Diskontna stopa jednaka je prosečnoj kamatnoj stopi na dugoročne kredite preduzećima.

Za Republiku Srpsku

	31. decembar	
	2012.	2011.
Diskontna stopa	8,5%	9%
Stopa rasta zarade Banke	4%	4%
Fluktuacija zaposlenih	5%	5%

Diskontna stopa jednaka je prosečnoj kamatnoj stopi na dugoročne kredite preduzećima.

38. OBAVEZE ZA POREZE

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
Obaveze za PDV	8.024	16.549
Obaveze za druge poreze i doprinose	16.547	28.472
	24.571	45.021

39. OBAVEZE IZ DOBITKA

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
Obaveze iz dobitka	85.114	15.067
Obaveze po osnovu tekućeg poreza na dobitak	19.967	169.373
	105.081	184.440

40. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
Odložene poreske obaveze	-	-
	-	-

U skladu sa paragrafom 71. MRS 12 „Porez na dobitak”, odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze iskazane su po neto principu (napomena 31.).

41. OSTALE OBAVEZE

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
Ostale obaveze u dinarima		
Obaveze prema dobavljačima	227.149	226.881
Obaveze po osnovu primljenih avansa	190.454	373.166
Ostale obaveze iz poslovnog odnosa	41.902	144.717
Obaveze u obračunu	235.620	155.406
Prolazni privremeni računi	(292.991)	(139.086)
	402.134	761.084
Obaveze za neto zarade	88.187	26.741
Obaveze za poreze na zarade i naknade zarada	12.921	4.437
Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada	6.659	5.821
Obaveze po osnovu pr. i pov. poslova	-	43
Ostale obaveze prema zaposlenima	7.293	7.135
	115.060	44.177

Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu	45.711	46.469
Razgraničene obaveze za ostale obračunate rashode	18.028	14.825
Razgraničeni prihodi kamata	49.865	144.227
Razgraničeni prihodi za potraživanja iskazana po amortizovanoj vredn. primenom efektivne kamatne stope	824.282	728.255
Razgraničeni ostali prihodi	93.237	94.720
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	526.665	520.125
	1.557.788	1.548.621

Ostale obaveze u str.valuti

Obaveze prema dobavljačima	29.114	36.086
Obaveze po osnovu primljenih avansa	29.186	24.724
Obaveze po komisionim poslovima - kreditne linije	14.859.254	10.204.893
Ostale obaveze	973	109
Obaveze u obračunu	589.885	999.123
Prolazni privremeni računi	15.829	14.878
	15.524.241	11.279.813

Subordinirane obaveze u stranoj valuti	5.685.915	5.232.045
	5.685.915	5.232.045

Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu	2.974.114	2.652.865
Razgraničene obaveze za ostale obračunate rashode	93.867	116.706
Razgraničeni prihodi od kamata u str.valuti	935	2.817
Razgraničeni prihodi za potraživanja iskazana po amortizacionoj vrednosti	47.570	40.420
Razgraničeni ostali prihodi	52.490	46.474
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	17.690	89.645
	3.186.666	2.948.927

UKUPNO	26.471.804	21.814.667
---------------	-------------------	-------------------

Obaveze po komisionim poslovima u stranoj valuti u najvećem delu se odnose na sledeće kreditne linije:

- prema Republici Srbiji po osnovu kredita od Evropske investicione banke za finansiranje projekata malih i srednjih preduzeća kao i finansiranje infrastrukturnih projekata opština malog i srednjeg obima

2012. godina		2011. godina	
Iznos u 000 RSD	Iznos u 000 u valuti EUR	Iznos u 000 RSD	Iznos u 000 u valuti EUR
4.815.056	42.342	2.591.542	24.766

- prema Republici Srbiji po osnovu kredita od Vlade Republike Italije za finansiranje projekata malih i srednjih preduzeća

2012. godina		2011. godina	
Iznos u 000 RSD	Iznos u 000 u valuti EUR	Iznos u 000 RSD	Iznos u 000 u valuti EUR
1.199.385	10.547	1.273.033	12.166

- prema Republici Srbiji po osnovu kredita od Evropske agencije za rekonstrukciju

2012. godina		2011. godina	
Iznos u 000 RSD	Iznos u 000 u valuti EUR	Iznos u 000 RSD	Iznos u 000 u valuti EUR
124.413	1.094	89.562	856

- prema međunarodnim finansijskim organizacijama:

a) EFSE 1 i 2

2012. godina		2011. godina	
Iznos u 000 RSD	Iznos u 000 u valuti EUR	Iznos u 000 RSD	Iznos u 000 u valuti EUR
3.574.004	31.429	3.886.662	37.143

b) GGF

2012. godina		2011. godina	
Iznos u 000 RSD	Iznos u 000 u valuti EUR	Iznos u 000 RSD	Iznos u 000 u valuti EUR
2.615.521	23.000	-	-

- prema EBRD-u

2012. godina		2011. godina	
Iznos u 000 RSD	Iznos u 000 u valuti EUR	Iznos u 000 RSD	Iznos u 000 u valuti EUR
1.883.844	20.000	1.718.242	20.000

- prema EIB-u (Republika Crna Gora)

2012. godina		2011. godina	
Iznos u 000 RSD	Iznos u 000 u valuti EUR	Iznos u 000 RSD	Iznos u 000 u valuti EUR
639.665	5.625	627.845	6.000

Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu u stranoj valuti najvećim delom se odnose na devizne depozite stanovništva – štednja i iznose 2.868.054 hiljade dinara.

Razgraničeni prihodi za potraživanja iskazana po amortizovanoj vrednosti primenom efektivne kamatne stope iznose 824.282 hiljade dinara i predstavljaju prihod budućeg perioda.

Obaveze po osnovu primljenih avansa u dinarima u ukupnom iznosu od 190.454 hiljada dinara najvećim delom se odnose na primljene avanse od Fonda za razvoj za subvencionisane kamatne stope za kredite pravnih lica i preduzetnika u iznosu od 71.961 hiljada dinara i primljene avanse od Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja za subvenciju kamate po kreditima za stambenu izgradnju u iznosu od 115.721 hilj. dinara.

U okviru razgraničenih prihoda kamata u dinarima u ukupnom iznosu od 49.865 hiljada dinara najznačajniji iznosi odnose se na: 15.713 hiljada dinara unapred naplaćene kamate po osnovu subvencionisanih gotovinskih i potrošačkih kredita stanovništvu od strane Ministarstva ekonomije i Fonda za razvoj i 29.711 hiljada dinara unapred naplaćenog iznosa kamate za kredite građanima subvencionisane od strane Fonda za zaštitu životne sredine za unapređenje energetske efikasnosti.

U skladu sa propisima NBS vezanim za kapitalne zahteve i implementaciju Bazel II standarda, Matična banka je u 2011. godini izvršila jačanje kapitalne baze uzimanjem subordiniranog kredita od IFC-a.

Iznos primljenog subordiniranog kredita iznosi 5.685.915 hiljada dinara odnosno 50.000 hiljada EUR.

42. AKCIJSKI KAPITAL

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
Akcijski kapital	17.191.524	13.881.064
Emisione premije	22.843.084	14.581.543
	40.034.608	28.462.607

Matična banka

Akcijski kapital Matične banke formiran je inicijalnim ulozima akcionara i narednim emisijama novih akcija. Akcionari imaju pravo upravljanja Bankom, kao i pravo učešća u raspodeli dobiti.

Odlukom o izdavanju XXVI emisije akcija - preferencijalnih akcija koje se mogu pretvoriti u obične akcije javnom ponudom bez obaveze objavljivanja prospekta, kvalifikovanom investitoru – Republici Srbiji radi povećanja osnovnog kapitala, Matična banka je u 2012. godini izdala akcije u ukupnom obimu od 11.571.997 hiljada dinara tj. 3.310.456 komada akcija pojedinačne nominalne vrednosti jednu hiljadu dinara.

Nova XXVI emisija realizovana je 30.10.2012. godine uplatom od strane Ministarstva finansija i privrede Republike Srbije u iznosu od 11.571.997 hiljada dinara. Realizacijom ove emisije preferencijalnih zamenjivih akcija Matična banka je ostvarila emisionu premiju 8.261.541 hiljadu dinara.

Vrednost akcijskog kapitala Matične banke se sastoji od 17.191.466 akcija nominalne vrednosti hiljadu dinara sledeće strukture po broju:

- 8.709.310 običnih akcija
- 8.108.646 preferencijalnih zamenjivih akcija i
- 373.510 prioritetnih akcija.

Struktura akcionara Matične banke prema običnim akcijama na dan 31.12.2012. godine je sledeća:

Naziv akcionara	Broj akcija	% učešća
Republika Srbija	3.709.890	42,60
EBRD, LONDON	2.177.330	25,00
Jugobanka AD Beograd u stečaju	321.600	3,69
ARTIO INT. EQUITY FUND, New York	259.623	2,98
Evropa osiguranje AD Beograd u stečaju	249.420	2,86
INVEJ DOO, Beograd	230.000	2,64
Kompanija Dunav, Beograd	171.380	1,97
Ostali (1.207 akcionara)	1.590.067	18,26
	<u>8.709.310</u>	<u>100,00</u>

Struktura akcionara Matične banke prema preferencijalnim zamenljivim akcijama na dan 31.12.2012. godine je sledeća:

Naziv akcionara	Broj akcija	% učešća
Republika Srbija	3.310.456	40,83
EBRD London	1.932.110	23,83
IFC CAPITALIZATION FUND LP	1.706.810	21,05
DEG-DEUTSCHE INVESTITIONS	772.850	9,53
SWEDFUND INTERNATIONAL AKTIEBO	386.420	4,76
	<u>8.108.646</u>	<u>100,00</u>

Struktura akcionara Matične banke prema prioritetnim akcijama na dan 31.12.2012. godine je sledeća:

Naziv akcionara	Broj akcija	% učešća
Jugobanka u stečaju	18.090	4,84
Ostali (640 akcionara)	355.420	95,16
	<u>373.510</u>	<u>100,00</u>

U toku 2012. godine isplaćene su dividende za prioritetne akcije iz ranijih godina, u iznosu od 39.576 hiljada dinara.

Osnovna zarada po akciji za:

2012. godinu iznosi 469 dinara ili 46,90 % na nominalnu vrednost obične akcije
 2011. godinu iznosi 399 dinara ili 39,9 % na nominalnu vrednost obične akcije.

Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji za:

2012. godinu iznosi 290 dinara ili 29,04% na nominalnu vrednost obične akcije
 2011. godinu iznosi 257 dinara ili 25,7% na nominalnu vrednost obične akcije.

43. REZERVE IZ DOBITI

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
Ostale rezerve	217.160	199.825
Posebne rezerve iz dobiti za procenjene gubitke	14.932.162	12.023.542
Rezerve za opšte bankarske rizike	-	38.248
	<u>15.149.322</u>	<u>12.261.615</u>

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
Promene na rezervama iz dobiti		
Stanje na početku perioda	12.261.615	9.868.217
Povećanje u toku godine:		
- iz raspodele dobiti	3.183.444	2.427.413
- efekti primena MRS 39 i 37 i regulative NBS	(350.056)	(28.873)
Kursne razlike	54.319	(5.142)
Stanje na kraju perioda	<u>15.149.322</u>	<u>12.261.615</u>

Posebne rezerve iz dobiti za procenjene gubitke

Matična banka

Prema propisima Narodne banke Srbije, osim ispravki vrednosti, Matična banka je obavezna da formira dodatne rezerve iz dobitka za rizičnu aktivu u ukupnom iznosu 12.330.582 hiljada dinara. Iz prethodnih godina formiran je iznos rezervi iz dobiti za procenjene gubitke po bilansnoj aktivu koji na dan 31.12.2012. u iznosu od 14.077.046 hiljada dinara.

Na osnovu propisa Narodne banke Srbije za garancije i potencijalne obaveze Matična banka je dužna da izdvoji iz dobitka ukupno 284.657 hiljade dinara. Iz ranijih raspodela dobitka Matična banka je izdvojila iznos od 708.394 hiljade dinara.

Komercijalna banka AD Budva

Na osnovu propisa Centralne banke Crne Gore na dan 31.12. 2012. godine Komercijalna banka AD Budva je iskazala rezerve za rizičnu aktivu i rezervisanja za garancije i potencijalne obaveze prema kriterijumima Centralne banke na teret rashoda bilansa uspeha u punom iznosu.

Komercijalna banka AD Budva nema obavezu formiranja dodatnih rezervi iz dobiti za procenjene gubitke.

Komercijalna banka AD Banja Luka

Na osnovu propisa Agencije za bankarstvo Republike Srpske Komercijalna banka AD Banja Luka na dan 31.12. 2012. godine ima izdvojene dodatne rezerve iz dobitka prethodnih godina u iznosu 178.586 hiljada dinara za rizičnu aktivu i u iznosu 6.369 hiljada dinara za garancije i potencijalne obaveze.

Komercijalna banka AD Banja Luka na dan 31.12.2012. godine je dužna da izdvoji nedostajući deo dodatnih rezervi iz dobitka u iznosu od 504.850 hiljada dinara, od čega za rizičnu aktivu 504.203 hiljade dinara i za garancije i potencijalne obaveze 647 hiljada dinara.

44. REVALORIZACIONE REZERVE

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
Revalorizacione rezerve po osnovu promene vrednosti osnovnih sredstava	488.942	498.980
Revalorizacione rezerve po osnovu promene vrednosti HOV	378.832	190.640
	867.774	689.620

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
Promene na revalorizacionim rezervama		
Stanje na početku perioda	689.620	663.008
Povećanje/smanjenje u toku godine	178.154	26.612
Stanje na kraju perioda	867.774	689.620

Revalorizacione rezerve se odnose na dobitke po osnovu povećanja vrednosti nekretnina na osnovu procene izvršene od strane nezavisnog procenitelja i dobitke od promene vrednosti HOV raspoloživih za prodaju.

45. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU HOV RASPOLOŽIVIH ZA PRODAJU

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
Nerealizovani gubici po osnovu promene vrednosti HOV raspoloživih za prodaju	(7.016)	(63.940)
	(7.016)	(63.940)

U toku 2012. godine izvršen je prenos nerealizovanih gubitaka na hartijama od vrednosti u iznosu od 76.783 hiljada dinara u bilans uspeha, imajući u vidu postojanje objektivnih dokaza trajnog umanjenja vrednosti ovih sredstava.

46. DOBITAK

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
Akumulirana dobit		
Dobitak ranijih godina	693.689	295.200
Dobitak tekuće godine	3.946.319	3.535.388
	4.640.008	3.830.588
Dobitak tekuće godine		
- dobitak iz redovnog poslovanja	4.424.450	3.987.990
- poreski rashod perioda i poreski efekti	(478.131)	(452.602)
	3.946.319	3.535.388

Na osnovu propisa NBS dobici od realizovanih revalorizacionih rezervi osnovnih sredstava u 2012. godini priznati su u neraspoređenom dobitku ranijih godina Matične banke, u ukupnom iznosu od 10.038 hiljada dinara.

U toku 2012. godine Odlukom Skupštine Matične banke izvršena je raspodela iskazanog kumuliranog neraspoređenog dobitka iz 2011. za sledeće namene u Matičnoj banci:

- dividende za prioritetne akcije za 2011.	40.264	hiljada dinara
- rezerve	3.150.000	"
- nagrada iz dobitka za članove menadžmenta i druge zaposlene	308.000	"

U toku 2012. godine Odlukom Skupštine Komercijalne banke AD Banja Luka izvršena je raspodela iskazanog kumuliranog neraspoređenog dobitka u rezerve u iznosu od 75.010 hiljada dinara.

U toku 2012. godine u Komercijalnoj banci AD Budva nije vršena raspodela kumuliranog dobitka.

47. POSLOVI U IME I ZA RAČUN TREĆIH LICA

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica	<u>5.050.021</u>	<u>4.367.427</u>

Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica najvećim delom se sastoje od sredstava za komisione kredite Republike Srbije od kojih se najveći iznos od 3.123.934 hiljade dinara odnosi na dugoročne stambene kredite stanovništvu, grada Beograda i primljenih sredstava stranih donatora za mikro kredite.

48. PREUZETE BUDUĆE OBAVEZE

a) Date garancije i druga jemstva, jemstva za obaveze, imovina za obezbeđenje obaveza, preuzete neopozive i druge obaveze

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
<i>U dinarima</i>		
Date garancije i druga jemstva	10.519.984	10.529.088
Imovina za obezbeđenje obaveze	5.856.170	5.000.000
Preuzete neopozive obaveze za nepovučene kredite i plasmane	7.896.786	7.033.612
Ostale preuzete neopozive obaveze	9.072.681	8.523.875
ukupno dinari	<u>33.345.621</u>	<u>31.086.575</u>
<i>U stranoj valuti</i>		
Date garancije i druga jemstva	6.514.900	6.056.290
Preuzete neopozive obaveze za nepovučene kredite i plasmane	312.370	1.138.151
Ostale neopozive obaveze	3.523.052	219.485
ukupno strana valuta	<u>10.350.322</u>	<u>7.413.926</u>
UKUPNO	<u>43.695.943</u>	<u>38.500.501</u>

Imovina za obezbeđenje obaveza u iznosu od 5.856.170 hiljada dinara odnosi se na vlasničke hartije od vrednosti u portfelju Matične banke date u zalog Narodnoj banci Srbije kao uslov za povlačenje kredita za likvidnost.

Ostale preuzete neopozive obaveze najvećim delom se odnose na: neiskorišćeni deo odobrenih prekoračenja po tekućim računima fizičkih lica u iznosu od: 4.929.929 hiljada dinara i neiskorišćeni deo odobrenih limita po kreditnim karticama 3.935.390 hiljada dinara.

Za navedene garancije i potencijalne obaveze procenjena je rezerva za obezbeđenje od potencijalnih gubitaka u skladu sa MRS 37 (napomena 37.) u iznosu od:

U hiljadama dinara

- Matična banka	497.632
- KB Budva	15.380
- KB Banja Luka	8.227

Nije bilo obaveza po terminskim deviznim poslovima na dan 31. decembra 2012. godine i 31. decembra 2011. godine.

b) Sudski sporovi

Matična banka

Na dan 31. decembra 2012. godine, potencijalne obaveze po osnovu sporova koji se vode protiv Matične banke iznose 1.144.780 hiljada dinara (za 123 predmeta). Rukovodstvo Matične banke ne očekuje materijalno značajne gubitke u narednom periodu po osnovu ovih sporova. Po osnovu sudskog spora sa Kompanijom Takovo, u toku 2011. godine izvršeno je dodatno rezervisanje u iznosu od 1.124.857 hiljada dinara s obzirom da je Matična banka dobila pravosnažnu sudsku presudu i realizovala naplatu po tom osnovu, ali se nakon žalbe Kompanije Takovo čeka odluka Vrhovnog kasacionog suda. Po osnovu revizije presude i eventualnog vraćanja predmeta na ponovno suđenje može doći do odliva sredstava sa računa Matične banke u punom iznosu i zato je zadržano rezervisanje u iznosu od 1.124.857 hiljada dinara.

Matična banka ima ukupna rezervisanja za sudske sporove u iznosu od 1.557.557 hiljada dinara.

Pored toga Matična banka vodi sporove protiv trećih lica čiji najznačajniji deo čini 21.041.288 hiljada dinara (za 215 predmeta najveće pojedinačne vrednosti). Rukovodstvo Matične banke očekuje pozitivne ishode kod većine sporova.

Komercijalna banka AD Budva

Na dan 31. decembra 2012. godine, potencijalne obaveze po osnovu sporova koji se vode protiv Banke iznose 14.336 hiljadu dinara (broj predmeta 43). Banka ne očekuje gubitke u narednom periodu po osnovu ovih sporova. Banka ima rezervisanja za sudske sporove u iznosu od 1.696 hiljada dinara.

Pored toga, Banka vodi 221 spor protiv trećih lica po osnovu naplate kredita u iznosu od 1.006.247 hiljada dinara. Rukovodstvo Banke očekuje pozitivne ishode kod većine sporova.

Komercijalna banka AD Banja Luka

Na dan 31.12.2012. godine, potencijalne obaveze po osnovu sporova koji se vode protiv Banke iznose 14.586 hiljada dinara (broj predmeta 9). Rukovodstvo Banke ne očekuje gubitke u narednom periodu po osnovu ovih sporova. Banka ima rezervisanja za sudske sporove u iznosu od 1.105 hiljada dinara.

Pored toga, Banka vodi 283 sudska spora protiv trećih lica po osnovu naplate kredita u iznosu od 718.168 hiljada dinara. Rukovodstvo Banke očekuje pozitivne ishode kod većine sporova.

49. DERIVATI

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
Potraživanja po derivatima	-	261.602
	-	261.602

50. DRUGE VANBILANSNE POZICIJE

U hiljadama dinara	31. decembar	
	2012.	2011.
Potraživanja po suspendovanoj kamati		
- u dinarima	1.636.802	796.922
- u stranoj valuti	960.207	580.505
Druga vanbilansna aktiva	156.570.738	142.489.230
	159.167.747	143.866.657

Grupa je u toku 2012. godine imala neto povećanje suspendovane kamate u iznosu od 1.219.582 hiljade dinara, koje se sastoji od:

- a) uvećanja u iznosu od 1.266.704 hiljade dinara sledeće strukture:
- novosuspendovana kamata u iznosu od 423.010
  - nastavak obračuna suspendovane kamate u iznosu od 793.810 i
  - kursnih razlika u iznosu od 49.884 hiljade dinara.

- b) umanjenja u iznosu od 47.122 hiljade dinara sledeće strukture:
- trajni otpis 7.894 i
  - naplata u iznosu od 39.228 hiljada dinara.

U okviru druge vanbilansne aktive, između ostalog, Grupa iskazuje kastodi poslove za svoje klijente, repo plasmane u HOV države i obveznice stare devizne štednje. Po osnovu ovih pozicija Grupa ne snosi kreditni rizik.

51. ADEKVATNOST KAPITALA I POKAZATELJI POSLOVANJA USAGLAŠENI SA ZAKONOM O BANKAMA

Adekvatnost kapitala

Pokazatelj adekvatnosti kapitala Grupe prema metodologiji NBS na dan 31.12.2012. godine iznosi 22,40% (31.12.2011. godine 18,27%).

Grupa je dužna da uskladi obim svog poslovanja sa parametrima iz Zakona o bankama. Na dan 31. decembra 2012. godine kao i 31. decembra 2011. godine, svi pokazatelji su bili usklađeni sa propisanim parametrima.

Matična banka je dužna da održava minimalni koeficijent adekvatnosti kapitala od 12% ustanovljen od strane Narodne banke Srbije, saglasno Bazelskoj konvenciji važećoj za sve banke. Koeficijent adekvatnosti kapitala Matične banke, na dan 31. decembra 2012. godine, izračunat na osnovu finansijskih izveštaja sastavljenih od rukovodstva Banke, iznosi 21,88% primenom poznatih odluka Narodne banke Srbije za 2012. godinu.

Matična banka je bila dužna da obim svog poslovanja uskladi sa parametrima iz Zakona o bankama odnosno da obim i strukturu svojih rizičnih plasmana uskladi sa parametrima koje propisuje Narodna banka Srbije. Na dan 31. decembra 2012. godine kao i 31. decembra 2011. godine, svi pokazatelji su bili usklađeni sa propisanim parametrima.

Komercijalna banka AD Budva je dužna da održava minimalni koeficijent solventnosti kapitala od 10% ustanovljen od strane Centralne banke Crne Gore. Koeficijent solventnosti na dan 31. decembra 2012. godine, izračunat kao odnos ukupnog iznosa rizičnog kapitala i ukupno ponderisane aktive, iznosi 34,8% (31. decembra 2011: 43,29%) prema metodologiji obračuna propisanoj od strane Centralne banke Crne Gore. Na dan 31. decembra 2012. godine kao i 31. decembra 2011. godine, svi drugi pokazatelji su bili usklađeni sa propisanim parametrima.

Komercijalna banka AD Banja Luka je je dužna da održava minimalni koeficijent adekvatnosti kapitala od 12% ustanovljen od strane Agencije za bankarstvo Republike Srpske. Na dan 31.12.2012. godine pokazatelj adekvatnosti kapitala iznosi 30,6% (31. decembra 2011: 30,7%). Na dan 31. decembra 2012. godine kao i 31. decembra 2011. godine, svi drugi pokazatelji su bili usklađeni sa propisanim parametrima.

52. ODNOSI SA POVEZANIM LICIMA

Ukupne zarade rukovodstava članica Grupe i ukupne naknade članovima Upravnih, Nadzornih i Odbora za reviziju obelodanjeni su u tabeli:

U hiljadama dinara

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Bruto primanja		
Rukovodstva	121.701	108.834
Neto primanja		
Rukovodstva	92.487	82.927
Bruto primanja		
Upravni, Nadzorni i Odbori za reviziju	42.052	44.983
Neto primanja		
Upravni, Nadzorni i Odbori za reviziju	31.195	27.354

53. IZVEŠTAJ PO SEGMENTIMA

A. BILANS STANJA na dan 31. decembra 2012. godine

U hiljadama dinara

	Kom. banka AD Beograd	Kom. Banka AD Budva	Kom. Banka AD Banja Luka	KomBank INVEST AD Beograd	Ukupno
AKTIVA					
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	40.508.719	1.042.787	501.320	-	42.052.826
Opozivi depoziti i krediti	43.053.502	458.855	2.314.012	-	45.826.369
Potraživanja po osnovu kamata naknada, prodaje, prodaje fer vredn. derivata i dr. potraživanja	1.547.341	99.718	96.967	154	1.744.180
Dati krediti i depoziti	177.106.865	6.623.881	10.685.376	-	194.416.122
HOV (bez sopstvenih akcija)	41.347.719	767.317	-	101.123	42.216.159
Udeli (učešća) kod nepovezanih pravnih lica	436.145	65	-	-	436.210
Ostali plasmani	3.227.896	788	1.444	-	3.230.128
Nematerijalna ulaganja	600.438	13.895	29.925	579	644.837
Osnovna sredstva i investicione nekretnine	7.416.846	231.006	223.437	31	7.871.320
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	78.763	-	-	-	78.763
Odložena poreska sredstva	4.896	-	-	-	4.896
Ostala sredstva	3.372.293	1.232.868	43.475	75	4.648.711
Gubitak iznad iznosa kapitala	-	-	-	-	-
Udeli (učešća) kod povezanih pravnih lica po metodu kapitala	-	-	-	-	-
Ukupno aktiva	318.701.423	10.471.180	13.895.956	101.962	343.170.521
PASIVA					
Transakcioni depoziti	39.840.884	1.703.878	4.296.087	-	45.840.849
Ostali depoziti	195.169.066	4.409.642	5.065.685	-	204.644.393
Primljeni krediti	637.264	157.859	616.839	-	1.411.962
Obaveze po osnovu kamata, naknada i promene vrednosti derivata	188.872	671	1.586	-	191.129
Rezervisanja	2.331.760	45.397	29.162	315	2.406.634
Obaveze za poreze	21.799	1.677	1.095	-	24.571
Obaveze iz dobitka	85.114	12.038	7.912	17	105.081
Odložene poreske obaveze	-	512	-	436	948
Ostale obaveze	25.535.622	787.178	148.111	893	26.471.804
Ukupno obaveze	263.810.381	7.118.852	10.166.477	1.661	281.097.371
KAPITAL					
Kapital	40.034.550	-	58	-	40.034.608
Rezerve iz dobiti	14.785.440	178.926	184.956	-	15.149.322
Revalorizacione rezerve	867.774	-	-	-	867.774
Nerealizovani gubici po osnovu HOV raspoloživih za prodaju	7.016	-	-	-	7.016
Dobitak	4.062.268	781.850	60.432	702	4.640.008
Gubitak do nivoa kapitala	-	239.734	-	25.510	-
Pozitivne kumul. razlike po osnovu kurs. inoop.	1.384.990	2.792	621	51	1.388.454
Negativne kumul. razlike po osnovu kurs. inoop.	-	-	-	-	-
UKUPAN KAPITAL	61.128.006	723.834	246.067	(24.757)	62.073.150
UKUPNO PASIVA	324.938.387	7.842.686	10.412.544	(23.096)	343.170.521
Interes manjinskih vlasnika	-	-	62	-	62
VANBILANSNE POZICIJE	203.732.334	1.062.970	3.118.407	-	207.913.711
Poslovi u ime i za račun trećih lica	5.013.721	36.300	-	-	5.050.021
Preuzete buduće obaveze	41.542.712	384.365	1.768.866	-	43.695.943
Derivati	-	-	-	-	-
Druge vanbilansne pozicije	157.175.901	642.305	1.349.541	-	159.167.747

B. BILANS USPEHA

Za godinu koja se završava 31.decembra 2012.godine

	U hiljadama dinara				
	Kom. banka AD Beograd	Kom. Banka AD Budva	Kom. Banka AD Banja Luka	KomBank INVEST AD Beograd	Ukupno
Prihodi od kamata	20.129.333	696.502	882.569	13.214	21.721.618
Rashodi od kamata	9.218.758	152.735	216.686	-	9.588.179
Dobitak po osnovu kamata	10.910.575	543.767	665.883	13.214	12.133.439
Prihodi od naknada i provizija	5.333.827	145.309	190.381	1.855	5.671.372
Rashodi naknada i provizija	780.032	19.458	41.002	606	841.098
Dobitak po osnovu naknada i provizija	4.553.795	125.851	149.379	1.249	4.830.274
Neto dobitak po osnovu prodaje hartija od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha	776	-	-	114	890
Neto dobitak po osnovu prodaje hartija od vrednosti koje su raspoložive za prodaju	83.947	-	-	-	83.895
Neto gubitak po osnovu prodaje hartija od vrednosti koje su raspoložive za prodaju	-	52	-	-	-
Neto dobitak po osnovu prodaje ostalih plasmana	-	-	-	2.124	2.124
Neto prihodi od kursnih razlika	-	3.757	5.434	-	-
Neto rashodi od kursnih razlika	8.036.719	-	-	44	8.027.572
Prihodi od dividendi i učešća	2.251	-	-	-	2.251
Ostali poslovni prihodi	241.022	7.672	3.381	31	252.106
Neto prihodi po osnovu indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja	-	-	-	36	-
Neto rashodi po osnovu indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja	1.444.299	412.158	89.948	-	1.946.369
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	4.186.346	223.188	288.456	10.709	4.708.699
Troškovi amortizacije	752.356	33.845	55.604	1.186	842.991
Operativni i ostali poslovni rashodi	4.933.005	240.551	310.344	4.804	5.488.704
Prihodi od promene vrednosti imovine i obaveza	17.989.493	-	-	179	17.989.672
Rashodi od promene vrednosti imovine i obaveza	9.852.222	-	3.627	17	9.855.866
Dobitak iz redovnog poslovanja	4.576.912	-	76.098	187	4.424.450
Gubitak iz redovnog poslovanja	-	228.747	-	-	-
Porez na dobit	472.448	12.038	14.764	212	499.462
Dobitak od kreiranih odloženih poreskih sredstava i smanjenja odloženih poreskih obaveza	32.885	617	-	47	33.549
Gubitak od smanjenja odloženih poreskih sredstava i kreiranja odloženih poreskih obaveza	10.953	852	-	413	12.218
DOBITAK	4.126.396	-	61.334	-	3.946.319
GUBITAK	-	241.020	-	391	-
Interes manjinskih vlasnika	-	-	1	-	1

54. KONSOLIDOVANE POZICIJE POVEZANIH LICA

Bilans stanja

U hiljadama dinara

Zbirni nekonsolidovani bilans stanja	Iznos konsolidacije bilansa stanja	Konsolidovani bilans stanja
349.167.702	5.997.181	343.170.521
gotovina / obaveze	501.353	
plasmani / obaveze	14.940	
ulozi / kapital	5.480.888	

Bilans uspeha

U hiljadama dinara

Zbirni nekonsolidovani dobitak u Bilansu uspeha (pre poreza)	Iznos konsolidacije iz bilansa uspeha		Konsolidovani dobitak (pre poreza)
	prihodi	rashodi	
4.423.252	4.857	6.055	4.424.450
kamate	3.353	3.353	
naknade	1.504	1.504	
kursne razlike		1.198	

55. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Neusaglašeni izvodi otvorenih stavki

Na osnovu analize izvršenog redovnog Godišnjeg popisa na dan 31.12.2012. godine, Grupa ima neusaglašene izvode otvorenih stavki u iznosu od 918 hiljada dinara. Neusaglašeni izvodi za 30 klijenata u najvećem broju slučajeva se odnose na klijente koji osporavaju iznos ili način obračuna po osnovu kamata i naknada.

Nerealizovane prioritetne dividende

Nerealizovane prioritetne dividende Matične banke za isplatu u 2013. godini iznose:

- iz 2012. godine 37.351 hiljadu dinara (10,0% na nominalnu vrednost prioritetnih akcija).

Primena MRS/MSFI od 01.01.2013. godine u Crnoj Gori

Komercijalna banka AD Budva je sprovedla konverziju početnog bilansa 01.01.2013. godine na novi kontni okvir uz iskazivanje efekata vrednovanja stavki bilansne aktive i vanbilansnih stavki u skladu sa MRS 39 i MRS 37 po prvi put na osnovu novih propisa Centralne banke Crne Gore – Odluka o kontnom okviru za banke i Odluka o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama (Sl.list Crne Gore br.22/12).

56. DEVIZNI KURSEVI

Devizni kursevi utvrđeni na međubankarskom sastanku deviznog tržišta primenjeni za preračun pozicija bilansa stanja u dinare (RSD) na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine za pojedine glavne valute su:

	Zvanični kurs NBS		Prosečni kurs NBS	
	2012.	2011.	2012.	2011.
USD	86,1763	80,8662	113,0415	101,9653
EUR	113,7183	104,6409		
CHF	94,1922	85,9121	57,7972	52,1340
BAM	58,1432	53,5020		

57. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Bankarska Grupa je prepoznala proces upravljanja rizicima kao ključni element upravljanja poslovanjem, s obzirom da izloženost rizicima proizilazi iz svih poslovnih aktivnosti, kao neodvojivog dela bankarskog poslovanja, kojima se upravlja kroz identifikovanje, merenje, ublažavanje, praćenje i kontrolu, odnosno uspostavljanjem ograničenog rizika, kao i izveštavanje u skladu sa strategijama i politikama.

Uspostavljen je sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima na nivou bankarske Grupe koji obuhvata: strategije, politike i procedure upravljanja rizicima, odgovarajuću organizacionu strukturu, efektivan i efikasan proces upravljanja svim rizicima kojima je Grupa izložena, adekvatan sistem unutrašnjih kontrola, odgovarajući informacioni sistem i adekvatan proces interne procene adekvatnosti kapitala.

Proces upravljanja rizicima uključuje jasno definisanje i dokumentovanje profila rizičnosti, kao i usklađivanje profila rizičnosti sa sklonošću Grupe za preuzimanje rizika, a u skladu sa usvojenim strategijama i politikama.

Strategijom upravljanja rizicima i Strategijom upravljanja kapitalom, bankarska Grupa je postavila sledeće ciljeve u okviru sistema upravljanja rizicima: minimiziranje negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital uz poštovanje definisanih okvira prihvatljivog nivoa rizika, održavanje potrebnog nivoa adekvatnosti kapitala, razvoj aktivnosti bankarske Grupe u skladu sa poslovnim mogućnostima i razvojem tržišta u cilju ostvarivanja konkurentskih prednosti.

Grupa primenjuje Bazel II standarde i permanentno prati sve najave i izmene u zakonskoj regulativi, analizira uticaj na nivo rizika i preduzima mere za blagovremeno usklađivanje svog poslovanja sa novim propisima, a u skladu sa prihvatljivim nivoom rizika za Grupu. Kroz jasno definisan proces uvođenja novih proizvoda Grupa analizira uticaj svih novih usluga i proizvoda na buduću izloženost rizicima u cilju optimizacije svojih prihoda i troškova za procenjeni rizik, kao i minimiziranja svih potencijalno mogućih negativnih efekata na finansijski rezultat Grupe.

Sistem upravljanja rizicima

Sistem upravljanja rizicima na nivou bankarske Grupe definisan je sledećim aktima:

- Strategija upravljanja rizicima i Strategija upravljanja kapitalom,
- Politike upravljanje rizicima,
- Procedure upravljanja rizicima;
- Metodologije za upravljanje pojedinačnim rizicima,
- Ostalo.

Strategijom upravljanja rizicima definisani su:

- dugoročni ciljevi, utvrđeni poslovnom politikom i strategijom bankarske Grupe, kao i sklonost ka rizicima određenom u skladu sa tim ciljevima;
- osnovna načela preuzimanja i upravljanja rizicima;
- osnovna načela procesa interne procene adekvatnosti kapitala bankarske Grupe.
- pregled i definicije svih rizika kojima je bankarska Grupa izložena ili može da bude izložena.

Bankarska Grupa je utvrdila osnovne principe upravljanja rizicima kako bi ispunila svoje dugoročne ciljeve:

- organizovanje poslovanja zasebne organizacione jedinice za upravljanje rizicima;
- funkcionalna i organizaciona odvojenost aktivnosti upravljanja rizicima od redovnih poslovnih aktivnosti bankarske Grupe;
- sveobuhvatnost upravljanja rizicima;
- efektivnost upravljanja rizicima;
- cikličnost upravljanja rizicima;
- razvoj upravljanja rizicima kao strateško opredeljenje;
- upravljanje rizicima je deo poslovne kulture.

Politike upravljanja pojedinim vrstama rizika bliže definišu:

- način organizovanja procesa upravljanja rizicima bankarske Grupe i jasna razgraničenja odgovornosti zaposlenih u svim fazama tog procesa;
- način procene rizičnog profila bankarske Grupe i metodologije za identifikovanje i merenje, odnosno procenu rizika;
- načini praćenja i kontrole rizika i uspostavljanje sistema limita, odnosno vrste limita koje bankarska Grupa koristi i njihovu strukturu;
- mere za ublažavanje rizika i pravila za primenu tih mera;
- način i metodologiju za sprovođenje procesa interne procene adekvatnosti kapitala bankarske Grupe;
- principi funkcionisanja sistema unutrašnjih kontrola;
- okvir i učestalost stres testiranja, kao i postupanje u slučajevima nepovoljnih rezultata stres testova.

Procedurama upravljanja rizicima na nivou bankarske Grupe bliže se definiše proces upravljanja rizicima i nadležnosti i odgovornosti svih organizacionih delova matične Banke i članica bankarske Grupe u sistemu upravljanja rizicima.

Bankarska Grupa je pojedinačnim metodologijama detaljnije propisala metode i pristupe koji se koriste u sistemu upravljanja rizicima.

Nadležnosti

Upravni odbor je nadležan i odgovoran za uspostavljanje jedinstvenog sistema upravljanja rizicima i nadzor nad tim sistemom matične Banke i Grupe, usvajanje strategije i politika upravljanja rizicima i strategiju upravljanja kapitalom, uspostavljanje sistema unutrašnjih kontrola, nadzor nad radom Izvršnog odbora, kao i sprovođenje procesa interne procene adekvatnosti kapitala.

Izvršni odbor je nadležan i odgovoran za sprovođenje strategije i politika upravljanja rizicima i strategiju upravljanja kapitalom, usvajanje i analizu efikasnosti primene procedura za upravljanje rizicima, kojima se bliže definiše proces identifikacija, merenja, ublažavanja, praćenja i kontrole i izveštavanja o rizicima kojima su matična Banka i Grupa izložene. Izveštava Upravni odbor o efikasnosti primene definisanih procedura upravljanja rizicima.

Odbor za reviziju je nadležan i odgovoran za analizu i nadzor primene i adekvatnog sprovođenja usvojenih strategija i politika za upravljanje rizicima i sistema unutrašnjih kontrola matične Banke i Grupe. Najmanje jednom mesečno izveštava Upravni odbora o svojim aktivnostima i utvrđenim nepravilnostima i predlaže način na koji će se one otkloniti.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom je nadležan i odgovoran za praćenje izloženosti rizicima koji proizilaze iz strukture njenih bilansnih potraživanja, obaveza i vanbilansnih stavki, kao i predlaganje mera za upravljanje kamatnim rizikom i rizikom likvidnosti. Svaka članica Grupe ima Odbor za upravljanje aktivnom i pasivom.

Kreditni odbor odlučuje o kreditnim zahtevima u okvirima utvrđenim aktima matične Banke, analizira izloženost matične Banke kreditnom, kamatnom i valutnom riziku, analizira kreditni portfolio i sprovodi nalaze unutrašnje revizije iz nadležnosti Odbora, a takođe predlaže mere Izvršnom odboru matične Banke. Svaka članica Grupe ima kreditni odbor koji odlučuje u okviru svojih nadležnosti i limita.

Odbor za naplatu potraživanja matične Banke je nadležan i odgovoran za upravljanje rizičnim plasmanima, donosi odluke o otpisu rizičnih plasmana do definisanog limita odlučivanja i predlaže otpis plasmana Izvršnom odboru i Upravnom odboru matične Banke preko svog limita. Kreditni odbor članica Grupe donose odluke o rizičnim plasmanima.

Organizacioni deo za upravljanje rizicima matične Banke definiše i predlaže na usvajanje Upravnom odboru strategiju i politike upravljanja rizicima, definiše i predlaže na usvajanje Izvršnom odboru procedure i metodologije upravljanja rizicima, identifikuje, meri, ublažava, prati i kontroliše i izveštava o rizicima kojima su matična Banka i Grupa izložene u svom poslovanju. Takođe, nadležan je za razvijanje modela i metodologija svih faza upravljanja rizicima i izveštavanje nadležnih organa bankarske Grupe.

Sektor upravljanja sredstvima matične Banke uključen je u proces upravljanja sredstvima i likvidnošću, kao i aktivom i pasivom na nivou Grupe. Takođe, učestvuje i upravljanju rizikom likvidnosti, kamatnim rizik i deviznim rizikom.

Sektor unutrašnje revizije je nadležan i odgovoran za kontinuiran nadzor sprovođenja politike i procedura upravljanja rizicima na nivou Grupe i ispituje adekvatnost procedura i usaglašenost članica Grupe sa njima. Unutrašnja revizija o svojim nalazima i preporukama izveštava Odbor za reviziju i Upravni odbor.

Sektor kontrole usklađenosti poslovanja najmanje jednom godišnje identifikuje i procenjuje rizike usklađenosti poslovanja Banke, kao i članica Grupe u skladu sa Godišnjim planom rada usvojenim od strane Upravnog odbora i predlaže planove za upravljanje glavnim rizicima, o čemu sastavlja izveštaj koji dostavlja Izvršnom odboru i Odboru za praćenje poslovanja matične Banke. Izveštaj usvaja Izvršni odbor i dostavlja ga Upravnom odboru radi informisanja.

Članice bankarske Grupe imaju organizacione delove za upravljanje rizicima, upravljanje sredstvima i unutrašnju reviziju.

Proces upravljanja rizicima

Na nivou bankarske Grupe redovno se mere odnosno procenjuju rizici koji su identifikovani. Merenje podrazumeva primenu kvalitativnih i kvantitativnih metoda merenja koje omogućuju uočavanje promena u profilu rizika i procenu novih rizika.

Za sve identifikovne rizike određuje se njihova značajnost koja je zasnovana na sveobuhvatnoj proceni rizika koji su svojstveni pojedinim poslovima, proizvodima, aktivnostima i procesima bankarske Grupe.

Ublažavanje rizika podrazumeva diversifikaciju, prenos, smanjenje i/ili izbegavanje rizika, a u skladu sa rizičnim profilom i sklonošću ka rizicima bankarske Grupe.

Praćenje i kontrola rizika se zasniva i na limitima koje su uspostavljeni. Oni zavise od poslovne strategije i tržišnog okruženja, kao i od nivoa rizika koji je bankarska Grupa spremna da prihvati.

Izveštaji o upravljanju rizicima se redovno dostavljaju: Upravnom odboru, Izvršnom odboru, Odboru za reviziju, Odboru za upravljanje aktivnom i pasivom i Kreditnom odboru, koji sadrže sve informacije neophodne za procenu rizika i donošenje zaključaka. Članice Grupe na mesečnom nivou izveštavaju organizacioni deo upravljanja rizicima matične Banke.

Vrste rizika

Bankarska Grupa je u poslovanju posebno izložena sledećim vrstama rizika: kreditnom i sa njim povezanim rizicima, riziku likvidnosti, tržišnom riziku, operativnom riziku, riziku ulaganja, riziku izloženosti i riziku zemlje, kao i svim ostalim rizicima koji se mogu pojaviti pri redovnom poslovanju bankarske Grupe.

57.1. KREDITNI RIZIK

Kreditni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled neizvršenja obaveza dužnika prema članicama Grupe.

U okviru kreditnog rizika članice Grupe prate sledeće rizike:

- **rizik neizvršenja (default risk)** – rizik od gubitka koji može nastupiti ukoliko dužnik ne izmiri svoju obavezu prema članicama Grupe;
- **rizik promene kreditnog kvaliteta aktive (downgrade risk)** – rizik od gubitka koji može nastati ukoliko dođe do pogoršanja nivoa rizičnosti dužnika (pogoršanja kreditnog rejtinga dužnika);
- **rizik promene vrednosti aktive** – rizik od gubitka koji može nastati na pozicijama aktive ukoliko dođe do smanjenja tržišne vrednosti u odnosu na vrednost po kojoj je aktiva kupljena;
- **rizik koncentracije** je rizik koji direktno ili indirektno proizilazi iz izloženosti članica Grupe prema istom ili sličnom faktoru rizika ili vrsti rizika, kao što su: izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica, privrednim granama, geografskim područjima, vrstama proizvoda i instrumentima kreditne zaštite, finansijskim instrumentima, robi...
- **rizik izloženosti** je rizik koji može prosteći po osnovu izloženosti Grupe prema jednom licu, grupi povezanih lica ili licima povezanim sa Grupom;
- **rizik zemlje** je rizik koji se odnosi na zemlju porekla dužnika i predstavlja rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe zbog nemogućnosti naplate potraživanja od dužnika kao posledice ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla dužnika.

Pored navdenih članice Grupe prate i sa kreditnim rizikom povezane sledeće rizike:

- **rezidualni rizik** je rizik da tehnike ublažavanja kreditnog rizika budu manje efikasne nego što je očekivano, odnosno da njihovo korišćenje nedovoljno utiče na umanjenje rizika kojima je Grupa izložena;
- **rizik smanjenja vrednosti potraživanja** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu smanjenja vrednosti otkupljenih potraživanja usled gotovinskih ili negotovinskih obaveza prethodnog poverioca prema dužniku;
- **rizik izmirenja/ispоруke** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu neizmirenih transakcija ili usled neizvršavanja obaveze druge ugovorne strane po transakcijama slobodne isporuke na ugovoreni datum izmirenja/ispоруke;
- **rizik druge ugovorne strane** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu neizmirenja obaveze druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnanja novčanih tokova transakcije, odnosno izmirenja novčanih obaveza po toj transakciji.

U skladu sa obimom, vrstom i složenošću poslova koje obavlja, Grupa je organizovala proces upravljanja kreditnom rizikom i jasno razgraničila odgovornosti zaposlenih u svim fazama tog procesa. Organizacioni model sistema upravljanja kreditnim rizikom svih članica Grupe obezbeđuje adekvatnu komunikaciju, razmenu informacija i saradnju na svim organizacionim nivoima, a takođe obezbeđuje jasnu, operativnu i organizacionu razdvojenost funkcije za nezavisno upravljanje rizicima i aktivnosti podrške s jedne strane, od aktivnosti preuzimanja rizika, odnosno podelu dužnosti, nadležnosti i odgovornosti. Članice Grupe su uspostavile i adekvatan informacioni sistem koji podrazumeva potpunu informisanost lica uključenih u sistem upravljanja kreditnim rizikom.

Cilj upravljanja kreditnim rizikom na konsolidovanoj osnovi je minimiziranje negativnih efekata kreditnog rizika na finansijski rezultat i kapital Grupe, po osnovu bilansnih i vanbilansnih plasmana i na osnovu poslovanja sa drugom ugovornom stranom za pozicije koje se vode u bankarskoj knjizi.

Prihvatljiv nivo izloženosti kreditnom riziku Grupe u skladu je sa definisanom Strategijom upravljanja rizicima i zavisi od strukture portfolia Grupe, na osnovu koje se omogućuje limitiranje negativnih efekata na finansijski rezultat i minimiziranje kapitalnih zahteva za kreditni rizik, rizik izmirenja i isporuke i rizik druge ugovorne strane u cilju održavanja adekvatnosti kapitala na prihvatljivom nivou. Članice Grupe odobravaju plasmane klijentima

(pravnim i fizičkim licima) za koje procenjuju da su kreditno sposobni. S druge strane, članice Grupe ne ulažu u visoko-rizične plasmane kao što su ulaganja u visokoprofitabilne projekte sa značajnim nivoom rizika i slično.

Osnovna načela upravljanja kreditnim rizikom su:

- upravljanje kreditnim rizikom na nivou pojedinačnih plasmana i na nivou celokupnog portfolia Grupe;
- održavanje nivoa kreditnog rizika koji minimizira negativan uticaj na finansijski rezultat i kapital;
- rangiranje plasmana u skladu sa njihovom rizičnošću;
- poslovanje u skladu sa dobrim praksama za odobravanje plasmana;
- obezbeđenje adekvatnih kontrola za upravljanje kreditnim rizikom.

U cilju upravljanja kreditnim rizikom, sve članice Grupe nastoje da posluju sa klijentima dobre kreditne sposobnosti i pribavljaju odgovarajuće instrumente obezbeđenja plaćanja. Članice Grupe ocenjuju kreditnu sposobnost svakog klijenta u momentu podnošenja zahteva i vrše redovan i vanredan monitoring dužnika, plasmana i kolaterala, kako bi bile u mogućnosti da preduzmu odgovarajuće aktivnosti u cilju naplate svog potraživanja.

Identifikacija kreditnog rizika podrazumeva analiziranje svih indikatora, koji dovode do nastanka i povećanja izloženosti kreditnom riziku. Članice Grupe na sveobuhvatan način blagovremeno utvrđuju uzroke tekuće izloženosti kreditnom riziku i procenjuju uzroke izloženosti kreditnom riziku po osnovu nastalih i projektovanih promena na tržištu, kao i po osnovu uvođenja novih poslovnih proizvoda i aktivnosti. Kreditni rizik Banke uslovljen je kreditnom sposobnošću dužnika, njegovom urednošću u izvršavanju obaveza prema Banci, kao i kvalitetom instrumenata obezbeđenja.

Sve članice Grupe vrše kvantitativno i/ili kvalitativno merenje, odnosno procenu identifikovanog kreditnog rizika. Proces merenja kreditnog rizika zasnovan je na dva paralelna pristupa:

- regulatorni pristup - u skladu sa lokalnom regulativom zemalja članica Grupe;
- interni pristup - merenje nivoa rizičnosti pojedinačnog plasmana na osnovu internog sistema rejtinga u cilju jedinstvenog iskazivanja rizika kojima je Grupa izložena.

Pristup zasnovan na interno razvijenim metodama podrazumeva da Grupa upravlja strukturom portfolia na način da objektivno procenjuje potrebe za obezvređenjem plasmana u skladu sa zahtevima Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS 39 i MRS 37) i internom metodologijom.

Rejting sistem nije samo instrument za oblikovanje pojedinačnih odluka i procenjivanje nivoa rizika pojedinačnog plasmana, već predstavlja osnovu za analizu portfolia, podršku prilikom odobrenja plasmana, kao i podršku u postupku obezvređenja plasmana i procene rezervisanja za gubitke po vanbilansnim pozicijama u cilju rangiranja nivoa rizičnosti plasmana i iskazivanja realne vrednosti potraživanja. Interni rejting sistem podleže redovnoj reviziji i unapređenju.

Radi adekvatnog i efikasnog upravljanja rizicima kojima su izložene u svom poslovanju, matična Banka i članice Grupe poštuju i načela propisana regulativom svojih Centralnih banaka, koja zahtevju klasifikaciju svakog plasmana na osnovu propisanog okvira i obračun rezerve za procenu kreditnog rizika.

Pre odobrenja plasmana matična Banka i članice Grupe procenjuju kreditnu sposobnost dužnika kao primarni izvor otplate plasmana na osnovu interno definisanih kriterijuma i ponuđeni kolateral kao sekundarni izvor naplate. Na osnovu identifikovanog i izmerenog nivoa kreditnog rizika (procene finansijskog stanja i kreditne sposobnosti dužnika, kao i vrednosti i pravne sigurnosti kreditne zaštite i drugih relevantnih faktora), nadležni odbori, saglasno definisanom sistemu odlučivanja, donose Odluku o odobrenju plasmana.

Prilikom donošenja odluka o odobrenju plasmana, poštuje se princip dvostruke kontrole tzv. „princip četvoro očiju“, kojim se obezbeđuje da uvek postoji strana koja predlaže i strana koja odobrava određeni plasman.

Ublažavanje kreditnog rizika podrazumeva održavanje rizika na prihvatljivom nivou za rizični profil grupe, odnosno održavanje prihvatljivog nivoa kvaliteta kreditnog portfolia Grupe.

Osnovne tehnike ublažavanja kreditnog rizika su:

- limiti izloženosti
- diversifikovanje ulaganja;
- sredstva obezbeđenja.

Limiti izloženosti po osnovu pojedinačnog dužnika zasnivaju se na proceni kreditne sposobnosti dužnika, a limiti izloženosti na nivou portfolia usmereni su na ograničenje koncentracije izloženosti u portfoliu. Sve članice Grupe kontinuirano kontrolišu kretanje kreditnog rizika u okviru definisanog rizičnog profila. U slučaju prekoračenja internih limita članice Grupe dostavljaju obrazloženje sa predlogom mera i planom aktivnosti, a matična Banka izveštava Izvršni odbor o navedenom prekoračenju. Članice Grupe su dužne da izveštavaju matičnu Banku i u slučaju nastanka vanrednih uslova u poslovanju koji mogu nastati usled nepovoljnih kretanja na lokalnim tržištima, političko - ekonomskih kriza i slično.

Rizik koncentracije obuhvata: veliku izloženost (izloženost prema jednom licu ili grupi povezanih lica i licima povezanim sa Grupom), grupe izloženosti sa istim ili sličnim faktorima rizika kao što su privredni sektori, vrste proizvoda, geografska područja i slično, rizik zemlje, instrumente kreditne zaštite.

Kontinuiranu kontrolu i praćenje rizika izloženosti na nivou portfolia Grupe, u okviru regulatorno propisanih limita, vrši matična Banka. Ukoliko dođe do prekoračenja limita, matična Banka utvrđuje uzroke, informiše i predlaže mere zaštite od rizika izloženosti Izvršnom odboru matične Banke.

Diversifikovanje ulaganja na nivou Grupe, usmereno je na ublažavanje kreditnog rizika kroz smanjenje koncentracije portfolia u pojedinim segmentima aktive.

Praćenje kvaliteta plasmana na nivou pojedinačnog dužnika zasniva se, pre svega, na obezbeđivanju ažurnih podataka o finansijskom stanju i kreditnoj sposobnosti dužnika i tržišnoj vrednosti sredstava obezbeđenja, dok se praćenje kreditnog rizika na nivou portfolia vrši identifikovanjem promena na nivou grupa klijenata određenog nivoa rizika, plasmana, kolaterala, u cilju utvrđivanja i upravljanja stanjem i kvalitetom aktive. Članice Grupe takođe, obezbeđuju kontinuirano praćenje i proveru adekvatnosti procesa rangiranja plasmana u rizične kategorije prema stepenu naplativosti.

Kako bi se Grupa zaštitila od promene tržišnih vrednosti kolaterala (hipoteka, zaloga, hartija od vrednosti i slično), procenjena vrednost kolaterala se koriguje za definisani procenat u zavisnosti od vrste kolaterala i lokacije, koji se minimum jednom godišnje, a po potrebi i češće preispituju i revidiraju. Na ovaj način Grupa sa štiti od potencijalnih gubitaka po osnovu nemogućnosti naplate potraživanja iz sedstava obezbeđenja.

Kontrola kreditnog rizika podrazumeva proces kontinuiranog usklađivanja poslovanja sa definisanim sistemom limita, na dnevnom i mesečnom nivou, kao i u uslovima kada izloženost kreditnom riziku teži gornjoj granici definisanog rizičnog profila, odnosno prilikom uvođenja novih poslovnih proizvoda i aktivnosti.

U cilju zaštite od rizika neizvršenja obaveza u poslovanju sa klijentima, preduzimaju se sledeće mere za regulisanje potraživanja:

- reprogramiranje ili restrukturiranje;
- poravnanje;
- preuzimanje robe ili nepokretnosti u cilju naplate potraživanja;
- prodaja i /ili ustupanje potraživanja;
- zaključenje ugovora sa zainteresovanim trećim licem;
- pokretanje sudskog spora i ostale mere.

Klijentima sa određenim problemima u poslovanju odobrava se reprogramiranje i restrukturiranje potraživanja. Ukoliko preduzete mere regulisanja plasmana, prinudne naplate i sudskog postupka, nisu dale očekivane rezultate, odnosno kada ne postoji mogućnost naplate potraživanja, inicira se predlog za trajan otpis potraživanja.

Grupa osim kreditne izloženosti ima i vanbilansnu izloženost (plative i činidbene garancije, avale, akreditive...) po osnovu kojih Grupa ima potencijalnu obavezu da izvrši plaćanje za račun trećih lica. Za vanbilansnu izloženost Grupa koristi iste kontrolne procese i procedure koje se koriste za kreditni rizik.

Izveštavanje o kreditnom riziku obuhvata sistem internog i eksternog izveštavanja koje sprovode po utvrđenoj dinamici u skladu sa definisanim sistemom:

- članice Grupe izveštavaju matičnu Banku, na mesečnom nivou;
- matična Banka izveštava na konsolidovanoj osnovi, polugodišnje i godišnje.

57.1.1. Ukupna izloženost kreditnom riziku

Najveći kreditni rizik za Grupu nastaje iz ostvarenih kreditnih aranžmana, ali je Grupa izložena i riziku po osnovu vanbilansnih pozicija, koji proističe iz potencijalnih i preuzetih obaveza. Ukupna izloženost kreditnom riziku iskazana je u bruto iznosu pre efekata ublažavanja po osnovu iznosa obezvređenja.

U hiljadama dinara

Pregled aktive (bruto)

	Aktiva koja se klasifikuje		Aktiva koja se ne klasifikuje		Ukupno	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011
I. Pregled aktive	215.368.250	189.957.368	52.797.574	63.488.377	268.165.824	253.445.745
Opozivi depoziti i krediti	-	-	45.826.369	59.038.570	45.826.369	59.038.570
Potraživanja po osnovu kamata, naknada, prodaja, promene fer vrednosti derivata i druga potraživanja	3.425.616	2.994.947	25.735	66.885	3.451.351	3.061.832
Dati krediti i depoziti	203.270.546	178.725.118	4.087.305	2.035.663	207.357.851	180.760.781
Ostali plasmani	5.968.706	4.602.424	461.894	404.475	6.430.600	5.006.899
Ostala sredstva	2.703.382	3.634.879	2.396.271	1.942.784	5.099.653	5.577.663
II. Ostala aktiva	17.645.315	5.788.150	67.511.505	41.325.660	85.156.820	47.113.810
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	15.092.315	4.983.227	26.960.510	14.262.455	42.052.825	19.245.682
Hartije od vrednosti	1.748.287	170.426	40.472.544	26.984.758	42.220.831	27.155.184
Učešća u kapitalu	804.713	634.497	78.451	78.447	883.164	712.944
III. Vanbilansne stavke	35.122.511	32.823.106	8.573.432	5.677.395	43.695.943	38.500.501
Plative garancije	9.500.404	8.855.859	-	-	9.500.404	8.855.859
Činidbene garancije	6.880.493	6.937.876	438	484	6.880.931	6.938.360
Avali i akcepti menica	51.331	77.853	-	-	51.331	77.853
Neopozivi akreditivi	602.218	713.306	-	-	602.218	713.306
Preuzete neopozive obaveze	17.146.449	16.029.004	3.658.440	591.541	20.804.889	16.620.545
Ostalo	941.616	209.208	4.914.554	5.085.370	5.856.170	5.294.578

57.1.2. Rizik promene kvaliteta aktive

Kvalitet aktive Grupe se meri stepenom izloženosti pojedinim kategorijama rizika prema kriterijumima Internog rejting sistema. Interni rejting sistem razmatra kvantitativne i kvalitativne parametre za određivanje rejtinga dužnika. Rejting skala sadrži pet kategorija rizika, koje su dalje podeljene na 17 podkategorija. Rejting skala se koristi kao jedinstveni metod merenja rizika kojim je osigurano da klijenti sa istim rejtingom imaju iste kreditne karakteristike i istu verovatnoću da neće ispuniti svoje obaveze. Osnovni parametri kreditnog rizika koji opredeljuju podkategoriju rejtinga se obračunavaju i prate na mesečnom nivou.

Nizak nivo rizika podrazumeva poslovanje sa klijentima dobre kreditne sposobnosti i prihvatljiv je za Grupu (kategorije rejtinga 1 i 2), povišen nivo rizika predstavlja poslovanje sa klijentima koji imaju određene probleme u poslovanju, a mogu negativno da utiču na izmirenje obaveza i čije poslovanje se intenzivno prati (kategorija rejtinga 3) i visok nivo rizika označava klijente sa negativnim rezultatima poslovanja i lošom kreditnom istorijom (kategorije rizika 4 i 5).

Grupa se štiti od rizika promene kvaliteta aktive kroz kontinuirano praćenje poslovanja klijenata, identifikovanje promena koje mogu nastati pogoršanjem stanja dužnika, kašnjenjem u otplati ili promenama u okruženju, kao i pribavljanjem odgovarajućih sredstava obezbeđenja.

Pregled izloženosti kredita i plasmana po nivoima rizika prema Internom rejting sistemu

	U hiljadama dinara			
	2012		2011	
	Bruto	Neto	Bruto	Neto
Kategorija 1	76.458.714	76.099.215	72.479.393	72.312.720
Kategorija 2	77.118.653	76.648.298	63.530.350	63.039.307
Kategorija 3	25.229.582	25.071.021	29.229.274	28.585.775
Kategorija 4	6.915.485	6.219.739	1.922.611	1.837.118
Kategorija 5	29.645.816	13.170.081	22.795.740	8.093.693
Ukupno	215.368.250	197.208.354	189.957.368	173.868.613

57.1.3. Rizik promene vrednosti aktive

Obezvredenje plasmana ima za cilj obezbeđenje razumnog, opreznog i pravovremenog utvrđivanja gubitaka, zbog obezvređenja kredita, kao i intervencija po osnovu potencijalnih obaveza, kako bi se zaštitio kapital Grupe u periodu kada gubitak bude i definitivno potvrđen (realizovan) zbog nemogućnosti naplate ugovorenih iznosa ili odlivom sredstava za izmirenje potencijalnih obaveza.

Obezvredenje plasmana i procena verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama vrši se samo onda kada postoji opravdan osnov, odnosno kada postoji objektivan dokaz o obezvređenju kao posledica događaja koji su nastali nakon početnog priznavanja, a koji nepovoljno utiču na buduće novčane tokove od kredita.

Glavni elementi u proceni obezvređenja plasmana su sledeći: prekoračenje roka plaćanja glavnice ili kamate, teškoće u novčanim tokovima korisnika kredita, opadanje kreditnog rejtinga ili promene prvobitnih uslova iz ugovora i drugo.

Obezvredenje plasmana se vrši na osnovu procene očekivanih budućih novčanih tokova iz poslovanja klijenata, kao ili realizacijom sredstava obezbeđenja, ukoliko se proceni da će realno kredit biti namiren iz tih sredstava.

Pregled obezvređenja po kategorijama rizika:

U hiljadama dinara

	Ispravke vrednosti bilansnih potraživanja		Rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama	
	2012	2011	2012	2011
Kategorija 1	359.499	166.673	20.625	24.694
Kategorija 2	470.355	491.043	69.824	96.014
Kategorija 3	158.561	643.499	40.082	84.650
Kategorija 4	695.746	85.493	59.604	362
Kategorija 5	16.475.735	14.702.047	331.104	313.533
Ukupno	18.159.896	16.088.755	521.239	519.253

Procena obezvređenja bilansnih potraživanja

Članice Grupe vrši procenu obezvređenja potraživanja kao pojedinačnu i grupnu procenu.

Pojedinačno procenjivanje

Članice Grupe procenjuju ispravku vrednosti za svaki pojedinačno značajan plasman i tom prilikom se uzimaju u obzir: finansijska pozicija korisnika kredita, održivost biznis plana, njegova sposobnost da poboljša svoje performanse u slučaju finansijskih teškoća, projektovani prihodi, raspoloživost drugih vrsta finansijske podrške i vrednost kolaterala koja se može realizovati, kao i vremenski okvir očekivanih novčanih tokova. Ukoliko dođe do nekih novih informacija koje prema proceni bitno menjaju kreditnu sposobnost klijenta, vrednost kolaterala i izvesnost ispunjenja obaveza klijenta prema članicama Grupe, vrši se vanredna procena obezvređenja plasmana.

Grupno procenjivanje

Ispravke vrednosti se procenjuju grupno po plasmanima koji nisu pojedinačno značajni i za pojedinačno značajne plasmane kada ne postoji objektivni dokaz o pojedinačnom obezvređenju. Interni model za procenu obezvređenja na grupnoj osnovi podrazumeva izračunavanje očekivanog gubitka po određenoj kategoriji rizika, usled neizvršavanja obaveza dužnika. Procena se vrši po grupama koje se formiraju na osnovu interno propisane metodologije, bazirane na sistemu internog rejtinga i to na mesečnom nivou. Izračunavanje grupnih procenata obezvređenja se vrši na osnovu migracija kategorija rizičnosti u status neizmirivanja obaveza po vrstama klijenata ili proizvoda. Dobijeni procenti migracija koriguju se za izvršenu naplatu potraživanja.

Obezvređenje kredita umanjuje vrednost kredita i priznaje se kao rashod u okviru bilansa uspeha.

Utvrđivanje verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama

Utvrđivanje verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama (potencijalnim obavezama) vrši se kada se proceni da postoji dovoljno izvesno očekivanje da će doći do odliva sredstava za izmirenje potencijalne obaveze.

Prilikom utvrđivanja verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama priznaju se sredstva od realizacije kolaterala, ukoliko je potpuno izvesno da će odliv sredstava po osnovu potencijalnih obaveza biti namiren iz kolaterala.

Pregled pojedinačne i grupne procene obezvređenja bilansne aktive

U hiljadama dinara

	Kredit i plasmani		Učešća u kapitalu	
	2012	2011	2012	2011
I. Pojedinačna ispravka vrednosti				
Kategorija 1	-	-	298.160	218.183
Kategorija 2	8.448.551	11.793.199	102.100	37.755
Kategorija 3	8.666.478	11.982.977	34.525	10.283
Kategorija 4	3.770.869	700.389	5.328	3.676
Kategorija 5	24.899.872	18.602.430	364.600	364.600
Bruto plasman	45.785.770	43.078.995	804.713	634.497
Ispravka vrednosti	13.625.024	12.027.474	443.036	366.270
Knjigovodstvena vrednost	32.160.746	31.051.521	361.677	268.227
II. Grupna ispravka vrednosti				
Kategorija 1	68.826.682	55.146.552	-	-
Kategorija 2	50.485.320	49.077.085	-	-
Kategorija 3	16.253.744	16.709.551	-	-
Kategorija 4	3.144.616	1.222.222	-	-
Kategorija 5	4.745.944	4.193.310	-	-
Bruto plasman	143.456.306	126.348.720	-	-
Ispravka vrednosti	4.534.872	4.061.281	-	-
Knjigovodstvena vrednost	138.921.434	122.287.439	-	-
III. Dospeli neispravljeni plasmani				
Kategorija 1	1.010.947	109.237	-	-
Kategorija 2	5.809.256	18.216	-	-
Kategorija 3	566	7.477	-	-
Kategorija 4	-	-	-	-
Kategorija 5	-	-	-	-
Bruto plasmani	6.820.769	134.930	-	-
Dospeli neispravljeni plasmani sadrže:				
0-30	6.792.379	113.457	-	-
31-60	27.824	13.996	-	-
61-90	566	7.477	-	-
91-180	-	-	-	-
preko 180	-	-	-	-
Knjigovodstvena vrednost	6.820.769	134.930	-	-
IV. Nedospeli neispravljeni plasmani				
Kategorija 1	6.621.085	17.223.604	-	-
Kategorija 2	12.375.526	2.641.850	-	-
Kategorija 3	308.794	529.269	-	-
Kategorija 4	-	-	-	-
Kategorija 5	-	-	-	-
Knjigovodstvena vrednost	19.305.405	20.394.723	-	-
Ukupna knjigovodstvena vrednost bruto	215.368.250	189.957.368	804.713	634.497
Ukupna ispravka vrednosti	18.159.896	16.088.755	443.036	366.270
Ukupna knjigovodstvena vrednost neto	197.208.354	173.868.613	361.677	268.227
Ukupno neklasifikovana aktiva	52.797.574	63.488.377	78.451	78.447
Ispravka vrednosti	140.421	121.667	3.918	3.918
Ukupno neklasifikovano neto	52.657.153	63.366.710	74.533	74.529
Ukupno	268.165.824	253.445.745	883.164	712.944
Uključeni reprogrami / restrukturirani plasmani	29.847.195	29.593.672		

Pojedinačno ispravljani plasmani

U hiljadama dinara

	Kredit i plasmani				Učešća u kapitalu			
	2012		2011		2012		2011	
	Bruto	Neto	Bruto	Neto	Bruto	Neto	Bruto	Neto
Kategorija 1	-	-	-	-	298.160	298.160	218.183	218.183
Kategorija 2	8.448.551	8.367.896	11.793.199	11.611.097	102.100	53.800	37.755	37.737
Kategorija 3	8.666.478	8.589.908	11.982.977	11.826.186	34.525	6.042	10.283	8.631
Kategorija 4	3.770.869	3.200.317	700.389	627.558	5.328	3.675	3.676	3.676
Kategorija 5	24.899.872	12.002.625	18.602.430	6.986.680	364.600	0	364.600	0
Ukupno	45.785.770	32.160.746	43.078.995	31.051.521	804.713	361.677	634.497	268.227

57.1.4. Rizik koncentracije

Grupa kontroliše rizik koncentracije tako što ograničava i prati izloženst prema određenim grupama, pre svega po vrstama klijenata i plasmana, industrijskim sektorima, geografskim područjima i zemljama porekla dužnika.

Pregled kredita i plasmana po regionima :

U hiljadama dinara

	2012		2011	
	Bruto	Neto	Bruto	Neto
Srbija	190.675.434	174.241.038	161.065.272	145.947.276
Crna Gora	7.647.522	6.724.387	6.109.048	5.684.054
BiH	9.840.089	9.356.368	7.691.252	7.320.408
Evropska Unija	5.417.326	5.405.908	12.689.471	12.689.420
USA i Kanada	817.117	589.142	710.096	496.170
Ostalo	970.762	891.511	1.692.229	1.731.285
Ukupno	215.368.250	197.208.354	189.957.368	173.868.613

U zavisnosti od opštih ekonomskih kretanja i kretanja u pojedinim industrijskim sektorima, Grupa vrši diversifikaciju ulaganja u industrijske sektore koji su rezistentni na uticaj negativnih ekonomskih kretanja.

Pregled kredita i plasmana po industrijskim sektorima:

U hiljadama dinara

	2012		2011	
	Bruto	Neto	Bruto	Neto
Finansije i osiguranje	7.542.703	7.396.075	8.966.710	4.996.400
Javna preduzeća i privredna društva	132.035.398	120.715.619	103.236.455	92.335.851
Poljoprivreda	6.777.851	6.502.939	5.005.175	4.654.266
Prerađivačka industrija	41.007.522	34.679.540	36.836.646	30.359.208
Električna energija	6.591.377	6.585.426	359.237	358.117
Građevinarstvo	8.731.397	7.845.410	10.099.260	9.500.671
Trgovina na veliko i malo	44.405.949	41.949.966	36.081.056	33.938.519
Uslužne delatnosti	20.738.041	19.478.187	10.462.370	9.338.911
Aktivnosti u vezi sa nekretninam	3.783.261	3.674.151	4.392.710	4.186.159
Preduzetnici	2.412.946	2.142.893	1.966.268	1.705.354
Javni sektor	2.738.635	2.704.260	2.095.992	2.062.761
Stanovništvo	57.094.704	54.482.783	51.633.644	49.325.025
Strana lica	7.192.531	6.878.458	15.095.469	18.897.217
Drugi komitenati	6.351.333	2.888.266	6.962.831	4.546.005
Ukupno	215.368.250	197.208.354	189.957.368	173.868.613

U zavisnosti od opštih ekonomskih kretanja i kretanja u pojedinim industrijskim sektorima, Grupa vrši diversifikaciju ulaganja u industrijske sektore koji su rezistentni na uticaj negativnih ekonomskih kretanja.

Pregled kredita i plasmana po vrstama klijenata:

U hiljadama dinara

	2012		2011	
	Bruto	Neto	Bruto	Neto
Privredni klijenti	143.090.089	130.631.053	120.060.887	108.898.174
Veliki klijenti	85.321.470	80.149.667	67.223.436	62.692.794
Mali i srednji klijenti	38.943.182	32.529.589	36.688.914	30.809.341
Ostalo	18.825.437	17.951.797	16.148.537	15.396.039
Banke	5.976.735	4.239.648	12.603.444	10.985.975
Stanovništvo	66.301.426	62.337.653	57.293.037	53.984.464
Fizička lica	53.731.870	51.426.768	47.819.186	45.835.227
Poljoprivredni klijenti	3.419.035	3.111.982	3.834.640	3.489.798
Mikro biznis	9.150.521	7.798.903	5.639.211	4.659.439
Ukupno	215.368.250	197.208.354	189.957.368	173.868.613

57.1.5. Vanbilansne stavke

Grupa osim kreditne izloženosti ima i vanbilansnu izloženost (garancije, akreditivi..) po osnovu kojih ima potencijalnu obavezu da izvrši plaćanje za račun trećih lica. Za vanbilansnu izloženost Grupa koristi iste kontrolne procese i procedure koji se koriste za kreditni rizik.

Vanbilansne stavke

U hiljadama dinara

	2012		2011	
	Bruto	Neto	Bruto	Neto
Kategorija 1	15.964.731	15.944.106	15.360.136	15.335.442
Kategorija 2	16.144.436	16.074.612	10.894.936	10.798.922
Kategorija 3	1.858.604	1.818.522	5.850.012	5.765.362
Kategorija 4	678.778	619.174	177.136	176.774
Kategorija 5	475.962	144.858	540.886	227.353
Ukupno	35.122.511	34.601.272	32.823.106	32.303.853

57.1.6. Sredstva zaštite od kreditnog rizika (kolateral)

U cilju zaštite od izloženosti kreditnom riziku, pored redovnog praćenja poslovanja klijenata, Grupa pribavlja i instrumente obezbeđenja (kolaterale), kojima se obezbeđuje naplata potraživanja i minimizira kreditni rizik. U zavisnosti od procene mogućnosti izmirenja ugovorenih obaveza, definiše se stepen pokrića plasmana, kako bi se u slučaju neizvršavanja obaveza dužnika, aktiviranjem kolaterala realno mogla naplatiti potraživanja. Količina i tip potrebnog kolaterala zavisi od procene kreditnog rizika.

Kao standardne instrumente obezbeđenja članice Grupe pribavljaju ugovorno ovlašćenje i menice, dok se kao dodatni instrumenti, u zavisnosti od procene kreditnog rizika i vrste plasmana ugovaraju:

- Za komercijalne kredite – zaloge na pokretnim i nepokretnim stvarima (hipoteke), depoziti, bankarske, korporativne i garancije države, jemstva, zaloga na hartijama od vrednosti...
- Za kredite stanovništvu – hipoteke, depoziti, jemstva solidarnog dužnika, osiguranje Nacionalne korporacije za osiguravanje stambenih kredita kod matične Banke...

Prilikom procene nepokretnosti ili zaloge na pokretnoj imovini, članice Grupe angažuju ovlašćene procenitelje kako bi potencijalni rizik od nerealne procene svela na najmanju moguću meru. Nepokretnost, roba, oprema i ostale pokretne stvari, koje su predmet zaloge moraju biti i osigurane od strane osiguravajućeg društva prihvatljivog za Grupu, a polise vinkulirane u korist članica Grupe.

Članice Grupe prate tržišnu vrednost kolaterala i u slučaju potrebe mogu zahtevati dodatni kolateral, u skladu sa zaključenim ugovorom.

Politika Grupe je da se može naplatiti iz kolaterala i sredstva iskoristiti na smanjenje ili otplatu duga.

Fer vrednost kolaterala

U hiljadama dinara

Kredit i plasmani

	2012	2011
I. Pojedinačna ispravka vrednosti		
Hipoteke	65.336.749	58.975.153
Depozit	60.548	55.919
Garancije	1.609.385	483.035
Zaloga na hartijama od vrednosti	15.716.170	7.537.613
Ručna zaloga	19.263.160	11.585.786
Ostalo	16.785.877	5.855.098
Ukupno	118.771.889	84.492.604
II. Grupna ispravka vrednosti		
Hipoteke	165.434.823	169.234.684
Depozit	1.994.985	1.793.086
Garancije	11.066.906	11.252.929
Zaloga na hartijama od vrednosti	18.651.733	26.972.376
Ručna zaloga	48.242.816	19.500.286
Ostalo	44.868.606	34.823.756
Ukupno	290.259.869	263.577.117
III. Dospeli, a neispravljeni plasmani		
Hipoteke	1.815.242	5.368.775
Depozit	19.283	88.711
Garancije	708	946
Zaloga na hartijama od vrednosti	1.178	456.170
Ručna zaloga	162.991	209.301
Ostalo	477.978	806.445
Ukupno	2.477.380	6.930.348
IV. Nedospeli neispravljeni plasmani		
Hipoteke	9.065.679	5.213.884
Depozit	519.132	392.421
Garancije	-	19.839
Zaloga na hartijama od vrednosti	821	13.771
Ručna zaloga	318.679	631.045
Ostalo	1.425.414	1.114.003
Ukupno	11.329.725	7.384.963
Ukupno fer vrednost	422.838.863	362.385.032

Na dan 31.12.2012. godine Grupa raspolaže nekretninama stečenim naplatom potraživanja, i to:

Sredstva obezbeđenja preuzeta po osnovu naplate kredita

	U hiljadama dinara	
	2012	2011
Stambeni objekti	432.680	479.524
Poslovni objekti	1.623.786	1.194.635
Zemljište i šume	398.835	276.603
Oprema	82.195	1.493
Ukupno	2.537.496	1.952.255
Ispravka vrednosti	126.790	7.742
Fer vrednost	2.410.706	1.944.513

57.2. RIZIK LIKVIDNOSTI

Grupa u svom poslovanju poštuje osnovne principe likvidnosti, ostvarujući dovoljan nivo sredstava za pokriće obaveza nastalih u kratkom roku, odnosno poštuje princip solventnosti formiranjem optimalnog odnosa između kapitala i obaveza i formiranjem dovoljnog nivoa rezervi likvidnosti koje ne ugrožavaju ostvarivanje planiranog povrata na kapital.

Rizik likvidnosti, kao mogućnost nastanka određenih nepovoljnih događaja sa negativnim efektima na finansijski rezultat i kapital Grupe ispoljava se u nemogućnosti članica Grupe da ispunjavaju svoje dospelje obaveze. Rizik likvidnosti može se javiti u vidu rizika izvora sredstava i tržišni rizik likvidnosti.

Problem sa likvidnošću sa aspekta izvora sredstava odnosi se na strukturu pasive i obaveza i izražava se kroz neadekvatan odnos dugoročnih i kratkoročnih izvora finansiranja, značajno učešće nestabilnih izvora, kratkoročnih izvora ili njihove koncentracije. Sa druge strane rizik likvidnosti ispoljava se kroz deficit rezervi i otežanog ili nemogućeg pribavljanje likvidnih sredstava po prihvatljivim tržišnim cenama.

Grupa je uspostavila odgovarajuću organizacionu strukturu, kojom se vrši jasno razgraničavanje procesa preuzimanja rizika likvidnosti od procesa njegovog upravljanja. Primarnu ulogu u procesu upravljanja rizikom likvidnosti vrši Odbor za likvidnosti i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom matične Banke u okviru svojih nadležnosti, kao i ostali nadležni odbori članica, čije odluke mogu uticati na izloženost Grupe ovom riziku.

U cilju minimiziranja rizika likvidnosti, Grupa:

- vrši diversifikaciju izvora sredstava, po valutama i ročnosti;
- formira dovoljan nivo rezervi likvidnosti;
- upravlja novčanim sredstvima;
- prati buduće novčane tokove i likvidnost na dnevnom nivou;
- upravlja tržišnim izvorima;
- limitira osnovne izvore kreditnog rizika koje imaju najznačajniji uticaj na rizik likvidnost;
- definiše i periodično testira planove za upravljanje likvidnošću u kriznim situacijama.

Proces upravljanja rizikom likvidnosti sprovodi se kroz identifikaciju, merenje, ublažavanje, praćenje, kontrolu i izveštavanje o riziku likvidnosti.

Identifikacija rizika likvidnosti podrazumeva sveobuhvatno i blagovremeno identifikovanje uzroka koji dovode do nastanka rizika likvidnosti i podrazumeva utvrđivanje tekuće izloženosti riziku likvidnosti, kao i izloženosti riziku likvidnosti po osnovu novih poslovnih proizvoda i aktivnosti.

Merenje, odnosno procena rizika likvidnosti predstavlja kvantitativnu i/ili kvalitativnu procenu identifikovanog rizika likvidnosti, korišćenjem sledećih metoda:

- GAP analiza;
- Racio analiza;
- Stres test.

Ublažavanje podrazumeva održavanje rizika likvidnosti na prihvatljivom nivou za rizični profil Grupe, kroz definisanje sistema limita izloženosti koji obuhvata regulatorne i interne limite i blagovremeno preduzimanje mera za umanjene rizika kao i poslovanje u okviru pomenutih limita.

Kontrola i praćenje rizika likvidnosti obuhvata proces praćenja usklađenosti sa utvrđenim limitima, kao i monitoring definisanih mera za umanjene izloženosti riziku likvidnosti Grupe. Kontrola rizika likvidnosti podrazumeva kontrolu na svim nivoima upravljanja rizikom likvidnosti kao i nezavistan sistem kontrole koji sprovode organizacioni delovi nadležni za internu reviziju i praćenje usklađenosti poslovanja.

Izveštavanje o riziku likvidnosti obuhvata sistem internog i eksternog izveštavanja, sprovodi se na dnevnom nivou i po utvrđenoj dinamici, a u skladu sa definisanim sistemom.

Grupa usklađuje svoje poslovanje sa regulatorno propisanim pokazateljem likvidnosti i užim pokazateljem likvidnosti za banke, za koje su propisani limiti za jedan radni dan, tri radna dana, odnosno prosek svih radnih dana u mesecu. Tokom 2012. godine pokazatelj likvidnosti i užih pokazatelj likvidnosti su se kretali znatno iznad definisanih limita.

Grupa i članice Grupe usklađuju svoje poslovanje sa propisanim pokazateljem likvidnosti i to: 0,8 obračunat za jedan radni dan, zatim 0,9 ne duže od tri uzastopna radna dana, odnosno minimum 1 kao prosek svih radnih dana u mesecu. Pored usklađivanja sa propisanim limitima pokazatelja likvidnosti, Grupa i članice Grupe usklađuju svoje poslovanje sa propisanim užim pokazateljem likvidnosti, i to: 0,5 obračunat za jedan radni dan, zatim minimum 0,6 ne duže od tri uzastopna radna dana, odnosno minimum 0,7 kao prosek svih radnih dana u mesecu.

Usklađenost sa regulatorno propisanim pokazateljima likvidnosti:

	Pokazatelj likvidnosti		Uži pokazatelj likvidnosti	
	2012	2011	2012	2011
Na dan 31. decembar	2,20	2,33	2,04	1,96
Prosek za period	2,35	2,30	2,00	1,76
Maksimalan za period	3,35	3,29	2,74	2,58
Minimalan za period	1,07	1,37	0,95	1,13

Pored navedenih limita, Grupa i članice Grupe usklađuju svoje poslovanje i sa interno definisanim limitima. Interni limiti definisani su na osnovu internog izveštaja o GAP-u likvidnosti, koji obuhvata sve bilansne pozicije.

Usklađenost sa interno definisanim limitima likvidnosti poslednjeg dana je bila sledeća:

	Limiti	2012.	2011.
GAP do 1 meseca / Ukupna aktiva	Max (10%)	9,58%	9,67%
Kumulativni GAP do 3 meseca / Ukupna	Max (20%)	(9,73%)	(6,47%)

Ročna struktura monetarne aktive i monetarne pasive na dan 31.12.2012. godine:

	U hiljadama dinara					
	Do 1 meseca	Od 1 - 3 meseca	Od 3 - 12 meseci	Od 1 - 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Monetarna aktiva						
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	42.052.826	-	-	-	-	42.052.826
Opozivi depoziti i krediti	45.826.369	-	-	-	-	45.826.369
Potraživanja po osnovu kamata i naknada	1.744.180	-	-	-	-	1.744.180
Dati krediti i depoziti	24.263.365	13.446.306	51.931.856	66.222.978	38.551.617	194.416.122
Hartije od vrednosti	7.861.152	3.070.639	14.247.453	16.926.835	110.080	42.216.159
Udeli (učešća)	-	-	-	-	436.210	436.210
Ostali plasmani	2.372.758	823.035	33.924	411	-	3.230.128
Ostala sredstva	1.580.904	5.199	4.737	208.045	-	1.798.885
	125.701.554	17.345.179	66.217.970	83.358.269	39.097.907	331.720.879
Monetarna pasiva						
Transakcioni depoziti	45.840.849	-	-	-	-	45.840.849
Ostali depoziti	69.367.073	27.794.307	84.830.659	22.091.703	560.651	204.644.393
Primljeni krediti	621.164	11.119	54.833	321.445	403.401	1.411.962
Obaveze po osnovu kamata i naknada	191.129	-	-	-	-	191.129
Ostale obaveze	5.293.805	390.564	1.420.202	16.437.639	2.316.517	25.858.727
	121.314.020	28.195.990	86.305.694	38.850.787	3.280.569	277.947.060
Ročna neusklađenost na dan						
31.12.2012. godine	4.387.534	(10.850.811)	(20.087.724)	44.507.482	35.817.338	53.773.819
31.12.2011. godine	(21.786.888)	(24.655.868)	13.504.272	39.537.527	31.680.824	38.279.867

Izveštaj o ročnoj strukturi monetarne aktive i pasive sadrži monetarne bilansne pozicije raspoređene prema preostalom roku dospeća. U skladu sa navedenim, korišćena je konzervativna pretpostavka da će svi transakcioni i depoziti po viđenju biti povučeni u roku do jednog meseca.

Rukovodstvo Grupe veruje da odgovarajuća diversifikacija portfolia depozita po broju i vrsti deponenata, kao i prethodno iskustvo Grupe pružaju dobar preduslov za postojanje stabilne i dugoročne depozitne baze, odnosno po tom osnovu se ne očekuju značajniji odlivi sredstava.

57.3. TRŽIŠNI RIZIK

Tržišni rizik predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled promena tržišnih varijabli i obuhvata kamatni rizik, devizni rizik i ostale tržišne rizike. Grupa je izložena tržišnim rizicima po osnovu stavki iz knjige trgovanja i bankarske knjige.

Grupa je izložena kamatnom riziku, deviznom riziku, riziku promene cena hartija od vrednosti, riziku druge ugovorne strane i riziku izmirenja isporuke po osnovu stavki koje se nalaze u knjizi trgovanja. Knjiga trgovanja sadrži bilansne i vanbilansne pozicije sredstava i obaveza po osnovu finansijskih instrumenata koji se drže sa namerom trgovanja ili radi zaštite pozicija u drugim finansijskim instrumentima, koji se vode u toj knjizi i za koje ne postoje ograničenja da se njima trguje, niti postoje ograničenja da se ove pozicije zaštite od rizika.

57.3.1. KAMATNI RIZIK

Grupa je izložena kamatnom riziku na pozicijama u bankarskoj knjizi koji se odražava na mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled promene kamatnih stopa.

Grupa vrši upravljanje sledećim vidovima kamatnog rizika:

- Rizikom vremenske neusklađenosti dospeća i ponovnog određivanja cena (repricing risk);
- Riziku krive prinosa (yield curve risk) – kome je izložena usled promene oblika krive prinosa;
- Baznom riziku (basis risk) – kome je izložena zbog različitih referentnih kamatnih stopa kod kamatno osetljivih pozicija sa sličnim karakteristikama što se tiče dospeća ili ponovnog određivanja cena;
- Riziku opcija (optionality risk) – kome je izložena zbog ugovornih odredaba u vezi s kamatno osetljivim pozicijama (kreditni s mogućnošću prevremene otplate, depoziti s mogućnošću prevremenog povlačenja i drugo).

Osnovni cilj upravljanja kamatnim rizikom je održavanje prihvatljivog nivoa izloženosti kamatnom riziku sa aspekta uticaja na finansijski rezultat, vođenjem adekvatne politike ročne usklađenosti perioda ponovnog formiranja kamatne stope, usklađivanja odgovarajućih izvora sa plasmanima prema vrsti kamatne stope i ročnosti, kao i projekcijom kretanja krive prinosa na inostranom i domaćem tržištu. Prevažodno, Grupa upravlja marginom internog prinosa kroz cenu kredita i depozita, fokusirajući se na kamatnu maržu.

Grupa posebno sagledava uticaj promene kamatnih stopa i strukture kamatonosne aktive i pasive sa aspekta ročnosti, ponovnog formiranja kamatnih stopa i valutne strukture i upravlja njihovim uticajem na ekonomsku vrednost kapitala.

Proces upravljanja kamatnim rizikom sprovodi se kroz identifikaciju, merenje, ublažavanje, praćenje, kontrolu i izveštavanje o kamatnom riziku.

Identifikacija kamatnog rizika podrazumeva sveobuhvatno i blagovremeno identifikuje uzroke koji dovode do nastanka rizika i podrazumeva utvrđivanje tekuće izloženosti kao i izloženosti kamatnom riziku po osnovu novih poslovnih proizvoda i aktivnosti.

Merenje, odnosno procena kamatnog rizika predstavlja kvantitativnu i/ili kvalitativnu procenu identifikovanog kamatnog rizika korišćenjem sledećih metoda:

- GAP analiza;
- Racio analiza;
- Duracija;
- Ekonomska vrednost kapitala;
- Stres test.

Ublažavanje kamatnog rizika podrazumeva održavanje rizika na prihvatljivom nivou za rizični profil Grupe. Ublažavanje kamatnog rizika podrazumeva proces definisanja sistema limiti izloženosti Grupe kamatnom riziku i preduzimanje i sprovođenje mera za ublažavanje kamatnog rizika. Kontrola i praćenje kamatnog rizika obuhvata

proces praćenja usklađenosti sa uspostavljenim sistemom limita, kao i monitoring definisanih mera za umanjeње izloženosti kamatnom riziku članica Grupe. Kontrola kamatnog rizika podrazumeva kontrolu na svim nivoima upravljanja kao i nezavistan sistem kontrole koji sprovode organizacioni delovi nadležni za internu reviziju i praćenje usklađenosti poslovanja.

Izveštavanje o kamatnom riziku podrazumeva jasno determinisan sistem internog izveštavanja nadležnih odbora i organa članica Grupe o upravljanju kamatnim rizikom.

Interni limiti determinišu se na osnovu internog izveštaja o kamatom GAP-u, koji obuhvata sve pozicije bilansa.

Usklađenost Grupe sa interno definisanim limitima kamatnog rizika poslednjeg dana bila je sledeća:

	Limiti	2012.	2011.
Relativni GAP	Max (15%)	(2,81%)	(5,36%)
Koeficijent dispariteta	0,75 – 1,25	0,96	0,94
Racio ekonomske vrednosti	Max 20%	5,40%	9,70%

Izloženost kamatnom riziku može se sagledati i na osnovu Izveštaja o GAP-u kamatnog rizika monetarne aktive i pasive:

Izveštaj o GAP-kamatnog rizika monetarnog podbilansa na dan 31.12.2012. godine:

U hiljadama dinara

	Do 1 meseca	Od 1 - 3 meseca	Od 3 - 12 meseci	Od 1 - 5 godina	Preko 5 godina	Kamatonosni deo	Nekamatonosni deo	Ukupno
Monetarna aktiva								
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	20.101.046	-	-	-	-	20.101.046	21.951.780	42.052.826
Opozivi depoziti i krediti	6.405.982	-	-	-	-	6.405.982	39.420.387	45.826.369
Potraživanja po osnovu kamata i naknada	-	-	-	-	-	-	1.744.180	1.744.180
Dati krediti i depoziti	62.044.925	23.100.789	52.320.479	37.359.598	19.574.798	194.400.589	15.533	194.416.122
Hartije od vrednosti	7.953.442	5.901.066	13.704.999	12.491.898	-	40.051.405	2.164.754	42.216.159
Udeli (učešća)	-	-	-	-	-	-	436.210	436.210
Ostali plasmani	1.342.598	172.795	34.217	-	-	1.549.610	1.680.518	3.230.128
Ostala sredstva	29.499	-	2	-	-	29.501	1.769.384	1.798.885
	97.877.492	29.174.650	66.059.697	49.851.496	19.574.798	262.538.133	69.182.746	331.720.879
Monetarna pasiva								
Transakcioni depoziti	45.840.849	-	-	-	-	45.840.849	-	45.840.849
Ostali depoziti	73.170.622	24.328.160	84.193.703	22.001.117	551.737	204.245.339	399.054	204.644.393
Primljeni krediti	620.872	611.214	-	-	179.113	1.411.199	763	1.411.962
Obaveze po osnovu kamata i naknada	-	-	-	-	-	-	191.129	191.129
Ostale obaveze	2.342.380	319	519	6.398.634	6.263.748	15.005.600	10.853.127	25.858.727
	121.974.723	24.939.693	84.194.222	28.399.751	6.994.598	266.502.987	11.444.073	277.947.060
Neusklađenost kamatnog rizika na dan								
31.12.2012. godine	(24.097.231)	4.234.957	(18.134.525)	21.451.745	12.580.200	(3.964.854)	57.738.673	53.773.819
31.12.2011. godine	(1.056.639)	(24.150.543)	(37.487.604)	24.765.663	22.831.482	(15.097.641)	53.377.508	38.279.867

Izveštaj o GAP-u kamatnog rizika monetarnog podbilansa sadrži monetarne bilansne pozicije raspoređene prema periodu ponovnog formiranja kamatne stope ili preostalom periodu do dospeća, u zavisnosti od toga koji period je kraći. U skladu sa navedenim, korišćena je konzervativna pretpostavka da će svi transakcioni i depoziti po viđenju biti povučeni u roku do jednog meseca.

Rukovodstvo Grupe veruje da odgovarajuća usklađenost pozicija po vrsti kamatne stope i periodu ponovnog formiranja pruža dobar preduslov za postojanje sa zahtevanim finansijskim rezultatom uz očuvanje ekonomske vrednosti kapitala.

57.3.2. DEVIZNI RIZIK

Grupa je izložena deviznom riziku koji se manifestuje kroz mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital usled promene međuvalutnih odnosa, promene vrednosti lokalnih valuta članica Grupe u odnosu na strane valute, ili promene vrednosti zlata i drugih plemenitih metala. Deviznom riziku izložene su sve pozicije sadržane u bankarskoj knjizi i knjizi trgovanja u stranoj valuti i zlatu, kao i dinarske pozicije indeksirane valutnom klauzulom.

Osnovni ciljevi politike upravljanja deviznim rizikom Grupe su maksimiziranje prinosa na određenom nivou rizika, minimiziranje negativnog uticaja na finansijski rezultat, očuvanja potrebnog nivoa adekvatnosti kapitala i razvoj aktivnosti Grupe u skladu sa poslovnim mogućnostima i razvojem tržišta, a u cilju ostvarenja konkurentskih prednosti. U cilju minimiziranja izloženosti deviznom riziku Grupa vrši diversifikaciju valutne strukture portfolia i valutne strukture obaveza, usklađivanje otvorenih pozicija po pojedinim valutama, poštujući principe ročne transformacije sredstava.

Grupa je uspostavila odgovarajuću organizacionu strukturu, kojom se vrši jasno razgraničavanje procesa preuzimanja deviznog rizika od procesa njegovog upravljanja.

Proces upravljanja deviznim rizikom sprovodi se kroz identifikaciju, merenje, ublažavanje, praćenje, kontrolu i izveštavanje o deviznom riziku.

Identifikovanjem deviznog rizika Grupa na sveobuhvatan način blagovremeno identifikuje uzroke koji dovode do nastanka deviznog rizika i podrazumeva utvrđivanje tekuće izloženosti deviznom riziku, kao i izloženosti deviznom riziku po osnovu novih poslovnih proizvoda i aktivnosti, na pozicijama koje se vode u bankarskoj knjizi i knjizi trgovanja.

Merenje, odnosno procena deviznog rizika predstavlja kvantitativnu i/ili kvalitativnu procenu idenifikovanog deviznog rizika, korišćenjem sledećih tehnika:

- GAP analiza i pokazatelj deviznog rizika;
- VaR;
- Stres test;
- Backtesting.

Ublažavanje deviznog rizika podrazumeva održavanje rizika na prihvatljivom nivou za rizični profil Grupe kroz postavljanje transparentnog sistema limita i definisanje mera za ublažavanje deviznog rizika.

Kontrola i praćenje deviznog rizika obuhvata praćenje i nadzor usklađenosti pozicija sa interno i eksterno definisanim limitima, kao i monitoring definisanih i preduzetih mera. Kontinuiranim praćenjem i kontrolom deviznog rizika omogućeno je blagovremeno preduzimanje mera u cilju održavanja deviznog rizika u okviru definisanih limita. Kontrola deviznog rizika podrazumeva kontrolu na svim nivoima upravljanja kao i nezavistan sistem kontrole koji sprovode organizacioni delovi nadležni za internu reviziju i praćenje usklađenosti poslovanja.

Grupa određuje rizični profil i sklonost ka riziku, definisanjem regulatornih i internih limita izloženosti.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE KOMERCIJALNA BANKA AD BEOGRAD
31. decembar 2012. godine **(Grupa)**

Grupa usklađuje svoje poslovanje sa regulatorno propisanim pokazateljem deviznog rizika, koji predstavlja odnos između ukupne otvorene devizne pozicije i pozicije u zlatu u odnosu na kapital Grupe. Grupa je dužna da obezbedi da njena neto devizna pozicija ne prelazi 20% kapitala.

Pregled ukupne rizične devizne pozicije i regulatorno definisanog pokazatelja deviznog rizika na dan 31. decembra:

	2012.	2011.
Ukupna rizična devizna pozicija	6.743.764	6.229.554
Pokazatelj deviznog rizika	14,29%	18,86%
Regulatorno propisan limiti	<u>20%</u>	<u>20%</u>

Pregled monetarne aktive i monetarne pasive po valutama na dan 31.12.2012. godine:

U hiljadama dinara

	EUR	USD	CHF	Ostale valute	Ukupno u valuti	Devizna klauzula	Dinarske pozicije	Ukupno
Monetarna aktiva								
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	13.204.796	1.423.888	1.915.193	1.007.490	17.551.367	-	24.501.459	42.052.826
Opozivi depoziti i krediti	32.045.738	7.466.619	-	2.314.012	41.826.369	-	4.000.000	45.826.369
Potraživanja po osnovu kamata i naknada	192.654	-	-	96.967	289.621	75.522	1.379.037	1.744.180
Dati krediti i depoziti	23.169.852	2.074.050	-	2.775.970	28.019.872	123.972.655	42.423.595	194.416.122
Hartije od vrednosti	23.150.343	-	-	-	23.150.343	170.701	18.895.115	42.216.159
Udeli (učešća)	65	-	-	-	65	-	436.145	436.210
Ostali plasmani	1.596.354	671.422	-	1.444	2.269.220	-	960.908	3.230.128
Ostala sredstva	309.679	61.932	1	17.403	389.015	40.205	1.369.665	1.798.885
	<u>93.669.481</u>	<u>11.697.911</u>	<u>1.915.194</u>	<u>6.213.286</u>	<u>113.495.872</u>	<u>124.259.083</u>	<u>93.965.924</u>	<u>331.720.879</u>
Monetarna pasiva								
Transakcioni depoziti	13.683.148	1.116.510	610.238	1.799.460	17.209.356	2.215.375	26.416.118	45.840.849
Ostali depoziti	156.571.178	10.451.426	5.463.383	1.193.639	173.679.626	12.816.039	18.148.728	204.644.393
Primljeni krediti	455.751	51.990	13.093	3.836	524.670	637.329	249.963	1.411.962
Obaveze po osnovu kamata i naknada	5.302	285	-	1.711	7.298	3.185	180.646	191.129
Ostale obaveze	22.191.380	68.995	1.947.469	143.481	24.351.325	1.278	1.506.124	25.858.727
	<u>192.906.759</u>	<u>11.689.206</u>	<u>8.034.183</u>	<u>3.142.127</u>	<u>215.772.275</u>	<u>15.673.206</u>	<u>46.501.579</u>	<u>277.947.060</u>
Neto devizna pozicija na dan								
31.12.2012. godine	<u>(99.237.278)</u>	<u>8.705</u>	<u>(6.118.989)</u>	<u>3.071.159</u>	<u>(102.276.403)</u>	<u>108.585.877</u>	<u>47.464.345</u>	<u>53.733.819</u>
31.12.2011. godine	<u>(86.082.413)</u>	<u>5.490</u>	<u>(5.795.519)</u>	<u>2.760.807</u>	<u>(89.111.635)</u>	<u>94.489.409</u>	<u>32.902.093</u>	<u>38.279.867</u>

57.4. OPERATIVNI RIZIK

Operativni rizik je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled propusta (namernih i nenamernih) u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Operativni rizik uključuje i pravni rizik.

Operativni rizik se definiše kao događaj koji je nastao kao rezultat neodgovarajućih ili neuspešnih internih procesa, postupaka zaposlenih i sistema ili sistemskih i drugih spoljašnjih događaja, interne i eksterne prevare, prakse zapošljavanja i bezbednosti na radnom mestu, potraživanja kiljenata, distribucije proizvoda, novčanih kazni i penala usled povreda, štete nanete materijalnoj imovini, poremećaja u poslovanju i sistemskih propusta i upravljanja procesima.

Grupa događaje operativnog rizika prati i po sledećim linijama poslovanja: finansiranje privrednih subjekata, trgovina i prodaja, brokerski poslovi sa fizičkim licima, bankarski poslovi s privrednim društvima, bankarski poslovi s fizičkim licima, platni promet, agencijske usluge i upravljanje imovinom.

Proces upravljanja operativnim rizikom predstavlja integralni deo aktivnosti Grupe koji se sprovodi na svim nivoima i omogućava identifikaciju, merenje, ublažavanje, praćenje i kontrolu i izveštavanje o operativnim rizicima pre njihove realizacije i u kontinuitetu u skladu sa zahtevima i rokovima regulative. Postojeći proces se oslanja na pouzdane metode merenja izloženosti operativnim rizicima, bazu podataka o operativnim gubicima, ažuran sistem kontrole i izveštavanja.

Grupa na dnevnom nivou prati događaje operativnih rizika i upravlja operativnim rizicima. U cilju efikasnog praćenja operativnog rizika, u svakom organizacionom delu Grupe imenovani su zaposleni za operativne rizike, koji su odgovorni za tačnost i ažurnost podataka o svim događajima operativnog rizika, kao i za evidenciju svih nastalih događaja u bazu podataka operativnih rizika. Organizacioni deo Grupe u čijoj je nadležnosti upravljanje rizicima vrši monitoring i izveštavanje o operativnim rizicima Upravnom odboru, Izvršnom odboru i Odboru za reviziju.

Merenje, odnosno procena operativnog rizika Grupe vrši se kroz kvantitativnu i/ili kvalitativnu procenu identifikovanog operativnog rizika. Grupa sprovodi merenje izloženosti operativnim rizicima kroz evidenciju događaja, samoprocenjivanje i stresno testiranje operativnog rizika. Samoprocenjivanje podrazumeva procenu izloženosti rizicima od strane organizacionih delova u skladu sa mapom identifikovanih operativnih rizika merenjem mogućeg raspona, značaja za poslovanje i učestalosti događaja koji mogu da prouzrokuju gubitke, identifikovanjem nivoa kontrole koje oblasti poslovanja imaju nad ovim rizicima i mere za poboljšanje. Stres test predstavlja tehniku upravljanja operativnim rizikom, kojom se procenjuje potencijalni uticaj specifičnih događaja i/ili promene više finansijskih varijabli na izloženost operativnom riziku Grupe.

Grupa ne može eliminisati sve operativne rizike, ali uvođenjem odgovarajućeg kontrolnog okvira, monitoringom i ublažavanjem potencijalnih rizika uspostavlja proces upravljanja operativnim rizikom. Grupa preduzima mere u cilju ublažavanja operativnih rizika i proaktivnog reagovanja na potencijalne događaje operativnih rizika kroz permanentno praćenje svih aktivnosti, primenu adekvatnog i pouzdanog informacionog sistema i orijentacijom na projektni pristup, a čijim sprovođenjem se unapređuje poslovna praksa i optimizuju poslovni procesi Grupe.

Putem pouzdanog izveštavanja o realizaciji mera za ublažavanje operativnih rizika, Grupa je uspostavila sistem za monitoring aktivnosti koje preduzimaju organizacioni delovi Grupe u cilju umanjenja operativnih rizika i preventivnog reagovanja na događaje operativnih rizika koji su u nastajanju. Grupa procenjuje rizik poveravanja aktivnosti trećim licima za obavljanje određenih aktivnosti u vezi sa poslovanjem Grupe, a na osnovu ugovora zaključenog sa tim licima kojima se jasno određuju uslovi, prava, obaveze i odgovornosti ugovorene strana.

U cilju nesmetanog i kontinuiranog funkcionisanja svih značajnih sistema i procesa Grupe, kao i ograničavanja gubitaka u vanrednim situacijama, Grupa je usvojila Plan za obezbeđenje kontinuiteta poslovanja, a u cilju ponovnog uspostavljanja oporavka sistema informacione tehnologije u slučaju prekida poslovanja, Grupa je usvojila Plan oporavka aktivnosti u slučaju katastrofa.

57.5. RIZICI ULAGANJA

Rizik ulaganja Grupe predstavlja rizik ulaganja u druga pravna lica i u osnovna sredstva. Ulaganje Grupe u jedno lice koje nije lice u finansijskom sektoru može biti do 10% kapitala Grupe, pri čemu se pod ovim ulaganjem podrazumeva ulaganje kojim članice Grupe stiču udeo ili akcije lica koje nije lice u finansijskim sektoru. Ukupna ulaganja Grupe u lica koja nisu lica u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Grupe, mogu biti do 60% kapitala Grupe, s tim što se ovo ograničenje ne odnosi na sticanje akcija radi njihove dalje prodaje u roku od šest meseci od dana sticanja.

57.6. RIZIK IZLOŽENOSTI

Velika izloženost Grupe prema jednom licu ili grupi povezanih lica, uključujući i lica povezana sa Grupom, jeste izloženost koja iznosi preko 10% kapitala Grupe.

U svom poslovanju, Grupa vodi računa o usklađenosti sa regulatorno definisanim limitima izloženosti:

- izloženost prema jednom licu ili grupi povezanih lica ne sme biti veća od 25% kapitala Grupe;
- izloženost prema licu povezanom sa Grupom ne sme biti veća od 5% kapitala Grupe, a ukupna izloženost prema licima povezanim sa Grupom ne sme preći 20% kapitala Grupe;
- zbir svih velikih izloženosti Grupe ne sme preći 400% kapitala Grupe.

Izloženost banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica, kao i izloženost prema licima povezanim sa Grupom kretala se u okviru propisanih limita.

57.7. RIZIK ZEMLJE

Rizik zemlje je rizik koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Grupa izložena, odnosno rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe zbog nemogućnosti članica Grupe da naplati potraživanja od dužnika iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla dužnika. Rizik zemlje obuhvata sledeće rizike:

- političko - ekonomski rizik, pod kojim se podrazumeva verovatnoća ostvarivanja gubitka zbog nemogućnosti članica Grupe da naplate potraživanja usled ograničenja utvrđenih aktima državnih i drugih organa zemlje porekla dužnika, kao i opštih i sistemskih prilika u toj zemlji;
- rizik transfera, pod kojim se podrazumeva verovatnoća ostvarenja gubitka zbog nemogućnosti naplate potraživanja iskazanih u valuti koja nije zvanična valuta zemlje porekla dužnika, i to usled ograničenja plaćanja obaveza prema poveriocima iz drugih zemalja u određenoj valuti koja su utvrđena aktima državnih i drugih organa zemlje dužnika.

Grupa upravlja rizikom zemlje na nivou pojedinačnog plasmana i na nivou portfolia. Merenje i kontrolu izloženosti pojedinačnog plasmana riziku zemlje, članice Grupe vrše određivanjem kategorije internog rejtinga zemlje dužnika, a na osnovu rejtinga dodeljenog od strane međunarodno priznatih rejting agencija i utvrđivanjem limita izloženosti kao procenat od kapitala Grupe u zavisnosti od kategorije internog rejtinga zemlje. Merenje i kontrolu

izloženosti portfolia riziku zemlje Grupa vrši na osnovu grupisanja potraživanja prema stepenu rizika zemalja dužnika.

U cilju adekvatnog upravljanja rizikom zemlje, Grupa definiše limite izloženosti pojedinačno po zemljama porekla dužnika.

57.8. UPRAVLJANJE KAPITALOM

Bankarska Grupa kontinuirano upravlja kapitalom. Osnovni ciljevi upravljanja regulatornim kapitalom su:

- obezbeđenje kontinuiteta poslovanja u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti;
- očuvanje optimalne strukture kapitala;
- minimiziranje troškova kapitala;
- obezbeđenje zaštite od rizika;
- omogućavanje rasta, kroz širenje spektra usluga, odnosno razvoja bankarske Grupe uvođenjem novih softverskih i metodoloških rešenja;
- očuvanja poverenja klijenata u finansijski potencijal bankarske Grupe.

Pokazatelj adekvatnosti kapitala predstavlja odnos kapitala bankarske Grupe i zbira aktive ponderisane kreditnim rizikom, otvorene devizne pozicije i izloženosti operativnom riziku.

Regulatorni kapital bankarske Grupe, predstavlja zbir osnovnog kapitala i dopunskog kapitala, umanjen za odbitne stavke. Aktiva ponderisana kreditnim rizikom bankarske Grupe utvrđuje se u skladu sa propisanim ponderima rizičnosti za sve klase aktive. Izloženost operativnom riziku je proizvod recipročne vrednosti pokazatelja adekvatnosti kapitala i trogodišnjeg proseka kapitalnog zahteva za operativni rizik koji se utvrđuje množenjem indikatora izloženosti i stope kapitalnog zahteva za svaku poslovnu liniju. Kapitalni zahtev za devizni rizik na nivou bankarske Grupe jednak je zbiru pojedinačnih kapitalnih zahteva za ovaj rizik svih članica bankarske Grupe, kod kojih je zbir neto otvorene devizne pozicije i apsolutne otvorene pozicije u zlatu veći od 2% njihovog kapitala.

Pokazatelj adekvatnosti kapitala	U hiljadama dinara	
	2012	2011
Osnovni kapital	52.667.051	43.190.509
Dopunski kapital	5.329.728	5.852.703
Odbitne stavke od kapitala	(10.799.045)	(16.004.691)
Kapital	47.197.734	33.038.521
Aktiva ponderisana kreditnim rizikom	193.620.430	164.932.865
Izloženost operativnom riziku	16.716.267	15.506.533
Izloženost deviznom riziku	368.170	436.125
Pokazatelj adekvatnosti kapitala (min. 12%)	22,40%	18,27%

Strategijom upravljanja kapitalom, bankarska Grupa obezbeđuje održavanje nivoa i strukture internog kapitala koji pruža adekvatnu podršku rastu plasmana, budućih izvora sredstava i njihovog korišćenja na nivou bankarske Grupe, kao i promene u regulatornim zahtevima.

Plan upravljanja kapitalom, kao deo sistema upravljanja kapitalom, sadrži:

- strateške ciljeve i period za njihovo ostvarivanje;
- način organizacije procesa upravljanja raspoloživim internim kapitalom;
- procedure planiranja adekvatnog nivoa raspoloživog internog kapitala;
- način dostizanja i održavanja adekvatnog nivoa raspoloživog internog kapitala;
- plan poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja.

Grupa na kontinuiranoj osnovi sprovodi proces interne procene adekvatnosti kapitala u skladu sa prirodom, obimom i složenošću poslovnih aktivnosti, a u skladu sa Strategijom upravljanja rizicima, politikama za upravljanje pojedinačnim rizicima i Strategijom upravljanja kapitalom.

Proces interne procene adekvatnosti kapitala, kao dokumentovan i kontinuiran proces ispunjava sledeće uslove:

- zasnovan je na identifikaciji i merenju rizika,
- pruža sveobuhvatnu procenu i praćenje rizika kojima je bankarska Grupa izložena ili može biti izložena,
- obezbeđuje adekvatan raspoloživi interni kapital u skladu sa rizičnim profilom bankarske Grupe,
- uključen je u sistem upravljanja bankarskom Grupom i donošenja odluka;
- predmet je redovne analize, praćenja i provere.

Faze procesa interne procene adekvatnosti kapitala na nivou bankarske Grupe obuhvataju:

- utvrđivanje materijalno značajnih rizika, u skladu sa kvalitativnim i kvantitativnim kriterijumima;
- obračun iznosa internih kapitalnih zahteva;
- određivanje ukupnog internog kapitalnog zahteva;
- poređenje sledećih elemenata:
  - kapitala i raspoloživog internog kapitala;
  - minimalnih kapitalnih zahteva i internih kapitalnih zahteva za pojedinačne rizike;
  - zbira minimalnih kapitalnih zahteva i ukupnih internih kapitalnih zahteva.

U Beogradu,
dana 09.04.2013.g.

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

Zakonski zastupnik Banke

The image shows a handwritten signature in blue ink over a horizontal line. To the right of the signature is a blue circular stamp. The stamp contains the text 'KOMERCIJALNA BANKA AD BEOGRAD' around the perimeter and a star symbol in the center.

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА А.Д., БЕОГРАД

**Консолидовани финансијски извештаји
31. децембар 2012. године и
Извештај независног ревизора**

САДРЖАЈ

	Страна
Извештај независног ревизора	1
Консолидовани финансијски извештаји:	
Консолидовани биланс успеха	2
Консолидовани биланс стања	3
Консолидовани извештај о променама на капиталу	4
Консолидовани извештај о токовима готовине	5
Напомене уз консолидоване финансијске извештаје	6 - 94

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Управном одбору и акционарима Комерцијалне банке а.д., Београд

Обавили смо ревизију приложених консолидованих финансијских извештаја Комерцијалне банке а.д., Београд (у даљем тексту „Матична банка“), који обухватају консолидовани биланс стања на дан 31. децембра 2012. године и одговарајући консолидовани биланс успеха, консолидовани извештај о променама на капиталу и консолидовани извештај о токовима готовине за годину која се завршава на тај дан, као и преглед значајних рачуноводствених политика и напомене уз консолидоване финансијске извештаје.

Одговорност руководства за консолидоване финансијске извештаје

Руководство је одговорно за састављање ових консолидованих финансијских извештаја у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије, прописима Народне банке Србије који регулишу финансијско извештавање банака као и за интерне контроле које сматра неопходним за састављање консолидованих финансијских извештаја који не садрже погрешне информације од материјалног значаја, настале услед криминалне радње или грешке.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да изразимо мишљење о приложеним консолидованим финансијским извештајима на основу обављене ревизије. Ревизију смо обавили у складу са Међународним стандардима ревизије и Законом о ревизији и рачуноводству Републике Србије. Ови стандарди налажу усаглашеност са етичким принципима и да ревизију планирамо и обавимо на начин који омогућава да се, у разумној мери, уверимо да консолидовани финансијски извештаји не садрже погрешне информације од материјалног значаја.

Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и информацијама обелодањеним у консолидованим финансијским извештајима. Одабрани поступци су засновани на просуђивању ревизора, укључујући процену ризика материјално значајних грешака садржаних у консолидованим финансијским извештајима, насталих услед криминалне радње или грешке. Приликом процене ових ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за састављање консолидованих финансијских извештаја у циљу осмишљавања најбољих могућих ревизорских процедура, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерних контрола Матичне банке. Ревизија такође укључује оцену примењених рачуноводствених политика и вредновање значајнијих процена које је извршило руководство, као и оцену опште презентације консолидованих финансијских извештаја.

Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и одговарајући и да обезбеђују солидну основу за изражавање нашег мишљења.

Мишљење

По нашем мишљењу, консолидовани финансијски извештаји Матичне банке на дан и за годину која се завршава на дан 31. децембра 2012. године, су састављени, по свим материјално значајним питањима, у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије и прописима Народне банке Србије који регулишу финансијско извештавање банака.

Остало

Консолидовани финансијски извештаји Матичне банке на дан и за годину која се завршава на дан 31. децембра 2011. године, били су предмет ревизије другог ревизора који је у свом извештају од 11. априла 2012. године изразио мишљење без резерве.

Београд, 9. април 2013. године

Мирослав Тончић
Овлашћени ревизор

КОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС УСПЕХА

У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2012. године
(У хиљадама динара)

	Напомене	2012.	2011.
Приходи од камата	5а	21,721,618	19,371,849
Расходи камата	5б	(9,588,179)	(8,440,940)
Добитак по основу камата		12,133,439	10,930,909
Приходи од накнада и провизија	6а	5,671,372	5,342,375
Расходи од накнада и провизија	6б	(841,098)	(673,655)
Добитак по основу накнада и провизија		4,830,274	4,668,720
Нето добитак/(губитак) од продаје хартија од вредности по фер вредности кроз биланс успеха	7	890	(19,109)
Нето добитак од продаје хартија од вредности које су расположиве за продају	8	83,895	1,254
Нето добитак по основу продаје осталих пласмана	9	2,124	1,812
Нето (расходи) од курсних разлика	10	(8,027,572)	(147,380)
Приходи од дивиденди и учешћа	11	2,251	7,997
Остали пословни приходи	12	252,106	195,988
Остали пословни расходи	16	(5,488,704)	(4,910,127)
Нето расходи по основу индиректних отписа пласмана и резервисања	13	(1,946,369)	(1,488,299)
Нето приходи/(расходи) од промене вредности имовине и обавеза	17/18	8,133,806	(124,248)
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	14	(4,708,699)	(4,370,602)
Трошкови амортизације	15	(842,991)	(758,925)
ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		4,424,450	3,987,990
Порез на добитак	19	(499,462)	(440,351)
Одложени порески приход/ (расход)	21	21,331	(12,251)
ДОБИТАК		3,946,319	3,535,388
Нето добитак/(губитак) који припада мањинским улагачима повезаних лица		1	1
Нето добитак који припада власницима матичног правног лица		3,946,318	3,535,387
Зарада по акцији, у динарима		469	399
Разводњена зарада по акцији у динарима		290	257

Напомене на наредним странама
чине саставни део ових консолидованих финансијских извештаја.

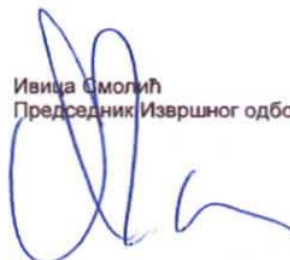
Ови консолидовани финансијски извештаји су одобрени од стране Извршног одбора Банке на дан 9. априла 2013. године.

Потписано у име Комерцијалне банке а.д., Београд:

Саво Петровић
Извршни директор за финансије
и рачуноводство

Ивица Смолић
Председник Извршног одбора

КОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС СТАЊА
На дан 31. децембра 2012. године
(У хиљадама динара)

	Напомене	2012.	2011.
АКТИВА			
Готовина и готовински еквиваленти	22	42,052,826	19,245,682
Опозиви депозити и кредити	23	45,826,369	59,038,570
Потраживања по основу камата, накнада, продаје и друга потраживања	24	1,744,180	1,320,367
Дати кредити и депозити	25	194,416,122	169,380,487
Хартије од вредности	26	42,216,159	27,150,573
Удели (учешћа у капиталу)	27	436,210	342,755
Остали пласмани	28	3,230,128	2,206,812
Нематеријална улагања	29	644,837	605,494
Основна средства и инвестиционе некретнине	30	7,871,320	7,872,205
Стална средства намењена продаји и средства пословања које се обуставља	31	78,763	222,029
Одложена пореска средства	32	4,896	-
Остала средства	33	4,648,711	5,294,124
Укупно актива		343,170,521	292,679,098
ПАСИВА			
Трансакциони депозити	34	45,840,849	36,844,907
Остали депозити	35	204,644,393	183,078,009
Примљени кредити	36	1,411,962	2,255,677
Обавезе по основу камата и накнада	37	191,129	206,901
Резервисања	38	2,406,634	2,188,093
Обавезе за порезе	39	24,571	45,021
Обавезе из добитка	40	105,081	184,440
Одложене пореске обавезе	32	948	17,361
Остале обавезе	41	26,471,804	21,814,667
Укупно обавезе		281,097,371	246,635,076
Акцијски капитал и емисиона премија	42	40,034,550	28,462,551
Резерве из добити за процењене губитке	43	15,149,322	12,261,615
Ревалоризационе резерве	44	867,774	689,620
Нереализовани губици	45	(7,016)	(63,940)
Акумулирани добитак	46	4,640,004	3,830,588
Транслационе резерве		1,388,454	863,532
Капитал који припада већинском власнику		62,073,088	46,043,966
Мањински интерес		62	56
Укупно капитал		62,073,150	46,044,022
Укупно пасива		343,170,521	292,679,098
ВАНБИЛАНСНЕ ПОЗИЦИЈЕ		207,913,711	186,996,187

Напомене на наредним странама
чине саставни део ових консолидованих финансијских извештаја.

КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ
У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2012. године
(У хиљадама динара)

	Акцијски капитал	Емисиона премија	Резерве из добити за процењене губитке	Ревалоризационе резерве	Транслационе резерве	Нереализовани губици	Акумулиран и добитак	Капитал који припада већинском власнику	Мањински интерес	Укупно капитал
Стање на 1. јануар 2011. године	13,881,008	14,581,543	9,868,217	663,008	790,157	(15,882)	2,967,526	42,735,577	56	42,735,633
Пренос дела добити за 2010. годину у резерве из добити	-	-	2,398,540	-	-	-	(2,398,540)	-	-	-
Повећање	-	-	-	-	73,375	-	-	73,375	-	73,375
Добици од реализованих резерви	-	-	-	(15,051)	-	-	15,051	-	-	-
Корекција по основу ефеката мање коришћених пореских средстава и пореске амортизација за 2010. годину	-	-	-	-	-	-	1,428	1,428	-	1,428
Смањење по основу промене фер вредности хартија од вредности расположивих за продају	-	-	-	(40,039)	-	-	-	(40,039)	-	(40,039)
Повећање по основу промене фер вредности учешћа и хартија од вредности расположивих за продају	-	-	-	82,249	-	-	-	82,249	-	82,249
Нето губици по основу продаје хартија од вредности расположивих за продају	-	-	-	(547)	-	-	-	(547)	-	(547)
Нето губици по основу фер вредности учешћа и хартија од вредности расположивих за продају	-	-	-	-	-	(48,058)	-	(48,058)	-	(48,058)
Исплата дивиденди за приоритетне акције	-	-	-	-	-	-	(37,575)	(37,575)	-	(37,575)
Учешћа запослених у добити	-	-	-	-	-	-	(250,000)	(250,000)	-	(250,000)
Добитак текуће године	-	-	-	-	-	-	3,535,387	3,535,387	1	3,535,388
Курсне разлике	-	-	(5,142)	-	-	-	(2,352)	(7,494)	-	(7,494)
Остало	-	-	-	-	-	-	(337)	(337)	(1)	(338)
Стање на 31. децембар 2011. године	13,881,008	14,581,543	12,261,615	689,620	863,532	(63,940)	3,830,588	46,043,966	56	46,044,022
Докапитализација	3,310,456	8,261,541	-	-	-	-	-	11,571,997	6	11,572,003
Пренос дела добити за 2011. годину у резерве из добити	-	-	2,833,388	-	-	-	(2,833,388)	-	-	-
Нето повећање курсних разлика по основу учешћа у капиталу	-	-	-	-	524,922	-	-	524,922	-	524,922
Добици од реализованих резерви	-	-	-	(10,037)	-	-	10,037	-	-	-
Повећање по основу промене фер вредности учешћа у капиталу и хартија од вредности расположивих за продају	-	-	-	188,191	-	(12,856)	-	175,335	-	175,335
Корекција по основу фер вредности учешћа у капиталу (напомена 45)	-	-	-	-	-	76,783	-	76,783	-	76,783
Нето губици по основу фер вредности хартија од вредности расположивих за продају	-	-	-	-	-	(7,003)	-	(7,003)	-	(7,003)
Исплата дивиденди за приоритетне акције	-	-	-	-	-	-	(40,264)	(40,264)	-	(40,264)
Учешћа запослених у добити	-	-	-	-	-	-	(308,000)	(308,000)	-	(308,000)
Добитак текуће године	-	-	-	-	-	-	3,946,318	3,946,318	1	3,946,319
Курсне разлике	-	-	54,319	-	-	-	37,589	91,908	-	91,908
Остало	2	-	-	-	-	-	(2,876)	(2,874)	(1)	(2,875)
Стање на 31. децембар 2012. године	17,191,466	22,843,084	15,149,322	867,774	1,388,454	(7,016)	4,640,004	62,073,088	62	62,073,150

Напомене на наредним странама
чине саставни део ових консолидованих финансијских извештаја.

КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ
У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2012. године
(У хиљадама динара)

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Приливи готовине из пословних активности	<u>25,803,366</u>	<u>24,546,091</u>
Приливи од камата	19,889,011	18,862,432
Приливи од накнада	5,647,142	5,363,259
Приливи по основу осталих пословних прихода	264,962	312,403
Приливи од дивиденди и учешћа у добитку	2,251	7,997
Одливи готовине из пословних активности	<u>(20,434,685)</u>	<u>(17,976,229)</u>
Одливи по основу камата	(9,327,920)	(8,117,891)
Одливи по основу накнада	(835,896)	(670,677)
Одливи по основу зарада, накнада зарада и осталих личних расхода	(4,637,706)	(4,333,642)
Одливи по основу пореза, доприноса и других дажбина на терет прихода	(930,565)	(819,968)
Одливи по основу других трошкова пословања	(4,702,598)	(4,034,051)
Нето прилив готовине из пословних активности пре повећања или смањења у пласманима и депозитима	<u>5,368,681</u>	<u>6,569,862</u>
Нето смањење кредита и пласмана банкама и комитентима	(2,657,364)	(16,776,080)
Нето повећање депозита од банака и комитената	26,561,747	8,039,250
Нето повећање/(смањење) хартија од вредности по фер вредности кроз биланс успеха, пласмана којима се тргује и краткорочних хартија од вредности које се држе до доспећа	1,418,080	(956,265)
Плаћен порез на добитак	(665,335)	(338,663)
Исплаћене дивиденде и учешћа запослених у добити	<u>(278,218)</u>	<u>(289,042)</u>
Нето прилив/(одлив) готовине из пословних активности	<u>29,747,591</u>	<u>(3,750,938)</u>
Одливи од куповине учешћа и удела	(751)	(1,846)
Одливи од куповине хартија од вредности	(15,046,728)	(7,290,620)
Одливи од куповине нематеријалних улагања и основних средстава	<u>(692,350)</u>	<u>(820,945)</u>
Нето приливи(одливи) готовине из активности инвестирања	<u>(15,739,829)</u>	<u>(8,113,411)</u>
Приливи по основу повећања капитала	11,571,997	-
Приливи по основу узетих кредита	4,613,183	2,680,312
Прилив готовине по основу субординарних обавеза	<u>453,870</u>	<u>5,232,045</u>
Нето приливи готовине из активности финансирања	<u>16,639,050</u>	<u>7,912,357</u>
Нето повећање/(смањење) готовине и готовинских еквивалената	30,646,812	(3,951,992)
Готовина и готовински еквиваленти на почетку године	19,245,682	23,254,940
Курсне разлике по основу прерачуна готовине	<u>(7,839,668)</u>	<u>(57,266)</u>
Готовина и готовински еквиваленти на крају године	<u><u>42,052,826</u></u>	<u><u>19,245,682</u></u>

Напомене на наредним странама
 чине саставни део ових консолидованих финансијских извештаја.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

1. ОСНИВАЊЕ И ПОСЛОВАЊЕ БАНКАРСКЕ ГРУПЕ

Комерцијална банка а.д., Београд (у даљем тексту "Матична банка") је основана 1. децембра 1970. године, а трансформисана у акционарско друштво дана 6. маја 1992. године.

Највеће учешће у управљачким акцијама Матичне банке, на дан 31. децембра 2012. године имају:

1. Република Србија
2. ЕБРД, Лондон.

Детаљан приказ структуре акционарског капитала дат је у напомени број 42.

Матична банка има три зависна правна лица са учешћем у власништву:

- 100% - Комерцијална банка а.д., Будва, Црна Гора
- 100% - Друштво за управљање инвестиционим фондом КомБанк Инвест а.д., Београд, Србија
- 99.998% - Комерцијална банка а.д., Бања Лука, Босна и Херцеговина.

Мањински власник у Комерцијалној банци а.д., Бања Лука са 0.002% је Агенција за осигурање и финансирање извоза Републике Србије.

Консолидовани финансијски извештаји и напомене уз консолидоване финансијске извештаје представљају податке Матичне банке, Комерцијалне банке а.д., Будва, Комерцијалне банке а.д., Бања Лука и Друштва за управљање инвестиционим фондом КомБанк Инвест а.д., Београд (у даљем тексту „Група“).

Комерцијална банка а.д., Будва основана је у новембру 2002. године као афилијација Комерцијалне банке а.д., Београд и уписана у централни регистар Привредног суда у Подгорици 6. марта 2003. године.

Комерцијална банка а.д., Бања Лука је основана у септембру 2006. године и дана 15. септембра 2006. године је уписана у судски регистар Решењем Основног суда у Бања Луци.

Друштво за управљање инвестиционим фондом КомБанк Инвест а.д., Београд основано је у децембру 2007. године и регистровано 5. фебруара 2008. године.

Активности Групе укључују кредитне, депозитне и гаранцијске послове и послове платног промета у земљи и иностранству у складу са Законом о банкама, као и послове управљања инвестиционим фондовима. Група је дужна да послује по принципима ликвидности, сигурности и профитабилности.

На дан 31. децембра 2012. године, Групу чине централа и седиште у Београду у улици Светог Саве бр. 14, седиште Комерцијалне банке а.д., Будва у Будви, седиште Комерцијалне банке а.д., Бања Лука у Бања Луци, седиште Друштва за управљање инвестиционим фондом КомБанк Инвест а.д., Београд у Београду, 40 филијала и 250 експозитура на територији Србије, Црне Горе и Босне и Херцеговине.

Група је на дан 31. децембра 2012. године имала 3,254 запослена, а 31. децембра 2011. године 3,282 запослених.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

2.1. Изјава о усклађености

Чланице Групе су току 2012. године водиле пословне књиге и саставиле појединачне финансијске извештаје у складу са локалним законским прописима, осталим прописима који се базирају на Међународним рачуноводственим стандардима (МРС) и Међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ) као и прописима надлежних централних банака и регулаторних тела. Појединачни финансијски извештаји су ревидирани од стране екстерних ревизора са неквалификованим мишљењима, на основу важећих локалних прописа.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (наставак)

2.1. Изјава о усклађености (наставак)

У сврху припремања консолидованих финансијских извештаја појединачни финансијски извештаји зависних банака су прилагођени презентацији финансијских извештаја на основу рачуноводствених прописа Републике Србије.

2.2. Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја

Матична банка води евиденције и саставља консолидоване финансијске извештаје у складу са важећим Законом о рачуноводству и ревизији Републике Србије (Службени гласник РС 46/2006, 111/2009 и 99/2011), Законом о банкама (Службени гласник РС 107/2005, 91/2010) и осталим релевантним подзаконским актима Народне банке Србије, као и осталом применљивом законском регулативом у Републици Србији.

На основу важећег Закона о рачуноводству и ревизији, правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање консолидованих финансијских извештаја врше у складу са законском и професионалном регулативом, која подразумева Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја ("Оквир"), Међународне рачуноводствене стандарде ("МРС"), односно Међународне стандарде финансијског извештавања ("МСФИ"), као и тумачења која су саставни део стандарда који су били на снази на дан 31. децембра 2002. године.

Измене МРС, као и нови МСФИ и одговарајућа тумачења, издати од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде ("Одбор") и Комитета за тумачење међународног финансијског извештавања ("Комитет"), у периоду од 31. децембра 2002. године до 1. јануара 2009. године, званично су усвојени Решењем Министра финансија Републике Србије ("Министарство") и објављени у Службеном гласнику РС бр. 77 на дан 25. октобра 2010. године.

Међутим, до датума састављања приложених консолидованих финансијских извештаја, нису биле преведене све измене МРС/МСФИ и IFRIC тумачења која су била на снази за годишње периоде који почињу 1. јануара 2009. године. При том, приложени консолидовани финансијски извештаји су приказани у формату прописаном Правилником о обрасцима и садржини позиција у обрасцима финансијских извештаја за банке ("Сл. гласник РС" бр. 74/08, 3/09, 12/09 и 5/10), који преузима законом дефинисан потпун скуп финансијских извештаја који одступа од оног дефинисаног у МРС 1 "Приказивање финансијских извештаја", а уз то у појединим деловима одступа и од начина приказивања одређених билансних позиција предвиђених наведеним стандардом. Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени, као и објављени стандарди и тумачења још увек нису ступили на снагу, обелодањени су у напоменама 2.3 и 2.4.

Консолидовани финансијски извештаји су састављени на основу начела историјске вредности, осим за следеће позиције:

- финансијски инструменти по фер вредности кроз биланс успеха, који се вреднују по фер вредности,
- финансијски инструменти расположиви за продају, који се вреднују по фер вредности,
- деривати, који се вреднују по фер вредности и
- грађевински објекти.

Консолидовани финансијски извештаји су припремљени на бази концепта наставака пословања, који подразумева да ће Група наставити са пословањем у предвидивој будућности.

Консолидовани финансијски извештаји Групе исказани су у хиљадама динара (РСД). Динар представља званичну извештајну валуту у Републици Србији и функционалну валуту Матичне банке.

Функционалне валуте EUR из финансијских извештаја Комерцијалне банке а.д., Будва и ВМ из финансијских извештаја Комерцијалне банке а.д., Бања Лука, прерачунате су у извештајну валуту, односно функционалну валуту Матичне банке – динар (РСД) на бази званично објављених курсева у Републици Србији.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (наставак)

2.3. Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени

На дан објављивања ових консолидованих финансијских извештаја, доле наведени стандарди и измене стандарда су били издати од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде, а следећа тумачења била су објављена од стране Комитета за тумачење међународног финансијског извештавања, али нису званично усвојена у Републици Србији:

- Измене МСФИ 7 „Финансијски инструменти: Обелодањивања“ – Измене којима се побољшавају обелодањивања фер вредност и ризика ликвидности (ревидиран марта 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године);
- Измене МСФИ 1 „Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања“ – Додатни изузеци за лица која први пут примењују МСФИ. Измене се односе на средства у индустрији нафте и гаса и утврђивање да ли уговори садрже лизинг (ревидиран јула 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године);
- Измене различитих стандарда и тумачења резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ објављеног 16. априла 2009. године (МСФИ 5, МСФИ 8, МРС 1, МРС 7, МРС 17, МРС 36, МРС 39, IFRIC 16 првенствено са намером отклањања неусаглашености и појашњења формулација у тексту (измене стандарда ступају на снагу за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године, а измена IFRIC на дан или након 1. јула 2009. године);
- Измене МРС 38 „Нематеријална имовина“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године);
- Измене МСФИ 2 „Плаћања акцијама“: Измене као резултат Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ (ревидиран у априлу 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године) и измене које се односе на трансакције плаћања акцијама групе засноване на готовини (ревидиран јуна 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године);
- Измене IFRIC 9 „Поновна процена уграђених деривата“ ступају на снагу за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године и МРС 39 „Финансијски инструменти: Признавање и мерење“ – Уграђени деривати (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 30. јуна 2009. године);
- IFRIC 18 „Пренос средстава са купаца“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године);
- „Свеобухватни оквир за финансијско извештавање 2010. године“ што представља измену „Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја“ (важи за пренос средстава са купаца примљених на дан или после септембра 2010. године);
- Допуне МСФИ 1 „Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања“ – Ограничено изузеће од упоредних обелодањивања прописаних у оквиру МСФИ 7 код лица која први пут примењују МСФИ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2010. године);
- Допуне МРС 24 „Обелодањивања о повезаним лицима“ – Поједностављени захтеви за обелодањивањем код лица под (значајном) контролом или утицајем владе и појашњење дефиниције повезаног лица (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године);
- Допуне МРС 32 „Финансијски инструменти: презентација“ – Рачуноводствено обухватање пречег права на нове акције (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. фебруара 2010. године);

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (наставак)**2.3. Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени (наставак)**

- Допуне различитих стандарда и тумачења „Побољшања МСФИ (2010)“ резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ објављеног 6. маја 2010. године (МСФИ 1, МСФИ 3, МСФИ 7, МРС 1, МРС 27, МРС 34, IFRIC 13) првенствено са намером отклањања неслагања и појашњења формулација у тексту (већина допуна биће на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године);
- Допуне IFRIC 14 „МРС 19 – Ограничење дефинисаних примања, минимални захтеви за финансирањем и њихова интеракција“ Авансна уплата минималних средстава потребних за финансирање (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године);
- IFRIC 19 „Намиривање финансијских обавеза инструментима капитала“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2010. године);
- Допуне МСФИ 1 „Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања“ – Велика хиперинфлација и уклањање фиксних датума за лица која први пут примењују МСФИ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2011. године);
- Допуне МСФИ 7 „Финансијски инструменти: Обелодањивања“ – Пренос финансијских средстава (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године);
- Допуне МРС 12 „Порези на добитак“ – Одложени порез: повраћај средстава која су служила за обрачун пореза (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2012. године).

2.4. Објављени стандарди и тумачења који још увек нису ступили на снагу

На дан издавања ових консолидованих финансијских извештаја следећи стандарди, њихове допуне и тумачења били су објављени, али нису још увек ступили на снагу:

- МСФИ 9 „Финансијски инструменти“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2015. године);
- Допуне МСФИ 9 „Финансијски инструменти“ и МСФИ 7 „Финансијски инструменти: Обелодањивања“ – Обавезно ступање на снагу и прелазна обелодањивања (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2015. године);
- МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извештаји“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- МСФИ 11 „Заједнички аранжмани“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- МСФИ 12 „Обелодањивање учешћа у другим правним лицима“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МСФИ 10, МСФИ 11 и МСФИ 12 „Консолидовани финансијски извештаји, Заједнички аранжмани и Обелодањивања учешћа у другим правним лицима: Упутство о прелазној примени“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- МРС 27 (ревидиран 2011. године) „Појединачни финансијски извештаји“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (наставак)

2.4. Објављени стандарди и тумачења који још увек нису ступили на снагу (наставак)

- МРС 28 (ревидиран 2011. године) „Улагања у придружена правна лица и заједничка улагања“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- МСФИ 13 „Мерење фер вредности“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МРС 19 „Накнаде запосленима“ – Побољшања рачуноводственог обухватања накнада по престанку радног односа (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МСФИ 1 „Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања“ – Државни кредити по каматној стопи нижој од тржишне (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МСФИ 7 „Финансијски инструменти: обелодањивања“ – Пребијање финансијских средстава и финансијских обавеза (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МРС 1 „Презентација финансијских извештаја“ – Презентација ставки осталог укупног резултата (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2012. године);
- Допуне МРС 32 „Финансијски инструменти: Презентација“ – Пребијање финансијских средстава и финансијских обавеза (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године);
- Годишња побољшања за период од 2009. до 2011. године издата у мају 2012. године (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- IFRIC 20 „Трошкови откривке у производној фази површинских рудника“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МСФИ 10, МСФИ 12 и МРС 27 – Изузеће зависних лица из консолидације према МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извештаји“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године).

2.5. Упоредни подаци

Упоредне податке представљају консолидовани финансијски извештаји Банке на дан и за годину која се завршила на дан 31. децембра 2011. године, који су били предмет независне ревизије другог ревизора.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И КЉУЧНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА И ПРЕТПОСТАВКИ

Консолидовани финансијски извештаји представљају финансијске извештаје Групе у којима су консолидовани финансијски извештаји Матичне банке и следећих зависних и повезаних правних лица:

- Комерцијална банка а.д. Будва, Црна Гора, која је 100% у власништву Матичне банке,
- Друштво за управљање инвестиционим фондовима КомБанк Инвест а.д., Београд, које је 100% у власништву Матичне банке и
- Комерцијална банка а.д. Бања Лука, Босна и Херцеговина која је 99.998% у власништву Матичне банке.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И КЉУЧНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА И ПРЕТПОСТАВКИ (наставак)

Консолидовани Биланс успеха и консолидовани биланс токова готовине су рекласификовани применом просечног курса у Републици Србији за 2012. годину од 113.0415 за један EUR и 57.7972 за један BAM, а остали Консолидовани финансијски извештаји (биланс стања, извештај о променама на капиталу и статистички анекс) применом закључног курса на дан биланса од 113.7183 за један EUR односно 58.1432 за један BAM.

3.1. Приходи и расходи по основу камате

Приходи и расходи по основу камате, укључујући затезну камату и остале приходе и остале расходе везане за каматоносну активу, односно каматоносну пасиву, обрачунати су по начелу узрочности прихода и расхода и условима из облигационог односа који су дефинисани уговором између чланице Групе и клијента.

Приходи од накнаде за одобравање кредита се књиже као одложени приходи, а признају се у приходе камата периода по методу ефективне каматне стопе (ЕКС), односно ефективног приноса на пласмане по кредитима.

Приходи од камате укључују и приходе по основу финансијских инструмената заштите од ризика, углавном по основу везивања ануитета за курс динара у односу на EUR, другу страну валуту или за индекс раста цена на мало, а обрачунавају се на крају сваког месеца у току отплате и на дан доспећа ануитета за плаћање.

3.2. Приходи и расходи по основу накнада и провизија

Приходи и расходи по основу накнада и провизија признају се по начелу узрочности прихода и расхода.

Приходи по основу накнада за банкарске услуге и расходи по основу накнада и провизија се утврђују у тренутку доспећа за наплату, односно када су остварени. У билансу успеха признају се у тренутку настанка, односно доспећа за наплату. Приходи од накнаде за одобравање гаранција и других потенцијалних обавеза разграничавају се сагласно периоду трајања и признају у билансу успеха сразмерно времену трајања.

3.3. Приходи и расходи по основу хартија од вредности

Реализовани или нереализовани добици и губици по основу промене тржишне вредности хартија од вредности којима се тргује признају се кроз консолидовани биланс успеха.

Добици и губици по основу промене амортизоване вредности хартија од вредности које се држе до доспећа признају се у корист прихода односно на терет расхода.

Нереализовани добици и губици по основу хартија од вредности расположивих за продају признају се у оквиру ревалоризационих резерви укључених у капитал. Приликом продаје или трајног смањења вредности ових хартија, одговарајући износи претходно формираних ревалоризационих резерви исказују се у консолидованом билансу успеха као добици или губици по основу улагања у хартије од вредности.

Добици/губици по основу уговорене валутне клаузуле и промене курса хартија од вредности расположивих за продају као и приходи од камата по хартијама од вредности расположивих за продају исказују се у оквиру консолидованог биланса успеха.

Примљене дивиденде по основу улагања у акције других правних лица приказују се као приходи од дивиденде у тренутку њихове наплате.

Обезвређења за процењене вредности ризика по свим врстама хартија од вредности признају се у консолидованом билансу успеха.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И КЉУЧНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА И ПРЕТПОСТАВКИ (наставак)

3.4. Прерачунавање девизних износа

Пословне промене настале у иностраној валути су прерачунате у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза, који је важио на дан пословне промене.

Средства и обавезе исказане у иностраној валути на дан консолидованог биланса стања, прерачунате су у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза који је важио на тај дан.

Нето позитивне или негативне курсне разлике настале приликом пословних трансакција у иностраној валути и приликом прерачуна позиција консолидованог биланса стања исказаних у иностраној валути, књижене су у корист или на терет биланса успеха као добици или губици по основу курсних разлика.

Преузете и потенцијалне обавезе у иностраној валути прерачунате су у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза који је важио на дан консолидованог биланса стања.

3.5. Некретнине, инвестиционе некретнине, опрема и нематеријална улагања

3.5.1. Нематеријална улагања

Нематеријална улагања се вреднују по набавној вредности или цени коштања. Након почетног признавања, нематеријална улагања се исказују по набавној вредности умањеној за исправку вредности и губитке услед обезвређења.

Обрачун амортизације нематеријалних улагања почиње од наредног месеца у односу на месец у којем је нематеријално улагање расположиво за употребу.

Основицу за обрачун амортизације чини набавна вредност умањена за преосталу (резидуалну) вредност. Ако преостала вредност није материјално значајна, не узима се у обзир приликом обрачуна амортизације, односно не умањује основицу за амортизацију.

Нематеријална улагања амортизују се путем пропорционалне методе, уз коришћење амортизационе стопе од 14.29% до 33.34%.

3.5.2. Основна средства

Признавање и вредновање

Основна средства, осим некретнина, се вреднују по набавној вредности умањеној за исправку вредности и губитке услед обезвређења. Од 1. јануара 2005. године Група је прихватила метод ревалоризације за непокретности у власништву чланица Групе. На основу усвојене процене тржишне вредности непокретности у власништву Матичне банке од стране Управног одбора, извршен је обрачун ревалоризације и увећана вредност непокретности у 2005. години.

Почетно мерење основних средстава врши се по набавној вредности или по цени коштања.

Набавна вредност укључује издатке који се директно могу приписати набавци средства. Купљени софтвер који је саставни део неопходан за функционалну употребљивост опреме, капитализује се као део те опреме.

Када делови основног средства имају различите корисне векове трајања, они се воде као засебне ставке (главне компоненте) опреме.

За накнадно мерење основних средстава, осим некретнина, након почетног признавања Група примењује модел набавне вредности. За накнадно мерење некретнина, након почетног признавања, Група користи модел ревалоризације.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И КЉУЧНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА И ПРЕТПОСТАВКИ (наставак)

3.5. Некретнине, инвестиционе некретнине, опрема и нематеријална улагања (наставак)

3.5.2. Основна средства (наставак)

Накнадни трошкови

Трошкови замене дела основног средства признају се по књиговодственој вредности уколико је вероватно да ће се будуће економске користи повезане са тим делом приливати у Групу и ако се цена коштања тог дела средства може поуздано измерити. Резервни делови и опрема за сервисирање евидентирају се кроз консолидовани биланс успеха када се потроше.

Амортизација

Амортизација основних средстава обрачунава се равномерно на набавну или ревалоризовану вредност основних средстава, применом следећих годишњих стопа, које су одређене тако да се набавна вредност или ревалоризована вредност умањена за преосталу (резидуалну) вредност основних средстава амортизује у једнаким годишњим износима у току века употребе.

Примењене годишње стопе амортизације су:

Грађевински објекти	2.50%
Компјутерска опрема	25%
Намештај и моторна возила	10%-15.5%
Улагања на туђим основним средствима и остало	4.25%-86.2%

3.5.3. Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине Група држи ради остваривања прихода од издавања некретнине или ради увећања вредности капитала или ради и једног и другог.

Почетно мерење инвестиционих некретнина се врши по набавној вредности или цени коштања.

Трошкови трансакције се не укључују у почетно одмеравање.

За накнадно мерење инвестиционих некретнина, након почетног признавања, Група примењује метод набавне вредности.

Амортизација инвестиционих некретнина се обрачунава равномерно на набавну вредност инвестиционих некретнина, применом годишње стопе од 2.5%.

3.6. Залихе

3.6.1. Залихе

Залихе се исказују по цени коштања или по нето продајној вредности у зависности од тога која је нижа. У оквиру залиха Група исказује средства стечена наплатом доспелих потраживања по кредитима.

3.6.2. Стална средства намењена продаји

Стално средство намењено продаји је средство чија се књиговодствена вредност може преваходно надокнадити продајном трансакцијом, а не кроз даљу употребу.

Стално средство се класификује као стално средство намењено продаји ако су испуњени следећи критеријуми:

- Средство (или група средстава) је расположиво за непосредну продају у стању у коме се тренутно налази
- Постоји усвојени план продаје сталних средстава и започето је са активностима на остварењу плана продаје

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И КЉУЧНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА И ПРЕТПОСТАВКИ (наставак)**3.6. Залихе (наставак)****3.6.2. Стална средства намењена продаји (наставак)**

- Постоји активно тржиште за таква средства и средство је активно присутно на том тржишту
- Вероватноћа продаје је врло велика, односно постоји очекивање да ће продаја бити реализована у року од годину дана од дана класификације средства као сталног средства намењеног продаји.

Стално средство намењено продаји се почетно вреднује по садашњој (књиговодственој) вредности или тржишној (фер) вредности умањеној за трошкове продаје, у зависности од тога која вредност од тих вредности је нижа. Од момента класификације средства као сталног средства намењеног продаји, престаје се са обрачуном амортизације за ова средства.

Уколико дође до промене плана продаје, стално средство престаје да се класификује као стално средство намењено продаји. У том случају, стално средство се вреднује по нижој од следеће две вредности:

- Књиговодствене вредности средства пре него што је стално средство класификовано као стално средство намењено продаји, усклађене за обрачунату амортизацију и обезвређење које би било признато да стално средство није било класификовано као стално средство намењено продаји и
- Надокнадиве вредности на датум накнадне одлуке да се средство не прода.

3.7. Финансијски инструменти*Класификација*

Група класификује своја финансијска средства у следеће категорије: финансијска средства по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредностима исказују у консолидованом билансу успеха, кредити и потраживања, финансијска средства расположива за продају и средства која се држе до рока доспећа. Класификација зависи од сврхе за коју су финансијска средства прибављена.

Руководство чланице Групе врши класификацију својих финансијских пласмана у моменту иницијалног признавања.

Признавање

Куповина или продаја финансијског средства или обавезе се евидентира коришћењем рачуноводственог обухватања на датум салдирања трансакције.

Вредновање

Финансијски инструменти иницијално се вреднују по тржишној вредности која укључује трансакционе трошкове код свих финансијских средстава или обавеза осим оних која се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха. Финансијска средства која се воде по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредности исказују у билансу успеха иницијално се признају по фер вредности, а трансакциони трошкови терете трошкове пословања у консолидованом билансу успеха.

Финансијска средства расположива за продају и финансијска средства по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредности исказују у билансу успеха се након иницијалног признавања, исказују по фер вредности. Кредити и потраживања, као и финансијска средства које се држе до доспећа, вреднују се по амортизованој вредности коришћењем метода ефективне каматне стопе.

Након иницијалног признавања, финансијске обавезе се исказују по амортизованој вредности коришћењем метода ефективне каматне стопе, осим финансијских обавеза по фер вредности кроз биланс успеха.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И КЉУЧНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА И ПРЕТПОСТАВКИ (наставак)**3.7. Финансијски инструменти (наставак)***Престанак признавања*

Чланица Групе врши искњижење финансијског средства када права на прилив готовине по основу тог средства истекну или када та права пренесе на другога. Свако право по пренетој финансијској активи, креирано или задржано од стране чланице Групе, признаје се као посебно средство или обавеза.

Чланица Групе врши искњижење обавезе када је обавеза измирена, укинута или када је пренета на другога.

Вредновање по амортизованим вредностима

Амортизована вредност финансијског средства или обавезе је износ по коме се средства или обавезе иницијално вреднују, умањен за отплате главнице, а увећан или умањен за акумулирану амортизацију коришћењем метода ефективне каматне стопе на разлику између иницијалне вредности и номиналне вредности на дан доспећа инструмента, умањеног за обезвређење.

Вредновање по фер вредности

Фер вредност финансијских инструмената је износ за који средство може бити размењено, или обавеза измирена, између обавештених, вољних страна у оквиру независне трансакције. Фер вредност се одређује применом доступних тржишних информација на дан извештавања и осталих модела вредновања које чланица Групе користи.

Фер вредност појединих финансијских инструмената исказаних по номиналној вредности је приближно једнака њиховој књиговодственој вредности. Ови инструменти обухватају готовину, као и потраживања и обавезе које немају уговорено доспеће, ни уговорену фиксну каматну стопу. Остала потраживања и обавезе се свODE на садашњу вредност дисконтовањем будућих новчаних токова уз коришћење текућих каматних стопа. Руководство је мишљења да услед природе пословања Групе и њених општих политика, нема значајних разлика између књиговодствене и фер вредности финансијских средстава и обавеза.

Фер вредност неопозивих кредита и ванбилансних ставки је иста као њихова књиговодствена вредност.

Обезвређење

Финансијска средства Групе се процењују на дан биланса како би се утврдило да ли постоје објективни докази обезвређења. Уколико постоје докази о обезвређењу, утврђује се наплатив износ пласмана. Ради адекватног и ефикасног управљања кредитним ризиком, Група је својим унутрашњим актима прописала посебне политике и процедуре за идентификовање лоше активе и управљање том активом.

Руководство чланице Групе врши процену наплативости потраживања, односно исправке вредности пласмана на основу појединачне процене ризичних потраживања. Ризичним потраживањима се сматрају сва потраживања са кашњењем у отплати. Чланице групе процењују наплативи износ потраживања и пласмана, имајући при томе у виду уредност у плаћању, финансијско стање дужника и квалитет колатерала, као и уговорени новчани ток и историјске податке о губицима.

За процењен износ обезвређења чланице Групе врше исправку вредности на терет расхода периода у коме је дошло до обезвређења. Ако у каснијим периодима руководство утврди да је дошло до промене услова и да обезвређење више не постоји, раније извршена исправка вредности се укида у корист прихода. Укидање исправке вредности не може имати за резултат већу књиговодствену вредност средства од вредности коју би то средство имало да раније није вршено обезвређење.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И КЉУЧНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА И ПРЕТПОСТАВКИ (наставак)**3.8. Кредити**

Кредити су исказани у консолидованом билансу стања у висини одобрених пласмана, умањених за отплаћену главницу, као и за исправку вредности која је заснована на процени конкретно идентификованих ризика за поједине пласмане и ризика за које искуство показује да су садржани у кредитном портфолију. У процени наведених ризика руководство примењује методологију која је заснована на примени МРС 39, а која је обелодањена у напомени 4.

Кредити у динарима, за које је уговорена заштита од ризика везивањем за курс динара у односу на EUR, другу инострану валуту или за раст индекса цена на мало, ревалоризовани су у складу са конкретним уговором за сваки кредит. Разлика између номиналне вредности неотплаћене главнице и ревалоризованог износа исказана је у оквиру потраживања по основу пласмана. Ефекти ове ревалоризације су евидентирани у оквиру прихода и расхода од промене вредности имовине и обавеза.

3.9. Финансијска средства**3.9.1. Финансијска средства по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредностима исказују у консолидованом билансу успеха**

Финансијска средства по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредности исказују у консолидованом билансу успеха су финансијска средства која се држе ради трговања. Финансијско средство се класификује у ову категорију уколико је прибављено првенствено ради продаје у кратком року. Деривати се такође класификују као средства која се држе ради трговања, осим ако су одређени као инструмент заштите од ризика. Средства у овој категорији су класификована као текућа средства. Финансијска средства по фер вредности чији се ефекат промена у фер вредности исказује у консолидованом билансу успеха обухватају обвезнице старе девизне штедње емитоване од стране Републике Србије и акције банака и предузећа набављене ради трговине.

3.9.2. Финансијска средства која се држе до доспећа

Финансијска средства која се држе до доспећа су недериватна финансијска средства са фиксним или утврдивим роковима плаћања и фиксним роковима доспећа, које чланице Групе имају намеру и могућност да држе до рока доспећа. Ова финансијска средства обухватају обвезнице правних лица и државне записе Министарства финансија, Влада Републике Црне Горе и Републике Србије.

У случају да чланица Групе одлучи да прода значајан део финансијских средстава која се држе до доспећа, цела категорија се рекласификује као расположива за продају. Финансијска средства која се држе до доспећа класификују се као дугорочна средства, осим ако су рокови доспећа краћи од 12 месеци од датума биланса стања, тада се класификују као краткорочна средства.

Финансијска средства која се држе до доспећа иницијално су евидентирана по набавној вредности, а на дан биланса су исказана по амортизованој вредности, односно садашњој вредности будућих токова готовине утврђених применом ефективне каматне стопе садржане у инструменту.

3.9.3. Учешћа у капиталу и остала финансијска средства расположива за продају

Финансијска средства расположива за продају су недериватна финансијска средства која су назначена као расположива за продају и нису класификована као кредити и потраживања, финансијска средства која се држе до доспећа или финансијска средства по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредности исказују у консолидованом билансу успеха. Финансијска средства расположива за продају су пласмани за које постоји намера држања у неодређеном временском периоду, који могу бити продати због потребе за ликвидношћу или услед промене каматних стопа, девизних курсева или тржишних цена. Уколико за финансијска средства расположива за продају не постоји активно тржиште, уколико су са фиксним роком доспећа, финансијска средства расположива за продају се вреднују по амортизованој вредности применом метода ефективне каматне стопе. Финансијска средства расположива за продају састоје се од државних записа и обвезница емитованих од стране Републике Србије, акција других банака и акција и удела у другим правним лицима.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И КЉУЧНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА И ПРЕТПОСТАВКИ (наставак)**3.9. Финансијска средства (наставак)****3.9.3. Учешћа у капиталу и остала финансијска средства расположива за продају (наставак)**

Финансијска средства расположива за продају иницијално се процењују по набавној вредности, а на дан биланса процењују се по тржишној вредности, ако је позната. Промена тржишне вредности се исказује у оквиру консолидованог капитала, у корист или на терет ревалоризационих резерви, све до отуђења тих финансијских средстава када се ревалоризационе резерве преносе у приходе.

У случају када финансијска средства расположива за продају забележе пад фер вредности, уз постојање објективних доказа умањења вредности средстава (дуготрајан и континуиран пад вредности у периоду дужем од дванаест месеци, као и пад вредности изнад 30% набавне вредности средстава), акумулирани губитак који је признат директно у капитал искњижава се из капитала и признаје као расход обезвређења, иако признавање финансијског средства није престало (МРС 39.59, МРС 39.67 и МРС 39.68).

Код учешћа у капиталу постоји намера држања у неодређеном периоду. Ова учешћа могу бити продата у зависности од потреба за ликвидношћу или у случају промене тржишних цена. Учешћа у капиталу за које не постоји активно тржиште вреднована су по набавној вредности.

3.10. Готовина и готовински еквиваленти

У консолидованом билансу токова готовине под готовином и готовинским еквивалентима се подразумевају готовина, средства на рачунима код других банака и чекови послати на наплату.

3.11. Средства по пословима у име и за рачун трећих лица

Средства по пословима у име и за рачун трећих лица, којима чланице Групе управљају уз накнаду нису укључена у консолидовани биланс стања Групе, већ у консолидоване ванбилансне позиције.

3.12. Порези и доприноси**3.12.1. Порез на добит**

Порез на добит представља износ обрачунат применом прописане пореске стопе на износ консолидованог добитка пре опорезивања исказаног у складу са МРС/МСФИ, по одбитку ефеката сталних разлика које прописану пореску стопу своде на ефективну пореску стопу.

Текући порез на добит представља износ који се обрачунава применом прописане пореске стопе од 10% на основицу утврђену пореским билансом, коју представља износ консолидованог добитка пре опорезивања по одбитку ефеката усклађивања прихода и расхода, у складу са пореским прописима Републике Србије, уз умањење за прописане пореске кредите. Стопа пореза на добит која се примењује после 1. јануара 2013. године износи 15%.

Закон о порезу на добит Републике Србије не предвиђа да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода исказани у пореском билансу могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година. Порески губици настали пре 1. јануара 2010. године могу се преносити на рачун будућих добитака у периоду не дужем од десет година.

Одложени порези се утврђују коришћењем методе која омогућава сагледавање привремених разлика између књиговодствених вредности имовине и обавеза у финансијским извештајима и вредности имовине и обавеза за пореске сврхе.

Матична банка нема могућност вршења пореске консолидације на основу важећих прописа у Републици Србији. Коначне износе обавеза по основу пореза на добит чланице Групе утврђују применом пореске стопе на пореску основицу утврђену локалним пореским прописима и обелодању у појединачним напоменама уз своје годишње статутарне финансијске извештаје (напомена 19).

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И КЉУЧНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА И ПРЕТПОСТАВКИ (наставак)**3.12. Порези и доприноси (наставак)****3.12.1. Порез на добит (наставак)**

Пореске стопе за 2012. годину су:

Србија	10%
Црна Гора	9%
Босна и Херцеговина	10%

3.12.2. Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата укључују порез на имовину, порез на додатну вредност, доприносе на зараде на терет послодавца, као и друге порезе и дажбине у складу са републичким, локалним и пореским прописима. Ови порези и доприноси су приказани у оквиру осталих оперативних расхода.

3.13. Депозити

Депозити се исказују у висини депонованих износа који могу бити увећани за обрачунату камату, што зависи од облигационог односа између депонента и чланице Групе. Чланице групе су уговарале каматне стопе на депозите у зависности од висине депозита.

Девизни депозити се приказују у динарима према средњем курсу валута важећем на дан биланса.

У консолидованом билансу стања депозити су приказани као трансакциони и остали депозити.

3.14. Консолидовани капитал

Капитал Групе обухвата акцијски капитал и емисиону премију, резерве из добити за процењене губитке, ревалоризационе резерве, акумулирани добитак, резултат текуће године умањено за нереализоване губитке по основу хартија од вредности расположивих за продају.

Капитал Групе формиран је из уложених средстава оснивача Матичне банке и мањинског оснивача Комерцијалне банке а.д., Бања Лука у новчаном облику. Оснивач не може повлачити средства уложена у капитал Групе.

3.15. Бенефиције запослених

У складу са прописима, чланице Групе су у обавези да плаћају доприносе државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују доприносе за запослене на терет послодавца у износима обрачунатим по стопама прописаним релевантним законским прописима. Чланице Групе су, такође, обавезне да од бруто зарада запослених обуставе доприносе и да их, у име запослених, уплате тим фондовима. Доприноси на терет послодавца и доприноси на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе.

Од децембра 2012. године Матична банка уговара добровољно здравствено осигурање за све чланове Извршног одбора. Сходно важећим прописима у Републици Србији овакво давање има третман зараде.

Група је извршила укидање резервисања у 2012. години у складу са МРС 19 по основу смањења дугорочних обавеза за отпремнине за одлазак у пензију и повећање по основу обавеза за неискоришћене дане годишњих одмора запослених. За процену и обрачун резервисања по наведеним основама Група је ангажовала овлашћеног лиценцираног актуара.

Група нема сопствене пензионе фондове нити опције за исплате запосленима у виду акција и по том основу нема идентификоване обавезе на дан 31. децембра 2012. године.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И КЉУЧНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА И ПРЕТПОСТАВКИ (наставак)

3.16. Информације по сегментима

Матична банка прати и обелодањује пословање по сегментима - пословним линијама (напомена 56). Група највећи део свог пословања обавља на територији Републике Србије. Зависна правна лица нису од материјалног значаја за појединачни финансијски извештај Банке.

Билансна сума Матичне банке износи 92.87% укупне билансне суме консолидованог биланса стања (2011. године: 92.25%).

Билансна сума Комерцијалне банке а.д., Будва износи 3.05% укупне консолидоване активе (2011. године: 3.24%), Комерцијалне банке а.д., Бања Лука 4.05% (2011. године: 4.48%) и КомБанк Инвест-а 0.03% (2011. године: 0.03%).

Приликом консолидације извршена је елиминација свих међусобних односа из биланса стања у износу од 5,997,181 хиљаду динара (2011. године: 5,690,480 хиљада динара). Из биланса успеха извршена је елиминација прихода у износу од 4,857 хиљада динара (2011. године: 165,859 хиљада динара), а расхода у износу од 6,055 хиљада динара (2011. године 46,767 хиљада динара) – напомена 53.

Концентрација пласмана по дужницима према привредним делатностима је приказана у оквиру напомене 54. - Управљање ризицима.

4. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА

Кључне рачуноводствене процене и претпоставке

Руководство врши процене и доноси претпоставке које утичу на вредност средстава и обавеза у наредној финансијској години. Процењене вредности су ретко једнаке оствареним резултатима. Процене и претпоставке које садрже ризик да ће проузроковати материјално значајне корекције књиговодствене вредности средстава и обавеза у току наредне финансијске године су приказане у даљем тексту.

Исправка вредности

Група врши преглед потраживања и других пласмана у циљу процене исправке вредности и резервисања на месечном нивоу. Код утврђивања да ли губитке по основу обезвређења потраживања и других пласмана треба признати у консолидованом билансу успеха, чланице Групе процењују да ли постоје информације/докази које указују на постојање мерљивог смањења процењених будућих токова готовине на групном нивоу, пре него што је такве губитке могуће идентификовати на нивоу појединачног потраживања, односно пласмана. Информације које могу указати на губитке по основу потраживања и пласмана укључују: нередовност и кашњење у измиривању обавеза, тржишне и економске услове на локалном нивоу који условљавају кашњења у измиривању обавеза и друго. Процене руководства о обезвређењу потраживања и других пласмана путем процене будућих токова готовине се базирају на стварним губицима из прошлости, који су реализовани на финансијским средствима са сличним ризиком и сличним узроцима обезвређења. Методологија и претпоставке од којих се полази при дефинисању износа и периода прилива готовине по основу пласмана су предмет редовне провере у циљу свођења на минимум разлике између процењених губитака и стварних губитака.

Поступак процене обезвређења се врши на појединачном нивоу, за сваки материјално значајан кредит и на групном нивоу, за материјално мање значајне кредите. Износ обезвређења се појединачно процењује као разлика између књиговодствене вредности и садашње вредности очекиваних будућих новчаних токова, утврђене дисконтовањем, применом ефективне каматне стопе конкретног кредита.

Обезвређење за материјално мање значајне кредите се процењује групно за сваку бонитетну групу посебно, имајући у виду њихове сличне карактеристике у погледу кредитног ризика, и то у висини процента миграција одговарајуће бонитетне групе у V бонитетну групу коригованих за проценат наплате кредита који су били сврстани у V бонитетну групу.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године**4. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)****Кључне рачуноводствене процене и претпоставке (наставак)***Исправка вредности (наставак)*

Уколико се приликом појединачне процене материјално значајних кредита процени да не постоје објективни докази о обезвређењу кредита, тај кредит се обезвређује у висини процента обезвређења бонитетне групе којој припада.

Износи очекиваних прилива по кредиту процењују се на основу доказа о планираним приходима дужника, а у случају да су недовољни примењује се процена новчаног тока из реализације колатерала. Процена броја дана кашњења наплате одређеног потраживања од дужника, утврђује се сагледавањем свих релевантних доказа о времену реализације планираних прихода дужника, као и искуствених података о кашњењу у плаћању тог дужника.

Поштена (фер) вредност

Утврђивање поштене вредности финансијских средстава и обавеза за које не постоји тржишна цена захтева коришћење различитих модела и техника. Код финансијских инструмената који имају мањи обим трговине и чије тржишне цене су самим тим мање транспарентне, утврђивање фер вредности је субјективније, односно захтева већи степен коришћења процене у зависности од ликвидности инструмента, концентрације ризика, несигурности на тржишту, претпоставки везаних за цену и осталих фактора који утичу на конкретан финансијски инструмент.

Резервисања по основу судских спорова

Група процењује вероватноћу негативних исхода ових питања, као и износе вероватних или разумних процена губитака. Разумне процене обухватају просуђивање руководства након разматрања информација које укључују обавештења, поравнања, процене од стране правног сектора, доступне чињенице, идентификацију потенцијалних одговорних страна и њихове могућности да допринесу решавању, као и претходно искуство. Резервисање за судске спорове се формира када је вероватно да постоји обавеза чији се износ може поуздано проценити пажљивом анализом. Потребно резервисање се може променити у будућности због нових догађаја или добијања нових информација.

Питања која су или потенцијалне обавезе или не задовољавају критеријуме за резервисање се обелодањују, осим ако је вероватноћа одлива ресурса који садрже економске користи веома мала.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

5. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ПО ОСНОВУ КАМАТА

а) Приходи по основу камата

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава	
	31. децембра	
	2012.	2011.
Кamate у динарима		
<i>По основу кредита</i>		
- сектор финансија и осигурања	396,740	749,096
- привредна друштва	8,647,012	8,448,934
- предузетници	222,550	205,600
- јавни сектор	487,996	258,982
- становништво	4,686,282	4,160,892
- други комитенти	1,674	1,032
<i>По основу депозита</i>		
- сектор финансија и осигурања	476,353	261,588
<i>По основу хартија од вредности</i>		
- сектор финансија и осигурања	116,704	-
- привредна друштва	12,214	15,396
- јавни сектор	2,013,818	1,853,230
<i>По основу осталих пласмана</i>		
- привредна друштва	108,804	138,324
- предузетници	29	27
- становништво	923,684	729,820
	<u>18,093,860</u>	<u>16,822,921</u>
Кamate у иностраној валути		
<i>По основу кредита</i>		
- јавна предузећа	81,201	60,383
- привредна друштва	1,809,309	1,428,797
- предузетници	1,289	959
- јавни сектор	39,783	3,641
- становништво	336,977	316,796
- страна лица	430,891	373,537
- регистровани пољопривредни произвођачи	167	73
<i>По основу депозита</i>		
- сектор финансија и осигурања	2,016	10,414
- становништво (по основу одобрених лимита)	-	1,028
- страна лица	13,830	76,170
<i>По основу хартија од вредности</i>		
- јавни сектор	900,167	248,610
<i>По основу осталих пласмана</i>		
- сектор финансија и осигурања	11,528	25,798
- страна лица	600	2,722
	<u>3,627,758</u>	<u>2,548,928</u>
	<u>21,721,618</u>	<u>19,371,849</u>

У оквиру укупних прихода од камата део по основу разграничене накнаде по кредитима износи 593,994 хиљаде динара. Учешће признате накнаде за одобравање кредита у укупним признатим каматама износи 2.73%.

Унапред наплаћене накнаде које чине приход будућег периода износе 923,746 хиљада динара и приказане су у оквиру осталих обавеза у билансу стања.

Процењени ефекат камате која није обрачуната и исказана у билансу успеха Групе за 2012. годину износи 140,880 хиљада динара, а односи се на камату по кредитима и пласманима по којима су покренути судски спорови и обустављен обрачун камате.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

5. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ПО ОСНОВУ КАМАТА (наставак)

б) Расходи по основу камата

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Кamate у динарима		
<i>По основу кредита</i>		
- сектор финансија и осигурања	69,643	10,156
<i>По основу депозита</i>		
- сектор финансија и осигурања	559,846	421,375
- јавна предузећа	173,423	254,114
- привредна друштва	497,862	605,946
- предузетници	12,885	9,633
- јавни сектор	871,631	826,015
- становништво	128,794	114,751
- страна лица	308	274
<i>По основу осталих обавеза</i>		
- привредна друштва	119	28
- становништво	2,290	27,064
	<u>2,316,801</u>	<u>2,269,356</u>
Кamate у страниј валути		
<i>По основу кредита</i>		
- сектор финансија и осигурања	95,707	91,316
- јавни сектор	3,380	2,240
- страна лица	654,288	229,899
<i>По основу депозита</i>		
- сектор финансија и осигурања	72,844	79,188
- јавна предузећа	116,580	122,157
- привредна друштва	643,143	569,871
- предузетници	101	48
- јавни сектор	6,816	24,574
- становништво	5,668,981	5,035,019
- страна лица	4,320	5,421
- други комитенти	5,032	11,599
<i>По основу осталих обавеза</i>		
- сектор финансија и осигурања	176	210
- страна лица	10	42
	<u>7,271,378</u>	<u>6,171,584</u>
УКУПНО	<u><u>9,588,179</u></u>	<u><u>8,440,940</u></u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

6. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ПО ОСНОВУ НАКНАДА И ПРОВИЗИЈА

а) Приходи од накнада и провизија

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Накнаде у динарима		
- сектор финансија и осигурања	198,572	231,005
- јавна предузећа	41,840	38,233
- привредна друштва	2,067,445	1,959,159
- предузетници	561,649	505,073
- јавни сектор	1,254	1,612
- становништво	2,176,768	2,146,471
- страна лица	124,853	68,489
- регистровани пољопривредни произвођачи	-	11
- други комитенти	-	433
	<u>5,172,381</u>	<u>4,950,486</u>
Накнаде у иностраној валути		
- сектор финансија и осигурања	15,555	11,626
- јавна предузећа	1,206	832
- привредна друштва	209,677	174,052
- јавни сектор	2,871	2,758
- становништво	161,928	139,306
- страна лица	98,369	55,241
- други комитенти	9,385	8,074
	<u>498,991</u>	<u>391,889</u>
	<u>5,671,372</u>	<u>5,342,375</u>

б) Расходи од накнада и провизија

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Накнаде и провизије у динарима		
- сектор финансија и осигурања	324,449	281,993
- друга предузећа	246,617	180,907
- становништво	-	22
- страна лица	13,229	16,773
- други комитенти	555	124
	<u>584,850</u>	<u>479,819</u>
Накнаде и провизије у иностраној валути		
- сектор финансија и осигурања	29,965	26,612
- страна лица	202,518	154,315
- други комитенти	23,765	12,909
	<u>256,248</u>	<u>193,836</u>
	<u>841,098</u>	<u>673,655</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године
7. НЕТО ДОБИТАК/ГУБИТАК ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Добици од продаје хартија од вредности по фер вредности	2,777	20,598
Губици од продаје хартија од вредности по фер вредности	(1,887)	(39,707)
Нето добитак/губитак по основу продаје хартија од вредности по фер вредности кроз биланс успеха	<u>890</u>	<u>(19,109)</u>

8. НЕТО ДОБИТАК ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ КОЈЕ СУ РАСПОЛОЖИВЕ ЗА ПРОДАЈУ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Добици од продаје хартија од вредности које су расположиве за продају	83,947	1,254
Губици од продаје хартија од вредности које су расположиве за продају	(52)	-
Нето добитак по основу продаје хартија од вредности које су расположиве за продају	<u>83,895</u>	<u>1,254</u>

9. НЕТО ДОБИТАК/ГУБИТАК ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ ОСТАЛИХ ПЛАСМАНА

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Добици по основу продаје осталих пласмана	2,164	1,950
Губици по основу продаје осталих пласмана	(40)	(138)
Нето губитак/добитак по основу продаје осталих пласмана	<u>2,124</u>	<u>1,812</u>

10. НЕТО РАСХОДИ / ПРИХОДИ ОД КУРСНИХ РАЗЛИКА

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Приходи по основу курсних разлика	6,087,360	1,443,798
Расходи по основу курсних разлика	(14,114,932)	(1,591,178)
	<u>(8,027,572)</u>	<u>(147,380)</u>

Позитивне и негативне курсне разлике обухватају добитке/ губитке од трансакција обављених у инострану валуту у току године и добитке/губитке од свођења позиција биланса стања исказаних у страним валутама на званичне курсеве на крају сваког месеца у току године.

Обрачун курсних разлика се обавља и исказује по бруто принципу (негативне и позитивне курсне разлике) у току пословне године.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године
11. ПРИХОДИ ОД ДИВИДЕНДИ И УЧЕШЋА

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Приходи од дивиденди и учешћа	2,251	7,997
	<u>2,251</u>	<u>7,997</u>

12. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Остали приходи оперативног пословања	159,169	144,582
Приходи наплаћених отписаних потраживања	506	580
Добици од продаје осн. средстава и нематеријалних улагања	38,650	12,970
Приходи од смањења обавеза	3,314	2,831
Вишкови	2,556	32
Остало	47,911	34,993
	<u>252,106</u>	<u>195,988</u>

У оквиру осталих прихода оперативног пословања најзначајнији износ представља приход по основу давања у закуп непокретности за пословне намене у износу од 101,435 хиљада динара.

13. НЕТО ПРИХОДИ/РАСХОДИ ИНДИРЕКТНИХ ОТПИСА ПЛАСМАНА И РЕЗЕРВИСАЊА**а) Књижења на терет расхода/прихода**

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Расходи индиректних отписа пласмана билансних позиција		
- пласмани клијентима	7,189,091	7,116,808
- потраживања за камате и накнаде	405,143	749,325
- Хартије од вредности које се држе до доспећа	6,909	7,554
- Учешћа и остале хартије од вредности расположиве за продају	76,783	-
- остала средства	195,142	72,174
Расходи резервисања за ванбилансне позиције	545,478	497,160
Расходи резервисања за судске спорове	220,967	1,124,856
Расходи резервисања за отпремнине запосленима	65,113	51,702
Расходи по основу суспензије камате	117,482	19,730
	<u>8,822,108</u>	<u>9,639,309</u>
Приходи од укидања индиректних отписа пласмана билансних позиција		
- пласмани клијентима	5,812,419	6,858,910
- потраживања за камате и накнаде	308,614	687,785
- Хартије од вредности које се држе до доспећа, учешћа у капиталу и остале хартије од вредности расположиве за продају	7,073	3,254
- остала средства	-	1,568
	54,580	47,545
Приходи од укидања резервисања за ванбилансне позиције	545,018	392,108
Приходи од укидања неискоришћених резервисања за обавезе по основу судских спорова	18,249	-
Приходи од укидања неискоришћених резервисања по основу примања запослених	52,989	-
Приходи од наплаћене суспендоване камате	76,797	159,840
	<u>6,875,739</u>	<u>8,151,010</u>
Нето расходи (а-б)	<u>(1,946,369)</u>	<u>(1,488,299)</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године
13. НЕТО ПРИХОДИ/РАСХОДИ ИНДИРЕКТНИХ ОТПИСА ПЛАСМАНА И РЕЗЕРВИСАЊА
(наставак)
а) Књижења на терет расхода/прихода

До краја јануара 2013. године нису извршене материјално значајне наплате обезвређених пласмана које би утицале на укидање исправке вредности сходно захтевима из MPC 10.

КРЕТАЊЕ НА РАЧУНИМА ИСПРАВКИ ВРЕДНОСТИ И РЕЗЕРВИСАЊА

	Потражив - за камате и накнаде	Дати кредити и депозити	Хартије од вредности	Учешћа	Остали пласмани	Остала средства	Ванбилан. обавезе	Укупно
Стање 1. јануара 2012. године	1,741,465	11,380,294	4,611	370,189	2,800,087	166,909	519,253	16,982,808
Нова исправка вредности	405,143	6,823,845	6,909	76,783	365,246	195,142	545,478	8,418,546
Смањење исправке вредности	(308,614)	(5,709,482)	(7,073)	-	(102,937)	(54,580)	(545,018)	(6,727,704)
Курсне разлике	36,939	508,485	224	-	171,913	10,567	1,525	729,653
Отписи	(29,280)	(63,412)	-	-	(31,516)	(438)	-	(124,646)
Остале промене	(138,483)	2,002	-	(18)	(2,322)	(3,893)	1	(142,713)
Стање 31. децембра 2012. године	<u>1,707,170</u>	<u>12,941,732</u>	<u>4,671</u>	<u>446,954</u>	<u>3,200,471</u>	<u>313,707</u>	<u>521,239</u>	<u>19,135,944</u>

б) Посебна резерва за процењене губитке

На основу категоризације пласмана утврђене сагласно захтевима надлежних регулаторних тела на дан 31. децембра 2012. године банке чланице Групе су процениле резерву за процењене губитке по основу укупне изложености кредитном ризику.

У складу са локалним прописима регулаторних тела о класификацији билансне активе и ванбилансних ставки, разлика износа резерве за потенцијалне губитке обрачунате у складу са наведеним прописима и износа исправке вредности билансне активе и резервисања за губитке по ванбилансним ставкама која су обрачуната у складу са интерно усвојеном методологијом, евидентира се на посебном рачуну у оквиру резерви из добити за потенцијалне губитке, уз напомену да се наведена методологија у Црној Гори примењује од 1. јануара 2013. године (напомена 55).

	У хиљадама динара	
	Година која се завршава	
	31. децембра	2011.
	2012.	2011.
Обрачун резервисања		
а) Обрачуната резерва за процењене губитке		
- билансних пласмана	29,535,247	29,995,075
- ванбилансних ставки	<u>782,289</u>	<u>1,269,589</u>
Укупно а	<u>30,317,536</u>	<u>31,264,664</u>
б) Исправке вредности и резервисања обрачуната у складу са интерном методологијом (MPC 39)		
- исправка вредности билансне активе	17,204,665	15,662,680
- резервисање за губитке по ванбилансним ставкама	<u>497,632</u>	<u>502,017</u>
Укупно б	<u>17,702,297</u>	<u>16,164,697</u>
Разлика обрачунатих резерви и исправки вредности и резервисања		
ц) билансна актива	12,330,582	14,332,395
- ванбилансне ставке	<u>284,657</u>	<u>767,572</u>
Укупно ц (а - б)	<u>12,615,239</u>	<u>15,099,967</u>
Резерве из добити за процењене губитке по билансној активи и ванбилансним ставкама формиране у претходним годинама		
д) билансна актива	14,077,046	10,927,046
- ванбилансне ставке	<u>708,394</u>	<u>708,394</u>
Укупно д	<u>14,785,440</u>	<u>11,635,440</u>
Укупна потребна резерва за процењене губитке по методологији Народне банке Србије		
- билансна актива	13,089,033	14,332,395
- ванбилансне ставке	<u>368,107</u>	<u>767,572</u>
Укупно	<u>13,457,140</u>	<u>15,099,967</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

13. НЕТО ПРИХОДИ/РАСХОДИ ИНДИРЕКТНИХ ОТПИСА ПЛАСМАНА И РЕЗЕРВИСАЊА
(наставак)

б) Посебна резерва за процењене губитке (наставак)

Матична банка

Према прописима Народне банке Србије, осим исправки вредности, Матична банка је обавезна да формира додатне резерве из добитка за ризичну активу у укупном износу 12,330,582 хиљаде динара. Из претходних година формиран је износ резерви из добити за процењене губитке по билансној активи који на дан 31. децембра 2012. године износи 14,077,046 хиљада динара.

На основу прописа Народне банке Србије за гаранције и потенцијалне обавезе Матична банка је дужна да издвоји из добитка укупно 284,657 хиљада динара. Из ранијих расподела добитка Матична банка је издвојила износ од 708,394 хиљаде динара.

Комерцијална банка а.д. Будва

На основу прописа Централне банке Црне Горе на дан 31. децембра 2012. године, Комерцијална банка а.д. Будва је исказала резерве за ризичну активу и резервисања за гаранције и потенцијалне обавезе према критеријумима Централне банке на терет расхода биланса успеха у пуном износу.

Комерцијална банка а.д. Будва нема обавезу формирања додатних резерви из добити за процењене губитке.

Комерцијална банка а.д. Бања Лука

На основу прописа Агенције за банкарство Републике Српске Комерцијална банка а.д. Бања Лука на дан 31. децембра 2012. године има издвојене додатне резерве из добитка претходних година у износу од 178,586 хиљада динара за ризичну активу и у износу од 6,369 хиљада динара за гаранције и потенцијалне обавезе.

Комерцијална банка а.д. Бања Лука на дан 31. децембра 2012. године је дужна да издвоји недостајући део додатних резерви из добитка у износу од 504,850 хиљада динара, од чега за ризичну активу 504,203 хиљаде динара и за гаранције и потенцијалне обавезе 647 хиљада динара.

14. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава	
	31. децембра	
	2012.	2011.
Трошкови зарада	2,712,618	2,403,774
Трошкови накнада зарада	520,654	595,088
Трошкови пореза на зараде и накнаде зарада	493,775	458,094
Трошкови доприноса на зараде и накнаде зарада	831,514	774,627
Трошкови накнада за привремене и повремене послове	65,170	54,052
Остали лични расходи	84,968	84,967
	<u>4,708,699</u>	<u>4,370,602</u>

15. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава	
	31. децембра	
	2012.	2011.
Трошкови амортизације	<u>842,991</u>	<u>758,925</u>
	<u>842,991</u>	<u>758,925</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године
16. ОПЕРАТИВНИ И ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Трошкови материјала	558,659	481,013
Трошкови производних услуга	2,187,516	1,995,265
Нематеријални трошкови (без пореза и доприноса)	1,701,227	1,524,094
Трошкови пореза	98,183	97,513
Трошкови доприноса	825,771	740,749
Остали трошкови	40,827	46,079
Расходи по основу отписа ненаплативих потраживања	227	103
Губици од продаје основних средстава и нематеријалних улагања	105	436
Губици по основу расходовања и отписа основних средстава и нематеријалних улагања	2,269	3,716
Мањкови и штете	7,600	-
Остали расходи	66,320	21,159
	<u>5,488,704</u>	<u>4,910,127</u>

У оквиру трошкова производних услуга трошкови закупнине за 2012. годину износе 771,720 хиљада динара. Трошкови закупнине се највећим делом односе на оперативни лизинг пословног простора у износу од 560,233 хиљада динара.

Преузете обавезе по уговорима о оперативном лизингу пословних простора, на дан 31. децембра 2012. године, које се односе на будуће периоде без пореза на додату вредност, за 237 пословних простора укупне површине 38,261.68 м² износе (у хиљадама динара):

До једне године	537,991
Од једне до пет година	1,525,109
Преко пет година	344,575
	<u>2,407,675</u>

Обавезе за оперативни лизинг пословног простора чланице Групе признају се као редовни месечни трошкови закупнина.

17. ПРИХОДИ ОД ПРОМЕНЕ ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ И ОБАВЕЗА

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Приходи од промене вредности пласмана и потраживања	17,179,893	11,511,613
Приходи од промене вредности хартија од вредности	42,071	16,232
Приходи од промене вредности обавеза	767,535	1,653,998
Приходи од промене вредности основних средстава инвестиционих некретнина и нематеријалних улагања	173	-
	<u>17,989,672</u>	<u>13,181,843</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

18. РАСХОДИ ОД ПРОМЕНЕ ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ И ОБАВЕЗА

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Расходи од промене вредности пласмана и потраживања	7,792,526	11,656,158
Расходи од промене вредности хартија од вредности	14,954	191,158
Расходи од промене вредности обавеза	2,040,489	1,458,141
Расходи од промене вредности основних средстава, инвестиционих некретнина и нематеријалних улагања	7,897	-
Расходи од промене вредности деривата	-	634
	<u>9,855,866</u>	<u>13,306,091</u>
Нето приходи/(расходи) од промене вредности имовине и обавеза	<u>8,133,806</u>	<u>(124,248)</u>

Приходи/расходи од промене вредности пласмана садрже ефекат обрачуна уговорених заштита од ризика девизне клаузуле.

Приходи/расходи од промене вредности хартија од вредности садрже ефекте свођења хартија од вредности на тржишну вредност.

Приходи/расходи од промене вредности обавеза садрже ефекат обрачуна уговорених заштита од ризика девизне клаузуле на примљене депозите комитената.

Ефекте обрачуна промене вредности чланице Групе врше на крају месеца у току пословне године и на дан трансакције.

19. ПОРЕЗ НА ДОБИТ

Свака чланица Групе утврђује порез на добитак према локалним прописима. Утврђени порез не подлеже консолидацији већ се одвојено обелодањује.

Матична банка

а) Компоненте пореза на добитак

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Порески расход периода	(472,448)	(426,027)
Добитак од креирања одложених пореских средстава и укидања пореских обавеза	32,885	11,578
Губитак од укидања пореских средстава	<u>(10,953)</u>	<u>(23,937)</u>
	<u>(450,516)</u>	<u>(438,386)</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

19. ПОРЕЗ НА ДОБИТ (наставак)

б) Усаглашавање текућег пореза на добитак са резултатом примене пореске стопе на добит пре опорезивања

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Добитак/губитак пре опорезивања	4,572,662	3,952,066
Обрачун пореза по важећој стопи 10%	457,266	395,207
Порески ефекат расхода који се не признају у пореском билансу	42,334	115,976
Порески ефекти нето капиталних добитака/губитака	(1,261)	146
Порески ефекти разлике амортизације за пореске сврхе и рачуноводствене амортизације	21,364	12,874
Порески ефекти трансферних цена	445	223
Порески ефекти усклађивања прихода	(1,820)	4,917
Порески кредит искоришћен у текућој години	(45,880)	(103,316)
Корекција пореских ефеката (искоришћених и ефекат нових)	(21,932)	12,359
ПОРЕСКИ ЕФЕКТИ ИСКАЗАНИ У БИЛАНСУ УСПЕХА	(450,516)	(438,386)
в) Ефективна пореска стопа	9.85	11.09

Уплаћене аконтације пореза на добит за 2012. годину износе 529,343 хиљаде динара, по основу обавезе месечних плаћања предвиђених Законом о порезу на добит. Матична банка је за намирење текућег пореза искористила износ од 472,448 хиљада динара уплаћених аконтација, који у целини покрива порески расход периода, а остатак од 56,895 хиљада динара користи као део аконтације за наредни порески период.

Комерцијална банка а.д., Будва

а) Компоненте пореза на добитак

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Порески расход периода	(12,038)	(7,744)
Добитак од креирања одложених пореских средстава и укидања пореских обавеза	-	113
Губитак од укидања пореских средстава	(236)	-
	(12,274)	(7,631)

б) Усаглашавање текућег пореза на добитак са резултатом примене пореске стопе на добит пре опорезивања

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Добитак/губитак пре опорезивања	122,360	112,287
Обрачун пореза по важећој стопи 9%	11,012	10,106
Порески ефекат расхода који се не признају у пореском билансу	1,027	305
Порески ефекти разлике амортизације за пореске сврхе и рачуноводствене амортизације	(2)	(174)
Порески ефекти трансферних цена	-	150
Порески кредит искоришћен у текућој години	-	(2,643)
Корекција пореских ефеката (искоришћених и ефекат нових)	236	(113)
ПОРЕСКИ ЕФЕКТИ ИСКАЗАНИ У БИЛАНСУ УСПЕХА	(12,274)	(7,631)
в) Ефективна пореска стопа	10.02	6.80

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

19. ПОРЕЗ НА ДОБИТ (наставак)

Комерцијална банка а.д., Будва (наставак)

На основу става надлежне Пореске управе о непризнавању могућности коришћења пореског кредита за намирење текућег пореза на добит, зависна Банка је извршила додатну уплату у износу од 2,643 хиљада динара на терет акумулираног добитка у марту 2012. године. Овом доплатом коригована је ефективна пореска стопа за 2011. годину на 9.15%.

Комерцијална банка а.д., Бања Лука

а) Компоненте пореза на добитак

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Порески расход периода	(14,764)	(6,385)
	<u>(14,764)</u>	<u>(6,385)</u>

б) Усаглашавање текућег пореза на добитак са резултатом примене пореске стопе на добит пре опорезивања

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Добитак/губитак пре опорезивања	75,817	75,408
Обрачун пореза по важећој стопи 10%	7,582	7,541
Усклађивање прихода по курсним разликама и каматама на депозите и нето капиталних губитака	(1,304)	(21)
Порески ефекти усклађивања расхода	8,487	(1,135)
ПОРЕСКИ ЕФЕКТИ ИСКАЗАНИ У БИЛАНСУ УСПЕХА	<u>(14,764)</u>	<u>(6,385)</u>
в) Ефективна пореска стопа	<u>19.47</u>	<u>8.47</u>

КомБанк Инвест а.д., Београд

а) Компоненте пореза на добитак

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Порески расход периода	(212)	(195)
Добитак од креирања одложених пореских средстава и укидања пореских обавеза	47	-
Губитак од креирања одложених пореских обавеза и укидања пореских средстава	(412)	(5)
	<u>(577)</u>	<u>(200)</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

19. ПОРЕЗ НА ДОБИТ (наставак)

КомБанк Инвест а.д., Београд (наставак)

б) Усаглашавање текућег пореза на добитак са резултатом примене пореске стопе на добит пре опорезивања

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Добитак/губитак пре опорезивања	1,330	255
Обрачун пореза по важећој стопи 10%	133	25
Порески ефекти нето капиталних добитака	28	1
Порески ефекти разлике амортизације за пореске сврхе и рачуноводствене амортизације	(212)	(212)
Порески ефекти разлике амортизације за пореске сврхе и рачуноводствене амортизације	76	71
Порески ефекти трансферних цена	-	-
Порески ефекти губитка у пореском билансу	(25)	115
Порески ефекат обавезне основице из капиталног добитка по пореским прописима	212	195
Корекција пореских ефеката (искоришћених и ефекат нових)	365	5
ПОРЕСКИ ЕФЕКТИ ИСКАЗАНИ У БИЛАНСУ УСПЕХА	(577)	(200)
в) Ефективна пореска стопа	43.38	78.43

**20. ДОБИТАК ОД КРЕИРАЊА ОДЛОЖЕНИХ ПОРЕСКИХ СРЕДСТАВА И СМАЊЕЊА
ОДЛОЖЕНИХ ПОРЕСКИХ ОБАВЕЗА**

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Добитак од креирања одложених пореских средстава и смањења одложених пореских обавеза	33,549	11,691
	33,549	11,691

Укупан ефекат промене пореских средстава износи 33,549 хиљада динара:

- а) Измена пореске стопе пореза на добит у Србији са 10% на 15% почевши од 2013. године а по основу којих ће се утврђена пореска средства и/или пореске обавезе реализовати током наредних година имало је директан утицај на увећање пореских средстава за 50%, у односу на обрачун примењен 2011. године. Укупан ефекат промене пореских средстава износи 32,885 хиљада динара и састоји се од добитка по основу измене пореске стопе у износу од 14,935 хиљада динара и ефекта креирања нових пореских средстава применом стопе од 15% у износу од 17,950 хиљада динара код Матичне банке.
- б) Креирање нових пореских средстава по основу повећања резервисања за примања запослених (МРС 19) износи 47 хиљада динара код КомБанк Инвест-а и 617 хиљада динара код Комерцијалне банке а.д., Будва.

Комерцијална банка а.д., Бања Лука нема могућност исказивања одложених пореза на основу локалног пореског законодавства.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

20. ДОБИТАК ОД КРЕИРАЊА ОДЛОЖЕНИХ ПОРЕСКИХ СРЕДСТАВА И СМАЊЕЊА ОДЛОЖЕНИХ ПОРЕСКИХ ОБАВЕЗА (наставак)

Добитак по основу измене пореске стопе у износу од 14,935 хиљада динара и ефекат креирања нових пореских средстава применом стопе од 15% у износу од 17,950 хиљада динара код Матичне банке приказан је у наредној табели:

	У хиљадама динара	
	Ефекат промене стопе	Нова резервисања
Резервисање за отпремнине и неискоришћени годишњи одмор	13,807	65
Привремено непризнати расходи по основу обезвређења имовине	1,078	17,924
Привремено непризнати расходи по основу обрачунатих а неплаћених јавних дажбина	50	(39)
	<u>14,935</u>	<u>17,950</u>

21. ГУБИТАК ОД СМАЊЕЊА ОДЛОЖЕНИХ ПОРЕСКИХ СРЕДСТАВА И КРЕИРАЊА ОДЛОЖЕНИХ ПОРЕСКИХ ОБАВЕЗА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Губитак од смањења одложених пореских средстава и креирања одложених пореских обавеза	<u>12,218</u>	<u>23,942</u>
	<u>12,218</u>	<u>23,942</u>

Укупан ефекат промене пореских обавеза износи 12,218 хиљада динара и састоји се од:

- увећања одложених пореских обавеза на привремену разлику у вредности основних средстава услед повећања пореске стопе за 23,453 хиљада динара или 50%. На дан 31. децембра 2012. године обрачун одложених пореских обавеза по овом основу захтевао је смањење обавезе у износу од 12,600 хиљада динара, што чини нето губитак од 10,853 хиљада динара код Матичне банке,
- увећања одложених пореских обавеза на привремену разлику у вредности основних средстава за 412 хиљада динара код КомБанк Инвест-а и 853 хиљаде динара код Комерцијалне банке а.д., Будва,
- губитка од укидања одложених пореских средстава по основу јавних дажбина обрачунатих у претходном периоду, а плаћених у текућем пореском периоду у износу од 100 хиљада динара код Матичне банке.

Губитак од смањења одложених пореских средстава и креирања одложених пореских обавеза Матичне банке приказан је у наредној табели:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Губитак од смањења одложених пореских средстава и креирања одложених пореских обавеза – измена стопе са 10% на 15%	23,453	-
Умањење губитка по основу смањења одложених пореских обавеза	(12,500)	23,937
	<u>10,953</u>	<u>23,937</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

21. ГУБИТАК ОД СМАЊЕЊА ОДЛОЖЕНИХ ПОРЕСКИХ СРЕДСТАВА И КРЕИРАЊА ОДЛОЖЕНИХ ПОРЕСКИХ ОБАВЕЗА (наставак)

Укупан ефекат промене пореских обавеза Матичне банке износи 10,953 хиљаде динара и састоји се од:

- а) увећања одложених пореских обавеза на привремену разлику у вредности основних средстава услед повећања пореске стопе за 23,453 хиљаде динара или 50%. На дан 31. децембра 2012. године обрачун одложених пореских обавеза по овом основу захтевао је смањење обавезе у износу од 12,600 хиљада динара, што чини нето губитак од 10,853 хиљаде динара и
- б) губитка од укидања одложених пореских средстава по основу јавних дажбина обрачунатих у претходном периоду, а плаћених у текућем пореском периоду у износу од 100 хиљада динара.

	У хиљадама динара	
	Ефекат промене стопе	Смањење обавеза
Привремена разлика у вредности основних средстава	23,453	(12,600)
Привремени непризнати расходи по основу обрачунатих а неплаћених јавних дажбина	-	100
	<u>23,453</u>	<u>(12,500)</u>

КРЕТАЊЕ НА РАЧУНИМА ОДЛОЖЕНИХ ПОРЕСКИХ СРЕДСТАВА И ОБАВЕЗА МАТИЧНЕ БАНКЕ

	У хиљадама динара		
	Пореска средства	Пореске обавезе	Нето порески ефекат
Почетно стање 1. јануара 2012. године	29,871	(46,907)	(17,036)
Губитак од креирања пореских обавеза (привремена разлика између пореске и књиговодствене вредности основних средстава) - ефекат измене пореске стопе са 10% на 15%	-	(23,453)	(23,453)
Умањење губитка од укидања пореских обавеза (привремена разлика између пореске и књиговодствене вредности основних средстава)	-	12,600	12,600
Добитак од креирања пореских средстава (дугорочна резервисања за МРС 19) - ефекат измене пореске стопе са 10% на 15%	13,807	-	13,807
Добитак од креирања пореских средстава (дугорочна резервисања за МРС 19) – нова резервисања	65	-	65
Добитак од креирања пореских средстава (обрачунате а неизмирене јавне дажбине) ефекат измене пореске стопе са 10% на 15%	50	-	50
Губитак од укидања пореских средстава (обрачунате а неизмирене јавне дажбине)	(139)	-	(139)
Добитак од креирања пореских средстава (по основу обезвређења имовине) - ефекат измене пореске стопе са 10% на 15%	1,078	-	1,078
Добитак од креирања пореских средстава (по основу обезвређења имовине)	<u>17,924</u>	<u>-</u>	<u>17,924</u>
Стање на дан 31. децембра 2012. године	<u>62,656</u>	<u>(57,760)</u>	<u>4,896</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године
21. ГУБИТАК ОД СМАЊЕЊА ОДЛОЖЕНИХ ПОРЕСКИХ СРЕДСТАВА И КРЕИРАЊА ОДЛОЖЕНИХ ПОРЕСКИХ ОБАВЕЗА (наставак)

- i) Пореска средства - по основу дугорочних резервисања за отпремнине запосленима и неискоришћени годишњи одмор, привремено непризнатих расхода по основу обезвређења имовине и привремено непризнатих расхода по основу јавних дажбина

	2012.		2011.		Губитак/ Добитак од укидања пореских средстава
	Износ резерви- сања	Пореска средства 15%	Износ резерви- сања	Пореска средства 10%	
Дугорочна резервисања МРС 19	276,571	41,486	276,141	27,615	13,871
Средства по основу обрачуна јавних дажбина - укидање	-	-	1,000	100	(100)
Средства по основу обрачуна јавних дажбина - формирање	73	11	-	-	11
Средства по основу обезвређења имовине	141,059	21,159	21,561	2,156	19,003
Укупно		62,656		29,871	32,785

- ii) Пореске обавезе - Разлика између пореске и књиговодствене вредности основних средстава

	2012.		2011.		Губитак/ Добитак од укидања пореских обавеза
	Вредност основних средстава	Пореска обавеза 15%	Вредност основних средстава	Пореска обавеза 10%	
Вредност по пореским прописима	7,523,460	-	7,494,561	-	-
Књиговодствена вредност	7,908,521	-	7,963,622	-	-
Разлика	385,061	57,760	469,061	46,906	(10,853)
Нетирана одложена пореска средства/(обавезе) у билансу стања		4,896		(17,035)	

22. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
У динарима		
Жиро рачун	21,884,424	9,992,491
Готовина у благајни	2,616,937	1,731,557
	24,501,361	11,724,048
У иностраној валути		
Девизни рачуни	15,151,740	5,507,847
Готовина у благајни у иностраној валути	2,181,438	1,810,345
Готовински еквиваленти у иностраној валути - чекови послати на наплату	21,272	32,753
Остала новчана средства	196,916	170,590
	17,551,366	7,521,535
Злато и остали племенити метали	99	99
Укупно	42,052,826	19,245,682

Обавезна резерва код Народне банке Србије представља минималну резерву динарских средстава обрачунату у складу са Одлуком о обавезној резерви.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

22. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ (наставак)

Динарску обавезну резерву Матична банка обрачунава 17. у месецу на основу просечног стања динарских депозита у току претходног календарског месеца. Динарску обавезну резерву Матична банка издваја у динарима на свом жиро рачуну и та средства може користити за ликвидност. Матична банка је дужна да одржава просечно месечно стање на свом жиро рачуну у висини обрачунате динарске обавезне резерве, с тим што ради остваривања просечног дневног стања издвојене обавезне резерве дневно стање на жиро рачуну може бити мање или веће од обрачунате динарске обавезне резерве.

Годишња каматна стопа коју Народне банке Србије плаћа на износ оствареног просечног дневног стања издвојене динарске обавезне резерве износи 2.5%. Матична банка је у току 2012. године одржавала просечно месечно стање у висини динарске обавезне резерве, односно ни у једном обрачунском циклусу није била у коришћењу средстава динарске обавезне резерве.

23. ОПОЗИВИ ДЕПОЗИТИ И КРЕДИТИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
У динарима		
Кредити по репо трансакцијама	4,000,000	11,500,000
	<u>4,000,000</u>	<u>11,500,000</u>
У страниј валути		
Обавезна резерва код НБС	40,280,692	44,913,755
Опозиви депозити и обавезне резерве код централних банака Црне Горе и БиХ	1,545,677	2,624,815
	<u>41,826,369</u>	<u>47,538,570</u>
	<u>45,826,369</u>	<u>59,038,570</u>

Матична банка

Девизну обавезну резерву Матична банка обрачунава 17. у месецу на основу просечног стања девизних депозита у току претходног календарског месеца. Девизну обавезну резерву Матична банка издваја у девизама на посебан рачун код Народне банке Србије и та средства може по потреби повлачити. Матична банка је дужна да одржава просечно месечно стање издвојене девизне обавезне резерве у висини обрачунате девизне обавезне резерве, с тим што ради остваривања просечног дневног стања издвојене обавезне резерве дневно стање на рачуну девизне обавезне резерве може бити мање или веће од обрачунате девизне обавезне резерве.

На обавезну резерву у страниј валути Матична банка не остварује камату.

Током 2012. године у складу са Одлуком о обавезној резерви код Народне банке Србије, Матична банка је одређени део девизне обавезне резерве издвајала у динарима на свом жиро рачуну.

Комерцијална банка а.д., Будва

Обавезна резерва Банке са стањем на дан 31. децембра 2012. године представља минимум издвојених депозита у складу са регулативом Централне банке Црне Горе на коју се односи „Одлука о обавезној резерви банака код Централне банке Црне Горе“ („Службени лист ЦГ“ бр 35/11 и 22/12). У складу са наведеним, банка обрачунава обавезну резерву на депозите по виђењу и орочене депозите.

Обавезна резерва код Централне банке у Црној Гори се односи на обавезну резерву која се издваја по стопи од 9.5% на део основице коју чине депозити по виђењу и депозити уговорени са рочношћу до једне године, односно до 365 дана, и 8.5% на део основице коју чине депозити уговорени са рочношћу преко једне године, односно преко 365 дана. На депозите уговорене са роком доспећа преко једне године који имају клаузулу о могућности разорочења тих депозита у року краћем од 365 дана, примењује се стопа од 9.5%.

Износ до 50% урачунава се у слободна расположива средства као износ којим је дозвољено располагати ради одржавања дневне ликвидности Банке.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

23. ОПОЗИВИ ДЕПОЗИТИ И КРЕДИТИ (наставак)

Комерцијална банка а.д., Будва (наставак)

Банка може до 35% обавезне резерве издвојити и држати у облику државних записа које је емитовала Црна Гора.

На 15% издвојених средстава Централна банка плаћа Банци месечну накнаду од 1% на годишњем нивоу.

Банка није користила средства обавезне резерве у току 2012. године.

Комерцијална банка а.д., Бања Лука

Обавезна резерва код Централне банке Босне и Херцеговине представља резерву средстава обрачунату у складу са Одлуком о обавезној резерви код Централне банке Босне и Херцеговине. Од 1. фебруара 2011. године стопа обавезне резерве на депозите и позајмљена средства с уговореним роком доспећа до једне године је смањена са 14% на 10%, док је стопа обавезне резерве на депозите и позајмљена средства с уговореним роком доспећа преко једне године остала непромењена са процентом од 7%.

Од 1. августа 2011. године промењен је обрачун накнаде банкама на износ средстава које банке држе код Централне банке Босне и Херцеговине:

- на износ обавезне резерве - 70% и на износ средстава изнад обавезне резерве - 90% од стопе која се утврђује на основу пондерисаног просека каматних стопа које је у истом периоду на тржишту остварила Централне банке Босне и Херцеговине на депозите инвестиране до месец дана.

- Просечна годишња каматна стопа на обавезну резерву износи 0.03%.
- Банка није користила средства обавезне резерве у току 2012. године.

24. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ КАМАТА, НАКНАДА, ПРОДАЈЕ, ПРОМЕНЕ ФЕР ВРЕДНОСТИ ДЕРИВАТА И ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
<i>Потраживања за камату и накнаду у динарима</i>		
- камата	2,232,991	1,947,476
- накнада	142,440	117,265
Потраживања по основу продаје у динарима	177	80
Друга потраживања у динарима - закупнина	363,100	354,738
Исправка вредности у динарима	(1,284,149)	(1,360,913)
	1,454,559	1,058,646
<i>Потраживања за камату и накнаду у иностраној валути</i>		
- камата	693,550	571,548
- накнада	19,092	17,943
Потраживања по основу продаје у иностраној валути	-	44,028
Друга потраживања	-	8,754
Исправка вредности у иностраној валути	(423,021)	(380,552)
	289,621	261,721
	1,744,180	1,320,367

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

25. ДАТИ КРЕДИТИ И ДЕПОЗИТИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
<i>Кредити дати у динарима</i>		
По трансакционим рачунима	5,615,020	5,221,887
Потрошачки кредити	1,903,601	4,630,134
Кредити за обртна средства	48,392,968	30,415,847
Извозни кредити	3,076,278	9,514,560
Инвестициони кредити	33,486,818	33,597,472
Стамбени кредити	30,109,265	25,893,496
Остали кредити	44,625,186	32,526,702
Исправка вредности кредита у динарима	(8,638,581)	(7,912,752)
	<u>158,570,555</u>	<u>133,887,346</u>
<i>Кредити дати у иностраној валути</i>		
За плаћање увоза робе и услуга из иностранства	5,112,910	6,191,620
Кредити за куповину непокретности	2,653,137	2,426,473
Пласмани који се одобравају и доспевају у року 1 дана (overnight)	2,170,276	8,255,053
Остали кредити у иностраној валути	29,805,210	21,451,236
Исправка вредности кредита у иностраној валути	(4,075,176)	(3,253,615)
	<u>35,666,357</u>	<u>35,070,767</u>
<i>Дати остали и наменски депозити у иностраној валути</i>		
Остали дати депозити у иностраној валути	407,185	636,301
Исправка вредности депозита у иностраној валути	(227,975)	(213,927)
	<u>179,210</u>	<u>422,374</u>
	<u>194,416,122</u>	<u>169,380,487</u>

У трећем кварталу 2012. године Матична банка је на захтев Народне банке Србије, због потребе усклађивања структуре извештаја за банкарски сектор земље, извршила прекњижавање краткорочних кредита становништву по платним картицама са позиције потрошачких кредита на остале кредитне.

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
<i>Кредити становништву по платним картицама</i>	2,105,785	2,077,942

Наведени износи приказани у 2012. години чине део позиције осталих кредита, а у 2011. години потрошачких кредита.

- У току 2012. године кредити до једне године у динарима и иностраној валути су одобравани на период од једног месеца до једне године, уз каматне стопе на месечном нивоу у распону од 0.17% до 1.8% месечно.
- Кредити преко једне године у динарима и иностраној валути су одобравани на период до максимум тридесет година, уз годишњу каматну стопу у распону од 2.5% до 22.5 %.
- Концентрација укупно пласираних кредита комитентима од стране Групе је приказана у напмени 54.

Ризици и неизвесности

Руководства чланица Групе су извршила резервисања за потенцијалне кредитне губитке на основу свих познатих и предвидљивих ризика на датум састављања финансијских извештаја. Класификација потраживања из кредитног портфолија извршена је на основу последњих расположивих финансијских информација, као и на основу очекиваних ефеката процеса реструктурирања. Уколико ови ефекти не резултирају у могућностима измиривања обавеза према чланицама Групе, потраживања чланица Групе су највећим делом обезбеђена хипотекама на непокретностима дужника, као и залогом на покретној имовини. У случају да ове активности предузете од стране руководства чланица Групе не дају очекиване резултате, у наредним извештајним периодима ће бити неопходно да се издвоје додатна резервисања за могуће губитке по основу процене ненаплативости.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

26. ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ (БЕЗ СОПСТВЕНИХ АКЦИЈА)

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
у динарима		
<i>Хартије од вредности по фер вредности кроз биланс успеха</i>		
- акције банака у динарима	708	728
- акције привредних друштава	5,703	7,825
<i>Хартије од вредности расположиве за продају</i>		
- акције банака у динарима	75	79
- обвезнице привредних друштава (Тигар)	67,904	83,318
- обвезнице банака	1,566,640	-
- записи Републике Србије	17,221,078	16,895,150
- обвезнице локалне самоуправе	56,089	-
<i>Хартије од вредности које се држе до доспећа</i>		
- обвезнице привредних друштава (Б92)	51,167	78,476
- обвезнице Републике Србије	101,123	90,565
Исправка вредности хартија од вредности у динарима	(4,671)	(4,611)
	<u>19,065,816</u>	<u>17,151,530</u>
у иностраној валути		
<i>Хартије од вредности по фер вредности кроз биланс успеха</i>		
- обвезнице Републике Србије	206,492	145,246
<i>Хартије од вредности расположиве за продају у иностраној валути</i>		
- обвезнице и записи Републике Србије	22,830,133	9,644,515
<i>Хартије од вредности које се држе до доспећа</i>		
- државни записи Владе Црне Горе	113,718	209,282
	<u>23,150,343</u>	<u>9,999,043</u>
	<u>42,216,159</u>	<u>27,150,573</u>

Хартије од вредности по фер вредности кроз биланс успеха

На дан 31. децембра 2012. године тржишна вредност портфеља хартија од вредности којима се тргује износи 212,903 хиљада динара (на дан 31. децембра 2011. године 150,403 хиљада динара) од тога у динарима 6,411 хиљада динара, а у иностраној валути 206,492 хиљада динара.

Појединачно највећа улагања су извршена у обвезнице старе девизне штедње Републике Србије у износу од 206,492 хиљаде динара, и акције привредних друштава: Галеника Фитофа а.д., Београд у износу од 1,868 хиљада динара, Металац а.д., Горњи Милановац у износу од 1,575 хиљада динара, Сојапротеин а.д., Бечеј у износу од 931 хиљаду динара и Messer Техногас а.д., Београд у износу од 689 хиљада динара.

Хартије од вредности расположиве за продају

На дан 31. децембра 2012. године улагања у хартије од вредности расположиве за продају имају следећу структуру:

у динарима :

записи Републике Србије у износу од 14,047,771 хиљада динара, обвезнице Републике Србије у износу од 3,173,307 хиљада динара, обвезнице – буџет града Панчева у износу од 56,089 хиљада динара, обвезнице компаније Тигар а.д., Пирот у износу од 67,904 хиљаде динара и обвезнице банака: Societe generale банка а.д., Београд у износу од 1,055,102 хиљаде динара, Ерсте банка а.д., Београд у износу од 511,538 хиљада динара и АИК банка а.д., Ниш у износу од 75 хиљада динара

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

26. ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ (БЕЗ СОПСТВЕНИХ АКЦИЈА) (наставак)

Хартије од вредности расположиве за продају (наставак)

у страниј валути:

записи Републике Србије у износу од 15,616,743 хиљада динара, дугорочне обвезнице Владе Републике Србије у износу од 6,625,946 хиљаде динара и обвезнице старе девизне штедње – Република Србија у износу од 587,444 хиљаде динара.

Хартије од вредности које се држе до доспећа

На дан 31. децембра 2012. године улагања у хартије од вредности које се држе до доспећа имају следећу структуру: 113,718 хиљада динара односи се на државне записе Владе Црне Горе, 101,123 хиљаде динара на обвезнице Републике Србије и 51,167 хиљада динара на обвезнице РДП Б92 а.д., Београд.

27. УДЕЛИ (УЧЕШЋА)

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Учешће у капиталу банака и финансијских организација	136,236	117,998
Учешће у капиталу предузећа и других правних лица	451,430	405,008
Учешће у капиталу страних лица у иностранству	295,498	189,938
Исправка вредности	(446,954)	(370,189)
	<u>436,210</u>	<u>342,755</u>

Учешћа у капиталу банака и финансијских организација односе се на: Euroaxis банку а.д., Москва у износу од 78,387 хиљада динара, АИК банку а.д., Ниш у износу од 54,014 хиљаде динара, Јубмес банку а.д., Београд у износу од 1,961 хиљаду динара и Унион Банку д.д., Сарајево у износу од 1,874 хиљаде динара.

Учешћа у капиталу предузећа највећим делом се односе на: 14. октобар а.д., Крушевац у износу од 324,874 хиљаде динара, РТВ Политика д.о.о., Београд у износу од 37,634 хиљаде динара, Компанија Дунав осигурање а.д., Београд у износу од 46,124 хиљаде динара и Политика а.д., Београд у износу од 34,526 хиљада динара.

Учешћа у капиталу страних лица у иностранству односе се на компанију VISA у износу од 244,375 хиљада динара, MASTER card у износу од 51,058 хиљада динара и Монтенегроберзу, Подгорица у износу од 65 хиљада динара.

Исправка вредности учешћа у капиталу у износу од 446,954 хиљаде динара односи се на обезвређење 100% набавне вредности за она учешћа која немају тржишну вредност, од чега се највећи износ односи на: 14. октобар а.д., Крушевац у износу од 324,874 хиљаде динара, РТВ Политика д.о.о., Београд у износу од 37,634 хиљаде динара, Политика а.д., Београд у износу од 28,484 хиљаде динара, Компанија Дунав осигурање а.д., Београд у износу од 28,828 хиљада динара и АИК банка а.д., Ниш у износу од 19,287 хиљада динара.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

28. ОСТАЛИ ПЛАСМАНИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
<i>Остали пласмани у динарима</i>		
Купљени пласмани - факторинг	103,282	361,776
Пласмани по основу акцептирања, авалирања и извршених плаћања по гаранцијама	1,445,695	1,020,978
Остали пласмани	380,005	455,849
Исправка вредности осталих пласмана у динарима	(968,074)	(745,367)
	960,908	1,093,236
<i>Остали пласмани у стр. валути</i>		
Пласмани по основу акцептирања, авалирања и извршених плаћања по гаранцијама	310,040	263,290
Покривени акредитиви и друга јемства	1,662,270	598,528
Остали пласмани у иностраној валути	2,529,307	2,306,478
Исправка вредности осталих пласмана у иностраној валути	(2,232,397)	(2,054,720)
	2,269,220	1,113,576
	3,230,128	2,206,812

Пласмани по основу акцептирања, авалирања и извршених плаћања по гаранцијама у износу од 1,445,695 хиљада динара у највећем делу се односе на плаћања по гаранцијама у износу од 1,074,363 хиљаде динара.

Покривени акредитиви и друга јемства у износу од 1,662,270 хиљада динара се највећим делом односе на контрагаранцију која је по налогу клијента Суноко д.о.о., Нови Сад издата у корист Commerzbank AG, Frankfurt am Main за крајњег корисника гаранције Pfeifer & Langen Kommanditgesellschaft у износу од 653,580 хиљада динара, као и на плаћање акредитивом код Commerzbank Brussels у име клијента Сојапротеин а.д., Бечеј, а у корист компаније Vyncke NV Harelbeke у износу од 337,258 хиљада динара.

У оквиру осталих пласмана у динарима највећи део обухвата номиналну вредност есконтваних меница у износу од 285,028 хиљада динара, док у оквиру осталих пласмана у иностраној валути највећи део обухвата потраживања од Југобанке а.д., Београд у стечају у износу од 1,400,503 хиљада динара, са исправком вредности у пуном износу.

29. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Лиценце и софтвер	1,336,323	1,029,431
Нематеријална улагања у припреми	52,831	72,699
Исправка вредности	(744,317)	(496,636)
	644,837	605,494

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године
29. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА (наставак)
Промене на нематеријалним улагањима

	У хиљадама динара		
	Лиценце и софтвер	Остала нематеријална улагања у припреми	Укупно
Набавна вредност			
Стање на дан 31. децембра 2011.	1,029,431	72,699	1,102,130
Повећање	5,341	269,500	274,841
Преноси	289,368	(289,368)	-
Курсне разлике	12,183	-	12,183
Стање на дан 31. децембра 2012.	1,336,323	52,831	1,389,154
Исправка вредности			
Стање на дан 31. децембра 2011.	496,636	-	496,636
Амортизација за текућу годину	239,532	-	239,532
Курсне разлике	8,149	-	8,149
Стање на дан 31. децембра 2012.	744,317	-	744,317
Неотписана вредност на дан:			
31. децембра 2012. године	592,006	52,831	644,837
31. децембра 2011. године	532,795	72,699	605,494

30. ОСНОВНА СРЕДСТВА И ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ
Промене на основним средствима и инвестиционим некретнинама

	У хиљадама динара				
	Некретнине	Опрема	Инвестиције у току	Инвестиционе некретнине	Укупно
Набавна вредност					
Стање на дан 31. децембра 2011. године	5,906,945	3,140,728	44,805	1,884,859	10,977,337
Повећање	1,120	4,265	466,249	127,836	599,470
Преноси	107,342	326,633	(456,832)	22,857	-
Отуђења и расходовање	(13,503)	(218,594)	-	-	(232,097)
Остало	(8,184)	(3,390)	-	-	(11,574)
Курсне разлике	19,735	38,908	627	-	59,270
Стање на дан 31. децембра 2012.	6,013,455	3,288,550	54,849	2,035,552	11,392,406
Исправка вредности					
Стање на дан 31. децембра 2011.	941,422	2,014,534	-	149,176	3,105,132
Амортизација за текућу годину	149,546	420,248	-	33,665	603,459
Отуђења и расходовање	(3,440)	(211,639)	-	-	(215,079)
Пренос	745	-	-	(745)	-
Остало	(146)	(2,268)	-	-	(2,414)
Курсне разлике	4,448	25,540	-	-	29,988
Стање на дан 31. децембра 2012.	1,092,575	2,246,415	-	182,096	3,521,086
Неотписана вредност на дан:					
31. децембра 2012. године	4,920,880	1,042,135	54,849	1,853,456	7,871,320
31. децембра 2011. године	4,965,523	1,126,194	44,805	1,735,683	7,872,205

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

30. ОСНОВНА СРЕДСТВА И ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ (наставак)

а) Инвестиционе некретнине

Матична банка

На дан 31. децембра 2012. године, Матична банка има исказане инвестиционе некретнине у вредности од 1,726,233 хиљаде динара, које чине објекти дати у закуп.

На основу закључених уговора о дугорочном закупу Банка је у 2012. години извршила пренос на инвестиционе некретнине непокретности (Ниш, Вртиште, Горње поље) у укупном износу од 25,864 хиљаде динара.

Активирањем дела инвестиционе некретнине у Македонској 29, за сопствене потребе, у 2012. години, Банка је извршила пренос на сопствена основна средатва (пословни простор) у укупном износу од 3,007 хиљада динара. Нето ефекат ових рекласификација је повећање инвестиционих некретнина за 22,857 хиљада динара.

На дан 31. децембра 2012. године нето резултат по основу инвестиционих некретнина износи 50,603 хиљаде динара:

<u>Назив објекта</u>	<u>Површина у</u> <u>м₂</u>	<u>Укупни</u> <u>трошкови</u>	<u>У хиљадама динара</u>	
			<u>Остварени</u> <u>приходи од</u> <u>закупа</u>	<u>Нето</u> <u>резултат</u>
Београд, Македонска 29	7,168.91	(32,986)	73,055	40,069
Ниш, Вртиште нова д- зграда	1,816.00	(176)	851	675
Ниш, ТПЦ Калча	85.00	(802)	5,155	4,353
Београд, Омладинских бригада 19	15,218.00	(14,219)	19,725	5,506
		<u>(48,183)</u>	<u>98,786</u>	<u>50,603</u>

У току децембра 2012. године стручна служба Матичне банке извршила је процену вредности инвестиционих некретнина.

Процењена фер вредност инвестиционих некретнина на дан 31. децембра 2012. године износи EUR 17,397 хиљада (у динарској противвредности 1,978,302 хиљаде динара) што је за 14.60% више у односу на књиговодствену вредност и не представља значајно одступање фер од књиговодствене вредности.

Процењена вредност инвестиционих некретнина:

<u>Назив објекта</u>	<u>Површина у</u> <u>м²</u>	<u>Књиговод.</u> <u>вредност</u> <u>у 000 РСД</u>	<u>Процењена вредност</u>		<u>Разлика</u> <u>вредности</u> <u>у 000 РСД</u>
			<u>у 000 EUR</u>	<u>у 000 РСД</u>	
Београд, Македонска 29	7,168,91	1,023,887	9,170	1,042,785	18,898
Ниш, Вртиште нова д-зграда	1,816,00	25,788	364	41,346	15,558
Ниш, ТПЦ Калча	85,00	36,260	193	21,965	(14,295)
Београд, Омладинских бригада 19	15,218,00	640,298	7,670	872,205	231,907
		<u>1,726,233</u>	<u>17,397</u>	<u>1,978,301</u>	<u>252,068</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

30. ОСНОВНА СРЕДСТВА И ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ (наставак)

а) Инвестиционе некретнине (наставак)

Комерцијална банка а.д., Бања Лука

На основу закљученог дугорочног Уговора о закупу у септембру 2012. године Банка је извршила пренос сталних средстава намењених продаји на инвестиционе некретнине у укупном износу 127,219 хиљада динара, које чине:

економско двориште 1,603м², царинска зона-пословни објекат складиште сировина површине 873м², економско двориште 1,739м², пословни објекат хала површине 1,024м², економско двориште површине 1,009м², привредна зграда површине 949 м² и пашњак треће класе површине 2,763 м².

У току 2012. године Банка није вршила процену инвестиционих некретнина.

На дан 31. децембра 2012. године нето резултат по основу инвестиционих некретнина износи 145 хиљада динара:

Назив објекта	Површина у м ²	Укупни трошкови	у хиљадама динара	
			Остварени приходи од закупа	Нето резултат
Бесцаринска зона бб, Зона рада и индустрије Брчко („Прохема д.о.о.): Три пословне зграде 2,846 м ² и земљиште 7,114 м ²	9,960	(774)	919	145
	<u>9,960</u>	<u>(774)</u>	<u>919</u>	<u>145</u>

б) Некретнине

Група нема грађевинске објекте под хипотеком ради обезбеђења отплате кредита.

Услед непотпуних катастарских књига, на дан 31. децембра 2012. године, Матична банка за двадесет пет грађевинских објеката садашње вредности 1,408,317 хиљада динара, још увек нема доказе о власништву. Руководство Матичне банке предузима све неопходне мере ради прибављања власничких листова.

Матична банка је од 1. јануара 2005. године признала извршену ревалоризацију (процену независног процењивача) за непокретности у власништву Матичне банке. Стручна служба Матичне банке је у 2012. години, као и претходних година, извршила процену некретнина у власништву, у складу са интерним актима Матичне банке.

Без обзира што процењена вредност некретнина не одступа значајно од њихове књиговодствене вредности, руководство Матичне банке планира да у наредној години извршити нову процену ангажовањем независног процењивача, уважавајући захтеве релевантних МРС.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

30. ОСНОВНА СРЕДСТВА И ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ (наставак)

б) Некретнине (наставак)

Процењена вредност некретнина Матичне банке:

Назив објекта	Површина у м ²	Књиговод. вредност у 000 РСД*	Процењена вредност		Разлика вредности у 000 РСД
			у 000 EUR	у 000 РСД	
Београд, Македонска 29	10,916	2,003,225	16,450	1,870,707	(132,518)
Београд, Краља Петра 19	5,358	584,185	6,266	712,538	128,353
Београд, Светог Саве 14	3,715	487,070	5,214	592,898	105,828
Београд, Светогорска 42-44	3,333	366,268	4,703	534,765	168,497
Шабац, Јевремова 2	1,210	138,544	975	110,917	(27,627)
Крушевац, Трг фонтана 1	2,959	95,033	1,039	118,209	23,176
Остале непокретности (71 објекат)	-	883,347	6,656	756,930	(126,417)
		<u>4,557,672</u>	<u>41,303</u>	<u>4,696,964</u>	<u>139,292</u>

* књиговодствена вредност не обухвата улагања у туђе објекте од 176,019 хиљада динара

Процењена фер вредност некретнина на дан 31. децембра 2012. године износи EUR 41,303 хиљаде (у динарској противвредности 4,696,964 хиљаде динара) што је за 3.06% више у односу на књиговодствену вредност и не представља значајно одступање фер од књиговодствене вредности.

На основу интерне процене вредности некретнина у 2012. години, у 2013. години очекују се позитивни ефекти на ревалоризационе резерве у оквиру капитала.

Руководство сматра да је садашња вредност некретнина и опреме на дан 31. децембра 2012. године приказана по тржишној вредности.

На основу извршених Годишњих пописа је расходовано и искњижено из евиденције трајно неупотребљивих основних средстава (опреме) садашње вредности у износу од 1,907 хиљада динара.

31. СТАЛНА СРЕДСТВА НАМЕЊЕНА ПРОДАЈИ И СРЕДСТВА ПОСЛОВАЊА КОЈА СЕ ОБУСТАВЉА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Стална средства намењена продаји	<u>78,763</u>	<u>222,029</u>
	<u>78,763</u>	<u>222,029</u>

Матична банка је у поступку продаје девет некретнина за које је проценила да јој нису неопходне у даљем пословању. Руководство Матичне банке предузима све неопходне мере ради продаје средстава намењених продаји. У току 2012. године реализована је продаја два објекта и то: пословни простор у Београду и Крушевцу.

Руководство Матичне банке и даље има намеру да спроведе поступак продаје за сва средства која нису продата у протеклих годину дана.

На основу извршене процене фер вредности сталних средстава намењених продаји од стране стручне службе, у књигама Матичне банке је извршено смањење вредности објеката у износу од 4,097 хиљада динара.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

31. СТАЛНА СРЕДСТВА НАМЕЊЕНА ПРОДАЈИ И СРЕДСТВА ПОСЛОВАЊА КОЈА СЕ ОБУСТАВЉА (наставак)

Стална средства намењена продаји:

Назив објекта	У хиљадама динара	
	Површина у м ²	Књигово-дствена вредност
Браничево, пословни простор	21,08	480
Јасика, пословни простор	75,87	611
Пожаревац, М. Пијаде 2, пословни простор	790,82	31,839
Пожаревац, М. Пијаде 2, пословни простор	880,86	26,345
Ражањ, гаража	15,00	26
Београд, Тоше Јовановића 7, пословни простор	24,05	2,213
Врбас, М. Тита 49, пословни простор	145,56	4,688
Варварин, М. Мариновића, пословни простор	207,00	8,144
Сврљиг, угао Д. Трифунца и Хаџићеве, пословни простор	128,00	4,417
		<u>78,763</u>

32. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Одложена пореска средства	(4,896)	(31,789)
Одложене пореске обавезе	948	49,150
	<u>(3,948)</u>	<u>17,361</u>

Одложена пореска средства се односе на кредите по основу опорезивих привремених разлика од дугорочних резервисања по МРС 19, обезвређења имовине, као и обрачунатих и неплаћених јавних дажбина.

У складу са параграфом 71 МРС 12 „Порез на добитак“, Матична банка исказује по нето принципу одложена пореска средства и одложене пореске обавезе.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

33. ОСТАЛА СРЕДСТВА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Остала потраживања у динарима		
Потраживања по основу датих аванса за обртна средства	28,985	38,606
Потраживања по основу аванса датих за трајна улагања	51,479	1,264
Потраживања од запослених	1,381	1,725
Потраживања по основу претплаћених пореза и доприноса	3,164	5,516
Потраживања за више плаћен порез на добит	12,784	25,038
Остала потраживања из оперативног пословања	231,900	207,755
Пролазни и привремени рачуни	198,710	156,648
Потраживања у обрачуну	547,695	1,518,535
Исправка вредности осталих потраживања	(53,938)	(40,864)
	1,022,160	1,914,223
Остала потраживања у иностраној валути		
Потраживања од запослених	197	635
Остала потраживања из оперативног пословања	125,071	110,765
Пролазни и привремени рачуни	566	26,693
Потраживања у обрачуну	232,155	884,974
Исправка вредности осталих потраживања	(132,978)	(118,303)
	225,011	904,764
Активна временска разграничења у динарима		
Разграничена потраживања за обрачунату камату	496,147	286,056
Разграничена потраживања за остале обрачунате приходе	-	52
Разграничени трошкови за обавезе исказане по амортизованој вредности применом ефективне каматне стопе	90,497	82,002
Разграничени остали трошкови	191,237	63,085
Остала активна временска разграничења	-	1,905
	777,881	433,100
Активна временска разграничења у иностраној валути		
Разграничена потраживања за обрачунату камату	158,009	53,187
Разграничени трошкови за обавезе исказане по амортизованој вредности применом ефективне каматне стопе	1,611	1,692
Разграничени остали трошкови	19,635	21,383
Остала активна временска разграничења	749	1,599
	180,004	77,861
Залихе		
Залихе материјала	31,566	18,480
Залихе алата и инвентара	1,384	1,183
Средства стечена наплатом потраживања (напомена 54.1)	2,537,496	1,952,255
Инвентар у употреби	137,239	116,630
Исправка вредности средстава стечених наплатом потраживања	(126,791)	(7,742)
Исправка вредности залиха	(137,239)	(116,630)
	2,443,655	1,964,176
	4,648,711	5,294,124

У оквиру позиције потраживања у обрачуну у укупном износу од 547,695 хиљада динара највећи део односи се на потраживања од осигуравајућих друштава по основу математичке резерве по основу колективног осигурања живота запослених у износу од 430,572 хиљаде динара и потраживања по пословима купопродаје девиза на девизном тржишту у износу од 113,590 хиљада динара.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године
33. ОСТАЛА СРЕДСТВА (наставак)
Средства стечена наплатом потраживања
Матична банка

Материјалне вредности стечене по основу наплате потраживања у износу од 1,334,522 хиљаде динара односе се на:

Материјалне вредности стечене у последњих 12 месеци

Опис	Површина у м ²	Вредност у 000 дин.	Датум стицања
Мур, Нови Пазар, кућа и воћњак III класе	1,190.00	5,535	6.04.2012.
И.Ц.П Крушевац, пословни објект	12,836.00	49,982	8.06.2012.
Соко Бања, Викенд кућа, производна хала и породично стамбена зграда	1,944.00	34,954	1.08.2012.
Соко Бања, Пољопривредно земљиште (воћњак, њиве)	5,740,83 ара	35,335	1.08.2012.
Београд, Баје Пивљанина 83, пословна зграда	278.52	67,320	23.08.2012.
Нови Пазар, Ејупа Куртагића 13, кућа	139.90	4,755	24.07.2012.
Мајур, Табановачка, њива IV класе	1,445 ха	1,630	10.08.2012.
Мајур, производна хала са помоћним објектима	1,263	39,622	8.10.2012.
Неготин, стамбена кућа и помоћне зграде	658.00	71,103	7.10.2012.
Младеновац, њива III класе	16,633	244	22.11.2012.
Ниш, пословни простор - локали	140	22,400	14.12.2012.
Укупно I		<u>332,880</u>	

Материјалне вредности стечене у ранијим периодима

Опис	Површина у м ²	Вредност у 000 дин.	Датум стицања
Локал у Новом Пазару, Кеј скопских жртава 44	82.95	9,156	27.09.2006.
Гњилица, њива седме класе	2,638.00	216	11.06.2008.
Хотел Президент, Чачак, ул. Булевар ослобођења бб	2,278.92	127,035	21.01.2009.
Стамбена зграда, Чачак ул. Ратка Митровића 6	195.00	3,706	12.05.2009.
Окућница ливада, VI класе	1 ха 24 ара	337	26.11.2010.
Тиват, Мрчевац-стамбена зграда, помоћна зграда, објект			
у изградњи и гаража	277	5,512	23.12.2010.
Буче шума, IV класе	8,292.00	547	26.11.2010.
НБГД, Милентија Поповића 5б, стан М3 С2 бр.1	87	24,386	24.12.2010.
НБГД, Милентија Поповића 5б, стан М3 С2 бр.2	170	47,639	24.12.2010.
НБГД, Милентија Поповића 5б, стан М3 С2 бр.3	173	48,480	24.12.2010.
НБГД, Милентија Поповића 5б, стан I С2 бр.5	171	47,919	24.12.2010.
НБГД, Милентија Поповића 5б, стан II С2 бр.9	175	49,040	24.12.2010.
НБГД, Милентија Поповића 5б, пословни простор Л4С2	153	55,880	24.12.2010.
НБГД, Милентија Поповића 5б, пословни простор Л3С2	128	46,751	24.12.2010.
Мур, Нови Пазар, шума, њива и воћњак	33.96 ара	4,379	7.04.2011.
Будва шума, IV класе	974.00	13,532	27.05.2011.
Пријевор, шума IV класе	1,995.00	11,087	27.05.2011.
Стамбена зграда, Галатхеа	925.00	423,845	21.11.2011.
Укупно II		<u>919,447</u>	

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године
33. ОСТАЛА СРЕДСТВА (наставак)

Материјалне вредности стечене у последњих 12 месеци – опрема

Опис	Вредност у 000 дин.	Датум стицања
И.Ц.П Крушевац, покретна имовина	45,243	8.06.2012.
Соко Бања, Синекс Ниш и Требич сунце (покретна имовина)	34,701	1.08.2012.
Мајур, покретна имовина	378	8.10.2012.
Сврљиг, покретна имовина	38	13.11.2012.
Физичка лица, трактор са приколицом	114	18.07.2012.
Физичка лица – покретна имовина	32	26.01.2012.
Физичка лица – покретна имовина	38	19.06.2012.
Физичка лица – покретна имовина	20	20.03.2012.
Физичка лица – покретна имовина	81	20.03.2012.
Физичка лица – покретна имовина	70	25.01.2012.
Укупно III	<u>80,715</u>	

Материјалне вредности стечене у ранијим периодима - опрема

Опис	Вредност у 000 дин.	Датум стицања
Нови Пазар, опрема	275	23.06.2008.
Ваљево, опрема	1,205	07.09.2009.
Укупно IV	<u>1,480</u>	
Укупно I + II+ III+ IV	<u>1,334,522</u>	

Материјалне вредности по основу наплате потраживања до годину дана на дан 31. децембра 2012. године износе 413,595 хиљада динара и односе се на грађевинске објекте и земљиште (шуме) и опрему који су били положени као средства обезбеђења по потраживањима Банке од комитената по основу датих кредита.

За наведене објекте Матична банка поседује књижно власништво. Руководство Матичне банке предузима све неопходне мере ради продаје стечених средстава.

Матична банка је у току 2012. године извршила продају два објекта, земљиште и опрему стечене наплатом потраживања по укупно продатој вредности у износу од 86,886 хиљада динара (набавна вредност продатих средстава износила је 82,315 хиљада динара).

У току 2012. године извршено је умањење материјалних вредности стечених наплатом потраживања (три објекта: Galathea, хотел Президент и Нови Пазар) на основу процене фер вредности од стране стручне службе Матичне банке у укупном износу од 118,795 хиљада динара.

На основу прописа Народне банке Србије материјалне вредности примљене на основу наплате потраживања Банка је дужна да отуђи или намени за сопствену употребу у року од дванаест месеци од дана стицања. У случају прекорачења прописаног рока Банка је дужна да издвоји резерву из добити од 100%.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године
33. ОСТАЛА СРЕДСТВА (наставак)
Комерцијална банка а.д., Будва
Материјалне вредности стечене по основу наплате потраживања у последњих 12 месеци:

Опис	Површина у м ²	Вредност у 000 РСД	Датум стицања
Ријека Црнојевића - послов.простор 3,309м ² и земљиште 43,436м ²	46,745	171,648	30.06.2012.
Укупно I		171,648	

Материјалне вредности стечене по основу наплате потраживања у ранијим периодима:

Опис	Површина у м ²	Вредност у 000 РСД	Датум стицања
Даниловград - зграде 190 м ² и земљиште 13,205 м ²	13,395	3,434	9.10.2007.
Подгорица – пословне зграде 995 м ² и земљиште 170 м ²	1,165	128,635	31.12.2008.
Сутоморе - стамбени објекти	1,158	96,575	31.01.2009.
Котор Побрђе - земљиште	31,534	66,157	28.02.2009.
Будва- шума	709	25,725	31.03.2009.
Ковачи и Ластва - земљиште	5,810	32,040	30.06.2009.
Режевићи - стамбени објекти	139	38,042	30.06.2009.
Подгорица - земљиште	375	15,944	31.08.2009.
Подгорица - зграде 1,291 м ² и земљиште 11,683 м ²	12,974	21,778	31.10.2009.
Даниловград - стамбени објекти 709м ² , двориште 500м ² и земљиште 16,544м ²	17,753	29,622	30.11.2009.
Сутоморе - земљиште	432	32,122	3.12.2009.
Толоши - стамбени објекти 500м ² и двориште 195м ²	695	58,849	7.12.2009.
Петровац - стамбени објекти 252м ² , Пословни простор 40м ² и земљиште 811м ²	1,103	68,401	17.12.2009.
Режевићи - земљиште	547	32,004	17.12.2009.
Дајбабе – пословни објекти 2,370м ² и земљиште 8,879м ²	11,249	95,964	28.12.2009.
Подгорица - пословни објекат 97м ² + 497м ²	594	148,440	27.01.2010.
Цетиње - гаража 30 м ² и земљиште 374 м ²	404	1,439	25.05.2010.
Толоши - стамбени објекат 394м ² + земљиште 61м ²	455	30,010	31.07.2010.
Котор – Врановићи - шуме и ливаде	3,131	2,681	1.08.2010.
Будва - стамбени објекат	50	11,956	17.08.2010.
Даниловград – Служ - стамбени простори 228 м ² и земљиште 1,364 м ²	1,592	9,818	31.10.2011.
Котор - земљиште	3,632	5,310	30.11.2011.
Подгорица - зграда и хотел 661м ² и земљиште 264м ²	925	76,380	31.12.2011.
Укупно II		1,031,326	
Укупно Комерцијална банка а.д., Будва (I+II)		1,202,974	

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

33. ОСТАЛА СРЕДСТВА (наставак)

Одлуком Централне банке Црне Горе о минималним стандардима за улагања банака у непокретности и основна средства, прописано је да износ улагања у непокретности и основна средства који прелази 40% сопствених средстава, банка третира као одбитну ставку при израчунавању укупног износа сопствених средстава банке. Улагањима у непокретности не сматра се стицање непокретности у замену за потраживања у поступку реструктурирања дуга, у стечајном поступку, односно поступку ликвидације над дужником банке, у поступку реорганизације дужника у складу са прописима којима се уређује стечај или у поступку извршења ради намирења потраживања банке, уколико од дана стицања непокретности није прошло више од две године.

Прописима Централне банке Црне Горе није прописан рок у коме банка мора да прода средства стечена наплатом потраживања. У току 2012. године Комерцијална банка а.д., Будва није реализовала продају средстава стечених по основу наплате потраживања.

34. ТРАНСАКЦИОНИ ДЕПОЗИТИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
<i>У динарима</i>		
- сектор финансија и осигурања	592,959	687,409
- јавна предузећа	2,952,311	1,715,030
- привредна друштва	12,567,931	8,531,260
- предузетници	1,818,444	1,778,231
- јавни сектор	42,979	38,392
- становништво	5,535,428	5,183,533
- страна лица	157,576	644,129
- регистровани пољопривредни произвођачи	1,265,464	1,056,626
- други комитенти	1,482,446	1,374,545
	<u>26,415,538</u>	<u>21,009,155</u>
<i>У иностраној валути</i>		
- сектор финансија и осигурања	873,448	1,162,172
- јавна предузећа	768,528	710,710
- привредна друштва	9,962,377	7,300,892
- предузетници	284,175	200,538
- јавни сектор	1,916,275	1,810,304
- становништво	3,947,213	3,202,436
- страна лица	999,990	1,140,054
- регистровани пољопривредни произвођачи	1,799	2,443
- други комитенти	671,506	306,203
	<u>19,425,311</u>	<u>15,835,752</u>
	<u>45,840,849</u>	<u>36,844,907</u>

Депозити по виђењу у динарима, највећим делом, представљају стања трансакционих депозита предузећа и других правних лица. Одлуком о каматним стопама Матичне банке за 2012. годину ови депозити су каматносни. У зависности од нивоа просечног месечног стања на трансакционим рачунима комитената каматна стопа износи од 0.5% до 2% на годишњем нивоу.

Депозити по виђењу предузећа и нерезидената у иностраној валути су некаматносни у Матичној банци, изузев код специфичних пословних аранжмана. У Комерцијалној банци а.д., Будва наведени депозити имају стопе од 0% до 0.30% на годишњем нивоу, а у Комерцијалној банци а.д., Бања Лука имају стопе од 0% до 3.11% на годишњем нивоу.

Динарски а виста штедни улози становништва су депоновани уз каматну стопу 0,15% на годишњем нивоу. Девизни а виста штедни улози становништва су депоновани уз каматну стопу за EUR од 0.15% до 0.25% на годишњем нивоу и остале валуте од 0.10% на годишњем нивоу.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

35. ОСТАЛИ ДЕПОЗИТИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Депозити у динарима		
Штедни депозити	1,828,785	1,856,593
Депозити по основу датих кредита	344,192	415,857
Наменски депозити	3,629,670	610,292
Остали депозити		
- сектор финансија и осигурања	4,979,525	3,309,558
- јавна предузећа	811,095	1,415,659
- привредна друштва	10,585,279	18,093,217
- предузетници	56,650	36,621
- јавни сектор	339,343	208,521
- становништво	22,102	12,078
- страна лица	7	1,000
- други комитенти	5,680,432	3,798,044
	<u>28,277,080</u>	<u>29,757,440</u>
Депозити у стр. валути		
Опозиви депозити	105,344	48,152
Штедни депозити	153,221,289	131,593,488
Депозити по основу датих кредита	2,491,009	2,782,834
Наменски депозити	2,334,865	1,428,795
Остали депозити		
- сектор финансија и осигурања	6,141,883	6,302,344
- јавна предузећа	3,308,579	3,970,754
- привредна друштва	7,155,460	4,979,721
- предузетници	34,570	27,579
- јавни сектор	35,282	141,503
- становништво	236,057	403,701
- страна лица	12,779	11,159
- други комитенти	1,290,196	1,630,539
	<u>176,367,313</u>	<u>153,320,569</u>
	<u>204,644,393</u>	<u>183,078,009</u>

Депозити предузећа

У току 2012. године краткорочни депозити предузећа у динарима су депоновани уз каматну стопу у распону од: референтне каматне стопе минус 2.75% до референтне каматне стопе на годишњем нивоу, у зависности од датума доспећа.

Краткорочни депозити предузећа у иностраној валути су депоновани уз каматну стопу у распону од 0.25% до 6% на годишњем нивоу.

Дугорочни депозити предузећа у динарима депоновани су уз каматну стопу одређену износом референтне каматне стопе Народне банке Србије на годишњем нивоу увећане за 0.5%.

Краткорочни депозити предузећа индексирани у EUR-има депоновани су уз каматну стопу у распону од 1.0% до 2.2% на годишњем нивоу.

Дугорочни депозити предузећа индексирани у EUR-има депоновани су уз каматну стопу 2.6% на годишњем нивоу.

Дугорочни депозити предузећа у иностраној валути депоновани су уз каматну стопу у распону од 1.35% до 5.5% на годишњем нивоу.

Депозити становништва

Краткорочни депозити становништва у динарима депоновани су уз каматне стопе у распону од 7% до 10% на годишњем нивоу, а у иностраној валути од 0.1% до 5.3% на годишњем нивоу.

Дугорочни депозити становништва у динарима депоновани су уз каматне стопе у распону од 10.5% до 11% на годишњем нивоу, а у иностраној валути од 0.4% до 6.3% на годишњем нивоу.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

36. ПРИМЉЕНИ КРЕДИТИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
<i>Примљени кредити у динарима</i>		
Overnight кредити	249,476	301,368
Примљени кредити	-	1,092
Остале финансијске обавезе	21,741	10,214
	<u>271,217</u>	<u>312,674</u>
<i>Примљени кредити у иностраној валути</i>		
Примљени кредити	773,935	651,047
Остале финансијске обавезе у иностраној валути	366,810	1,291,956
	<u>1,140,745</u>	<u>1,943,003</u>
	<u><u>1,411,962</u></u>	<u><u>2,255,677</u></u>

Примљени кредити у износу од 773,935 хиљада динара се највећим делом односе на кредитну линију по основу пласмана од стране Инвестиционо развојне банке Републике Српске у износу од 616,076 хиљада динара. Каматне стопе на примљене кредите су се кретале у распону од 1.20 % до 4.7 % годишње.

Остале финансијске обавезе у иностраној валути највећим делом се односе на неизвршене исплате по примљеним приливима из иностранства у износу од 333,137 хиљада динара.

37. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ КАМАТА, НАКНАДА И ПРОМЕНЕ ВРЕДНОСТИ ДЕРИВАТА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
<i>Кamate и накнаде у динарима</i>		
Обавезе по основу камата	171,938	184,668
Обавезе по основу накнада и провизија	11,893	6,691
Обавезе по основу промене вредности деривата	-	634
	<u>183,831</u>	<u>191,993</u>
<i>Кamate, накнаде и промене вредности деривата у иностраној валути</i>		
Обавезе по основу камата	7,298	14,908
	<u>7,298</u>	<u>14,908</u>
	<u><u>191,129</u></u>	<u><u>206,901</u></u>

38. РЕЗЕРВИСАЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Резервисања за потенцијалне одливе средстава по судским споровима (напомена 48б)	1,560,358	1,357,599
Резервисања за примања запослених (МРС 19)	325,037	311,241
Резервисања за потенцијалне губитке по преузетим потенцијалним обавезама (напомена 48а)	521,239	519,253
	<u>2,406,634</u>	<u>2,188,093</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

38. РЕЗЕРВИСАЊА (наставак)

Промене на резервисањима

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
а) Резервисања за потенцијалне одливе средстава по судским споровима		
Стање на почетку периода	1,357,599	243,662
Укидање у току године	(18,249)	-
Исплате у току године	-	(10,900)
Ново резервисање	220,967	1,124,856
Остало	41	(19)
Стање на крају периода	1,560,358	1,357,599
б) Резервисања за отпремнине и неискоришћени годишњи одмор запослених		
Стање на почетку периода	311,241	262,086
Ново резервисање	65,113	51,702
Укидање у току године	(52,989)	-
Остало	1,672	(2,547)
Стање на крају периода	325,037	311,241
в) Резервисања за потенцијалне губитке по преузетим потенцијалним обавезама		
Стање на почетку периода	519,253	414,031
Ново резервисање	545,478	497,160
Укидање у току године	(545,018)	(392,108)
Остало	1,526	170
Стање на крају периода	521,239	519,253

а) Матична банка је у току 2012. године додатним резервисањем од 218,528 хиљада динара и укидањем резервисања у износу 18,249 хиљада динара по основу усклађивања динарске противвредности очекиваног одлива по једном спору у USD, ускладила износ могућих одлива по предметима у току. Резервисање по истом основу у току 2012. године формирала је Комерцијална Банка а.д., Будва у износу од 1,696 хиљада динара и Комерцијална Банка а.д., Бања Лука у износу од 1,105 хиљада динара.

б) Главне актуарске претпоставке употребљене у обрачуну резервисања за отпремнине:

Србија

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Дисконтна стопа	11.25%	9%
Стопа раста зараде Банке	4%	5%
Флукуација запослених	5%	5%

Дисконтна стопа једнака је референтној каматној стопи Народне банке Србије на дан обрачуна.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

38. РЕЗЕРВИСАЊА (наставак)

Црна Гора

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Дисконтна стопа	8%	8%
Стопа раста зараде Банке	4%	4%
Флукуација запослених	5%	5%

Дисконтна стопа једнака је просечној каматној стопи на дугорочне кредите предузећима.

Република Српска

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Дисконтна стопа	8.5%	9%
Стопа раста зараде Банке	4%	4%
Флукуација запослених	5%	5%

Дисконтна стопа једнака је просечној каматној стопи на дугорочне кредите предузећима.

39. ОБАВЕЗЕ ЗА ПОРЕЗЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Обавезе за порез на додату вредност	8,024	16,549
Обавезе за друге порезе и доприносе	16,547	28,472
	<u>24,571</u>	<u>45,021</u>

40. ОБАВЕЗЕ ИЗ ДОБИТКА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Обавезе из добитка	85,114	15,067
Обавезе по основу текућег пореза на добитак	19,967	169,373
	<u>105,081</u>	<u>184,440</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године
41. ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
<i>Остале обавезе у динарима</i>		
Обавезе према добављачима	227,149	226,881
Обавезе по основу примљених аванса	190,454	373,166
Остале обавезе из пословног односа	41,902	144,717
Обавезе у обрачуну	235,620	155,406
Пролазни привремени рачуни	(292,991)	(139,086)
	<u>402,134</u>	<u>761,084</u>
Обавезе за нето зараде	88,187	26,741
Обавезе за порезе на зараде и накнаде зарада	12,921	4,437
Обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада	6,659	5,821
Обавезе по основу привремених и повремених послова	-	43
Остале обавезе према запосленима	7,293	7,135
	<u>115,060</u>	<u>44,177</u>
Разграничене обавезе за обрачунату камату	45,711	46,469
Разграничене обавезе за остале обрачунате расходе	18,028	14,825
Разграничени приходи камата	49,865	144,227
Разграничени приходи за потраживања исказана по амортизованој вредности применом ефективне каматне стопе	824,282	728,255
Разграничени остали приходи	93,237	94,720
Остала пасивна временска разграничења	526,665	520,125
	<u>1,557,788</u>	<u>1,548,621</u>
<i>Остале обавезе у стр. валути</i>		
Обавезе према добављачима	29,114	36,086
Обавезе по основу примљених аванса	29,186	24,724
Обавезе по комисионим пословима - кредитне линије	14,859,254	10,204,893
Остале обавезе	973	109
Обавезе у обрачуну	589,885	999,123
Пролазни привремени рачуни	15,829	14,878
	<u>15,524,241</u>	<u>11,279,813</u>
Субординиране обавезе у иностраној валути	5,685,915	5,232,045
	<u>5,685,915</u>	<u>5,232,045</u>
Разграничене обавезе за обрачунату камату	2,974,114	2,652,865
Разграничене обавезе за остале обрачунате расходе	93,867	116,706
Разграничени приходи од камата у иностраној валути	935	2,817
Разграничени приходи за потраживања исказана по амортизационој вредности	47,570	40,420
Разграничени остали приходи	52,490	46,474
Остала пасивна временска разграничења	17,690	89,645
	<u>3,186,666</u>	<u>2,948,927</u>
УКУПНО	<u><u>26,471,804</u></u>	<u><u>21,814,667</u></u>

Обавезе по комисионим пословима у иностраној валути у највећем делу се односе на следеће кредитне линије:

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године
41. ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ (наставак)

- према Републици Србији по основу кредита од Европске инвестиционе банке за финансирање пројеката малих и средњих предузећа као и финансирање инфраструктурних пројеката општина малог и средњег обима

2012. година		2011. година	
Износ у 000 РСД	Износ у 000 у валути EUR	Износ у 000 РСД	Износ у 000 у валути EUR
4,815,056	42,342	2,591,542	24,766

- према Републици Србији по основу кредита од Владе Републике Италије за финансирање пројеката малих и средњих предузећа

2012. година		2011. година	
Износ у 000 РСД	Износ у 000 у валути EUR	Износ у 000 РСД	Износ у 000 у валути EUR
1,199,385	10,547	1,273,033	12,166

- према Републици Србији по основу кредита од Европске агенције за реконструкцију

2012. година		2011. година	
Износ у 000 РСД	Износ у 000 у валути EUR	Износ у 000 РСД	Износ у 000 у валути EUR
124,413	1,094	89,562	856

- према међународним финансијским организацијама:

а) EFSE 1 и 2

2012. година		2011. година	
Износ у 000 РСД	Износ у 000 у валути EUR	Износ у 000 РСД	Износ у 000 у валути EUR
3,574,004	31,429	3,886,662	37,143

б) GGF

2012. година		2011. година	
Износ у 000 РСД	Износ у 000 у валути EUR	Износ у 000 РСД	Износ у 000 у валути EUR
2,615,521	23,000	-	-

- према EBRD-у

2012. година		2011. година	
Износ у 000 РСД	Износ у 000 у валути EUR	Износ у 000 РСД	Износ у 000 у валути EUR
1,883,844	20,000	1,718,242	20,000

- према EIB-у (Република Црна Гора)

2012. година		2011. година	
Износ у 000 РСД	Износ у 000 у валути EUR	Износ у 000 РСД	Износ у 000 у валути EUR
639,665	5,625	627,845	6,000

Разграничене обавезе за обрачунату камату у страног валути највећим делом се односе на девизне депозите становништва – штедња и износе 2,868,054 хиљаде динара.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

41. ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ (наставак)

Разграничени приходи за потраживања исказана по амортизованој вредности применом ефективне каматне стопе износе 824,282 хиљаде динара и представљају приход будућег периода (напомена 5а).

Обавезе по основу примљених аванса у динарима у укупном износу од 190,454 хиљада динара највећим делом се односе на примљене авансе од Фонда за развој за субвенционисане каматне стопе за кредите правних лица и предузетника у износу од 71,961 хиљада динара и примљене авансе од Министарства животне средине и просторног планирања за субвенцију камате по кредитима за стамбену изградњу у износу од 115,721 хиљаде динара.

У оквиру разграничених прихода камата у динарима у укупном износу од 49,865 хиљада динара најзначајнији износи односе се на: 15,713 хиљада динара унапред наплаћене камате по основу субвенционисаних готовинских и потрошачких кредита становништву од стране Министарства економије и Фонда за развој и 29,711 хиљада динара унапред наплаћеног износа камате за кредите грађанима субвенционисане од стране Фонда за заштиту животне средине за унапређење енергетске ефикасности.

У складу са прописима Народне Банке Србије везаним за капиталне захтеве и имплементацију Basel II стандарда, Матична банка је у 2011. години извршила јачање капиталне базе узимањем субординираног кредита од IFC-а.

Износ примљеног субординираног кредита износи 5,685,915 хиљада динара односно 50,000 хиљада EUR.

42. АКЦИЈСКИ КАПИТАЛ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Акцијски капитал који припада већинском власнику	17,191,466	13,881,008
Емисионе премије	22,843,084	14,581,543
	40,034,550	28,462,551
Мањински интерес	62	56
	40,034,612	28,462,607

Матична банка

Акцијски капитал Матичне банке формиран је иницијалним улозима акционара и наредним емисијама нових акција. Акционари имају право управљања Банком, као и право учешћа у расподели добити.

Одлуком о издавању XXVI емисије акција - преференцијалних акција које се могу претворити у обичне акције јавном понудом без обавезе објављивања проспекта, квалификованом инвеститору – Републици Србији ради повећања основног капитала, Матична банка је у 2012. години издала акције у укупном обиму од 11,571,997 хиљада динара тј. 3,310,456 комада акција појединачне номиналне вредности једну хиљаду динара.

Нова XXVI емисија реализована је 30. октобра 2012. године уплатом од стране Министарства финансија и привреде Републике Србије у износу од 11,571,997 хиљада динара. Реализацијом ове емисије преференцијалних замењивих акција Матична банка је остварила емисиону премију 8,261,541 хиљаду динара.

Вредност акцијског капитала Матичне банке се састоји од 17,191,466 акција номиналне вредности хиљаду динара следеће структуре по броју:

- 8,709,310 обичних акција,
- 8,108,646 преференцијалних замењивих акција, и
- 373,510 приоритетних акција.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године
42. АКЦИЈСКИ КАПИТАЛ (наставак)
Матична банка (наставак)

Структура акционара Матичне банке према обичним акцијама на дан 31. децембра 2012. године је следећа:

Назив акционара	Број акција	% учешћа
Република Србија	3,709,890	42.60
EBRD, Лондон	2,177,330	25.00
Југобанка а.д., Београд у стечају	321,600	3.69
Artio International Equity Fund, New York	259,623	2.98
Европа осигурање а.д., Београд у стечају	249,420	2.86
Инвеј д.о.о., Београд	230,000	2.64
Компанија Дунав осигурање а.д., Београд	171,380	1.97
Остали (1,207 акционара)	1,590,067	18.26
	<u>8,709,310</u>	<u>100.00</u>

Структура акционара Матичне банке према преференцијалним, заменљивим акцијама на дан 31. децембра 2012. године је следећа:

Назив акционара	Број акција	% учешћа
Република Србија	3,310,456	40.83
EBRD, Лондон	1,932,110	23.83
IFC Capitalization Fund LP	1,706,810	21.05
Deg Deutsche Investitions	772,850	9.53
Swedfund International Aktiebo	386,420	4.76
	<u>8,108,646</u>	<u>100.00</u>

Структура акционара Матичне банке према приоритетним акцијама на дан 31. децембра 2012. године је следећа:

Назив акционара	Број акција	% учешћа
Југобанка у стечају	18,090	4.84
Остали (640 акционара)	355,420	95.16
	<u>373,510</u>	<u>100.00</u>

У току 2012. године исплаћене су дивиденде за приоритетне акције из ранијих година, у износу од 40,264 хиљада динара.

Основна зарада по акцији за 2012. годину износи 469 динара или 46.90 % на номиналну вредност обичне акције, док за 2011. годину износи 399 динара или 39.9 % на номиналну вредност обичне акције.

Умањена (разводњена) зарада по акцији за 2012. годину износи 290 динара или 29.04% на номиналну вредност обичне акције, док за 2011. годину износи 257 динара или 25.7% на номиналну вредност обичне акције.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године
42. АКЦИЈСКИ КАПИТАЛ (наставак)*Матична банка (наставак)*

	У хиљадама динара	
	2012.	2011.
Добитак	4,084,795	3,473,416
Просечан пондерисани број акција у току године	8,709,310	8,709,310
Основна зарада по акцији (у динарима)	469	399

	У хиљадама динара	
	2012.	2011.
Добитак	4,084,795	3,473,416
Просечан пондерисани број акција у току године	14,068,288	13,507,500
Умањена (разводњена) зарада по акцији (у динарима)	290	257

43. РЕЗЕРВЕ ИЗ ДОБИТИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Остале резерве	217,160	199,825
Посебне резерве из добити за процењене губитке	14,932,162	12,023,542
Резерве за опште банкарске ризике	-	38,248
	15,149,322	12,261,615

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Промене на резервама из добити		
Стање на почетку периода	12,261,615	9,868,217
Повећање у току године:		
- из расподеле добити	3,183,444	2,427,413
- ефекти примена МРС 39 и 37 и регулативе Народне банке Србије	(350,056)	(28,873)
Курсне разлике	54,319	(5,142)
Стање на крају периода	15,149,322	12,261,615

44. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Ревалоризационе резерве по основу промене вредности основних средстава	488,942	498,980
Ревалоризационе резерве по основу промене вредности хартија од вредности	378,832	190,640
	867,774	689,620

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

44. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ (наставак)

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Промене на ревалоризационим резервама		
Стање на почетку периода	689,620	663,008
Повећање/(смањење) у току године	178,154	26,612
Стање на крају периода	<u>867,774</u>	<u>689,620</u>

Ревалоризационе резерве се односе на амортизацију ефекта процене извршене од стране независног проценитеља и на добитке од промене вредности хартија од вредности расположивих за продају.

**45. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ
РАСПОЛОЖИВИХ ЗА ПРОДАЈУ**

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Нереализовани губици по основу промене вредности хартија од вредности расположивих за продају	(7,016)	(63,940)
	<u>(7,016)</u>	<u>(63,940)</u>

У току 2012. године извршен је пренос нереализованих губитака на хартијама од вредности у износу од 76,783 хиљада динара у биланс успеха, имајући у виду постојање објективних доказа трајног умањења вредности ових средстава.

46. ДОБИТАК

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Акумулирана добит		
Добитак ранијих година	693,685	295,200
Добитак текуће године	3,946,319	3,535,388
	4,640,004	3,830,588
Добитак текуће године		
- добитак из редовног пословања	4,424,450	3,987,990
- порески расход периода и порески ефекти	(478,131)	(452,602)
	<u>3,946,319</u>	<u>3,535,388</u>

На основу прописа Народне банке Србије добици од реализованих ревалоризационих резерви основних средстава у 2012. години признати су у нераспоређеном добитку ранијих година Матичне банке, у укупном износу од 10,038 хиљада динара.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

46. ДОБИТАК (наставак)

У току 2012. године Одлуком Скупштине Матичне банке извршена је расподела исказаног кумулираног нераспоређеног добитка из 2011. године за следеће намене у Матичној банци:

	<u>У хиљадама динара</u>
- дивиденде за приоритетне акције за 2011. годину	40,264
- резерве	3,150,000
- награда из добитка за чланове менаџмента и друге запослене	<u>308,000</u>
	<u><u>3,498,264</u></u>

У току 2012. године Одлуком Скупштине Комерцијалне банке а.д., Бања Лука извршена је расподела исказаног кумулираног нераспоређеног добитка у резерве у износу од 75,010 хиљада динара.

У току 2012. године у Комерцијалној банци а.д., Будва није вршена расподела кумулираног добитка.

47. ПОСЛОВИ У ИМЕ И ЗА РАЧУН ТРЕЋИХ ЛИЦА

	<u>У хиљадама динара</u>	
	<u>31. децембар 2012.</u>	<u>31. децембар 2011.</u>
Средства по пословима у име и за рачун трећих лица	<u>5,050,021</u>	<u>4,367,427</u>
	<u><u>5,050,021</u></u>	<u><u>4,367,427</u></u>

Средства по пословима у име и за рачун трећих лица највећим делом се састоје од средстава за комисионе кредите Републике Србије од којих се највећи износ од 3,123,934 хиљаде динара односи на дугорочне стамбене кредите становништву, града Београда и примљених средстава страних донатора за микро кредите.

48. ПРЕУЗЕТЕ БУДУЋЕ ОБАВЕЗЕ

а) Дате гаранције и друга јемства, јемства за обавезе, имовина за обезбеђење обавеза, преузете неопозиве и друге обавезе

	<u>У хиљадама динара</u>	
	<u>31. децембар 2012.</u>	<u>31. децембар 2011.</u>
У динарима		
Дате гаранције и друга јемства	10,519,984	10,529,088
Имовина за обезбеђење обавезе	5,856,170	5,000,000
Преузете неопозиве обавезе за неповучене кредите и пласмане	7,896,786	7,033,612
Остале преузете неопозиве обавезе	<u>9,072,681</u>	<u>8,523,875</u>
	33,345,621	31,086,575
У страниј валути		
Дате гаранције и друга јемства	6,514,900	6,056,290
Преузете неопозиве обавезе за неповучене кредите и пласмане	312,370	1,138,151
Остале неопозиве обавезе	<u>3,523,052</u>	<u>219,485</u>
	<u>10,350,322</u>	<u>7,413,926</u>
Укупно	<u><u>43,695,943</u></u>	<u><u>38,500,501</u></u>

Имовина за обезбеђење обавеза у износу од 5,856,170 хиљада динара односи се на власничке хартије од вредности у портфељу Матичне банке дате у залог Народној банци Србије као услов за повлачење кредита за ликвидност.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

48. ПРЕУЗЕТЕ БУДУЋЕ ОБАВЕЗЕ (наставак)

а) Дате гаранције и друга јемства, јемства за обавезе, имовина за обезбеђење обавеза, преузете неопозиве и друге обавезе (наставак)

Остале преузете неопозиве обавезе највећим делом се односе на: неискоришћени део одобрених прекорачења по текућим рачунима физичких лица у износу од: 4,929,929 хиљада динара и неискоришћени део одобрених лимита по кредитним картицама 3,935,390 хиљада динара.

За наведене гаранције и потенцијалне обавезе процењена је резерва за обезбеђење од потенцијалних губитака у складу са MPC 37 (напомена 38) у износу од:

	<u>У хиљадама динара</u>
Матична банка	497,632
Комерцијална банка а.д., Будва	15,380
Комерцијална банка а.д., Бања Лука	<u>8,227</u>
	<u>521,239</u>

Није било обавеза по терминским девизним пословима на дан 31. децембра 2012. године и 31. децембра 2011. године.

б) Судски спорови

Матична банка

На дан 31. децембра 2012. године, потенцијалне обавезе по основу спорова који се воде против Матичне банке износе 1,144,780 хиљада динара (за 123 предмета). Руководство Матичне банке не очекује материјално значајне губитке у наредном периоду по основу ових спорова. По основу судског спора са Компанијом Таково, у току 2011. године извршено је додатно резервисање у износу од 1,124,857 хиљада динара с обзиром да је Матична банка добила правоснажну судску пресуду и реализовала наплату по том основу, али се након жалбе Компаније Таково чека одлука Врховног касационог суда. По основу ревизије пресуде и евентуалног враћања предмета на поновно суђење може доћи до одлива средстава са рачуна Банке у пуном износу и зато је задржано резервисање у износу од 1,124,857 хиљада динара.

Матична банка има укупна резервисања за судске спорове у износу од 1,557,557 хиљада динара, док укупна резервисања на нивоу Групе износ 1,560,358 хиљада динара (напомена 38).

Поред тога Матична банка води спорове против трећих лица чији најзначајнији део чини 21,041,288 хиљада динара (за 215 предмета највеће појединачне вредности). Руководство Матичне банке очекује позитивне исходе код већине спорова.

Комерцијална банка а.д., Будва

На дан 31. децембра 2012. године, потенцијалне обавезе по основу спорова који се воде против Банке износе 14,336 хиљаду динара (број предмета 43). Банка не очекује губитке у наредном периоду по основу ових спорова.

Банка има резервисања за судске спорове у износу од 1,696 хиљада динара.

Поред тога, Банка води 221 спор против трећих лица по основу наплате кредита у износу од 1,006,247 хиљада динара. Руководство Банке очекује позитивне исходе код већине спорова.

Комерцијална банка а.д., Бања Лука

На дан 31. децембра 2012. године, потенцијалне обавезе по основу спорова који се воде против Банке износе 14,586 хиљада динара (број предмета 9). Руководство Банке не очекује губитке у наредном периоду по основу ових спорова. Банка има резервисања за судске спорове у износу од 1,105 хиљада динара.

Поред тога, Банка води 283 судска спора против трећих лица по основу наплате кредита у износу од 718,168 хиљада динара. Руководство Банке очекује позитивне исходе код већине спорова.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

49. ДЕРИВАТИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Потраживања по дериватима	-	261,602
	-	261,602

50. ДРУГЕ ВАНБИЛАНСНЕ ПОЗИЦИЈЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Потраживања по суспендованој камати		
- у динарима	1,636,802	796,922
- у страниј валути	960,207	580,505
Друга ванбилансна актива	156,570,738	142,489,230
	159,167,747	143,866,657

Група је у току 2012. године имала нето повећање суспендоване камате у износу од 1,219,582 хиљаде динара, које се састоји од:

а) увећања у износу од 1,266,704 хиљаде динара следеће структуре:

- новосуспендована камата у износу од 423,010
- наставак обрачуна суспендоване камате у износу од 793,810 и
- курсних разлика у износу од 49,884 хиљаде динара.

б) умањења у износу од 47,122 хиљаде динара следеће структуре:

- трајни отпис 7,894 и
- наплата у износу од 39,228 хиљада динара.

У оквиру друге ванбилансне активе, између осталог, Група исказује кастоди послове за своје клијенте, репо пласмане у хартије од вредности државе и обвезнице старе девизне штедње. По основу ових позиција Група не сноси кредитни ризик.

51. АДЕКВАТНОСТ КАПИТАЛА И ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА УСАГЛАШЕНИ СА ЗАКОНОМ О БАНКАМА

Адекватност капитала

Показатељ адекватности капитала Групе према методологији Народне банке Србије на дан 31. децембра 2012. године износи 22.40%.

Група је дужна да усклади обим свог пословања са параметрима из Закона о банкама. На дан 31. децембра 2012. године као и 31. децембра 2011. године, сви показатељи су били усклађени са прописаним параметрима.

Матична банка је дужна да одржава минимални коефицијент адекватности капитала од 12% установљен од стране Народне банке Србије, сагласно Базелској конвенцији важећој за све банке. Коефицијент адекватности капитала Матичне банке, на дан 31. децембра 2012. године, израчунат на основу финансијских извештаја састављених од руководства Банке, износи 21.88% применом познатих одлука Народне банке Србије за 2012. годину.

Матична банка је била дужна да обим свог пословања усклади са параметрима из Закона о банкама, односно да обим и структуру својих ризичних пласмана усклади са параметрима које прописује Народна банка Србије. На дан 31. децембра 2012. године као и 31. децембра 2011. године, сви показатељи су били усклађени са прописаним параметрима.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године
51. АДЕКВАТНОСТ КАПИТАЛА И ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА УСАГЛАШЕНИ СА ЗАКОНОМ О БАНКАМА (наставак)

Комерцијална банка а.д., Будва је дужна да одржава минимални коефицијент солвентности капитала од 10% установљен од стране Централне банке Црне Горе. Коефицијент солвентности на дан 31. децембра 2012. године, израчунат као однос укупног износа ризичног капитала и укупно пондерисане активе, износи 34.8% (31. децембра 2011. године: 44%) према методологији обрачуна прописаној од стране Централне банке Црне Горе. На дан 31. децембра 2012. године као и 31. децембра 2011. године, сви други показатељи су били усклађени са прописаним параметрима.

Комерцијална банка а.д., Бања Лука је је дужна да одржава минимални коефицијент адекватности капитала од 12% установљен од стране Агенције за банкарство Републике Српске. На дан 31.12.2012. године показатељ адекватности капитала износи 30.6% (31. децембра 2011. године: 30.7%). На дан 31. децембра 2012. године као и 31. децембра 2011. године, сви други показатељи су били усклађени са прописаним параметрима.

52. ОДНОСИ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА

Укупне зараде руководства чланица Групе и укупне накнаде члановима Управних, Надзорних и Одбора за ревизију обелодањени су у табели:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Бруто примања		
Руководства	121,701	108,834
Нето примања		
Руководства	92,487	82,927
Бруто примања		
Управни, Надзорни и Одбори за ревизију	42,052	44,983
Нето примања		
Управни, Надзорни и Одбори за ревизију	31,195	27,354

53. КОНСОЛИДОВАНЕ ПОЗИЦИЈЕ ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА
Биланс стања

Збирни неконсолидовани биланс стања	Износ консолидације биланса стања	У хиљадама динара Консолидовани биланс стања
349,167,702	5,997,181	343,170,521
готовина/обавезе	501,353	
пласмани/обавезе	14,940	
улози/капитал	5,480,888	

Биланс успеха

Збирни неконсолидовани добитак у Билансу успеха (пре пореза)	Износ консолидације биланса успеха		У хиљадама динара Консолидовани добитак (пре пореза)
	приходи	расходи	
4,423,252	4,857	6,055	4,424,450
камате	3,353	3,353	
накнаде	1,504	1,504	
курсне разлике		1,198	

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

54. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

Банкарска Група је препознала процес управљања ризицима као кључни елемент управљања пословањем, с обзиром да изложеност ризицима произилази из свих пословних активности, као неодвојивог дела банкарског пословања, којима се управља кроз идентификовање, мерење, ублажавање, праћење и контролу, односно успостављањем ограничења ризика, као и извештавање у складу са стратегијама и политикама.

Успостављен је свеобухватан и поуздан систем управљања ризицима на нивоу банкарске Групе који обухвата: стратегије, политике и процедуре управљања ризицима, одговарајућу организациону структуру, ефективан и ефикасан процес управљања свим ризицима којима је Група изложена, адекватан систем унутрашњих контрола, одговарајући информациони систем и адекватан процес интерне процене адекватности капитала.

Процес управљања ризицима укључује јасно дефинисање и документовање профила ризичности, као и усклађивање профила ризичности са сколоношћу Групе за преузимање ризика, а у складу са усвојеним стратегијама и политикама.

Стратегијом управљања ризицима и Стратегијом управљања капиталом, банкарска Група је поставила следеће циљеве у оквиру система управљања ризицима: минимизирање негативних ефеката на финансијски резултат и капитал уз поштовање дефинисаних оквира прихватљивог нивоа ризика, одржавање потребног нивоа адекватности капитала, развој активности банкарске Групе у складу са пословним могућностима и развојем тржишта у циљу остваривања конкурентских предности.

Група примењује Базел II стандарде и перманентно прати све најаве и измене у законској регулативи, анализира утицај на ниво ризика и предузима мере за благовремено усклађивање свог пословања са новим прописима, а у складу са прихватљивим нивоом ризика за Групу. Кроз јасно дефинисан процес увођења нових производа Група анализира утицај свих нових услуга и производа на будућу изложеност ризицима у циљу оптимизације својих прихода и трошкова за процењени ризик, као и минимизирања свих потенцијално могућих негативних ефеката на финансијски резултат Групе.

Систем управљања ризицима

Систем управљања ризицима на нивоу банкарске Групе дефинисан је следећим актима:

- Стратегија управљања ризицима и Стратегија управљања капиталом,
- Политике управљање ризицима,
- Процедуре управљања ризицима,
- Методологије за управљање појединачним ризицима,
- Остало.

Стратегијом управљања ризицима дефинисани су:

- дугорочни циљеви, утврђени пословном политиком и стратегијом банкарске Групе, као и склоност ка ризицима одређеном у складу са тим циљевима;
- основна начела преузимања и управљања ризицима;
- основна начела процеса интерне процене адекватности капитала банкарске Групе;
- преглед и дефиниције свих ризика којима је банкарска Група изложена или може да буде изложена.

Банкарска Група је утврдила основне принципе управљања ризицима како би испунила своје дугорочне циљеве:

- организовање пословања засебне организационе јединице за управљање ризицима;
- функционална и организациона одвојеност активности управљања ризицима од редовних пословних активности банкарске Групе;
- свеобухватност управљања ризицима;
- ефективност управљања ризицима;
- цикличност управљања ризицима;
- развој управљања ризицима као стратешко опредељење;
- управљање ризицима је део пословне културе.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

54. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

Политике управљања појединим врстама ризика ближе дефинишу:

- начин организовања процеса управљања ризицима банкарске Групе и јасна разграничења одговорности запослених у свим фазама тог процеса;
- начин процене ризичног профила банкарске Групе и методологије за идентификовање и мерење, односно процену ризика;
- начини праћења и контроле ризика и успостављање система лимита, односно врсте лимита које банкарска Група користи и њихову структуру;
- мере за ублажавање ризика и правила за примену тих мера;
- начин и методологију за спровођење процеса интерне процене адекватности капитала банкарске Групе;
- принципи функционисања система унутрашњих контрола;
- оквир и учесталост стрес тестирања, као и поступање у случајевима неповољних резултата стрес тестова.

Процедурама управљања ризицима на нивоу банкарске Групе ближе се дефинише процес управљања ризицима и надлежности и одговорности свих организационих делова матичне Банке и чланица банкарске Групе у систему управљања ризицима.

Банкарска Група је појединачним методологијама детаљније прописала методе и приступе који се користе у систему управљања ризицима.

Надлежности

Управни одбор је надлежан и одговоран за успостављање јединственог система управљања ризицима и надзор над тим системом матичне Банке и Групе, усвајање стратегије и политика управљања ризицима и стратегију управљања капиталом, успостављање система унутрашњих контрола, надзор над радом Извршног одбора, као и спровођење процеса интерне процене адекватности капитала.

Извршни одбор је надлежан и одговоран за спровођење стратегије и политика управљања ризицима и стратегију управљања капиталом, усвајање и анализу ефикасности примене процедура за управљање ризицима, којима се ближе дефинише процес идентификација, мерења, ублажавања, праћења и контроле и извештавања о ризицима којима су Матична банка и Група изложене. Извештава Управни одбор о ефикасности примене дефинисаних процедура управљања ризицима.

Одбор за ревизију је надлежан и одговоран за анализу и надзор примене и адекватног спровођења усвојених стратегија и политика за управљање ризицима и система унутрашњих контрола матичне Банке и Групе. Најмање једном месечно извештава Управни одбор о својим активностима и утврђеним неправилностима и предлаже начин на који ће се оне отклонити.

Одбор за управљање активом и пасивом је надлежан и одговоран за праћење изложености ризицима који произилазе из структуре њених билансних потраживања, обавеза и ванбилансних ставки, као и предлагање мера за управљање каматним ризиком и ризиком ликвидности. Свака чланица Групе има Одбор за управљање активном и пасивом.

Кредитни одбор одлучује о кредитним захтевима у оквирима утврђеним актима матичне Банке, анализира изложеност матичне Банке кредитном, каматном и валутном ризику, анализира кредитни портфолио и спроводи налазе унутрашње ревизије из надлежности Одбора, а такође предлаже мере Извршном одбору матичне Банке. Свака чланица Групе има кредитни одбор који одлучује у оквиру својих надлежности и лимита.

Одбор за наплату потраживања матичне Банке је надлежан и одговоран за управљање ризичним пласманима, доноси одлуке о отпису ризичних пласмана до дефинисаног лимита одлучивања и предлаже отпис пласмана Извршном одбору и Управном одбору матичне Банке преко свог лимита. Кредитни одбор чланица Групе доноси одлуке о ризичним пласманима.

Организациони део за управљање ризицима матичне Банке дефинише и предлаже на усвајање Управном одбору стратегију и политике управљања ризицима, дефинише и предлаже на усвајање Извршном одбору процедуре и методологије управљања ризицима, идентификује, мери, ублажава, прати и контролише и извештава о ризицима којима су матична Банка и Група изложене у свом пословању. Такође, надлежан је за развијање модела и методологија свих фаза управљања ризицима и извештавање надлежних органа банкарске Групе.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

54. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

Надлежности (наставак)

Сектор управљања средствима матичне Банке укључен је у процес управљања средствима и ликвидношћу, као и активом и пасивом на нивоу Групе. Такође, учествује и управљању ризиком ликвидности, каматним ризик и девизним ризиком.

Сектор унутрашње ревизије је надлежан и одговоран за континуиран надзор спровођења политике и процедура управљања ризицима на нивоу Групе и испитује адекватност процедура и усаглашеност чланица Групе са њима. Унутрашња ревизија о својим налазима и препорукама извештава Одбор за ревизију и Управни одбор.

Сектор контроле усклађености пословања на нивоу чланица Групе дужан је да најмање једном годишње идентификује и процени ризике те усклађености и предложи планове управљања ризицима, о чему саставља извештај који доставља Извршним органима чланица Групе.

Чланице банкарске Групе имају организационе делове за управљање ризицима, управљање средствима и унутрашњу ревизију.

Процес управљања ризицима

На нивоу банкарске Групе редовно се мере односно процењују ризици који су идентификовани. Мерење подразумева примену квалитативних и квантитативних метода мерења које омогућују уочавање промена у профилу ризика и процену нових ризика.

За све идентификоване ризике одређује се њихова значајност која је заснована на свеобухватној процени ризика који су својствени појединим пословима, производима, активностима и процесима банкарске Групе.

Ублажавање ризика подразумева диверсификацију, пренос, смањење и/или избегавање ризика, а у складу са ризичним профилем и склоношћу ка ризицима банкарске Групе.

Праћење и контрола ризика се заснива и на лимитима које су успостављени. Они зависе од пословне стратегије и тржишног окружења, као и од нивоа ризика који је банкарска Група спремна да прихвати.

Извештаји о управљању ризицима се редовно достављају: Управном одбору, Извршном одбору, Одбору за ревизију, Одбору за управљање активном и пасивом и Кредитном одбору, који садрже све информације неопходне за процену ризика и доношење закључака. Чланице Групе на месечном нивоу извештавају организациони део управљања ризицима матичне Банке.

Врсте ризика

Банкарска Група је у пословању посебно изложена следећим врстама ризика: кредитном и са њим повезаним ризицима, ризику ликвидности, тржишном ризику, оперативном ризику, ризику улагања, ризику изложености и ризику земље, као и свим осталим ризицима који се могу појавити при редовном пословању банкарске Групе.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

54.1. КРЕДИТНИ РИЗИК

Кредитни ризик је ризик могућности настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Групе услед неизвршења обавеза дужника према чланицама Групе.

У оквиру кредитног ризика чланице Групе прате следеће ризике:

- **ризик неизвршења (default risk)** – ризик од губитка који може наступити уколико дужник не измири своју обавезу према чланицама Групе;
- **ризик промене кредитног квалитета активе (downgrade risk)** – ризик од губитка који може настати уколико дође до погоршања нивоа ризичности дужника (погоршања кредитног рејтинга дужника);
- **ризик промене вредности активе** – ризик од губитка који може настати на позицијама активе уколико дође до смањења тржишне вредности у односу на вредност по којој је актива купљена;
- **ризик концентрације** је ризик који директно или индиректно произилази из изложености чланица Групе према истом или сличном фактору ризика или врсти ризика, као што су: изложености према једном лицу или групи повезаних лица, привредним гранама, географским подручјима, врстама производа и инструментима кредитне заштите, финансијским инструментима, роби...
- **ризик изложености** је ризик који може проистећи по основу изложености Групе према једном лицу, групи повезаних лица или лицима повезаним са Групом;
- **ризик земље** је ризик који се односи на земљу порекла дужника и представља ризик настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Групе због немогућности наплате потраживања од дужника као последице економских или социјалних прилика у земљи порекла дужника.

Поред наведених чланице Групе прате и са кредитним ризиком повезане следеће ризике:

- **резидуални ризик** је ризик да технике ублажавања кредитног ризика буду мање ефикасне него што је очекивано, односно да њихово коришћење недовољно утиче на умањење ризика којима је Група изложена;
- **ризик смањења вредности потраживања** је ризик могућности настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Групе по основу смањења вредности откупљених потраживања услед готовинских или неготовинских обавеза претходног повериоца према дужнику;
- **ризик измирења/испоруке** је ризик могућности настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Групе по основу неизмирених трансакција или услед неизвршавања обавезе друге уговорне стране по трансакцијама слободне испоруке на уговорени датум измирења/испоруке;
- **ризик друге уговорне стране** је ризик могућности настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Групе по основу неизмирења обавезе друге уговорне стране у трансакцији пре коначног поравнања новчаних токова трансакције, односно измирења новчаних обавеза по тој трансакцији.

У складу са обимом, врстом и сложенешћу послова које обавља, Група је организовала процес управљања кредитном ризиком и јасно разграничила одговорности запослених у свим фазама тог процеса. Организациони модел система управљања кредитним ризиком свих чланица Групе обезбеђује адекватну комуникацију, размену информација и сарадњу на свим организационим нивоима, а такође обезбеђује јасну, оперативну и организациону раздвојеност функције за независно управљање ризицима и активности подршке с једне стране, од активности преузимања ризика, односно поделу дужности, надлежности и одговорности. Чланице Групе су успоставиле и адекватан информациони систем који подразумева потпуну информисаност лица укључених у систем управљања кредитним ризиком.

Циљ управљања кредитним ризиком на консолидованој основи је минимизирање негативних ефеката кредитног ризика на финансијски резултат и капитал Групе, по основу билансних и ванбилансних пласмана и на основу пословања са другом уговорном страном за позиције које се воде у банкарској књизи.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

54. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

54.1. КРЕДИТНИ РИЗИК (наставак)

Прихватљив ниво изложености кредитном ризику Групе у складу је са дефинисаном Стратегијом управљања ризицима и зависи од структуре портфолија Групе, на основу које се омогућује лимитирање негативних ефеката на финансијски резултат и минимизирање капиталних захтева за кредитни ризик, ризик измирења и испоруке и ризик друге уговорне стране у циљу одржавања адекватности капитала на прихватљивом нивоу. Чланице Групе одобравају пласмане клијентима (правним и физичким лицима) за које процењују да су кредитно способни. С друге стране, чланице Групе не улажу у високо-ризичне пласмане као што су улагања у високопрофитабилне пројекте са значајним нивоом ризика и слично.

Основна начела управљања кредитним ризиком су:

- управљање кредитним ризиком на нивоу појединачних пласмана и на нивоу целокупног портфолија Групе;
- одржавање нивоа кредитног ризика који минимизира негативан утицај на финансијски резултат и капитал;
- рангирање пласмана у складу са њиховом ризичношћу;
- пословање у складу са добрим праксама за одобравање пласмана;
- обезбеђење адекватних контрола за управљање кредитним ризиком.

У циљу управљања кредитним ризиком, све чланице Групе настоје да послују са клијентима добре кредитне способности и прибављају одговарајуће инструменте обезбеђења плаћања. Чланице Групе оцењују кредитну способност сваког клијента у моменту подношења захтева и врше редован и ванредан мониторинг дужника, пласмана и колатерала, како би биле у могућности да предузму одговарајуће активности у циљу наплате свог потраживања.

Идентификација кредитног ризика подразумева анализирање свих индикатора, који доводе до настанка и повећања изложености кредитном ризику. Чланице Групе на свеобухватан начин благовремено утврђују узроке текуће изложености кредитном ризику и процењују узроке изложености кредитном ризику по основу насталих и пројектованих промена на тржишту, као и по основу увођења нових пословних производа и активности. Кредитни ризик Банке условљен је кредитном способношћу дужника, његовом уредношћу у извршавању обавеза према Банци, као и квалитетом инструмената обезбеђења.

Све чланице Групе врше квантитативно и/или квалитативно мерење, односно процену идентификованог кредитног ризика. Процес мерења кредитног ризика заснован је на два паралелна приступа:

- регулаторни приступ - у складу са локалном регулативом земаља чланица Групе;
- интерни приступ - мерење нивоа ризичности појединачног пласмана на основу интерног система рејтинга у циљу јединственог исказивања ризика којима је Група изложена.

Приступ заснован на интерно развијеним методама подразумева да Група управља структуром портфолија на начин да објективно процењује потребе за обезвређењем пласмана у складу са захтевима Међународних рачуноводствених стандарда (МСР 39 и МСР 37) и интерном методологијом.

Рејтинг систем није само инструмент за обликовање појединачних одлука и процењивање нивоа ризика појединачног пласмана, већ представља основу за анализу портфолија, подршку приликом одобрења пласмана, као и подршку у поступку обезвређења пласмана и процене резервисања за губитке по ванбилансним позицијама у циљу рангирања нивоа ризичности пласмана и исказивања реалне вредности потраживања. Интерни рејтинг систем подлеже редовној ревизији и унапређењу.

Ради адекватног и ефикасног управљања ризицима којима су изложене у свом пословању, Матична банка и чланице Групе поштују и начела прописана регулативом својих Централних банака, која захтевају класификацију сваког пласмана на основу прописаног оквира и обрачун резерве за процену кредитног ризика.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

54. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

54.1. КРЕДИТНИ РИЗИК (наставак)

Пре одобрења пласмана Матична банка и чланице Групе процењују кредитну способност дужника као примарни извор отплате пласмана на основу интерно дефинисаних критеријума и понуђени колатерал као секундарни извор наплате. На основу идентификованог и измереног нивоа кредитног ризика (процене финансијског стања и кредитне способности дужника, као и вредности и правне сигурности кредитне заштите и других релевантних фактора), надлежни одбори, сагласно дефинисаном систему одлучивања, доносе Одлуку о одобрењу пласмана.

Приликом доношења одлука о одобрењу пласмана, поштује се принцип двоструке контроле тзв. „принцип четворо очију“, којим се обезбеђује да увек постоји страна која предлаже и страна која одобрава одређени пласман.

Ублажавање кредитног ризика подразумева одржавање ризика на прихватљивом нивоу за ризични профил групе, односно одржавање прихватљивог нивоа квалитета кредитног портфолија Групе.

Основне технике ублажавања кредитног ризика су:

- лимити изложености;
- диверсификовање улагања;
- средства обезбеђења.

Лимити изложености по основу појединачног дужника заснивају се на процени кредитне способности дужника, а лимити изложености на нивоу портфолија усмерени су на ограничење концентрације изложености у портфолију. Све чланице Групе континуирано контролишу кретање кредитног ризика у оквиру дефинисаног ризичног профила. У случају прекорачења интерних лимита чланице Групе достављају образложење са предлогом мера и планом активности, а Матична банка извештава Извршни одбор о наведеном прекорачењу. Чланице Групе су дужне да извештавају матичну Банку и у случају настанка ванредних услова у пословању који могу настати услед неповољних кретања на локалним тржиштима, политичко - економских криза и слично.

Ризик концентрације обухвата: велику изложеност (изложеност према једном лицу или групи повезаних лица и лицима повезаним са Групом), групе изложености са истим или сличним факторима ризика као што су привредни сектори, врсте производа, географска подручја и слично, ризик земље, инструменте кредитне заштите.

Континуирану контролу и праћење ризика изложености на нивоу портфолија Групе, у оквиру регулаторно прописаних лимита, врши Матична банка. Уколико дође до прекорачења лимита, Матична банка утврђује узроке, информише и предлаже мере заштите од ризика изложености Извршном одбору матичне Банке.

Диверсификовање улагања на нивоу Групе, усмерено је на ублажавање кредитног ризика кроз смањење концентрације портфолија у појединим сегментима активе.

Праћење квалитета пласмана на нивоу појединачног дужника заснива се, пре свега, на обезбеђивању ажурних података о финансијском стању и кредитној способности дужника и тржишној вредности средстава обезбеђења, док се праћење кредитног ризика на нивоу портфолија врши идентификовањем промена на нивоу група клијената одређеног нивоа ризика, пласмана, колатерала, у циљу утврђивања и управљања стањем и квалитетом активе. Чланице Групе такође, обезбеђују континуирано праћење и проверу адекватности процеса рангирања пласмана у ризичне категорије према степену наплативости.

Како би се Група заштитила од промене тржишних вредности колатерала (хипотека, залога, хартија од вредности и слично), процењена вредност колатерала се коригује за дефинисани проценат у зависности од врсте колатерала и локације, који се минимум једном годишње, а по потреби и чешће преиспитују и ревидирају. На овај начин Група са штити од потенцијалних губитака по основу немогућности наплате потраживања из средстава обезбеђења.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године**54. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)****54.1. КРЕДИТНИ РИЗИК (наставак)**

Контрола кредитног ризика подразумева процес континуираног усклађивања пословања са дефинисаним системом лимита, на дневном и месечном нивоу, као и у условима када изложеност кредитном ризику тежи горњој граници дефинисаног ризичног профила, односно приликом увођења нових пословних производа и активности.

У циљу заштите од ризика неизвршења обавеза у пословању са клијентима, предузимају се следеће мере за регулисање потраживања:

- репрограмирање или реструктурирање;
- поравнање;
- преузимање робе или непокретности у циљу наплате потраживања;
- продаја и/или уступање потраживања;
- закључење уговора са заинтересованим трећим лицем;
- покретање судског спора и остале мере.

Клијентима са одређеним проблемима у пословању одобрава се репрограмирање и реструктурирање потраживања. Уколико предузете мере регулисања пласмана, принудне наплате и судског поступка, нису дале очекиване резултате, односно када не постоји могућност наплате потраживања у целости, иницира се предлог за трајан отпис потраживања.

Група осим кредитне изложености има и ванбилансну изложеност (плативе и чинидбене гаранције, авале, акредитиве и слично) по основу којих Група има потенцијалну обавезу да изврши плаћање за рачун трећих лица. За ванбилансну изложеност Група користи исте контролне процесе и процедуре које се користе за кредитни ризик.

Извештавање о кредитном ризику обухвата систем интерног и екстерног извештавања које спроводе по утврђеној динамици у складу са дефинисаним системом:

- чланице Групе извештавају Матична банку, на месечном нивоу;
- Матична банка извештава на консолидованој основи, полугодишње и годишње.

Укупна изложеност кредитном ризику

Највећи кредитни ризик за Групу настаје из остварених кредитних аранжмана, али је Група изложена и ризику по основу ванбилансних позиција, који проистиче из потенцијалних и преузетих обавеза. Укупна изложеност кредитном ризику исказана је у бруто износу пре ефеката ублажавања по основу износа обезвређења.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године
54. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)**54.1. КРЕДИТНИ РИЗИК (наставак)****Укупна изложеност кредитном ризику (наставак)**

	У хиљадама динара					
	Активна која се класификује		Активна која се не класификује		Укупно	
	2012.	2011.	2012.	2011.	2012.	2011.
Преглед активе (брuto)						
I. Преглед активе	215,368,250	189,957,368	52,797,579	63,488,377	268,165,829	253,445,745
Опозиви депозити и кредити	-	-	45,826,369	59,038,570	45,826,369	59,038,570
Потраживања по основу камата, накнада, продаја, промене фер вредности деривата и друга потраживања	3,425,616	2,994,947	25,734	66,885	3,451,350	3,061,832
Дати кредити и депозити	203,270,546	178,725,118	4,087,308	2,035,663	207,357,854	180,760,781
Остали пласмани	5,968,706	4,602,424	461,893	404,475	6,430,599	5,006,899
Остала средства	2,703,382	3,634,879	2,396,275	1,942,784	5,099,657	5,577,663
II. Остала актива	17,645,315	5,788,150	67,511,505	41,325,660	85,156,820	47,113,810
Готовина и готовински еквиваленти	15,092,315	4,983,227	26,960,511	14,262,455	42,052,826	19,245,682
Хартије од вредности	1,748,287	170,426	40,472,543	26,984,758	42,220,830	27,155,184
Учешћа у капиталу	804,713	634,497	78,451	78,447	883,164	712,944
III. Ванбилансне ставке	35,122,511	32,823,106	8,573,432	5,677,395	43,695,943	38,500,501
Плативе гаранције	9,500,404	8,855,859	-	-	9,500,404	8,855,859
Чинидбене гаранције	6,880,493	6,937,876	438	484	6,880,931	6,938,360
Авали и акцепти меница	51,331	77,853	-	-	51,331	77,853
Неопозиви акредитиви	602,218	713,306	-	-	602,218	713,306
Преузете неопозиве обавезе	17,146,449	16,029,004	3,658,440	591,541	20,804,889	16,620,545
Остало	941,616	209,208	4,914,554	5,085,370	5,856,170	5,294,578

Ризик промене квалитета активе

Квалитет активе Групе се мери степеном изложености појединим категоријама ризика према критеријумима Интерног рејтинг система. Интерни рејтинг систем разматра квантитативне и квалитативне параметре за одређивање рејтинга дужника. Рејтинг скала садржи пет категорија ризика, које су даље подељене на 17 поткатегија. Рејтинг скала се користи као јединствени метод мерења ризика којим је осигурано да клијенти са истим рејтингом имају исте кредитне карактеристике и исту вероватноћу да неће испунити своје обавезе. Основни параметри кредитног ризика који опредељују поткатегију рејтинга се обрачунавају и прате на месечном нивоу.

Низак ниво ризика подразумева пословање са клијентима добре кредитне способности и прихватљив је за Групу (категије рејтинга 1 и 2), повишен ниво ризика представља пословање са клијентима који имају одређене проблеме у пословању, а могу негативно да утичу на измирење обавеза и чије пословање се интензивно прати (категија рејтинга 3) и висок ниво ризика означава клијенте са негативним резултатима пословања и лошом кредитном историјом (категије ризика 4 и 5).

Група се штити од ризика промене квалитета активе кроз континуирано праћење пословања клијената, идентификовање промена које могу настати погоршањем стања дужника, кашњењем у отплати или променама у окружењу, као и прибављањем одговарајућих средстава обезбеђења.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

54. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

54.1. КРЕДИТНИ РИЗИК (наставак)

Преглед изложености кредита и пласмана по нивоима ризика према Интерном рејтинг систему

	2012.		У хиљадама динара 2011.	
	Бруто	Нето	Бруто	Нето
Категорија 1	76,458,714	76,099,215	72,479,393	72,312,720
Категорија 2	77,118,653	76,648,298	63,530,350	63,039,307
Категорија 3	25,229,582	25,071,021	29,229,274	28,585,775
Категорија 4	6,915,485	6,219,739	1,922,611	1,837,118
Категорија 5	29,645,816	13,170,081	22,795,740	8,093,693
Укупно	215,368,250	197,208,354	189,957,368	173,868,613

Ризик промене вредности активе

Обезвређење пласмана има за циљ обезбеђење разумног, опрезног и правовременог утврђивања губитака, због обезвређења кредита, као и интервенција по основу потенцијалних обавеза, како би се заштитио капитал Групе у периоду када губитак буде и дефинитивно потврђен (реализован) због немогућности наплате уговорених износа или одливом средстава за измирење потенцијалних обавеза.

Обезвређење пласмана и процена вероватног губитка по ванбилансним ставкама врши се само онда када постоји оправдан основ, односно када постоји објективан доказ о обезвређењу као последица догађаја који су настали након почетног признавања, а који неповољно утичу на будуће новчане токове од кредита.

Главни елементи у процени обезвређења пласмана су следећи: прекорачење рока плаћања главнице или камате, тешкоће у новчаним токовима корисника кредита, опадање кредитног рејтинга или промене првобитних услова из уговора и друго.

Обезвређење пласмана се врши на основу процене очекиваних будућих новчаних токова из пословања клијената, као или реализацијом средстава обезбеђења, уколико се процени да ће реално кредит бити намирен из тих средстава.

Преглед обезвређења по категоријама ризика:

	Исправке вредности билансних потраживања		У хиљадама динара Резервисања за губитке по ванбилансним ставкама	
	2012.	2011.	2012.	2011.
Категорија 1	359,499	166,673	20,625	24,694
Категорија 2	470,355	491,043	69,824	96,014
Категорија 3	158,561	643,499	40,082	84,650
Категорија 4	695,746	85,493	59,604	362
Категорија 5	16,475,735	14,702,047	331,104	313,533
Укупно	18,159,896	16,088,755	521,239	519,253

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године**54. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)****54.1. КРЕДИТНИ РИЗИК (наставак)****Процена обезвређења билансних потраживања**

Чланице Групе врши процену обезвређења потраживања као појединачну и групну процену.

Појединачно процењивање

Чланице Групе процењују исправку вредности за сваки појединачно значајан пласман и том приликом се узимају у обзир: финансијска позиција корисника кредита, одрживост бизнис плана, његова способност да побољша своје перформансе у случају финансијских тешкоћа, пројектовани приходи, расположивост других врста финансијске подршке и вредност колатерала која се може реализовати, као и временски оквир очекиваних новчаних токова. Уколико дође до неких нових информација које према процени битно мењају кредитну способност клијента, вредност колатерала и извесност испуњења обавеза клијента према чланицама Групе, врши се ванредна процена обезвређења пласмана.

Групно процењивање

Исправке вредности се процењују групно по пласманима који нису појединачно значајни и за појединачно значајне пласмане када не постоји објективан доказ о појединачном обезвређењу. Интерни модел за процену обезвређења на групној основи подразумева израчунавање очекиваног губитка по одређеној категорији ризика, услед неизвршавања обавеза дужника. Процена се врши по групама које се формирају на основу интерно прописане методологије, базиране на систему интерног рејтинга и то на месечном нивоу. Израчунавање групних процената обезвређења се врши на основу миграција категорија ризичности у статус неизмиривања обавеза по врстама клијената или производа. Добијени проценти миграција коригују се за извршену наплату потраживања.

Обезвређење кредита умањује вредност кредита и признаје се као расход у оквиру биланса успеха.

Утврђивање вероватног губитка по ванбилансним ставкама

Утврђивање вероватног губитка по ванбилансним ставкама (потенцијалним обавезама) врши се када се процени да постоји довољно извесно очекивање да ће доћи до одлива средстава за измирење потенцијалне обавезе.

Приликом утврђивања вероватног губитка по ванбилансним ставкама признају се средства од реализације колатерала, уколико је потпуно извесно да ће одлив средстава по основу потенцијалних обавеза бити намирен из колатерала.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

54. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

54.1. КРЕДИТНИ РИЗИК (наставак)

Преглед појединачне и групне процене обезвређења билансне активе

У хиљадама динара

	Кредити и пласмани		Учешћа у капиталу	
	2012.	2011.	2012.	2011.
I. Појединачна исправка вредности				
Категорија 1	-	-	298,160	218,183
Категорија 2	8,448,551	11,793,199	102,100	37,755
Категорија 3	8,666,478	11,982,977	34,525	10,283
Категорија 4	3,770,869	700,389	5,328	3,676
Категорија 5	24,899,872	18,602,430	364,600	364,600
Бруто пласман	45,785,770	43,078,995	804,713	634,497
Исправка вредности	(13,625,024)	(12,027,474)	(443,036)	(366,270)
Књиговодствена вредност	32,160,746	31,051,521	361,677	268,227
II. Групна исправка вредности				
Категорија 1	68,826,682	55,146,552	-	-
Категорија 2	50,485,320	49,077,085	-	-
Категорија 3	16,253,744	16,709,551	-	-
Категорија 4	3,144,616	1,222,222	-	-
Категорија 5	4,745,944	4,193,310	-	-
Бруто пласман	143,456,306	126,348,720	-	-
Исправка вредности	(4,534,872)	(4,061,281)	-	-
Књиговодствена вредност	138,921,434	122,287,439	-	-
III. Доспели неисправљени пласмани				
Категорија 1	1,010,947	109,237	-	-
Категорија 2	5,809,256	18,216	-	-
Категорија 3	566	7,477	-	-
Категорија 4	-	-	-	-
Категорија 5	-	-	-	-
Бруто пласмани	6,820,769	134,930	-	-
Доспели неисправљени пласмани садрже:				
0-30	6,792,379	113,457	-	-
31-60	27,824	13,996	-	-
61-90	566	7,477	-	-
91-180	-	-	-	-
преко 180	-	-	-	-
Књиговодствена вредност	6,820,769	134,930	-	-
IV. Недоспели неисправљени пласмани				
Категорија 1	6,621,085	17,223,604	-	-
Категорија 2	12,375,526	2,641,850	-	-
Категорија 3	308,794	529,269	-	-
Категорија 4	-	-	-	-
Категорија 5	-	-	-	-
Књиговодствена вредност	19,305,405	20,394,723	-	-
Укупна књиговодствена вредност бруто	215,368,250	189,957,368	804,713	634,497
Укупна исправка вредности	(18,159,896)	(16,088,755)	(443,036)	(366,270)
Укупна књиговодствена вредност нето	197,208,354	173,868,613	361,677	268,227
Укупно неklasификована актива	52,797,579	63,488,377	78,451	78,447
Исправка вредности	(140,421)	(121,667)	(3,918)	(3,918)
Укупно неklasификовано нето	52,657,158	63,366,710	74,533	74,529
Укупно	268,165,829	253,445,745	883,164	712,944
Укључени репрограми/реструктурирани пласмани	29,847,195	29,593,672		

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

54. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

54.1. КРЕДИТНИ РИЗИК (наставак)

Појединачно исправљени пласмани

	Кредити и пласмани				Учешћа у капиталу			
	2012.		2011.		2012.		2011.	
	Бруто	Нето	Бруто	Нето	Бруто	Нето	Бруто	Нето
Категорија 1	-	-	-	-	298,160	298,160	218,183	218,183
Категорија 2	8,448,551	8,367,896	11,793,199	11,611,097	102,100	53,800	37,755	37,737
Категорија 3	8,666,478	8,589,908	11,982,977	11,826,186	34,525	6,042	10,283	8,631
Категорија 4	3,770,869	3,200,317	700,389	627,558	5,328	3,675	3,676	3,676
Категорија 5	24,899,872	12,002,625	18,602,430	6,986,680	364,600	-	364,600	-
Укупно	45,785,770	32,160,746	43,078,995	31,051,521	804,713	361,677	634,497	268,227

Ризик концентрације

Група контролише ризик концентрације тако што ограничава и прати изложеност према одређеним групама, пре свега по врстама клијената и пласмана, индустријским секторима, географским подручјима и земљама порекла дужника.

Преглед кредита и пласмана по регионима

	2012.		У хиљадама динара 2011.	
	Бруто	Нето	Бруто	Нето
Србија	190,675,434	174,241,038	161,065,272	145,947,276
Црна Гора	7,647,522	6,724,387	6,109,048	5,684,054
Босна и Херцеговина	9,840,089	9,356,368	7,691,252	7,320,408
Европска Унија	5,417,326	5,405,908	12,689,471	12,689,420
USA и Канада	817,117	589,142	710,096	496,170
Остало	970,762	891,511	1,692,229	1,731,285
Укупно	215,368,250	197,208,354	189,957,368	173,868,613

У зависности од општих економских кретања и кретања у појединим индустријским секторима, Група врши диверсификацију улагања у индустријске секторе који су резистентни на утицај негативних економских кретања.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

54. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

54.1. КРЕДИТНИ РИЗИК (наставак)

Ризик концентрације (наставак)

Преглед кредита и пласмана по индустријским секторима:

	2012.		У хиљадама динара 2011.	
	Бруто	Нето	Бруто	Нето
Финансије и осигурање	7,542,703	7,396,075	8,966,710	4,996,400
Јавна предузећа и привредна друштва	132,035,398	120,715,619	103,236,455	92,335,851
Пољопривреда	6,777,851	6,502,939	5,005,175	4,654,266
Прерађивачка индустрија	41,007,522	34,679,540	36,836,646	30,359,208
Електрична енергија	6,591,377	6,585,426	359,237	358,117
Грађевинарство	8,731,397	7,845,410	10,099,260	9,500,671
Трговина на велико и мало	44,405,949	41,949,966	36,081,056	33,938,519
Услугне делатности	20,738,041	19,478,187	10,462,370	9,338,911
Активности у вези са некретним имовинама	3,783,261	3,674,151	4,392,710	4,186,159
Предузетници	2,412,946	2,142,893	1,966,268	1,705,354
Јавни сектор	2,738,635	2,704,260	2,095,992	2,062,761
Становништво	57,094,704	54,482,783	51,633,644	49,325,025
Страна лица	7,192,531	6,878,458	15,095,469	18,897,217
Други комитенати	6,351,333	2,888,266	6,962,831	4,546,005
Укупно	<u>215,368,250</u>	<u>197,208,354</u>	<u>189,957,368</u>	<u>173,868,613</u>

У зависности од општих економских кретања и кретања у појединим индустријским секторима, Група врши диверсификацију улагања у индустријске секторе који су резистентни на утицај негативних економских кретања.

Преглед кредита и пласмана по врстама клијената:

	2012.		У хиљадама динара 2011.	
	Бруто	Нето	Бруто	Нето
Привредни клијенти	143,090,089	130,631,053	120,060,887	108,898,174
Велики клијенти	85,321,470	80,149,667	67,223,436	62,692,794
Мали и средњи клијенти	38,943,182	32,529,589	36,688,914	30,809,341
Остало	18,825,437	17,951,797	16,148,537	15,396,039
Банке	5,976,735	4,239,648	12,603,444	10,985,975
Становништво	66,301,426	62,337,653	57,293,037	53,984,464
Физичка лица	53,731,870	51,426,768	47,819,186	45,835,227
Пољопривредни клијенти	3,419,035	3,111,982	3,834,640	3,489,798
Микро бизнис	9,150,521	7,798,903	5,639,211	4,659,439
Укупно	<u>215,368,250</u>	<u>197,208,354</u>	<u>189,957,368</u>	<u>173,868,613</u>

Ванбилансне ставке

Група, осим кредитне изложености, има и ванбилансну изложеност (гаранције, акредитиви...) по основу којих има потенцијалну обавезу да изврши плаћање за рачун трећих лица. За ванбилансну изложеност Група користи исте контролне процесе и процедуре који се користе за кредитни ризик.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

54. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

54.1. КРЕДИТНИ РИЗИК (наставак)

Ванбилансне ставке (наставак)

	2012		У хиљадама динара 2011	
	Бруто	Нето	Бруто	Нето
	Категорија 1	15,964,731	15,944,106	15,360,136
Категорија 2	16,144,436	16,074,612	10,894,936	10,798,922
Категорија 3	1,858,604	1,818,522	5,850,012	5,765,362
Категорија 4	678,778	619,174	177,136	176,774
Категорија 5	475,962	144,858	540,886	227,353
Укупно	35,122,511	34,601,272	32,823,106	32,303,853

Средства заштите од кредитног ризика (коллатерал)

У циљу заштите од изложености кредитном ризику, поред редовног праћења пословања клијената, Група прибавља и инструменте обезбеђења (коллатерале), којима се обезбеђује наплата потраживања и минимизира кредитни ризик. У зависности од процене могућности измирења уговорених обавеза, дефинише се степен покрића пласмана, како би се у случају неизвршавања обавеза дужника, активирањем коллатерала реално могла наплатити потраживања. Количина и тип потребног коллатерала зависи од процене кредитног ризика.

Као стандардне инструменте обезбеђења чланице Групе прибављају уговорно овлашћење и менице, док се као додатни инструменти, у зависности од процене кредитног ризика и врсте пласмана уговарају:

- За комерцијалне кредите – залог на покретним и непокретним стварима (хипотеке), депозите, банкарске, корпоративне и гаранције државе, јемства, залог на хартијама од вредности.
- За кредите становништву – хипотеке, депозити, јемства солидарног дужника, осигурање Националне корпорације за осигуравање стамбених кредита код матичне Банке.

Приликом процене непокретности или залог на покретној имовини, чланице Групе ангажују овлашћене проценитеље како би потенцијални ризик од нереалне процене свела на најмању могућу меру. Непокретност, роба, опрема и остале покретне ствари, које су предмет залог морају бити и осигуране од стране осигуравајућег друштва прихватљивог за Групу, а полисе винкулиране у корист чланица Групе.

Чланице Групе прате тржишну вредност коллатерала и у случају потребе могу захтевати додатни коллатерал, у складу са закљученим уговором.

Политика Групе је да се може наплатити из коллатерала и средства искористити на смањење или отплату дуга.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

54. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

54.1. КРЕДИТНИ РИЗИК (наставак)

Средства заштите од кредитног ризика (коллатерал) (наставак)

Фер вредност коллатерала

	У хиљадама динара	
	Кредити и пласмани	
	2012.	2011.
I. Појединачна исправка вредности		
Хипотеке	65,336,749	58,975,153
Депозит	60,548	55,919
Гаранције	1,609,385	483,035
Залога на хартијама од вредности	15,716,170	7,537,613
Ручна залога	19,263,160	11,585,786
Остало	16,785,877	5,855,098
Укупно	118,771,889	84,492,604
II. Групна исправка вредности		
Хипотеке	165,434,823	169,234,684
Депозит	1,994,985	1,793,086
Гаранције	11,066,906	11,252,929
Залога на хартијама од вредности	18,651,733	26,972,376
Ручна залога	48,242,816	19,500,286
Остало	44,868,606	34,823,756
Укупно	290,259,869	263,577,117
III. Дospelи, а неисправљени пласмани		
Хипотеке	1,815,242	5,368,775
Депозит	19,283	88,711
Гаранције	708	946
Залога на хартијама од вредности	1,178	456,170
Ручна залога	162,991	209,301
Остало	477,978	806,445
Укупно	2,477,380	6,930,348
IV. Недospelи неисправљени пласмани		
Хипотеке	9,065,679	5,213,884
Депозит	519,132	392,421
Гаранције	-	19,839
Залога на хартијама од вредности	821	13,771
Ручна залога	318,679	631,045
Остало	1,425,414	1,114,003
Укупно	11,329,725	7,384,963
Укупно фер вредност	422,838,863	362,385,032

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

54. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

54.1. КРЕДИТНИ РИЗИК (наставак)

Средства заштите од кредитног ризика (коллатерал) (наставак)

Фер вредност коллатерала

На дан 31. децембра 2012. године Група располаже некретнинама стеченим наплатом потраживања, и то:

Средства обезбеђења преузета по основу наплате кредита	У хиљадама динара	
	2012.	2011.
Стамбени објекти	432,680	479,524
Пословни објекти	1,623,786	1,194,635
Земљиште и шуме	398,835	276,603
Опрема	82,195	1,493
Укупно (напомена 33)	2,537,496	1,952,255
Исправка вредности	(126,790)	(7,742)
Фер вредност	2,410,706	1,944,513

54.2. РИЗИК ЛИКВИДНОСТИ

Група у свом пословању поштује основне принципе ликвидности, остварујући довољан ниво средстава за покриће обавеза насталих у кратком року, односно поштује принцип солвентности формирањем оптималног односа између капитала и обавеза и формирањем довољног нивоа резерви ликвидности које не угрожавају остваривање планираног поврата на капитал.

Ризик ликвидности, као могућност настанка одређених неповољних догађаја са негативним ефекатима на финансијски резултат и капитал Групе испољава се у немогућности чланица Групе да испуњавају своје доспеле обавезе. Ризик ликвидности може се јавити у виду ризика извора средстава и као тржишни ризик ликвидности.

Проблем са ликвидношћу са аспекта извора средстава односи се на структуру пасиве и обавеза и изражава се кроз неадекватан однос дугорочних и краткорочних извора финансирања, значајно учешће нестабилних извора, краткорочних извора или њихове концентрације. Са друге стране ризик ликвидности испољава се кроз дефицит резерви и отежаног или немогућег прибављања ликвидних средстава по прихватљивим тржишним ценама.

Група је успоставила одговарајућу организациону структуру, којом се врши јасно разграничавање процеса преузимања ризика ликвидности од процеса његовог управљања. Примарну улогу у процесу управљања ризиком ликвидности врши Одбор за ликвидности и Одбор за управљање активом и пасивом матичне Банке у оквиру својих надлежности, као и остали надлежни одбори чланица, чије одлуке могу утицати на изложеност чланица Групе и Групе овом ризику.

У циљу минимизирања ризика ликвидности, Група:

- врши диверсификацију извора средстава, по валутама и рочности;
- формира довољан ниво резерви ликвидности;
- управља новчаним средствима;
- прати будуће новчане токове и ликвидност на дневном нивоу;
- управља тржишним изворима;
- лимитира основне изворе кредитног ризика које имају најзначајнији утицај на ризик ликвидности;
- дефинише и периодично тестира планове за управљање ликвидношћу у кризним ситуацијама.

Процес управљања ризиком ликвидности спроводи се кроз идентификацију, мерење, ублажавање, праћење, контролу и извештавање о ризику ликвидности.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

54. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

54.2. РИЗИК ЛИКВИДНОСТИ (наставак)

Идентификација ризика ликвидности подразумева свеобухватно и благовремено идентификовање узрока који доводе до настанка ризика ликвидности и подразумева утврђивање текуће изложености ризику ликвидности, као и изложености ризику ликвидности по основу нових пословних производа и активности.

Мерење, односно процена ризика ликвидности представља квантитативну и/или квалитативну процену идентификованог ризика ликвидности, коришћењем следећих метода:

- ГАП анализа;
- Рацио анализа;
- Стрес тест.

Ублажавање подразумева одржавање ризика ликвидности на прихватљивом нивоу за ризични профил Групе, кроз дефинисање система лимита изложености који обухвата регулаторне и интерне лимите и благовремено предузимање мера за умањење ризика као и пословање у оквиру поменутих лимита.

Контрола и праћење ризика ликвидности обухвата процес праћења усклађености са утврђеним лимитима, као и мониторинг дефинисаних мера за умањење изложености ризику ликвидности Групе. Контрола ризика ликвидности подразумева контролу на свим нивоима управљања ризиком ликвидности као и независан систем контроле који спроводе организациони делови надлежни за интерну ревизију и праћење усклађености пословања.

Извештавање о ризику ликвидности обухвата систем интерног и екстерног извештавања, спроводи се на дневном нивоу и по утврђеној динамици, а у складу са дефинисаним системом.

Група усклађује своје пословање са регулаторно прописаним показатељем ликвидности и ужим показатељем ликвидности за банке, за које су прописани лимити за један радни дан, три радна дана, односно просек свих радних дана у месецу. Током 2012. године показатељ ликвидности и ужи показатељ ликвидности су се кретали знатно изнад дефинисаних лимита.

Група и чланице Групе усклађују своје пословање са прописаним показатељем ликвидности и то: 0.8 обрачунат за један радни дан, затим 0.9 не дуже од три узастопна радна дана, односно минимум 1 као просек свих радних дана у месецу. Поред усклађивања са прописаним лимитима показатеља ликвидности, Група и чланице Групе усклађују своје пословање са приписаним ужим показатељем ликвидности, и то: 0.5 обрачунат за један радни дан, затим минимум 0.6 не дуже од три узастопна радна дана, односно минимум 0.7 као просек свих радних дана у месецу.

Усклађеност са регулаторно прописаним показатељем ликвидности и ужим показатељем ликвидности Групе:

	Показатељ ликвидности		Ужи показатељ ликвидности	
	2012.	2011.	2012.	2011.
На дан 31. децембар	2.20	2.33	2.04	1.96
Просек за период	2.35	2.30	2.00	1.76
Максималан за период	3.35	3.29	2.74	2.58
Минималан за период	1.07	1.37	0.95	1.13

Поред наведених лимита, Група и чланице Групе усклађују своје пословање и са интерно дефинисаним лимитима. Интерни лимити дефинисани су на основу интерног извештаја о ГАП-у ликвидности, који обухвата све билансне позиције.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године
54. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)**54.2. РИЗИК ЛИКВИДНОСТИ (наставак)**

Усклађеност са интерно дефинисаним лимитима ликвидности последњег дана је била следећа:

	Лимити	2012.	2011.
ГАП до 1 месеца / Укупна актива	Мах (10%)	9.58%	9.67%
Кумулативни ГАП до 3 месеца / Укупна актива	Мах (20%)	(9.73%)	(6.47%)

Рочна структура монетарне активе и монетарне пасиве на дан 31. децембра 2012. године:

	До 1 месеца	Од 1 - 3 месеца	Од 3 - 12 месеци	Од 1 - 5 година	У хиљадама динара Преко 5 година	Укупно
Монетарна актива						
Готовина и готовински еквиваленти	42,052,826	-	-	-	-	42,052,826
Опозиви депозити и кредити	45,826,369	-	-	-	-	45,826,369
Потраживања по основу камата и накнада	1,744,180	-	-	-	-	1,744,180
Дати кредити и депозити	24,263,365	13,446,306	51,931,856	66,222,978	38,551,617	194,416,122
Хартије од вредности	7,861,152	3,070,639	14,247,453	16,926,835	110,080	42,216,159
Удели (учешћа)	-	-	-	-	436,210	436,210
Остали пласмани	2,372,758	823,035	33,924	411	-	3,230,128
Остала средства	1,580,904	5,199	4,737	208,045	-	1,798,885
	<u>125,701,554</u>	<u>17,345,179</u>	<u>66,217,970</u>	<u>83,358,269</u>	<u>39,097,907</u>	<u>331,720,879</u>
Монетарна пасива						
Трансакциони депозити	45,840,849	-	-	-	-	45,840,849
Остали депозити	69,367,073	27,794,307	84,830,659	22,091,703	560,651	204,644,393
Примљени кредити	621,164	11,119	54,833	321,445	403,401	1,411,962
Обавезе по основу камата и накнада	191,129	-	-	-	-	191,129
Остале обавезе	5,293,805	390,564	1,420,202	16,437,639	2,316,517	25,858,727
	<u>121,314,020</u>	<u>28,195,990</u>	<u>86,305,694</u>	<u>38,850,787</u>	<u>3,280,569</u>	<u>277,947,060</u>
Рочна неусклађеност на дан						
На дан 31. децембра 2012. године	<u>4,387,534</u>	<u>(10,850,811)</u>	<u>(20,087,724)</u>	<u>44,507,482</u>	<u>35,817,338</u>	<u>53,773,819</u>
На дан 31. децембра 2011. године	<u>(21,786,888)</u>	<u>(24,655,868)</u>	<u>13,504,272</u>	<u>39,537,527</u>	<u>31,680,824</u>	<u>38,279,867</u>

Извештај о рочној структури монетарне активе и пасиве садржи монетарне билансне позиције распоређене према преосталом року доспећа. У складу са наведеним, коришћена је конзервативна претпоставка да ће сви трансакциони и депозити по виђењу бити повучени у року до једног месеца.

Руководство Групе верује да одговарајућа диверсификација портфолија депозита по броју и врсти депонената, као и претходно искуство Групе пружају добар предуслов за постојање стабилне и дугорочне депозитне базе, односно по том основу се не очекују значајнији одливи средстава.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

54. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

54.3. ТРЖИШНИ РИЗИК

Тржишни ризик представља могућност настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Групе услед промена тржишних варијабли и обухвата каматни ризик, девизни ризик и остале тржишне ризике. Група је изложена тржишним ризицима по основу ставки из књиге трговања и банкарске књиге.

Група је изложена каматном ризику, девизном ризику, ризику промене цена хартија од вредности, ризику друге уговорне стране и ризику измирења испоруке по основу ставки које се налазе у књизи трговања. Књига трговања садржи билансне и ванбилансне позиције средстава и обавеза по основу финансијских инструмената који се држе са намером трговања или ради заштите позиција у другим финансијским инструментима, који се воде у тој књизи и за које не постоје ограничења да се њима тргује, нити постоје ограничења да се ове позиције заштите од ризика.

КАМАТНИ РИЗИК

Група је изложена каматном ризику на позицијама у банкарској књизи који се одражава на могућност настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Групе услед промене каматних стопа.

Група врши управљање следећим видовима каматног ризика:

- Ризиком временске неусклађености доспећа и поновног одређивања цена (реприцинг ризик);
- Ризику криве приноса (yield curve risk) – коме је изложена услед промене облика криве приноса;
- Базном ризику (basic risk) – коме је изложена због различитих референтних каматних стопа код каматно осетљивих позиција са сличним карактеристикама што се тиче доспећа или поновног одређивања цена;
- Ризику опција (optionality risk) – коме је изложена због уговорних одредаба у вези с каматно осетљивим позицијама (кредити с могућношћу превремене отплате, депозити с могућношћу превременог повлачења и друго).

Основни циљ управљања каматним ризиком је одржавање прихватљивог нивоа изложености каматном ризику са аспекта утицаја на финансијски резултат, вођењем адекватне политике рочне усклађености периода поновног формирања каматне стопе, усклађивања одговарајућих извора са пласманима према врсти каматне стопе и рочности, као и пројекцијом кретања криве приноса на иностраном и домаћем тржишту. Превасходно, Група управља маргином интерног приноса кроз цену кредита и депозита, фокусирајући се на каматну маржу.

Група посебно сагледава утицај промене каматних стопа и структуре каматносноне активе и пасиве са аспекта рочности, поновног формирања каматних стопа и валутне структуре и управља њиховим утицајем на економску вредност капитала.

Процес управљања каматним ризиком спроводи се кроз идентификацију, мерење, ублажавање, праћење, контролу и извештавање о каматном ризику.

Идентификација каматног ризика подразумева свеобухватно и благовремено идентификовање узрока који доводе до настанка ризика и подразумева утврђивање текуће изложености као и изложености каматном ризику по основу нових пословних производа и активности.

Мерење, односно процена каматног ризика представља квантитативну и/или квалитативну процену идентификованог каматног ризика коришћењем следећих метода:

- ГАП анализа;
- Рацио анализа;
- Дурација;
- Економска вредност капитала;
- Стрес тест.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

54. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

54.3. ТРЖИШНИ РИЗИК (наставак)

КАМАТНИ РИЗИК (наставак)

Ублажавање каматног ризика подразумева одржавање ризика на прихватљивом нивоу за ризични профил Групе. Ублажавање каматног ризика подразумева процес дефинисања система лимита изложености Групе каматном ризику и предузимање и спровођење мера за ублажавање каматног ризика. Контрола и праћење каматног ризика обухвата процес праћења усклађености са успостављеним системом лимита, као и мониторинг дефинисаних мера за умањење изложености каматном ризику чланица Групе. Контрола каматног ризика подразумева контролу на свим нивоима управљања као и независан систем контроле који спроводе организациони делови надлежни за интерну ревизију и праћење усклађености пословања.

Извештавање о каматном ризику подразумева јасно детерминисан систем интерног извештавања надлежних одбора и органа чланица Групе о управљању каматним ризиком.

Интерни лимити детерминишу се на основу интерног извештаја о каматном ГАП-у, који обухвата све позиције биланса.

Усклађеност Групе са интерно дефинисаним лимитима каматног ризика последњег дана била је следећа:

	<u>Лимити</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Релативни ГАП	Max (15%)	(2.81%)	(5.36%)
Коефицијент диспаритета	0.75 – 1.25	0.96	0.94
Рацио економске вредности капитала	Max 20%	5.40%	9.70%

Изложеност каматном ризику може се сагледати и на основу Извештаја о ГАП–у каматног ризика монетарне активе и пасиве:

Извештај о ГАП -у – каматног ризика монетарног подбиланса на дан 31. децембра 2012. године:

	<u>До 1 месеца</u>	<u>Од 1 - 3 месеца</u>	<u>Од 3 - 12 месеци</u>	<u>Од 1 - 5 година</u>	<u>Преко 5 година</u>	<u>Каматнонос ни део</u>	<u>У хиљадама динара</u>	
							<u>Некаматнонос ни део</u>	<u>Укупно</u>
Монетарна актива								
Готовина и готовински еквиваленти	20,101,046	-	-	-	-	20,101,046	21,951,780	42,052,826
Опозиви депозити и кредити	6,405,982	-	-	-	-	6,405,982	39,420,387	45,826,369
Потраживања по основу камата и накнада	-	-	-	-	-	-	1,744,180	1,744,180
Дати кредити и депозити	62,044,925	23,100,789	52,320,479	37,359,598	19,574,798	194,400,589	15,533	194,416,122
Хартије од вредности	7,953,442	5,901,066	13,704,999	12,491,898	-	40,051,405	2,164,754	42,216,159
Удели (учешћа)	-	-	-	-	-	-	436,210	436,210
Остали пласмани	1,342,598	172,795	34,217	-	-	1,549,610	1,680,518	3,230,128
Остала средства	29,499	-	2	-	-	29,501	1,769,384	1,798,885
	<u>97,877,492</u>	<u>29,174,650</u>	<u>66,059,697</u>	<u>49,851,496</u>	<u>19,574,798</u>	<u>262,538,133</u>	<u>69,182,746</u>	<u>331,720,879</u>
Монетарна пасива								
Трансакциони депозити	45,840,849	-	-	-	-	45,840,849	-	45,840,849
Остали депозити	73,170,622	24,328,160	84,193,703	22,001,117	551,737	204,245,339	399,054	204,644,393
Примљени кредити	620,872	611,214	-	-	179,113	1,411,199	763	1,411,962
Обавезе по основу камата и накнада	-	-	-	-	-	-	191,129	191,129
Остале обавезе	2,342,380	319	519	6,398,634	6,263,748	15,005,600	10,853,127	25,858,727
	<u>121,974,723</u>	<u>24,939,693</u>	<u>84,194,222</u>	<u>28,399,751</u>	<u>6,994,598</u>	<u>266,502,987</u>	<u>11,444,073</u>	<u>277,947,060</u>
Неусклађеност каматног ризика на дан								
31. децембра 2012.	<u>(24,097,231)</u>	<u>4,234,957</u>	<u>(18,134,525)</u>	<u>21,451,745</u>	<u>12,580,200</u>	<u>(3,964,854)</u>	<u>57,738,673</u>	<u>53,773,819</u>
31. децембра 2011.	<u>(1,056,639)</u>	<u>(24,150,543)</u>	<u>(37,487,604)</u>	<u>24,765,663</u>	<u>22,831,482</u>	<u>(15,097,641)</u>	<u>53,377,508</u>	<u>38,279,867</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

54. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

54.3. ТРЖИШНИ РИЗИК (наставак)

КАМАТНИ РИЗИК (наставак)

Извештај о ГАП-у каматног ризика монетарног подбиланса садржи монетарне билансне позиције распоређене према периоду поновног формирања каматне стопе или преосталом периоду до доспећа, у зависности од тога који период је краћи. У складу са наведеним, коришћена је конзервативна претпоставка да ће сви трансакциони и депозити по виђењу бити повучени у року до једног месеца.

Руководство чланица Групе верује да одговарајућа усклађеност позиција по врсти каматне стопе и периоду поновног формирања пружа добар предуслов за постојање са захтеваним финансијским резултатом уз очување економске вредности капитала.

ДЕВИЗНИ РИЗИК

Група је изложена девизном ризику који се манифестује кроз могућност настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал услед промене међувалутних односа, промене вредности домаће валуте у односу на стране валуте, промене међувалутних парова две стране валуте или промене вредности злата и других племенитих метала. Девизном ризику изложене су све позиције садржане у банкарској књизи и књизи трговања у страниој валути и злату, као и динарске позиције индексирани валутном клаузулом.

Основни циљеви политике управљања девизним ризиком Групе су максимизирање приноса на одређеном нивоу ризика, минимизирања негативног утицаја на финансијски резултат, очувања потребног нивоа адекватности капитала и развој активности Групе у складу са пословним могућностима и развојем тржишта, а у циљу остварења конкурентских предности. У циљу минимизирања изложености девизном ризику Група врши диверсификацију валутне структуре портфолија и валутне структуре обавеза, усклађивање отворених позиција по појединим валутама, поштујући принципе рочне трансформације средстава.

Група је успоставила одговарајућу организациону структуру, којом се врши јасно разграничавање процеса преузимања девизног ризика од процеса његовог управљања.

Процес управљања девизним ризиком спроводи се кроз идентификацију, мерење, ублажавање, праћење, контролу и извештавање о девизном ризику.

Идентификовањем девизног ризика Група на свеобухватан начин благовремено идентификује узроке који доводе до настанка девизног ризика и подразумева утврђивање текуће изложености девизном ризику, као и изложености девизном ризику по основу нових пословних производа и активности, на позицијама које се воде у банкарској књизи и књизи трговања.

Мерење, односно процена девизног ризика представља квантитативну и/или квалитативну процену идентификованог девизног ризика, коришћењем следећих техника:

- ГАП анализу и показатељ девизног ризика;
- VaR;
- стрес тест;
- backtesting.

Ублажавање девизног ризика подразумева одржавање ризика на прихватљивом нивоу за ризични профил Групе кроз постављање транспарентног система лимита и дефинисање мера за ублажавање девизног ризика.

Контрола и праћење девизног ризика обухвата праћење и надзор усклађености позиција са интерно и екстерно дефинисаним лимитима, као и мониторинг дефинисаних и предузетих мера. Континуираним праћењем и контролом девизног ризика омогућено је благовремено предузимање мера у циљу одржавања девизног ризика у оквиру дефинисаних лимита. Контрола девизног ризика подразумева контролу на свим нивоима управљања као и независан систем контроле који спроводе организациони делови надлежни за интерну ревизију и праћење усклађености пословања.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

54. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

54.3. ТРЖИШНИ РИЗИК (наставак)

ДЕВИЗНИ РИЗИК (наставак)

Група одређује ризични профил и склоност ка ризику, дефинисањем регулаторних и интерних лимита изложености.

Група усклађује своје пословање са регулаторно прописаним показатељем девизног ризика, који представља однос између укупне отворене девизне позиције и позиције у злату у односу на капитал Групе. Група је дужна да обезбеди да њена нето девизна позиција не прелази 20% капитала.

Преглед укупне ризичне девизне позиције и регулаторно дефинисаног показатеља девизног ризика на дан 31. децембра:

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Укупна ризична девизна позиција	6,743,764	6229,554
Показатељ девизног ризика	14.29%	18.86%
Регулаторно прописан лимити	<u>20%</u>	<u>20%</u>

Преглед монетарне активе и монетарне пасиве по валутама на дан 31. децембра 2012. године:

	EUR	УСД	ЦХФ	Остале валуте	Укупно у валути	Девизна клаузула	У хиљадама динара	
							Динарске позиције	Укупно
Монетарна актива								
Готовина и готовински еквиваленти	13,204,796	1,423,888	1,915,193	1,007,490	17,551,367	-	24,501,459	42,052,826
Опозиви депозити и кредити	32,045,738	7,466,619	-	2,314,012	41,826,369	-	4,000,000	45,826,369
Потраживања по основу камата и накнада	192,654	-	-	96,967	289,621	75,522	1,379,037	1,744,180
Дати кредити и депозити	23,169,852	2,074,050	-	2,775,970	28,019,872	123,972,655	42,423,595	194,416,122
Хартије од вредности	23,150,343	-	-	-	23,150,343	170,701	18,895,115	42,216,159
Удели (учешћа)	65	-	-	-	65	-	436,145	436,210
Остали пласмани	1,596,354	671,422	-	1,444	2,269,220	-	960,908	3,230,128
Остала средства	309,679	61,932	1	17,403	389,015	40,205	1,369,665	1,798,885
	<u>93,669,481</u>	<u>11,697,911</u>	<u>1,915,194</u>	<u>6,213,286</u>	<u>113,495,872</u>	<u>124,259,083</u>	<u>93,965,924</u>	<u>331,720,879</u>
Монетарна пасива								
Трансакциони депозити	13,683,148	1,116,510	610,238	1,799,460	17,209,356	2,215,375	26,416,118	45,840,849
Остали депозити	156,571,178	10,451,426	5,463,383	1,193,639	173,679,626	12,816,039	18,148,728	204,644,393
Примљени кредити	455,751	51,990	13,093	3,836	524,670	637,329	249,963	1,411,962
Обавезе по основу камата и накнада	5,302	285	-	1,711	7,298	3,185	180,646	191,129
Остале обавезе	22,191,380	68,995	1,947,469	143,481	24,351,325	1,278	1,506,124	25,858,727
	<u>192,906,759</u>	<u>11,689,206</u>	<u>8,034,183</u>	<u>3,142,127</u>	<u>215,772,275</u>	<u>15,673,206</u>	<u>46,501,579</u>	<u>277,947,060</u>
Нето девизна позиција на дан								
31. децембра 2012.	<u>(99,237,278)</u>	<u>8,705</u>	<u>(6,118,989)</u>	<u>3,071,159</u>	<u>(102,276,403)</u>	<u>108,585,877</u>	<u>47,464,345</u>	<u>53,733,819</u>
31. децембра 2011.	<u>(86,082,413)</u>	<u>5,490</u>	<u>(5,795,519)</u>	<u>2,760,807</u>	<u>(89,111,635)</u>	<u>94,489,409</u>	<u>32,902,093</u>	<u>38,279,867</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године**54. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)****54.4. ОПЕРАТИВНИ РИЗИК**

Оперативни ризик је ризик од могућег настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Групе услед пропуста (намерних и ненамерних) у раду запослених, неодговарајућих унутрашњих процедура и процеса, неадекватног управљања информационом и другим системима у банци, као и услед наступања непредвидивих екстерних догађаја. Оперативни ризик укључује и правни ризик.

Оперативни ризик се дефинише као догађај који је настао као резултат неодговарајућих или неуспешних интерних процеса, поступака запослених и система или системских и других спољашњих догађаја, интерне и екстерне преваре, праксе запошљавања и безбедности на радном месту, потраживања клијената, дистрибуције производа, новчаних казни и пенала услед повреда, штете нанете материјалној имовини, поремећаја у пословању и системских пропуста и управљања процесима.

Група догађаје оперативног ризика прати и по следећим линијама пословања: финансирање привредних субјеката, трговина и продаја, брокерски послови са физичким лицима, банкарски послови с привредним друштвима, банкарски послови с физичким лицима, платни промет, агенцијске услуге и управљање имовином.

Процес управљања оперативним ризиком представља интегрални део активности Групе који се спроводи на свим нивоима и омогућава идентификацију, мерење, ублажавање, праћење и контролу и извештавање о оперативним ризицима пре њихове реализације и у континуитету у складу са захтевима и роковима регулативе. Постојећи процес се ослања на поуздане методе мерења изложености оперативним ризицима, базу података о оперативним губицима, ажуран систем контроле и извештавања.

Група на дневном нивоу прати догађаје оперативних ризика и управља оперативним ризицима. У циљу ефикасног праћења оперативног ризика, у сваком организационом делу Групе именовани су запослени за оперативне ризике, који су одговорни за тачност и ажурност података о свим догађајима оперативног ризика, као и за евиденцију свих насталих догађаја у базу података оперативних ризика. Организациони део Групе у чијој је надлежности управљање ризицима врши мониторинг и извештавање о оперативним ризицима Управном одбору, Извршном одбору и Одбору за ревизију.

Мерење, односно процена оперативног ризика Групе врши се кроз квантитативну и/или квалитативну процену идентификованог оперативног ризика. Група спроводи мерење изложености оперативним ризицима кроз евиденцију догађаја, самопроцењивање и стресно тестирање оперативног ризика. Самопроцењивање подразумева процену изложености ризицима од стране организационих делова у складу са мапом идентификованих оперативних ризика мерењем могућег распона, значаја за пословање и учесталости догађаја који могу да проузрокују губитке, идентификовањем нивоа контроле које области пословања имају над овим ризицима и мере за побољшање. Стрес тест представља технику управљања оперативним ризиком, којом се процењује потенцијални утицај специфичних догађаја и/или промене више финансијских варијабли на изложеност оперативном ризику Групе.

Група не може елиминисати све оперативне ризике, али увођењем одговарајућег контролног оквира, мониторингом и ублажавањем потенцијалних ризика успоставља процес управљања оперативним ризиком. Група предузима мере у циљу ублажавања оперативних ризика и проактивног реаговања на потенцијалне догађаје оперативних ризика кроз перманентно праћење свих активности, примену адекватног и поузданог информационог система и оријентацијом на пројектни приступ, а чијим спровођењем се унапређује пословна пракса и оптимизују пословни процеси Групе.

Путем поузданог извештавања о реализацији мера за ублажавање оперативних ризика, Група је успоставила систем за мониторинг активности које предузимају организациони делови Групе у циљу умањења оперативних ризика и превентивног реаговања на догађаје оперативних ризика који су у настајању. Група процењује ризик поверавања активности трећим лицима за обављање одређених активности у вези са пословањем Групе, а на основу уговора закљученог са тим лицима којима се јасно одређују услови, права, обавезе и одговорности уговорених страна.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

54. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

54.4. ОПЕРАТИВНИ РИЗИК (наставак)

У циљу несметаног и континуираног функционисања свих значајних система и процеса Групе, као и ограничавања губитака у ванредним ситуацијама, Група је усвојила План за обезбеђење континуитета пословања, а у циљу поновног успостављања опоравка система информационе технологије у случају прекида пословања, Група је усвојила План опоравка активности у случају катастрофа.

54.5. РИЗИЦИ УЛАГАЊА

Ризик улагања Групе представља ризик улагања у друга правна лица и у основна средства. Улагање Групе у једно лице које није лице у финансијском сектору може бити до 10% капитала Групе, при чему се под овим улагањем подразумева улагање којим чланице Групе стичу удео или акције лица које није лице у финансијском сектору. Укупна улагања Групе у лица која нису лица у финансијском сектору и у основна средства Групе, могу бити до 60% капитала Групе, с тим што се ово ограничење не односи на стицање акција ради њихове даље продаје у року од шест месеци од дана стицања.

54.6. РИЗИК ИЗЛОЖЕНОСТ

Велика изложеност Групе према једном лицу или групи повезаних лица, укључујући и лица повезана са Групом, јесте изложеност која износи преко 10% капитала Групе.

У свом пословању, Група води рачуна о усклађености са регулаторно дефинисаним лимитима изложености:

- изложеност према једном лицу или групи повезаних лица не сме бити већа од 25% капитала Групе;
- изложеност према лицу повезаном са Групом не сме бити већа од 5% капитала Групе, а укупна изложеност према лицима повезаним са Групом не сме прећи 20% капитала Групе;
- збир свих великих изложености Групе не сме прећи 400% капитала Групе.

Изложеност банке према једном лицу или групи повезаних лица, као и изложеност према лицима повезаним са Групом кретала се у оквиру прописаних лимита.

54.7. РИЗИК ЗЕМЉЕ

Ризик земље је ризик који се односи на земљу порекла лица према коме је Група изложена, односно ризик могућности настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Групе због немогућности чланица Групе да наплати потраживања од дужника из разлога који су последица политичких, економских или социјалних прилика у земљи порекла дужника. Ризик земље обухвата следеће ризике:

- политичко - економски ризик, под којим се подразумева вероватноћа остваривања губитка због немогућности чланица Групе да наплате потраживања услед ограничења утврђених акција државних и других органа земље порекла дужника, као и општих и системских прилика у тој земљи;
- ризик трансфера, под којим се подразумева вероватноћа остварења губитка због немогућности наплате потраживања исказаних у валути која није званична валута земље порекла дужника, и то услед ограничења плаћања обавеза према повериоцима из других земаља у одређеној валути која су утврђена акција државних и других органа земље дужника.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године
54. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)
54.7. РИЗИК ЗЕМЉЕ (наставак)

Група управља ризиком земље на нивоу појединачног пласмана и на нивоу портфолија. Мерење и контролу изложености појединачног пласмана ризику земље, чланице Групе врше одређивањем категорије интерног рејтинга земље дужника, а на основу рејтинга додељеног од стране међународно признатих рејтинг агенција и утврђивањем лимита изложености као проценат од капитала Групе у зависности од категорије интерног рејтинга земље. Мерење и контролу изложености портфолија ризику земље Група врши на основу груписања потраживања према степену ризика земаља дужника.

У циљу адекватног управљања ризиком земље, Група дефинише лимите изложености појединачно по земљама порекла дужника.

54.8. УПРАВЉАЊЕ КАПИТАЛОМ

Банкарска Група континуирано управља капиталом. Основни циљеви управљања регулаторним капиталом су:

- обезбеђење континуитета пословања у неограниченом периоду у предвидљивој будућности;
- очување оптималне структуре капитала;
- минимизирање трошкова капитала;
- обезбеђење заштите од ризика;
- омогућавање раста, кроз ширење спектра услуга, односно развоја банкарске Групе увођењем нових софтверских и методолошких решења;
- очувања поверења клијената у финансијски потенцијал банкарске Групе.

Показатељ адекватности капитала представља однос капитала банкарске Групе и збира активе пондерисане кредитним ризиком, отворене девизне позиције и изложености оперативном ризику.

Регулаторни капитал банкарске Групе, представља збир основног капитала и допунског капитала, умањен за одбитне ставке. Актива пондерисана кредитним ризиком банкарске Групе утврђује се у складу са прописаним пондерима ризичности за све класе активе. Изложеност оперативном ризику је производ реципрочне вредности показатеља адекватности капитала и трогодишњег просека капиталног захтева за оперативни ризик који се утврђује множењем индикатора изложености и стопе капиталног захтева за сваку пословну линију. Капитални захтев за девизни ризик на нивоу банкарске Групе једнак је збиру појединачних капиталних захтева за овај ризик свих чланица банкарске Групе, код којих је збир нето отворене девизне позиције и апсолутне отворене позиције у злату већи од 2% њиховог капитала.

Показатељ адекватности капитала	У хиљадама динара	
	2012.	2011.
Основни капитал	52,667,051	43,190,509
Допунски капитал	5,329,728	5,852,703
Одбитне ставке од капитала	(10,799,045)	(16,004,691)
Капитал	47,197,734	33,038,521
Актива пондерисана кредитним ризиком	193,620,430	164,932,865
Изложеност оперативном ризику	16,716,267	15,506,533
Изложеност девизном ризику	368,170	436,125
Показатељ адекватности капитала (мин. 12%)	22.40%	18.27%

Стратегијом управљања капиталом, банкарска Група обезбеђује одржавање нивоа и структуре интерног капитала који пружа адекватну подршку расту пласмана, будућих извора средстава и њиховог коришћења на нивоу банкарске Групе, као и промене у регулаторним захтевима.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

54. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

54.8. УПРАВЉАЊЕ КАПИТАЛОМ (наставак)

План управљања капиталом, као део система управљања капиталом, садржи:

- стратешке циљеве и период за њихово остваривање;
- начин организације процеса управљања расположивим интерним капиталом;
- процедуре планирања адекватног нивоа расположивог интерног капитала;
- начин достизања и одржавања адекватног нивоа расположивог интерног капитала;
- план пословања у случају настанка непредвиђених догађаја.

Група на континуираној основи спроводи процес интерне процене адекватности капитала у складу са природом, обимом и сложености пословних активности, а у складу са Стратегијом управљања ризицима, политикама за управљање појединачним ризицима и Стратегијом управљања капиталом.

Процес интерне процене адекватности капитала, као документован и континуиран процес испуњава следеће услове:

- заснован је на идентификацији и мерењу ризика,
- пружа свеобухватну процену и праћење ризика којима је банкарска Група изложена или може бити изложена,
- обезбеђује адекватан расположиви интерни капитал у складу са ризичним профилем банкарске Групе,
- укључен је у систем управљања банкарском Групом и доношења одлука;
- предмет је редовне анализе, праћења и провере.

Фазе процеса интерне процене адекватности капитала на нивоу банкарске Групе обухватају:

- утврђивање материјално значајних ризика, у складу са квалитативним и квантитативним критеријумима;
- обрачун износа интерних капиталних захтева;
- одређивање укупног интерног капиталног захтева;
- поређење следећих елемената:
  - капитала и расположивог интерног капитала;
  - минималних капиталних захтева и интерних капиталних захтева за појединачне ризике;
  - збира минималних капиталних захтева и укупних интерних капиталних захтева.

55. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА СТАЊА

Неусаглашени изводи отворених ставки

На основу анализе извршеног редовног Годишњег пописа на дан 31. децембра 2012. године, Група има неусаглашене изводе отворених ставки у износу од 918 хиљада динара. Неусаглашени изводи за 30 клијената у највећем броју случајева се односе на клијенте који оспоравају износ или начин обрачуна по основу камата и накнада.

Нереализоване приоритетне дивиденде

Нереализоване приоритетне дивиденде Матичне банке за исплату у 2013. години износе:

- из 2012. године 37,351 хиљаду динара (10.0% на номиналну вредност приоритетних акција).

Примена МРС/МСФИ од 1. јануара 2013. године у Црној Гори

Комерцијална банка а.д., Будва је спровела конверзију почетног биланса 1. јануара 2013. године, на нови контни оквир уз исказивање ефеката вредновања ставки билансне активе и ванбилансних ставки у складу са МРС 39 и МРС 37 по први пут на основу нових прописа Централне банке Црне Горе – Одлука о контном оквиру за банке и Одлука о минималним стандардима за управљање кредитним ризиком у банкама (Сл. лист Црне Горе бр. 22/12).

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године
55. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА СТАЊА (наставак)

Комерцијална банка а.д., Будва је након датума биланса стекла имовину по основу кредита одобреног предузећу Ди Бар д.о.о., Будва у износу од 316,137 хиљада динара. Решење о дефинитивном упису донето је дана 3. октобра 2012. године. Како је клаузула правоснажности, односно лист непокретности, на бази које је извршен дефинитиван упис права својине на Банку, добијен 17. јануара 2013. године, тада су се стекли сви услови за формално прокњижавање имовине Ди Бар-а на стечену активу.

56. ИЗВЕШТАЈ ПО СЕГМЕНТИМА
А. БИЛАНС СТАЊА на дан 31. децембра 2012. године

	У хиљадама динара				
	Комерцијална банка а.д., Београд	Комерцијална банка а.д., Будва	Комерцијална банка а.д., Бања Лука	КомБанк Инвест а.д., Београд	Укупно
АКТИВА					
Готовина и готовински еквиваленти	40,508,719	1,042,787	501,320	-	42,052,826
Опозиви депозити и кредити	43,053,502	458,855	2,314,012	-	45,826,369
Потраживања по основу камата накнада, продаје, продаје фер вредности деривата и других потраживања	1,547,341	99,718	96,967	154	1,744,180
Дати кредити и депозити	177,106,865	6,623,881	10,685,376	-	194,416,122
Хартије од вредности (без сопствених акција)	41,347,719	767,317	-	101,123	42,216,159
Удели (учешћа) код неповезаних правних лица	436,145	65	-	-	436,210
Остали пласмани	3,227,896	788	1,444	-	3,230,128
Нематеријална улагања	600,438	13,895	29,925	579	644,837
Основна средства и инвестиционе некретнине	7,416,846	231,006	223,437	31	7,871,320
Стална средства намењена продаји и средства пословања које се обуставља	78,763	-	-	-	78,763
Одложена пореска средства	4,896	-	-	-	4,896
Остала средства	3,372,293	1,232,868	43,475	75	4,648,711
Укупно актива	318,701,423	10,471,180	13,895,956	101,962	343,170,521
ПАСИВА					
Трансакциони депозити	39,840,884	1,703,878	4,296,087	-	45,840,849
Остали депозити	195,169,066	4,409,642	5,065,685	-	204,644,393
Примљени кредити	637,264	157,859	616,839	-	1,411,962
Обавезе по основу камата, накнада и промене вредности деривата	188,872	671	1,586	-	191,129
Резервисања	2,331,760	45,397	29,162	315	2,406,634
Обавезе за порезе	21,799	1,677	1,095	-	24,571
Обавезе из добитка	85,114	12,038	7,912	17	105,081
Одложене пореске обавезе	-	512	-	436	948
Остале обавезе	25,535,622	787,178	148,111	893	26,471,804
Укупно обавезе	263,810,381	7,118,852	10,166,477	1,661	281,097,371
КАПИТАЛ					
Капитал	40,034,550	-	62	-	40,034,612
Резерве из добити	14,785,440	178,926	184,956	-	15,149,322
Ревалоризационе резерве	867,774	-	-	-	867,774
Нереализовани губици по основу ХОВ расположивих за продају	(7,016)	-	-	-	(7,016)
Добитак	4,062,268	781,850	60,428	702	4,640,004
Губитак до нивоа капитала	-	(239,734)	-	(25,510)	-
Позитивне кумулативне разлике по основу курсирања	1,384,990	2,792	621	51	1,388,454
УКУПАН КАПИТАЛ	61,128,006	723,834	246,067	(24,757)	62,073,150
УКУПНО ПАСИВА	324,938,387	7,842,686	10,412,544	(23,096)	343,170,521
Интерес мањинских власника	-	-	62	-	62
ВАНБИЛАНСНЕ ПОЗИЦИЈЕ	203,732,334	1,062,970	3,118,407	-	207,913,711
Послови у име и за рачун трећих лица	5,013,721	36,300	-	-	5,050,021
Преузете будуће обавезе	41,542,712	384,365	1,768,866	-	43,695,943
Друге ванбилансне позиције	157,175,901	642,305	1,349,541	-	159,167,747

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године
56. ИЗВЕШТАЈ ПО СЕГМЕНТИМА (наставак)
Б. БИЛАНС УСПЕХА
За годину која се завршава 31. децембра 2012. године

	У хиљадама динара				
	Комерцијална банка а.д., Београд	Комерцијална банка а.д., Будва	Комерцијална банка а.д., Бања Лука	КомБанк Инвест а.д., Београд	Укупно
Приходи од камата	20,129,333	696,502	882,569	13,214	21,721,618
Расходи од камата	(9,218,758)	(152,735)	(216,686)	-	(9,588,179)
Добитак по основу камата	10,910,575	543,767	665,883	13,214	12,133,439
Приходи од накнада и провизија	5,333,827	145,309	190,381	1,855	5,671,372
Расходи накнада и провизија	(780,032)	(19,458)	(41,002)	(606)	(841,098)
Добитак по основу накнада и провизија	4,553,795	125,851	149,379	1,249	4,830,274
Нето добитак по основу продаје хартија од вредности по фер вредности кроз биланс успеха	776	-	-	114	890
Нето добитак по основу продаје хартија од вредности које су расположиве за продају	83,947	-	-	-	83,895
Нето губитак по основу продаје хартија од вредности које су расположиве за продају	-	(52)	-	-	-
Нето добитак по основу продаје осталих пласмана	-	-	-	2,124	2,124
Нето приходи од курсних разлика	-	3,757	5,434	-	-
Нето расходи од курсних разлика	(8,036,719)	-	-	(44)	(8,027,572)
Приходи од дивиденди и учешћа	2,251	-	-	-	2,251
Остали пословни приходи	241,022	7,672	3,381	31	252,106
Нето приходи по основу индиректних отписа пласмана и резервисања	-	-	-	36	-
Нето расходи по основу индиректних отписа пласмана и резервисања	(1,444,299)	(412,158)	(89,948)	-	(1,946,369)
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	(4,186,346)	(223,188)	(288,456)	(10,709)	(4,708,699)
Трошкови амортизације	(752,356)	(33,845)	(55,604)	(1,186)	(842,991)
Оперативни и остали пословни расходи	(4,933,005)	(240,551)	(310,344)	(4,804)	(5,488,704)
Приходи од промене вредности имовине и обавеза	17,989,493	-	-	179	17,989,672
Расходи од промене вредности имовине и обавеза	(9,852,222)	-	(3,627)	(17)	(9,855,866)
Добитак/(губитак) из редовног пословања	4,576,912	(228,747)	76,098	187	4,424,450
Порез на добит	(472,448)	(12,038)	(14,764)	(212)	(499,462)
Добитак од креираних одложених пореских средстава и смањења одложених пореских обавеза	32,885	617	-	47	33,549
Губитак од смањења одложених пореских средстава и креирања одложених пореских обавеза	(10,953)	(852)	-	(413)	(12,218)
ДОБИТАК / (ГУБИТАК)	4,126,396	(241,020)	61,334	(391)	3,946,319
Интерес мањинских власника	-	-	1	-	1

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

57. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Девизни курсеви утврђени на међубанкарском састанку девизног тржишта примењени за прерачун позиција биланса стања у динаре (РСД) на дан 31. децембра 2012. и 2011. године за поједине главне валуте су:

	Званични курс НБС		Просечни курс НБС	
	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
USD	86.1763	80.8662		
EUR	113.7183	104.6409	113.0415	101.9653
CHF	94.1922	85.9121		
BAM	58.1432	53.5020	57.7972	52.1340

KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVEŠTAJ

GRUPE KOMERCIJALNE BANKE AD BEOGRAD ZA 2012. GODINU

April 2013. godine

Rezime tačke 3. – Konsolidovani finansijski izveštaj Grupe Komercijalne banke ad Beograd za 2012. godinu

Navedeni izveštaj dostavlja se Upravnom odboru Banke, shodno sa članom 73. Zakona o bankama, a u skladu sa članom 27. Statuta Banke.

Prema članu 28. Zakona o računovodstvu i reviziji „Godišnje finansijske izveštaje usvaja skupština ili drugi nadležni organ pravnog lica“

- Grupu Komercijalne banke AD Beograd čine:
  - Komercijalna banka AD Beograd - kao matična banka
  - Komercijalna banka AD Budva – kao članica Grupe
  - Komercijalna banka AD Banja Luka – kao članica Grupe
  - Društvo za upravljanje investicionim fondovima KomBank INVEST AD Beograd – kao članica Grupe.
- Konsolidacija finansijskih izveštaja Grupe Komercijalne banke izvršena je u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji i MRS 27 – "Konsolidovani i pojedinačni finansijski izveštaji", kao i Uputstvom za izradu konsolidovanih finansijskih izveštaja.
- Zavisne banke: Komercijalna banka AD Budva i Komercijalna banka AD Banja Luka vode poslovne knjige i sastavljaju finansijske izveštaje u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Crne Gore, odnosno Republike Srpske, a KomBank INVEST AD Beograd u skladu sa propisima u Republici Srbiji koji regulišu ovu oblast poslovanja. U svrhu pripremanja konsolidovanih finansijskih izveštaja pojedinačni finansijski izveštaji zavisnih banaka i KomBank INVEST-a su prilagođeni prezentaciji finansijskih izveštaja na osnovu računovodstvenih propisa Republike Srbije.
- U cilju izrade konsolidovanih finansijskih izveštaja, Komercijalna banka AD Beograd, kao matična banka, izvršila je reklasifikaciju, prilagođavanje i spajanje finansijskih izveštaja članica Grupe sa svojim pojedinačnim izveštajem.
- Prilikom izrade konsolidovanih finansijskih izveštaja primenjivao se metod potpunog konsolidovanja. Ovo znači da se konsolidacija sprovodila spajanjem svih istovrsnih pozicija imovine, obaveza, akcijskog kapitala, prihoda i rashoda, uz isključivanje svih vrednosti sadržanih u pojedinačnim računima, a koje potiču iz internih odnosa članica Grupe.
- U sprovedenom postupku konsolidacije u potpunosti se eliminišu:
  - iznos učešća matične banke u kapitalu zavisnih članica,
  - interna potraživanja i obaveze između svih članica Grupe,
  - interni prihodi i rashodi između svih članica Grupe,
  - nastali nerealizovani interni dobitci i
  - nastali nerealizovani interni gubici.
- Bilansna aktiva Grupe na kraju 2012. Godine iznosi 343.171 milion dinara i veća je za 17,3% u odnosu na prethodnu godinu.
- Grupa Komercijalne banke je u 2012. godini ostvarila dobitak od 4.424 miliona dinara što u odnosu na prethodnu godinu predstavlja povećanje od 10,9%.

Budući da je konsolidacija finansijskih izveštaja Grupe Komercijalne banke izvršena na bazi pojedinačnih finansijskih izveštaja, izveštaja eksternog revizora o obavljenoj reviziji poslovanja matične banke i članica Bankarske grupe za 2012. godinu, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji i MRS 27 – "Konsolidovani i pojedinačni finansijski izveštaji", Zakonom o tržištu kapitala i propisima Narodne banke Srbije, predlaže se Upravnom odboru da usvoji predlog Konsolidovanih izveštaja Grupe Komercijalne banke AD Beograd za 2012. godinu i da ih u skladu sa članom 14. Statuta Banke uputi Skupštini banke na usvajanje.

IZVRŠNI ODBOR

SADRŽAJ

1.	OSNOVNI POKAZATELJI POSLOVANJA GRUPE KOMERCIJALNE BANKE U PERIODU OD 2008. DO 2012. GODINE	3
2.	REGULATORNI ZAHTEVI ZA GRUPU KOMERCIJALNE BANKE AD BEOGRAD (<i>Propisani Zakonom o bankama</i>)	6
3.	GRUPA KOMERCIJALNE BANKE AD BEOGRAD	8
4.	KONSOLIDOVANI BILANSI GRUPE KOMERCIJALNE BANKE AD BEOGRAD	10
4.1.	Konsolidovani bilans uspeha za 2012. godinu	11
4.2.	Konsolidovani bilans stanja na dan 31.12.2012. godine	13

5.	MIŠLJENJE SPOLJNOG REVIZORA GRUPE KOMERCIJALNE BANKE AD BEOGRAD ZA 2012. GODINU	
6.	FINANSIJSKI IZVEŠTAJI GRUPE KOMERCIJALNE BANKE AD BEOGRAD Konsolidovani Bilans stanja na dan 31.12.2012. godine Konsolidovani Bilans uspeha u periodu od 01.01. do 31.12.2012. godine Konsolidovani Izveštaj o tokovima gotovine u periodu od 01.01. do 31.12.2012. godine Konsolidovani Izveštaj o promenama na kapitalu u periodu od 01.01. do 31.12.2012. godine Statistički aneks – konsolidovani za 2012. godinu i NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA 2012. GODINU	

PRILOG:

**PREDLOG ODLUKE O ODOBRAVANJU KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA GRUPE
KOMERCIJALNE BANKE AD BEOGRAD ZA 2012. GODINU**

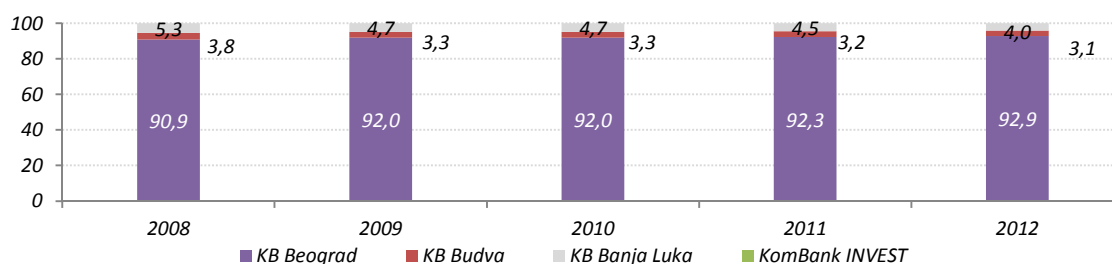

1.OSNOVNI POKAZATELJI POSLOVANJA GRUPE

OPIS	2012	2011	2010	2009	2008
BILANS STANJA					
Bilnansna aktiva (000 RSD)	343.170.521	292.679.098	272.203.483	219.355.286	183.828.357
<i>procenti rasta</i>	17,3%	7,5%	24,1%	19,3%	16,4%
Vanbilansno poslovanje (000 RSD)	207.913.711	186.996.187	146.839.016	67.236.090	60.677.695
STANOVNIŠTVO					
Plasmani (000 RSD)	66.301.426	57.293.037	54.247.405	41.737.138	38.793.264
<i>procenti rasta</i>	15,7%	5,6%	30,0%	7,6%	40,3%
Depoziti (000 RSD)	168.251.976	145.353.867	133.000.714	107.732.941	78.707.723
<i>procenti rasta</i>	15,8%	9,3%	23,5%	36,9%	13,1%
PRIVREDA					
Plasmani (000 RSD)	143.090.089	120.060.887	113.600.657	96.509.718	88.258.202
<i>procenti rasta</i>	19,2%	5,7%	17,7%	9,3%	52,0%
Depoziti (000 RSD)	69.645.451	63.107.566	66.715.773	61.139.912	57.100.609
<i>procenti rasta</i>	10,4%	-5,7%	9,1%	7,1%	-4,9%
RACIO KREDITI /DEPOZITI					
Bruto krediti/depoziti	82,8%	80,6%	78,9%	76,9%	87,9%
Neto krediti/depoziti	77,6%	77,6%	77,4%	69,8%	81,1%
KAPITAL(000 RSD)					
Adekvatnost kapitala u %	22,40	18,27	18,73	15,80	14,70
Broj zaposlenih	3.254	3.282	3.343	3.401	3.444
Aktiva po zaposlenom (000 EUR)	927	852	772	673	602
PARAMETRI PROFITABILNOSTI					
Dobitak pre oporezivanja (000 RSD)	4.424.450	3.987.990	3.171.743	2.095.118	2.910.639
ROA	1,4%	1,4%	1,5%	1,0%	1,7%
ROE - na ukupan kapital	8,2%	9,0%	10,5%	7,7%	12,7%
ROE - na akcijski kapital	12,9%	14,0%	13,9%	12,3%	19,2%
Neto kamatna marža na ukupnu aktivu	3,5%	3,7%	3,1%	3,2%	3,8%
Neto prihodi od kamata ((000 RSD)	12.133.439	10.930.909	8.372.843	7.100.445	7.069.264
Neto prihodi od naknada i provizija (000 RSD)	4.830.274	4.668.720	4.094.571	3.745.536	2.986.840
Cost income ratio	65,1%	64,4%	76,1%	81,5%	80,0%
Operativni troškovi	11.040.394	10.039.654	9.488.317	8.841.080	8.045.722
Neto dobiti od kursnih razlika (000 RSD)	106.234	-271.628	1.396.377	1.205.776	2.291.084
Neto rashodi ind.otpisa plasmana i rezervi (000 RSD)	-1.946.369	-1.488.299	-1.581.301	-1.547.405	-1.691.211
Kvalitet aktive - NPL	13,5%	11,1%	10,5%	14,2%	13,4%
Pokazatelj deviznog rizika	14,29	18,86	19,93	19,73	19,80
Tokovi gotovine (000 RSD)	5.368.681	6.569.862	4.022.920	2.880.727	2.884.419
SEGMENTI					
AKTIVA UKUPNO	343.170.521	292.679.098	272.203.483	219.355.286	183.828.357
Komercijalna banka AD Beograd	318.701.423	270.003.848	250.379.734	201.855.180	166.976.826
Komercijalna banka AD Budva	10.471.180	9.456.653	8.987.204	7.145.564	7.034.197
Komercijalna banka AD Banja Luka	13.895.956	13.119.415	12.720.668	10.332.050	9.800.887
KomBank invest AD Beograd	101.962	99.182	115.877	22.492	16.447

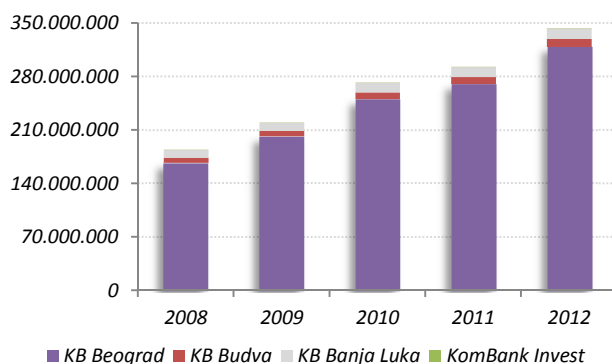

Učešće članica u bilansnoj aktivi grupe u procentima

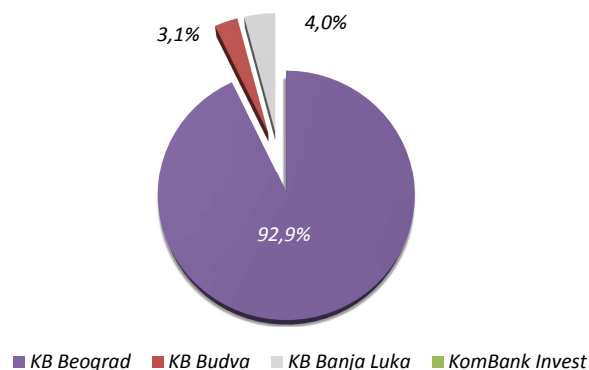

OPIS	2012	2011	2010	2009	2008
BILANSNA AKTIVA GRUPE	343.170.521	292.679.098	272.203.483	219.355.286	183.828.357
Komercijalna banka AD Beograd	318.701.423	270.003.848	250.379.734	201.855.180	166.976.826
Komercijalna banka AD Budva	10.471.180	9.456.653	8.987.204	7.145.564	7.034.197
Komercijalna banka AD Banja Luka	13.895.956	13.119.415	12.720.668	10.332.050	9.800.887
KomBank Invest Beograd	101.962	99.182	115.877	22.492	16.447

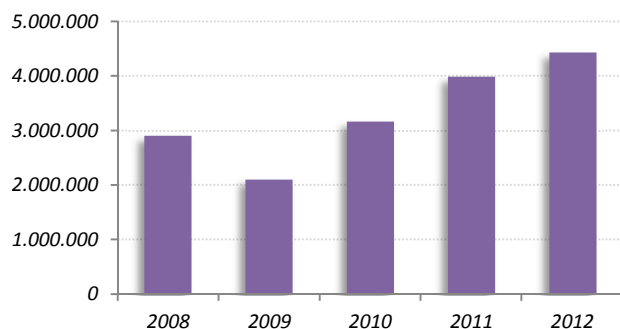
Bilansna aktiva grupe u 000 RSD

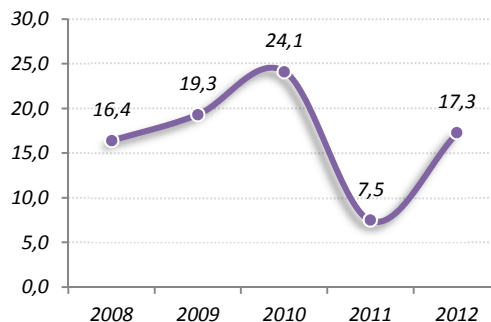
Učešće u bilansnoj aktivi grupe

Dobitak iz redovnog poslovanja grupe u 000 RSD

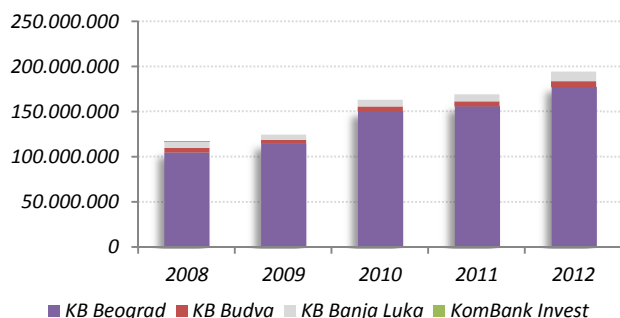
Rast bilansne aktive u procentima

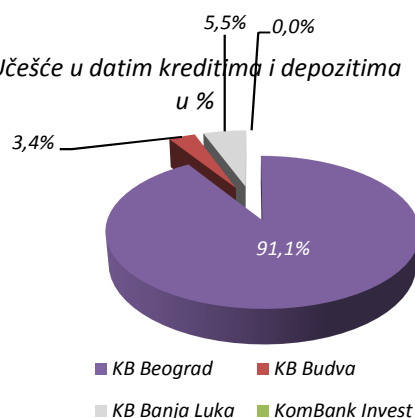

	(U 000 DIN)				
OPIS	2012	2011	2010	2009	2008
DATI KREDITI I DEPOZITI	194.416.122	169.380.487	163.214.267	124.558.724	116.575.057
<i>Procentat rasta</i>	14,8%	3,8%	31,0%	6,8%	17,4%
Komercijalna banka AD Beograd	177.106.865	155.719.207	150.566.311	114.051.469	104.708.795
Komercijalna banka AD Budva	6.623.881	5.615.791	5.179.892	4.633.476	5.335.596
Komercijalna banka AD Banja Luka	10.685.376	8.045.489	7.468.064	5.873.779	6.518.666
KomBank invest AD Beograd	-	-	-	-	12.000
DEPOZITI	250.485.242	219.922.916	212.627.373	179.789.819	144.587.806
<i>Procentat rasta</i>	13,9%	3,4%	18,3%	24,3%	7,3%
Komercijalna banka AD Beograd	235.009.950	205.917.714	199.072.251	167.094.451	132.771.133
Komercijalna banka AD Budva	6.113.520	4.932.913	4.768.923	3.645.389	3.161.004
Komercijalna banka AD Banja Luka	9.361.772	9.072.289	8.786.199	9.049.979	8.655.669
KomBank invest AD Beograd	-	-	-	-	-

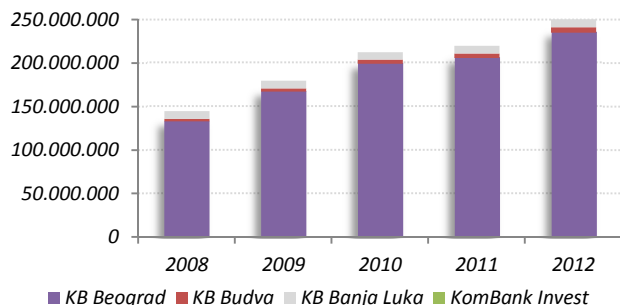
Dati krediti i depoziti u 000 RSD

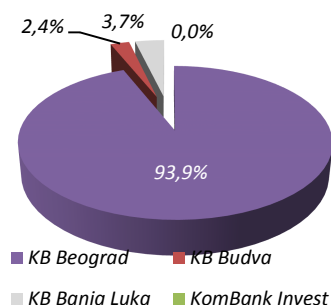
Učešće u datim kreditima i depozitima u %

Depoziti u 000 RSD

Učešće u depozitima grupe u %

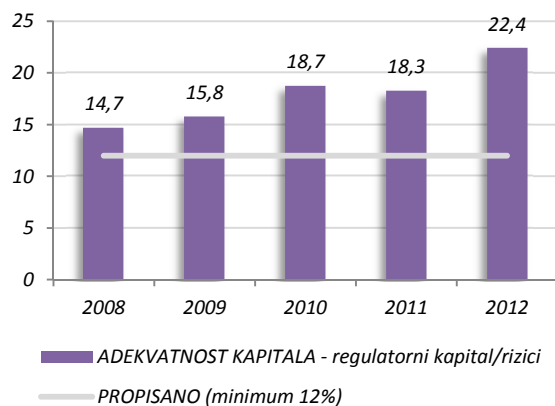

2. REGULATORNI ZAHTEVI ZA GRUPU KOMERCIJALNE BANKE AD BEOGRAD

R/B	OPIS	PROPISANO	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2009	31.12.2008
1.	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI KAPITALA	MIN 12%	22,40%	18,27%	18,73%	15,80%	14,70%
2.	POKAZATELJ ULAGANJA U LICA KOJA NISU U FINANSIJSKOM SEKTORU I OSNOVNA SREDSTVA	MAX 60%	16,69%	23,85%	18,83%	29,60%	33,36%
3.	IZLOŽENOST PREMA LICIMA POVEZANIM SA BANKOM	MAX 20%	1,52%	2,10%	1,63%	11,26%	11,49%
4.	POKAZATELJ VELIKE IZLOŽENOSTI BANKE	MAX 400%	68,11%	92,86%	61,24%	87,78%	71,04%
5.	POKAZATELJ DEVIZNOG RIZIKA	MAX 20%	14,29%	18,86%	19,93%	19,73%	19,80%

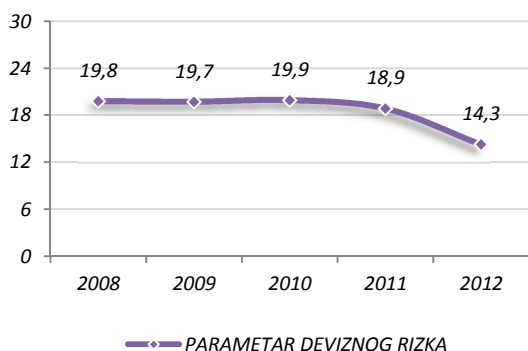
Adekvatnost kapitala

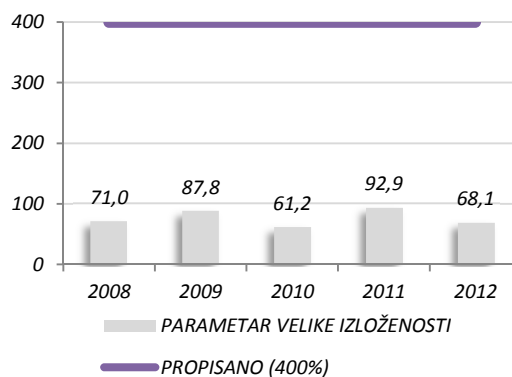
Parametar adekvatnosti kapitala predstavlja osnovni pokazatelj poslovanja Grupe i na njegovu vrednost utiču:

- visina regulatornog kapitala,
- ukupna aktiva ponderisana kreditnim rizikom,
- "neto otvorena devizna pozicija" i
- izloženost operativnom riziku.

Parametar deviznog rizika u %

Parametar velike izloženosti u %

Prema Zakonu o bankama: „Za bankarsku grupu na konsolidovanoj osnovi utvrđuju se:

- pokazatelj adekvatnosti kapitala,
- velika izloženost,
- ulaganje u druga pravna lica i u osnovna sredstva,
- otvorena neto devizna pozicija.“

Grupa Komercijalne banke ispunjava propisane parametre na konsolidovanoj osnovi:

R/B	Pokazatelj poslovanja	Propisana vrednost	31.12.2012.	31.12.2011.	31.12.2010	31.12.2009	31.12.2008
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Adekvatnost kapitala (2/3)	min. 12 %	22,40	18,27	18,73	15,80	14,70
2.	Ulaganja banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i osnovna sredstva (4/2)	maks. 60%	16,69	23,85	18,83	29,60	33,36
3.	Izloženost prema licima povezanim s bankom (5.2/2)	maks.20%	1,52	2,10	1,63	11,26	11,49
4.	Zbir velikih izloženosti banke (5/2)	maks.400%	68,11	92,86	61,24	87,78	71,04
5.	Parametar deviznog rizika (6/2)	maks.20%	14,29	18,86	19,93	19,73	19,80

							<i>(u 000 DIN)</i>
1.	Osnovni kapital		52.667.051	43.190.509	39.269.697	24.480.683	23.543.576
2.	Regulatorni kapital		47.197.734	33.038.521	38.257.027	25.095.971	22.971.751
3.	Rizici za obračun adekvatnosti kapitala		210.704.867	180.875.523	204.249.418	158.791.646	156.229.406
3.1.	Ukupna aktiva ponderisana kreditnim rizikom		193.620.430	164.932.865	196.623.027	153.841.445	151.680.319
3.2.	Izloženost tržišnim rizicima		368.170	436.125	7.626.391	4.950.201	4.549.087
3.2.1.	<i>Izloženost cenovnom riziku stavki iz knjige trgovanja</i>		-	-	-	-	-
3.2.2.	<i>Neto otvorena devizna pozicija (KDR)</i>		368.170	436.125	7.626.391	4.950.201	4.549.087
3.2.3.	<i>Izloženost robnom riziku</i>		-	-	-	-	-
3.3.	Izloženost operativnom riziku		16.716.267	15.506.533	-	-	-
4.	Ulaganja banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i osnovna sredstva		7.871.289	7.880.791	7.204.499	7.427.995	7.662.688
4.1.	U kapital lica koja nisu lica u finansijskom sektoru		6.042	8.631	18.644	21.578	34.526
4.2.	Osnovna sredstva i investicione nekretnine		7.871.289	7.872.160	7.185.855	7.406.417	7.628.162
5.	Zbir velikih izloženosti banke		32.146.772	30.679.602	23.428.395	22.028.636	16.318.572
5.1.	Izloženosti preko 10% kapitala banke prema jednom licu ili prema grupi povezanih lica		31.429.783	29.986.879	22.803.565	19.203.883	13.679.658
5.2.	Izloženosti prema licima povezanim s bankom		716.989	692.723	624.830	2.824.753	2.638.914
6.	Neto otvorena devizna pozicija (DEV)		6.743.764	6.261.061	7.626.391	4.950.201	4.549.087

3. GRUPA KOMERCIJALNE BANKE AD BEOGRAD

	KOMERCIJALNA BANKA AD BUDVA	KOMERCIJALNA BANKA AD BANJA LUKA	KomBank INVEST AD BEOGRAD Društvo za upravljanje investicionim fondovima
ULICA	Podkošljun bb	Veselina Masleše 6	Kralja Petra 19
TELEFON	00382-33-426-300	00387-51-244-700	011-330-8310

Republika Crna Gora
Komercijalna banka AD Budva

Bosna i Hercegovina
Komercijalna banka AD Banja Luka

Komercijalna banka AD Budva ima:

- 117 zaposlenih radnika,
- 21 organizacionih delova (F/A)

Komercijalna banka AD Banja Luka ima:

- 144 zaposlenih radnika,
- 17 organizacionih delova (F/A)

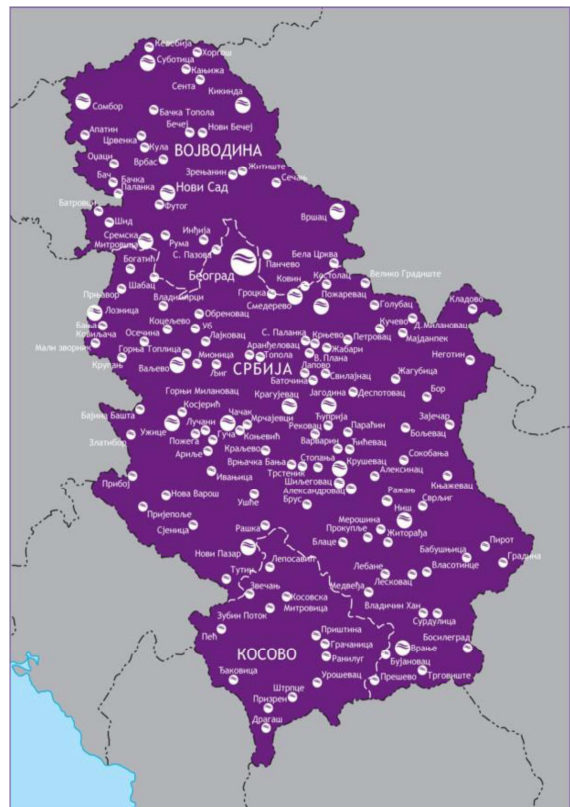

Matična banka Komercijalna banka AD Beograd

ULICA	Svetog Save 14	Svetogorska 42-44	Kralja Petra 19-21	Makedonska 29
TELEFON	381 11- 30-80-100	381-11-32-40-911	381-11-33-08-002	381-11-33-39-001
TELEX	12133 COMBANK YU	12133 COMBANK YU	12133 COMBANK YU	12133 COMBANK YU
FAX	3442-372	32-36-160	32-82-732	33-39-196
S.W.I.F.T. code	KOBBRSBG	KOBBRSBG	KOBBRSBG	KOBBRSBG
REUTERS dealing code	KOMB	KOMB	KOMB	KOMB
INTERNET	http://www.kombank.com	http://www.kombank.com	http://www.kombank.com	http://www.kombank.com
INTERNET E - mail	posta@kombank.com	posta@kombank.com	posta@kombank.com	posta@kombank.com

Matična banka Komercijalna banka AD Beograd:

	FILIJALA	SEDIŠTE
1.	Filijala Kruševac	Trg oktobarske revolucije 1
2.	Filijala Niš	Episkopska 32
3.	Filijala Zrenjanin	Trg Slobode 5
4.	Filijala Čačak	Železnička bb
5.	Filijala Kraljevo	Trg S. Ratnika bb
6.	Filijala Novi Pazar	Njegoševa 1
7.	Filijala Novi Sad	Trg slobode 4
8.	Filijala Užice	D. Tucovića 151
9.	Filijala Vranje	Stefana Prvovenčanog 58
10.	Filijala Valjevo	Gradski Trg bb
11.	Filijala Subotica	Korzo 10
12.	Filijala Šabac	Gospodar Jevremova 2
13.	Filijala Kragujevac	Kneza Miloša 3
14.	Filijala Smederevo	Karađorđeva 28
15.	Filijala Požarevac	Moše Pijade 2
16.	Filijala Jagodina	Kneginje Milice 24
17.	Filijala Loznica	Gimnazijska 1
18.	Filijala S. Mitrovica	Kralja Petra I 5-7
19.	Filijala Zaječar	Nikole Pašića 25
20.	Filijala Kikinda	Kralja Petra I 39
21.	Filijala Sombor	Štarski Put 14
22.	Filijala Vršac	Trg Save Kovačevića 2
23.	Filijala Beograd	Svetogorska 42 - 44
24.	Filijala K. Mitrovica	Kralja Petra I 23

Komercijalna banka AD Beograd, kao matična banka, ima:

- 2.989 zaposlena radnika,

- 228 ekspozitura koje su organizaciono vezane za 24 filijale na regionalnom principu

Makroekonomski uslovi poslovanja članica Grupe prema dostupnim podacima nadležnih institucija:

	SRBIJA	REPUBLIKA SRPSKA (BIH)	CRNA GORA
Bruto društveni proizvod	Oko 28,7 mlrd EUR	Oko 4,4 mlrd EUR (BIH 13 mlrd EUR)	Oko 3,3 mlrd EUR
Kretanje BDP-a	Oko -2%	oko -0,6% (BIH -0,2%)	Oko 0,5%
Index potrošačkih cena	12,2%	2,0% (BIH 1,8%)	2,7%
Kretanje aktive bankarskog s.	Rast 7,3%	Rast 8,0% (BIH -1,8%)	Pad 0,1%
Funkcionalna valuta	Depres. RSD/EUR 8,7%	Stabilan kurs –KM/EUR	Stabilan kurs (EUR)
Industrijska proizvodnja	pad 2,9%	pad 4,2% (BIH -5,2%)	pad 7,1%
Strane direktne investicije	Oko 232 mil EUR	Oko 360 mil EUR (BIH 346 mil EUR)	Oko 454 mil EUR
NPL bankarskog sektora	18,6%	14,2% (BIH 13,2%)	17,6%
Stopa nezaposlenosti	22,4%	25,6% (BIH 28,0%)	20,2%

4. KONSOLIDOVANI BILANSI GRUPE KOMERCIJALNE BANKE AD BEOGRAD

Zavisne banke: Komercijalna banka AD Budva i Komercijalna banka AD Banja Luka vode poslovne knjige i sastavljaju finansijske izveštaje u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Crne Gore, odnosno BIH.

POJEDINAČNI BILANSI USPEHA ČLANICA GRUPE PRE KONSOLIDOVANJA ZA PERIOD JANUAR – DECEMBAR 2012. GODINE

	(U 000 DIN)			
31.12.2012. GODINE	Beograd	Budva	Banja Luka	Kombank INVEST
Prihodi od kamata	20.130.880	696.502	883.151	14.438
Rashodi kamata	-9.220.564	-152.735	-218.233	0
Dobitak po osnovu kamata	10.910.316	543.767	664.918	14.438
Prihodi od naknada i provizija	5.334.914	145.725	190.381	1.855
Rashodi od naknada i provizija	-780.448	-20.025	-41.392	-737
Dobitak po osnovu naknada i provizija	4.554.466	125.700	148.989	1.118
Neto dobitak/gubtiak po osnovu prodaje HoV	84.723	-52	0	2.237
Neto prihodi/rashodi od kursnih razlika i devizne klauzule	95.890	6.548	2.428	168
Ostali poslovni prihodi	243.273	7.672	3.381	32
Neto rashodi po osnovu indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja	-1.444.299	-64.185	-89.947	36
Operativni i ostali poslovni rashodi	-9.871.707	-497.584	-654.403	-16.699
DOBITAK PRE OPOREZIVANJA PO LOKALNIM PROPISIMA	4.572.662	121.866	75.366	1.330

Pojedinačni bilansi uspeha članica Grupe kao samostalnih pravnih lica, prema lokalnim propisima, pokazuju pozitivne rezultate u 2012. godini.

U svrhu pripremanja konsolidovanih finansijskih izveštaja pojedinačni revidovani finansijski izveštaji zavisnih banaka i Društva su prilagođeni prezentaciji finansijskih izveštaja na osnovu:

- računovodstvenih propisa Republike Srbije,
- internih akata matične banke - Komercijalne banke AD Beograd i
- relevantnih MRS i MSFI.

Funkcionalne valute, EUR iz finansijskih izveštaja Komercijalne banke AD Budva i BAM iz finansijskih izveštaja Komercijalne banke AD Banja Luka, preračunate su u prezentacionu valutu, odnosno funkcionalnu valutu Matične banke – dinar (RSD) na bazi zvanično objavljenih kurseva u Republici Srbiji, i to:

- Bilans uspeha i Bilans tokova gotovine primenom prosečnog kursa u Republici Srbiji i
- ostali finansijski izveštaji (Bilans stanja, Izveštaj o promenama na kapitalu i Statistički aneks) primenom zaključnog kursa na dan bilansa.

U sprovedenom postupku konsolidacije u potpunosti je konsolidovano:

- iznos učešća matične banke u kapitalu zavisnih banaka i Društva po inicijalnom kursu uloga (5.480,9 miliona din.),
- interna potraživanja i obaveze između članica Grupe (516,3 miliona din.),
- interni prihodi i rashodi između svih članica Grupe (neto pozitivan efekat 1,2 miliona din.),
- nerealizovani interni dobitci (nisu ostvareni) i
- nerealizovani interni gubici (nisu ostvareni).

U sprovedenom postupku konsolidacije kapital Grupe je uvećan za nerealizovane dobitke po osnovu kursiranja inooperacija u iznosu od 1.388,5 miliona din. (od čega se na dobitke od kursiranja trajnih uloga u banke članice Grupe odnosi 1.261,4 miliona din. koji se ne priznaju u pojedinačnim finansijskim izveštajima Matične banke).

Organizacijom rada Grupe i Politikama o upravljanju rizicima usvojenom od strane Upravnog odbora Matične banke, utvrđena su pravila i procedure upravljanja rizicima. Politikama za upravljanje rizicima definisani su osnovni principi i ciljevi upravljanja pojedinačnim vrstama rizika kojima je Grupa izložena u svom poslovanju, kao i sistem za upravljanje tim rizicima. Izveštaj o upravljanju rizicima na konsolidovanoj osnovi je izveštaj koji se prezentuje posebno.

Obezvredjenje plasmana (ispravke vrednosti) članica Grupe, kao i rezervisanje za potencijalne obaveze, priznati su u skladu sa zahtevima MRS 39 i MRS 37, na osnovu usvojene interne metodologije Grupe.

4.1. Konsolidovani bilans uspeha za 2012. Godinu

Postupak konsolidacije zahteva eliminaciju iz pojedinačnih bilansa uspeha svih pozicija koje potiču iz međusobnih poslovnih transakcija: kamate, naknade, provizije i ostali prihodi/rashodi.

Ukupan bruto rezultat Grupe od 4.423,3 miliona dinara je uvećan za neto negativne kursne razlike od 1,2 miliona dinara, koje su ostvarene u međusobnim odnosima članica Grupe iskazanim u pojedinačnim bilansima uspeha za period od 01.01. do 31.12.2012.godine, koje se u skladu sa relevantnim MRS priznaju u okviru kapitala.

U 2012. godini Grupa Komercijalne banke AD je ostvarila dobitak u iznosu od 4.424,5 miliona dinara, što u odnosu na isti period prošle godine predstavlja povećanje za 10,9%.

(U 000 DIN)

Zbirni nekonsolidovani dobitak u Bilansu uspeha	Iznos konsolidacije iz bilansa uspeha		Konsolidovani dobitak
	prihodi	rashodi	
4.423.252	4.857	6.055	4.424.450

**BILANSI USPEHA GRUPE
ZA PERIOD JANUAR – DECEMBAR 2012. GODINE**

(U 000 DIN)

	OPIS	Beograd	Budva	Banja Luka	Kombank INVEST	UKUPNO GRUPA
1	2	3	4	5	6	7
1	Prihodi od kamata	20.129.333	696.502	882.569	13.214	21.721.618
2	Rashodi kamata	-9.218.758	-152.735	-216.686	0	-9.588.179
3	Neto prihodi/rashodi kamata (1+2)	10.910.575	543.767	665.883	13.214	12.133.439
4	Prihodi od naknada	5.333.827	145.309	190.381	1.855	5.671.372
5	Rashodi od naknada	-780.032	-19.458	-41.002	-606	-841.098
6	Neto prihodi/rashodi naknada (4+5)	4.553.795	125.851	149.379	1.249	4.830.274
7	Ostali poslovni prihodi	327.996	7.620	3.381	2.269	341.266
8	Neto prihod/rashod indirektnih otpisa plasmana	-1.444.299	-412.158	-89.948	36	-1.946.369
9	Troškovi bruto zarada	-4.186.346	-223.188	-288.456	-10.709	-4.708.699
10	Ostali troškovi operativnog poslovanja	-5.685.361	-274.396	-365.948	-5.990	-6.331.695
11	Troškovi operativnog poslovanja (9+10)	-9.871.707	-497.584	-654.404	-16.699	-11.040.394
12	Neto kursne razlike i efekat devizne klauzule	100.552	3.757	1.807	118	106.234
I	REZULTAT PO SEGMENT. (3+6+7+8+11+12)	4.576.912	-228.747	76.098	187	4.424.450
-	<i>Struktura korigovanih pozicija</i>					
-	Konsolidovane kamate neto	258	0	965	-1.223	0
-	Konsolidovane naknade neto	-670	152	387	131	0
-	Kons.efekat deviz.klauzule	0	0	0	0	0
-	Kur.razl. na međ.odnose	4.662	-2.793	-620	-51	1.198
II	Rezultat za konsolidaciju	4.572.662	-226.106	75.366	1.330	4.423.252
-	Efekat MRS 37. i 39.	0	-347.972	0	0	-347.972
-	Ost.prilagođ.propisima RS	0	0	0	0	0
III	Rezultat u pojedin. BU	4.572.662	121.866	75.366	1.330	4.771.224
III	Rezultat u originalnoj valuti	4.572.662 h/din	1.078 h/EUR	1.304 h/KM	1.330 h/din	

4.2. Konsolidovani bilans stanja na dan 31.12.2012. godine

(U 000 DIN)

	OPIS	Beograd	Budva	Banja Luka	Kombank INVEST	UKUPNO GRUPA
1	2	3	4	5	6	7
	Pozicija / AKTIVA					
1	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	40.508.719	1.042.787	501.320	0	42.052.826
2	Opozivi depoziti i krediti	43.053.502	458.855	2.314.012	0	45.826.369
3	Potraž. po osn.kam.i naknada	1.547.341	99.718	96.967	154	1.744.180
4	Dati krediti i depoziti	177.106.865	6.623.881	10.685.376	0	194.416.122
5	Plasmani u HOV	41.783.864	767.382	0	101.123	42.652.369
6	Ostali plasmani	3.227.896	788	1.444	0	3.230.128
7	Osnovna sredstva, nemater. ulaganja i investic.nekretnine	8.017.284	244.901	253.362	610	8.516.157
8	Ostala aktiva	3.455.952	1.232.868	43.475	75	4.732.370
9	UKUPNA AKTIVA (1 do 8)	318.701.423	10.471.180	13.895.956	101.962	343.170.521
	Pozicija / PASIVA					
10	Depoziti	235.009.950	6.113.520	9.361.772	0	250.485.242
11	Primljeni krediti	637.264	157.859	616.839	0	1.411.962
12	Obaveze po osnovu kamata	188.872	671	1.586	0	191.129
13	Rezervisanja	2.331.760	45.397	29.162	315	2.406.634
14	Ostale obaveze	25.642.535	801.405	157.118	1.346	26.602.404
15	UKUPNE OBAVEZE (10 do 14)	263.810.381	7.118.852	10.166.477	1.661	281.097.371
16	Kapital i rezerve	61.128.006	723.834	246.067	-24.757	62.073.150
17	UKUPNA PASIVA (15+16)	324.938.387	7.842.686	10.412.544	-23.096	343.170.521
I	Aktiva po segmentima	318.701.423	10.471.180	13.895.956	101.962	343.170.521
	<i>Struktura korigovanih pozicija</i>					
-	Konsolidovana gotovina	-5.462	-487.804	-8.084	-3	-501.353
-	Konsolidovani dati depoziti	0	0	0	-14.902	-14.902
-	Konsolidovani dati krediti	0	0	0	0	0
-	Konsolidovana potraž.za kamatu	0	0	0	-38	-38
-	Konsolid.razgran.kam. i drugo	0	0	0	0	0
-	Konsolidovani udeli	-5.480.888	0	0	0	-5.480.888
II	Aktiva za konsolidaciju	324.187.773	10.958.984	13.904.040	116.905	349.167.702
-	Efekat MRS 39.	0	-28.741	0	0	-28.741
-	Ostala prilagod.propisima RS	0	-2.701	0	0	-2.701
III	Aktiva u poedin. BS	324.187.773	10.990.426	13.904.040	116.905	349.199.144
I	Pasiva po segmentima	324.938.387	7.842.686	10.412.544	-23.096	343.170.521
	<i>Struktura korigovanih pozicija</i>					
-	Konsolidovani depoziti	-510.794	-2.498	-2.962	-1	-516.255
-	Konsolidovani primljeni krediti krediti	0	0	0	0	0
-	Konsolid.obav.za kam.i druge	-38	0	0	0	-38
-	Konsolidovani kapital	1.261.446	-3.113.800	-3.488.534	-140.000	-5.480.888
II	Pasiva za konsolidaciju	324.187.773	10.958.984	13.904.040	116.905	349.167.702
-	Efekat MRS 39.	0	-28.741	0	0	-28.741
-	Ostala prilagod.propisima RS	0	-2.701	0	0	-2.701
III	Pasiva u poedin. BS	324.187.773	10.990.426	13.904.040	116.905	349.199.144
	Bilansna suma u originalnoj valuti	324.187.773 h/din	96.646 h/EUR	239.134 h/KM	116.905 h/din	

Konsolidovanje bilansnih i vanbilansnih pozicija po članicama Grupe na dan 31.12.2012. godine:

AKTIVA (U 000 DIN)

Članice grupe Komercijalne banke	Zbirna aktiva	IZNOS konsolidacije aktive	Konsolidovana aktiva	% učešća u konsolidovanoj aktivni Grupe
1	2	3	4=2-3	5
Komercijalna banka AD Beograd	324.187.773	5.486.350	318.701.423	92,87
Komercijalna banka AD Budva	10.958.984	487.804	10.471.180	3,05
Komercijalna banka AD B.Luka	13.904.040	8.084	13.895.956	4,05
KomBank INVEST AD Beograd	116.905	14.943	101.962	0,03
UKUPNO	349.167.702	5.997.181	343.170.521	100

PASIVA

Članice grupe Komercijalne banke	Zbirna pasiva	IZNOS konsolidacije pasive	Konsolidovana pasiva	% učešća u konsolidovanoj pasivi Grupe
1	2	3	4=2-3	5
Komercijalna banka AD Beograd	324.187.773	-750.614	324.938.387	94,69
Komercijalna banka AD Budva	10.958.984	3.116.298	7.842.686	2,29
Komercijalna banka AD B.Luka	13.904.040	3.491.496	10.412.544	3,03
KomBank INVEST AD Beograd	116.905	140.001	-23.096	-0,01
UKUPNO	349.167.702	5.997.181	343.170.521	100

VANBILANS

Članice grupe Komercijalne banke	Zbirni vanbilans	IZNOS konsolidacije vanbilansa	Konsolidovani vanbilans	% učešća u konsolidovanom vanbilansu Grupe
1	2	3	4=2-3	5
Komercijalna banka AD Beograd	204.642.280	909.946	203.732.334	97,99
Komercijalna banka AD Budva	1.062.970	0	1.062.970	0,51
Komercijalna banka AD B.Luka	4.028.153	909.746	3.118.407	1,50
KomBank INVEST AD Beograd	200	200	0	0,00
UKUPNO	209.733.603	1.819.892	207.913.711	100

Procenat ukupno konsolidovanih pozicija bilansa stanja nije materijalno značajan i iznosi 1,7% (2011. godine 1,8%) bilansne sume zbirnog bilansa stanja i 0,9% (2011. godine 0,9%) zbirnog vanbilansa.

Učešće zavisnih pravnih lica u ukupnom potencijalu Grupe nije značajno s obzirom da iznosi 7,1% (2011. godine 7,8%) konsolidovane aktive Grupe. Manje je u pasivi 5,3% (2011. godine 5,8%), s obzirom na to da se prilikom konsolidacije eliminiše kapital članica koji je uložila Matična banka.

Kao i prethodnih godina, dominantna je pozicija Matične banke u strukturi svih pozicija Grupe sa učešćem od preko 92%.

KOMERCIJALNA BANKA AD BEOGRAD

IZVRŠNI ODBOR

Br. 8371

Beograd 09.04.2013. godine

Na osnovu člana 31. Statuta Komercijalne banke AD. Beograd, a u skladu sa članom 50, 51, 52 i 53. Zakona o tržištu kapitala i članom 25, 27. i 31. Zakona o računovodstvu i reviziji, Izvršni odbor Banke 09.04.2013. godine usvaja

ODLUKU

O ODOBRAVANJU KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA GRUPE KOMERCIJALNE BANKE AD BEOGRAD ZA 2012. GODINU

I

Odobravaju se Konsolidovani finansijski izveštaji Grupe Komercijalne banke AD Beograd za period od 01.01. do 31.12.2012. godine:

1. Bilans stanja - konsolidovani na dan 31.12.2012. godine,
2. Bilans uspeha – konsolidovani za period od 01.01. do 31.12.2012. godine,
3. Izveštaj o tokovima gotovine - konsolidovani u periodu od 01.01. do 31.12.2012. godine,
4. Izveštaj o promenama na kapitalu - konsolidovani u periodu od 01.01. do 31.12.2012. godine,
5. Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje za period od 01.01. do 31.12.2012. godine,
6. Statistički aneks - konsolidovani za period od 01.01. do 31.12.2012. godine u tekstu koji je sastavni deo ove odluke.

II

Zadužuje se Odeljenje supsidijara da Konsolidovane finansijske izveštaje Grupe Komercijalne banke AD Beograd za period od 01.01. do 31.12.2012. godine, iz tačke I ove odluke, dostavi Agenciji za privredne registre najkasnije do 30.04.2013. godine.

III

Ovlašćuju se izvršni direktor za finansije i računovodstvo Savo Petrović i direktor Odeljenja supsidijara Gordana Zorić da potpišu obrasce konsolidovanih finansijskih izveštaja propisane Zakonom o tržištu kapitala navedne od tačke 1. do tačke 4. u stavu I ove odluke.

IV

Zadužuje se Odeljenje supsidijara i Sektor HoV i finansijskih tržišta da Konsolidovane finansijske izveštaje Grupe Komercijalne banke AD Beograd za period od 01.01. do 31.12.2012. godine, iz tačke I ove odluke, dostavi Komisiji za hartije od vrednosti i Beogradskoj berzi do 30.04.2013. godine.

IZVRŠNI ODBOR

Popunjiva banka																									
0	7	7	3	7	0	6	8			6	4	1	9		1	0	0	0	0	1	9	3	1		
Matični broj							Šifra delatnosti				PIB														
Popunjiva Agencija za privredne registre																									
1	2	3																19	20	21	22	23	24	25	26
Vrsta posla																									
Naziv: KOMERCIJALNA BANKA AD BEOGRAD																									
Sedište: Beograd, Svetog Save 14																									

BILANS STANJA - konsolidovani
na dan 31.12.2012. godine

-u hiljadama dinara

Grupa računa, račun	POZICIJA	Oznaka za AOP			Broj napomene	Iznos tekuće godine	Iznos prethodne godine
1	2	3			4	5	6
00,05,07	AKTIVA Gotovina i gotovinski ekvivalenti	0	0	1	3.10.; 21.	42.052.826	19.245.682
01,06	Opozivi depoziti i krediti	0	0	2	22.	45.826.369	59.038.570
02,08	Potraživanja po osnovu kamata, naknada, prodaje, promene fer vrednosti derivata i druga potraživanja	0	0	3	12. i 23.	1.744.180	1.320.367
10,11,20,21	Dati krediti i depoziti	0	0	4	3.8.;3.15.; 12. i 24.	194.416.122	169.380.487
12 (osim 128), 22	Hartije od vrednosti (bez sopstvenih akcija)	0	0	5	3.9.1.-2.; 12. i 25.	42.216.159	27.150.573
deo 13,23	Udeli (učešća) kod nepovezanih pravnih lica	0	0	6	3.9.3.;12. i 26.	436.210	342.755
16,26	Ostali plasmani	0	0	7	12. i 27.	3.230.128	2.206.812
33	Nematerijalna ulaganja	0	0	8	3.5.1. i 28.	644.837	605.494
34,35	Osnovna sredstva i investicione nekretnine	0	0	9	3.5.2.-3. i 29.	7.871.320	7.872.205
36	Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	0	1	0	3.6.2. i 30.	78.763	222.029
37	Odložena poreska sredstva	0	1	1	3.12.1.;19.;20 i 31	4.896	-
03,09,19,29,30,38	Ostala sredstva	0	1	2	12. i 32	4.648.711	5.294.124
842	Gubitak iznad iznosa kapitala	0	1	3		-	-
deo 13, 23	Udeli (učešća) u kapitalu povezanih pravnih lica po metodu kapitala	0	1	4		-	-
	UKUPNA AKTIVA(od 001 do 014)	0	1	5		343.170.521	292.679.098

-u hiljadama dinara

Grupa računa, račun	POZICIJA	Oznaka za AOP			Broj napomene	Iznos tekuće godine	Iznos prethodne godine
		3	4	5			
1	2	3	4	5	6	7	
400,500	PASIVA Transakcioni depoziti	1	0	1	3.13; 33.	45.840.849	36.844.907
401,402,403,404,405, 501,502,503,504,505	Ostali depoziti	1	0	2	3.13; 34.	204.644.393	183.078.009
406,407,408,409, 506,507,508,509	Primljeni krediti	1	0	3	35.	1.411.962	2.255.677
41,51	Obaveze po osnovu hartija od vrednosti	1	0	4		-	-
42,52	Obaveze po osnovu kamata, naknada i promene vrednosti derivata	1	0	5	36.	191.129	206.901
od 450 do 454	Rezervisanja	1	0	6	3.15; 3.16 i 37.	2.406.634	2.188.093
456, 457	Obaveze za poreze	1	0	7	38.	24.571	45.021
434, 455	Obaveze iz dobitka	1	0	8	39.	105.081	184.440
46	Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja	1	0	9		-	-
47	Odložene poreske obaveze	1	1	0	3.12.1.;19.;20. i 40	948	17.361
43 (osim 434) 44,48,49,53,58,59	Ostale obaveze	1	1	1	41.	26.471.804	21.814.667
	UKUPNO OBAVEZE (od 101 do 111)	1	1	2		281.097.371	246.635.076
80 minus 128	KAPITAL Kapital	1	1	3	3.14 i 42.	40.034.608	28.462.607
81	Rezerve iz dobiti	1	1	4	43.	15.149.322	12.261.615
82 (osim 823)	Revalorizacione rezerve	1	1	5	44.	867.774	689.620
823	Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	1	1	6	45.	7.016	63.940
83	Dobitak	1	1	7	46.	4.640.008	3.830.588
84 (osim 842)	Gubitak do nivoa kapitala	1	1	8		-	-
	Pozitivne kumulativne razlike po osnovu kursiranja inooperacija	1	1	9	3.17; 53. i 54.	1.388.454	863.532
	Negativne kumulativne razlike po osnovu kursiranja inooperacija	1	2	0		-	-
	UKUPNO KAPITAL (od 113 do 115-116+117-118+119-120)	1	2	1		62.073.150	46.044.022
	UKUPNO PASIVA (112+121)	1	2	2		343.170.521	292.679.098
	Interes manjinskih vlasnika	1	2	3	1. i 53.	62	56
	VANBILANSNE POZICIJE (od 125 do 129)	1	2	4		207.913.711	186.996.187
90 odnosno 95	Poslovi u ime i za račun trećih lica	1	2	5	3.11. i 47.	5.050.021	4.367.427
91 (osim 911 i 916), odnosno 96 (osim 961 i 966)	Preuzete buduće obaveze	1	2	6	48.a.	43.695.943	38.500.501
911,916,932,odnosno 961,966,982	Primljena jemstva za obaveze	1	2	7		-	-
92, odnosno 97	Derivati	1	2	8	49.	-	261.602
93 (osim 932),odnosno 98 (osim 982)	Druge vanbilansne pozicije	1	2	9	50.	159.167.747	143.866.657

U Beogradu,
dana 09.04.2013.g.

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

J. Novak

Zakonski zastupnik banke

M.P.

Popunjiva banka																									
0	7	7	3	7	0	6	8	6	4	1	9	1	0	0	0	0	1	9	3	1					
Matični broj								Šifra delatnosti				PIB													
Popunjiva Agencija za privredne registre																									
1	2	3	19	20	21	22	23	24	25	26															
Vrsta posla																									
Naziv: KOMERCIJALNA BANKA AD BEOGRAD																									
Sedište: Beograd, Svetog Save 14																									

BILANS USPEHA - konsolidovani
u periodu od 1. januara do 31. decembra 2012. godine

- u hiljadama dinara

Grupa računa, račun	POZICIJA	Oznaka za AOP			Broj napomene	Iznos tekuće godine	Iznos prethodne godine
		2	3	4			
1	2	3	4	5	6	7	
70	PRIHODI I RASHODI REDOVNOG POSLOVANJA	2	0	1	3.1. i 4.a.	21.721.618	19.371.849
	Prihodi od kamata	2	0	1			
60	Rashodi kamata	2	0	2	3.1. i 4.b.	9.588.179	8.440.940
	Dobitak po osnovu kamata (201-202)	2	0	3		12.133.439	10.930.909
	Gubitak po osnovu kamata (202-201)	2	0	4		-	-
71	Prihodi od naknada i provizija	2	0	5	3.2. i 5.a.	5.671.372	5.342.375
61	Rashodi od naknada i provizija	2	0	6	3.2. i 5.b.	841.098	673.655
	Dobitak po osnovu naknada i provizija (205-206)	2	0	7		4.830.274	4.668.720
	Gubitak po osnovu naknada i provizija (206-205)	2	0	8		-	-
720-620	Neto dobitak po osnovu prodaje hartija od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha	2	0	9	3.3. i 6.	890	-
620-720	Neto gubitak po osnovu prodaje hartija od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha	2	1	0	3.3. i 6.	-	19.109
721-621	Neto dobitak po osnovu prodaje hartija od vrednosti koje su raspoložive za prodaju	2	1	1	3.3. i 7.	83.895	1.254
621-721	Neto gubitak po osnovu prodaje hartija od vrednosti koje su raspoložive za prodaju	2	1	2		-	-
722-622	Neto dobitak po osnovu prodaje hartija od vrednosti koje se drže do dospeća	2	1	3		-	-
622-722	Neto gubitak po osnovu prodaje hartija od vrednosti koje se drže do dospeća	2	1	4		-	-
723-623	Neto dobitak po osnovu prodaje udela (učešća)	2	1	5		-	-
623-723	Neto gubitak po osnovu prodaje udela (učešća)	2	1	6		-	-
724-624	Neto dobitak po osnovu prodaje ostalih plasmana	2	1	7	8.	2.124	1.812
624-724	Neto gubitak po osnovu prodaje ostalih plasmana	2	1	8		-	-
78-68	Neto prihodi od kursnih razlika	2	1	9		-	-
68-78	Neto rashodi od kursnih razlika	2	2	0	3.4. i 9.	8.027.572	147.380
766	Prihodi od dividendi i učešća	2	2	1	3.3. i 10.	2.251	7.997
74,76 (osim 766 i 769)	Ostali poslovni prihodi	2	2	2	11.	252.106	195.988
75 - 65	Neto prihodi po osnovu indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja	2	2	3		-	-
65 - 75	Neto rashodi po osnovu indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja	2	2	4	3.15.;3.16. i 12.	1.946.369	1.488.299

- u hiljadama dinara

Grupa računa, račun	POZICIJA	Oznaka za AOP			Broj napomene	Iznos tekuće godine	Iznos prethodne godine
1	2	3			4	5	6
63	Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	2	2	5	13. i 52.	4.708.699	4.370.602
642	Troškovi amortizacije	2	2	6	3.5. i 14.	842.991	758.925
64 (osim 642), 66 (osim 669)	Operativni i ostali poslovni rashodi	2	2	7	15.	5.488.704	4.910.127
77	Prihodi od promene vrednosti imovine i obaveza	2	2	8	3.8. i 16.	17.989.672	13.181.843
67	Rashodi od promene vrednosti imovine i obaveza	2	2	9	3.8. i 17.	9.855.866	13.306.091
	DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA (203-204+207-208+ 209-210+211-212+213-214+215-216+217-218+219-220+ 221+222+223-224-225-226-227+228-229)	2	3	0		4.424.450	3.987.990
	GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA (204-203+208-207+ 210-209+212-211+214-213+216-215+218-217+220-219-221-222+224-223+225+226+227-228+229)	2	3	1		-	-
769-669	NETO DOBICI POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	2	3	2		-	-
669-769	NETO GUBICI POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	2	3	3		-	-
	REZULTAT PERIODA - DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (230-231+232-233)	2	3	4		4.424.450	3.987.990
	REZULTAT PERIODA - GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (231-230+233-232)	2	3	5		-	-
850	Porez na dobit	2	3	6	3.12.1. i 18.	499.462	440.351
861	Dobitak od kreiranih odloženih poreskih sredstava i smanjenja odloženih poreskih obaveza	2	3	7	3.12.1. i 19.	33.549	11.691
860	Gubitak od smanjenja odloženih poreskih sredstava i kreiranja odloženih poreskih obaveza	2	3	8	3.12.1. i 20.	12.218	23.942
	DOBITAK (234-235-236+237-238)	2	3	9		3.946.319	3.535.388
	GUBITAK (235-234+236+238-237)	2	4	0		-	-
	Neto dobitak koji pripada manjinskim ulagačima	2	4	1	53.b.	1	1
	Neto dobitak koji pripada vlasnicima matičnog pravnog lica	2	4	2	53.b.	3.946.318	3.535.387
	Neto gubitak manjinskih ulagača	2	4	3		-	-
	Neto gubitak vlasnika matičnog pravnog lica	2	4	4		-	-
	Zarada po akciji (u dinarima bez para)	2	4	5			
	Osnovna zarada po akciji (u dinarima bez para)	2	4	6	42.	469	399
	Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji (u dinarima bez para)	2	4	7	42.	290	257

U Beogradu,
dana 09.04.2013.g.

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

[Handwritten signature]

Zakonski zastupnik banke

[Handwritten signature]

Popunjiva banka																				
0	7	7	3	7	0	6	8	6	4	1	9	1	0	0	0	0	1	9	3	1
Matični broj							Šifra delatnosti					PIB								
Popunjiva Agencija za privredne registre																				
1	2	3											19							
Vrsta posla																				

Naziv: KOMERCIJALNA BANKA AD BEOGRAD

Sedište (mesto; ulica i broj) : Beograd, Svetog Save 14

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE - konsolidovani

u periodu od 01.01. do 31.12.2012. godine

- u hiljadama dinara

POZICIJA	Oznaka za AOP	Iznos tekuće godine	Iznos prethodne godine
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (od 302 do 305)	3 0 1	25.803.366	24.546.091
1. Prilivi od kamata	3 0 2	19.889.011	18.862.432
2. Prilivi od naknada	3 0 3	5.647.142	5.363.259
3. Prilivi po osnovu ostalih poslovnih prihoda	3 0 4	264.962	312.403
4. Prilivi od dividendi i učešća u dobitku	3 0 5	2.251	7.997
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (od 307 do 311)	3 0 6	20.434.685	17.976.229
5. Odlivi po osnovu kamata	3 0 7	9.327.920	8.117.891
6. Odlivi po osnovu naknada	3 0 8	835.896	670.677
7. Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	3 0 9	4.637.706	4.333.642
8. Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina na teret prihoda	3 1 0	930.565	819.968
9. Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	3 1 1	4.702.598	4.034.051
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja u plasmanima i depozitima (301 minus 306)	3 1 2	5.368.681	6.569.862
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja u plasmanima i depozitima (306 minus 301)	3 1 3	-	-
V. Smanjenje plasmana i povećanje uzetih depozita (od 315 do 317)	3 1 4	27.979.827	8.039.250
10. Smanjenje kredita i plasmana bankama i komitentima	3 1 5	-	-
11. Smanjenje hartija od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha, plasmana kojima se trguje i kratkoročnih hartija od vrednosti koje se drže do dospeća	3 1 6	1.418.080	-
12. Povećanje depozita od banaka i komitenata	3 1 7	26.561.747	8.039.250
VI. Povećanje plasmana i smanjenje uzetih depozita (od 319 do 321)	3 1 8	2.657.364	17.732.345
13. Povećanje kredita i plasmana bankama i komitentima	3 1 9	2.657.364	16.776.080
14. Povećanje hartija od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha, plasmana kojima se trguje i kratkoročnih hartija od vrednosti koje se drže do dospeća	3 2 0	-	956.265
15. Smanjenje depozita od banaka i komitenata	3 2 1	-	-
VII. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobit (312 minus 313 plus 314 minus 318)	3 2 2	30.691.144	-
VIII. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobit (313 plus 318 minus 312 minus 314)	3 2 3	-	3.123.233
16. Plaćeni porez na dobit	3 2 4	665.335	338.663
17. Isplaćene dividende	3 2 5	278.218	289.042
IX. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (322 minus 323 plus 324 minus 325)	3 2 6	29.747.591	-
X. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (323 minus 322 plus 324 plus 325)	3 2 7	-	3.750.938

- u hiljadama dinara

POZICIJA	Oznaka za AOP	Iznos tekuće godine	Iznos prethodne godine
1	2	3	4
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (od 329 do 333)	3 2 8	1.203.491	35.126
1. Prilivi od dugoročnih ulaganja u hartije od vrednosti	3 2 9	1.149.802	22.157
2. Prilivi od prodaje udela (učešća)	3 3 0	-	-
3. Prilivi od prodaje nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava	3 3 1	53.689	12.969
4. Prilivi po osnovu prodaje investicionih nekretnina	3 3 2	-	-
5. Ostali prilivi iz aktivnosti investiranja	3 3 3	-	-
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (od 335 do 339)	3 3 4	16.943.320	8.148.537
6. Odlivi po osnovu ulaganja u dugoročne hartije od vrednosti	3 3 5	16.196.530	7.312.777
7. Odlivi za kupovinu udela (učešća)	3 3 6	751	1.846
8. Odlivi za kupovinu nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava	3 3 7	746.039	833.914
9. Odlivi po osnovu nabavke investicionih nekretnina	3 3 8	-	-
10. Ostali odlivi iz aktivnosti investiranja	3 3 9	-	-
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (328 minus 334)	3 4 0	-	-
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (334 minus 328)	3 4 1	15.739.829	8.113.411
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (od 343 do 348)	3 4 2	16.682.897	7.912.357
1. Prilivi po osnovu uvećanja kapitala	3 4 3	11.571.997	-
2. Neto prilivi gotovine po osnovu subordiniranih obaveza	3 4 4	453.870	5.232.045
3. Neto prilivi gotovine po osnovu uzetih kredita	3 4 5	4.657.030	2.680.312
4. Neto prilivi po osnovu hartija od vrednosti	3 4 6	-	-
5. Prilivi po osnovu prodaje sopstvenih akcija	3 4 7	-	-
6. Ostali prilivi iz aktivnosti finansiranja	3 4 8	-	-
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (od 350 do 354)	3 4 9	43.847	-
7. Odlivi po osnovu otkupa sopstvenih akcija	3 5 0	-	-
8. Neto odlivi gotovine po osnovu subordiniranih obaveza	3 5 1	-	-
9. Neto odlivi gotovine po osnovu uzetih kredita	3 5 2	43.847	-
10. Neto odlivi po osnovu hartija od vrednosti	3 5 3	-	-
11. Ostali odlivi iz aktivnosti finansiranja	3 5 4	-	-
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (342 minus 349)	3 5 5	16.639.050	7.912.357
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (349 minus 342)	3 5 6	-	-
G. SVEGA NETO PRILIVI GOTOVINE (301 plus 314 plus 328 plus 342)	3 5 7	71.669.581	40.532.824
D. SVEGA NETO ODLIVI GOTOVINE (306 plus 318 plus 324 plus 325 plus 334 plus 349)	3 5 8	41.022.769	44.484.816
Đ. NETO POVEĆANJE GOTOVINE (357 minus 358)	3 5 9	30.646.812	-
E. NETO SMANJENJE GOTOVINE (358 minus 357)	3 6 0	-	3.951.992
Ž. GOTOVINA NA POČETKU GODINE (Napomena: 21) (361, kol. 3 = 001 kol. 6)	3 6 1	19.245.682	23.254.940
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE	3 6 2	6.279.926	1.573.086
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE	3 6 3	14.119.594	1.630.352
J. GOTOVINA NA KRAJU PERIODA (Napomena: 21) (359 minus 360 plus 361 plus 362 minus 363) (364, kol. 3 = 001 kol. 5 i 364 kol. 4 = 001 kol. 6) (364 kol. 4 = 361, kol. 3)	3 6 4	42.052.826	19.245.682

U Beogradu, dana 09.04.2013. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

Zakonski zastupnik
banke

Popunjiva banka																										
0	7	7	3	7	0	6	8	6	4	1	9	1	0	0	0	0	1	9	3	1						
Matični broj							Šifra delatnosti					PIB														
Popunjiva Agencija za privredne registre																										
1	2	3	19					20	21	22	23	24	25	26												
Vrsta posla																										
Naziv: KOMERCIJALNA BANKA AD BEOGRAD																										
Sedište (mesto; ulica i broj): Beograd, Svetog Save 14																										

**IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU - konsolidovani
u periodu od 01.01.2012. do 31.12.2012. godine**

- u hiljadama dinara

Red. br.	OPIS	AOP		AOP		AOP		AOP		AOP		AOP		AOP		AOP		AOP		AOP		AOP							
		Akojski kapital (račun 800)	Ostali kapital (račun 801)	Upisani a neplaćeni akcijski kapital (račun 803)	Emisiona premija (račun 802)	Rezerve iz dobiti i ostale rezerve (grupa računa 81)	Revalorizacija rezerve (grupa računa 82, osim m 823)	Dobitak (grupa računa 83)	Gubitak do visine kapitala (račun 840,841)	Sopstvene akcije (račun 128)	Nerealizovani gubici po osn. HOV ras. za prodaju (m 823)	Poz. kum. razlike po osnovu kursir. inooperacija	Neg. kum. razlike po osnovu kursir. inooperacija	Ukupno (kol.2+3-4+5+6+7+8-9-10-11+12-13)	Gubitak iznad iznosa kapitala (m. 842)														
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15														
1.	Stanje na dan 1. januara prethodne godine 2011.	401	13.881.064	414	-	427	-	440	14.581.543	453	9.868.217	466	663.008	479	2.967.526	492	-	505	-	518	15.882	531	790.158	544	-	557	42.735.634	570	-
2.	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika u prethodnoj godini - povećanje	402	-	415	-	428	-	441	-	454	-	467	-	480	-	493	-	506	-	519	-	532	-	545	-	558	-	571	-
3.	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	403	-	416	-	429	-	442	-	455	-	468	-	481	-	494	-	507	-	520	-	533	-	546	-	559	-	572	-
4.	Korigovano početno stanje na dan 1. januara prethodne godine 2011. (red. br. 1+2-3)	404	13.881.064	417	-	430	-	443	14.581.543	456	9.868.217	469	663.008	482	2.967.526	495	-	508	-	521	15.882	534	790.158	547	-	560	42.735.634	573	-
5.	Ukupna povećanja u prethodnoj godini	405	-	418	-	431	-	444	-	457	2.427.413	470	82.249	483	4.152.158	496	-	509	-	522	49.855	535	867.794	548	-	561	7.479.759	574	-
6.	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	406	-	419	-	432	-	445	-	458	34.015	471	55.637	484	3.289.096	497	-	510	-	523	1.797	536	794.420	549	-	562	4.171.371	575	-
7.	Stanje na dan 31. decembra prethodne godine 2011. (red. br. 4+5-6)	407	13.881.064	420	-	433	-	446	14.581.543	459	12.261.615	472	689.620	485	3.830.588	498	-	511	-	524	63.940	537	863.532	550	-	563	46.044.022	576	-
8.	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika u tekućoj godini - povećanje	408	-	421	-	434	-	447	-	460	-	473	-	486	-	499	-	512	-	525	-	538	-	551	-	564	-	577	-
9.	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika u tekućoj godini - smanjenje	409	-	422	-	435	-	448	-	461	-	474	-	487	-	500	-	513	-	526	-	539	-	552	-	565	-	578	-
10.	Korigovano početno stanje na dan 01. januara tekuće godine 2012. (redni broj 7+8-9)	410	13.881.064	423	-	436	-	449	14.581.543	462	12.261.615	475	689.620	488	3.830.588	501	-	514	-	527	63.940	540	863.532	553	-	566	46.044.022	579	-
11.	Ukupna povećanja u tekućoj godini	411	3.310.460	424	-	437	-	450	8.261.541	463	3.279.329	476	188.821	489	5.101.212	502	-	515	-	528	29.241	541	1.264.911	554	-	567	21.377.033	580	-
12.	Ukupna smanjenja u tekućoj godini	412	-	425	-	438	-	451	-	464	391.622	477	10.667	490	4.291.792	503	-	516	-	529	86.165	542	739.989	555	-	568	5.347.905	581	-
13.	Stanje na dan 31. decembra tekuće godine 2012. (red. br. 10+11-12)	413	17.191.524	426	-	439	-	452	22.843.084	465	15.149.322	478	867.774	491	4.640.008	504	-	517	-	530	7.016	543	1.388.454	556	-	569	62.073.150	582	-

U Beogradu, dana 09.04.2013. godine

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskog izveštaja

M.P.

Zakonski zastupnik banke

DODATNE INFORMACIJE:

- Odluka o usvajanju konsolidovanih finansijskih izveštaja i Odluka o usvajanju izveštaja o reviziji konsolidovanih finansijskih izveštaja biće usvojene na Skupštini akcionara Banke koja će se održati 29.05.2013. godine.

KOMERCIJALNA BANKA AD BEOGRAD

Svetog Save 14, 11000 Beograd

Tel: +381 11 30 80 100

Fax: +381 11 344 13 35

Matični broj: 07737068

PIB: SR 100001931

PDV broj: 134968641

Šifra delatnosti: 6419

Agencija za privredne registre: 10156/2005

Broj računa: 908-20501-70

SWIFT: KOBBCSBG

E-mail: posta@kombank.com

IZJAVA

Prema našem mišljenju, godišnji konsolidovani finansijski izveštaji za period 01.01.2012. do 31.12.2012. godine, u svim materijalno značajnim pitanjima daju istinite i objektivne podatke o imovini, obavezama, dobitima i gubicima, finansijskom položaju i poslovanju Grupe Komercijalne banke AD Beograd i sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji, Zakonom o bankama i ostalim relevantnim podzakonskim aktima Narodne banke Srbije, kao i MRS i MSFI objavljenim do 1. januara 2009. godine, koji su u Republici Srbiji rešenjem ministra finansija prevedeni i objavljeni u Službenom glasniku oktobra 2010. godine.

Lica odgovorna za sastavljanje finansijskih izveštaja

Gordana Zorić
direktor Odeljenja
subsidiara

Savo Petrović
Izvršni direktor za
finansije i računovodstvo

